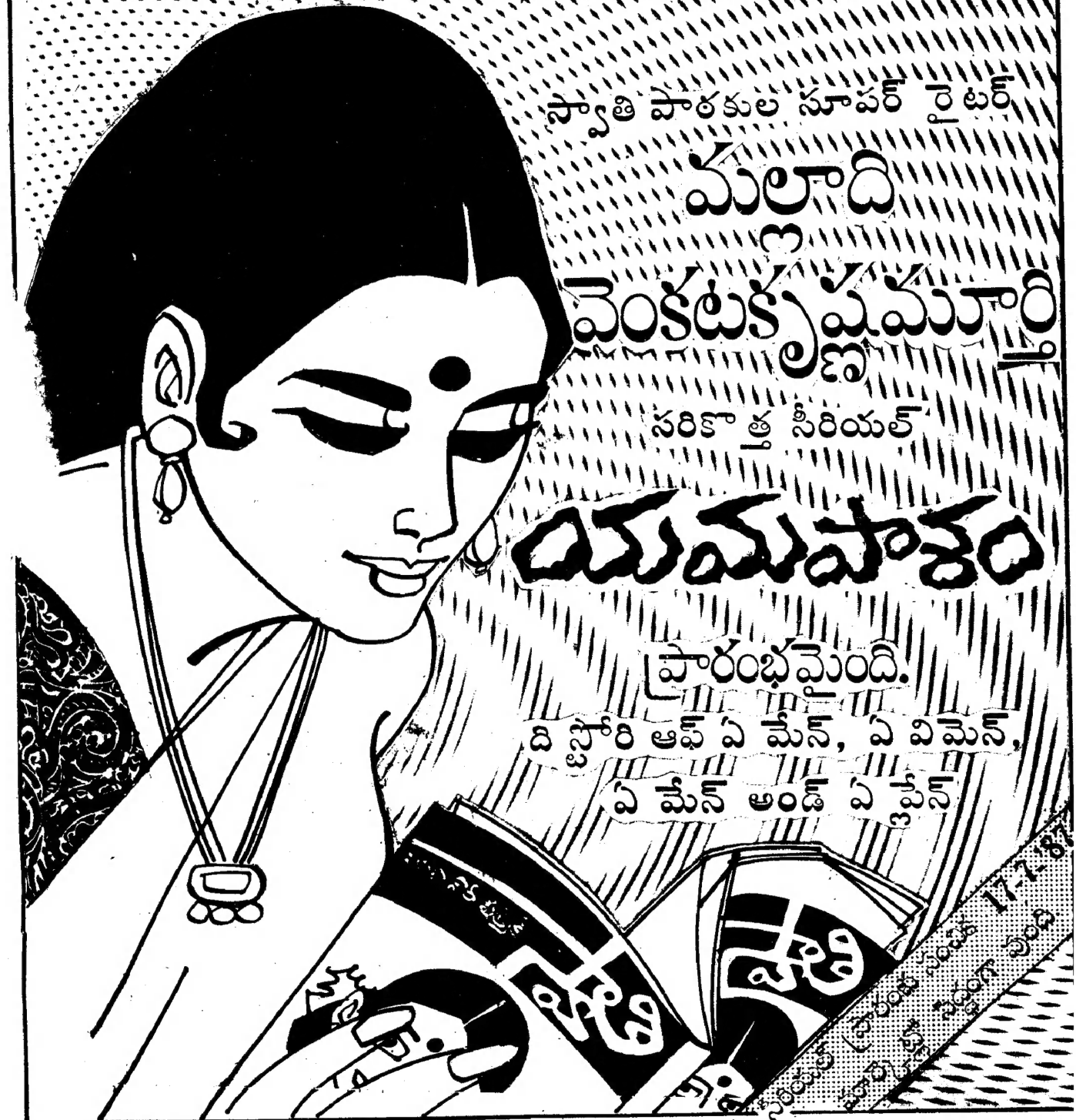

సాతి

సపరి వార పత్రిక

ముఖచిత్రం

19-25 జూన్, 87 ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రిక మా అభిమాన హీరోయిన్ కుమారి విజయశాంతి ముఖచిత్రము అత్యంత ఆకర్షణీయంగా వుంది.

- అరసపిల్లి యోగేశ్వరరావు, కోబుగ్గ

★ ★ ★

19-25 జూన్ 87 సంచికలో మా అభిమాన నటి విజయశాంతి ముఖచిత్రం అత్యంత ఆర్షణీయంగా వేసినందుకు మీకు మా ధన్యవాదములు

- కె. సత్యవతి, ఉంగుటూర్ (ప. గో.)

★ ★ ★

19-25 జూన్ 87 సంచిక నటి విజయశాంతి ముఖచిత్రంతో చూడ ముచ్చటగా ఉన్నది.

- బి. సత్యవతి, హైదరాబాద్

వేయిపదగలు

కవిసామ్రాట్ విశ్వనాథగారి 'వేయిపదగలు' నవలను ప్రచురిస్తూ మీరు సాహితీప్రియుల హృదయాలను అనంతానంద రస తరంగాలలో ముంచి వేస్తున్నందుకు కృతజ్ఞతలు.

దిగజారుతున్న సాహితీ విలువలు మరొక్కసారి గుర్తు చేస్తున్నట్లుంది. ప్రతి పాత్రా అమృత ధారల్లో సముద్భవించి ఆంధ్ర సాహితీ మాగాణాన్ని సస్యశ్యామలం చేస్తున్నదనుటలో సందేహం లేదు.

- ఖైదిమర్ల కృష్ణారెడ్డి, ఖమ్మం

★ ★ ★

"వేయిపదగలు" సీరియల్ చదవటం మా అదృష్టంగా భావిస్తున్నాము. అనాటి సీరియల్ ను ఈ తరం పాఠకుల కోసం ప్రచురిస్తున్నందుకు హృదయపూర్వక కృతజ్ఞతాభినందనలు.

- వి. నాగేశ్వరరావు, సత్తుపల్లి

సీరియల్స్

భవానీ కృష్ణమూర్తిగారి "ప్రత్యూష పవనాలు" సీరియల్ మళ్ళీ మళ్ళీ చదివించవేస్తున్నది. మంచి సీరియల్ ప్రచురిస్తున్నందుకు మీకు అభినందనలు.

- కె. ఎన్. వి. రవికుమార్, మైలవరం

★ ★ ★

"ప్రత్యూష పవనాలు" సీరియల్ అనేక మలుపులతో ఉన్నత శిఖరాలందుకుంటోంది.

డాక్టర్ రవీంద్ర బాబుగారి "ప్రేమసాగర మథనం" మిగతా భాగం కోసం ఉవ్విళ్ళూరింపజేస్తుంది.

- రంగా, సావిత్రి, నందిగామ

★ ★ ★

"ప్రత్యూష పవనాలు", "ప్రేమసాగర మథనం" మా ఇంటిల్ని పాదినీ ఆకర్షిస్తున్నవీ. రచయిత్రి, రచయితలకు అభినందనలు. 'తీపి గురుతు' ఒకమాదిరిగా వున్నది.

- సి. ఎస్. రామకృష్ణగుప్తా, పాటికొండ

★ ★ ★

"ప్రేమసాగర మథనం" సీరియల్ బాగుంది. మంచి సీరియల్ అందిస్తున్నారు.

- టి. పెరుమాల్, ఖర్గపూర్

★ ★ ★

విజయశాంతి ముఖచిత్రంతో వెలువడిన 19-25 సంచిక ముగ్గు మనోహరంగా ఉంది. ప్లాస్టిక్ సర్కరీ గూర్చి డాక్టర్ టి. ఎస్. కృష్ణమూర్తిగారి వ్యాసంలో తెలియని విషయాలన్నీ తెలుసుకున్నాం.

- శ్రీవాడ శాంతి శ్రీనివాస్, బొబ్బిలి

★ ★ ★

డా. టి. ఎస్. కృష్ణమూర్తిగారు "ప్లాస్టిక్ సర్కరీ" గూర్చి బాగా వివరించారు.

- ఎస్. మహమ్మద్ రఫీ, కోబుగ్గ

★ ★ ★

ధర్మపథం 'త్యాగ ప్రశస్తి' చక్కగా వుంది. ప్లాస్టిక్ సర్కరీ గురించి కృష్ణమూర్తి డాక్టరుగారు బాగా విశదీకరించారు.

- చౌడవరపు నాగేశ్వరరావు, రమాదేవి,

హైదరాబాదు

(74 వ పేజీ చూడండి)

ఆంధ్రసచిత్రవారపత్రిక

వ్యవస్థపకులు :

దేశోద్ధారక కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు

స్థాపన : 1908

శివలెంక శంభుప్రసాద్

సంపాదకుడు : (1938-1972)

17-23 జూలై '87

శ్రీ ప్రభవ నామ సం. అషాఢ బ. సప్తమి సంపుటము 79 : సంచిక 46

ముఖ్య సంపాదకుడు :

శివలెంక రాధాకృష్ణ

కార్యవాహక (యాక్టింగ్) సంపాదకుడు :

మతుకుమల్లి మాధవరావు

విడి ప్రతి వెల రు. 2.75

హాస్టల్ 6 నెలల చందా రు. 80.60

హాస్టల్ 12 నెలల చందా రు. 161.20

ఆంధ్రపత్రిక కార్యాలయము,

గాంధీనగరం, విజయవాడ-520 003

విషయానుక్రమణిక

ముఖచిత్రం :

నటి రాధ

(ఫోటో : ఈశ్వరి)

కథలు :

పునాది రావు	... 14
నింగి నేలకు దిగింది	... 20
మార్గదర్శి	... 30
త్యాగము	... 46
పంది	... 54
తెర	... 66
చిదంబరానంద	... 69

సీరియల్ నవలలు:

వేయి పదగలు	... 8
ప్రేమసాగర మథనం	... 24
తీపి గురుతు	... 50
ప్రత్యూష పవనాలు	... 58

వ్యాసాలు, శీర్షికలు :

ఉత్తరాలు-4, స్వాధీర్తి లేఖ-5, అందానికి అవరోధం ధయాస్మిమా-13, ఇ 'వేమన'వద్యాలు-17, వ్యక్తిగతం, వారఫలం-18, డాక్టర్ సలహాలు-28, ప్రశ్నావళి-34, సుందరసీమలో శ్రీ చక్ర పెరుమాళ్ళు స్వామి-36, సినిమా విశేషాలు-38, అభిమాన తారలపై అభిప్రాయం-44, ధర్మపథం-57, చిన్నారి బాలల దీనగాథలు-64, దూరదర్శనం-71, హైదరాబాద్ వోటింగ్-72, ఎంబుల్స్ '87-73, అపి-ఇపి-అన్సి-74

ప్రముఖ రచయిత్రి

శ్రీమతి ఆదూరి సావిత్రి

కొత్త సీరియల్

డి.యన్.పి. విజయ్

పైవారమే ప్రారంభం!

స్వాగతం

డా. జయసుఖాష్

మా థియాస్ రుస్సుకు అభినందనలు! ఇంకెవరికి? గత డెబ్బై సంవత్సరాలుగా శాస్త్ర త నిద్రలో ఉన్న మహానుభావుడు లిన్ సేమెంట్, క్రెమ్లన్ చేకు మధ్యలో తన చిన్న విమానాన్ని దించిన ఆ పందొమ్మిది సంవత్సరాల జర్మన్ యువకుడు మాథియాస్ రుస్సుకు అభినందనలు! ప్రపంచంలోకెల్లా అతి ఎక్కువ రక్షణలో ఉండే గగనతలంలో హెల్సింగ్ నుంచి 400 మైళ్ల దూరం ఎవరి చేతికి చిల్లకుండా వచ్చాడు రుస్సు. నిజానికి, తన విమానాన్ని కిందికి దించడం ముందు అతను క్రెమ్లన్ భవనంలోని గోర్బచేవ్ కార్యాలయం మీది నుంచి ఎగిరి వెళ్లాడు. తలుచుకుంటే అతను గోర్బచేవ్ కార్యాలయం మీద బాంబులు వేసి గోర్బచేవ్ ను పొలిట్ బ్యూరో నుంచి తప్పించి ఉండేవాడే. కాని మాథియాస్ విమానంలో ఆయుధాలేమీ లేవు. వాస్తవానికి ఆ విమానంలో పెట్రోలు కూడా ఎక్కువగా లేదు. ఇంకొక అరగంట గడిస్తే, ఇంధనం అయిపోయి ఈ విమానం మాస్కో నగర శివార్లలోని పొలాల్లో దిగిపోవలసి వచ్చేది.

అణుక్రిపణులతో, ఇతర భయంకర ఆయుధాలతో కిక్కిరిసి ఉన్న దేశం నడిబొడ్డులో ఇటువంటి సంఘటన జరగడం ఒక చిన్న అద్భుతం. అందుకు మనందరం కృతజ్ఞులమై ఉండాలి. ఇటువంటి సంఘటనే 1974లో జరిగింది. ఒక అమెరికన్ సైనికుడు తన విభాగం నుంచి హెలికాప్టర్ ను దొంగిలించి, దాన్ని సురక్షితంగా అక్కడ, ఇక్కడ కాదు, సరాసరిగా వైట్ హవుస్ దక్షిణం వైపున వచ్చి బయలుదేరి దింపాడు. రుస్సు రాగనే ఆయన కూడా ఎవరి కంటా పడకుండానే పందలాది మైళ్లు ప్రయాణం చేశాడు. చివరికి వైట్ హవుస్ లో దిగిన తర్వాత కూడా, ఆయన సహాయం కోసం అడగవలసి వచ్చింది. ఎందుకంటే వైట్ హవుస్ కాపలాదారులు దాన్ని మామూలు కాపలా విమానం కావచ్చు ననుకున్నారు. రుస్సు తన విమానాన్ని అడ్డకు తీసుకున్నాడు. అది ఒక చిన్న, ఒకటే ఇంజన్ ఉండే విమానం. లైసెన్స్ సంపాదించడానికి

చిన్నమనిషి చేసిన చిన్న అద్భుతం!

అవసరమైనన్ని మైళ్లు ప్రయాణం చేయాలని అతను తొందరపడుతున్నాడు. అన్ని స్థలాల్లా పదిలిపెట్టి మాస్కో కే ఎందుకొచ్చాడో అతను మాత్రమే చెప్పగలడు. అతనిని చెప్పనిస్తారనే అనుకుంటాను

ఆ సమయానికి గోర్బచేవ్ తూర్పు జర్మనీలో ఉన్నారు. ఆయన, ఆయన రక్షణ మంత్రి సెర్గీ సాకోలోవ్ అక్కడ వార్తా కూటమి శిఖరాగ్ర సమావేశంలో పాల్గొన్నారు. రుస్సు చరిత్రాత్మక అగమనం తర్వాత కొన్ని గంటలలోనే వాళ్లు మాస్కో కు తిరిగి వచ్చారు. వెనువెంటనే సాకోలోవ్ పదవి ఉడిపోయింది. తోవలో ఎక్కడా కల్లులకు గురికాకుండా క్రెమ్లన్ దాకా రావడానికి ఒక జర్మన్ యువకుణ్ణి అనుమతించిన రక్షణాశాఖ మంత్రి విమత మంచి రక్షణ మంత్రి కాదు. ఇంకా చాలా తలలు దొర్లాయి గాని, వాటిలో రుస్సు తల ఉండడనే నేను ఆశిస్తున్నాను

వాస్తవానికి రుస్సుకి బహుమతి ఇవ్వవలసి ఉంటుంది. ఒక వేళ రష్యన్ విమాన చోదకుడెవరైనా వాషింగ్టన్ వరకూ విమానాన్ని నడుపుకుని వెళ్లి, వైట్ హవుస్ లోని గులాబీ తోట ముందర దింప గలిగినట్లయితే ఆయనకు కూడా బహుమతి ఇవ్వవలసిందే. పెద్దవాళ్లు, బలవంతులయినటు వంటి వాళ్లు వేసే బ్రహ్మాండమయిన ప్రణాళికల బండారం ఖైటపెట్టి, అవి ఎంత హాస్యాస్పదమైనవో చూపగల ఇటువంటి చిన్న మనుషులే మనకు అసందాన్ని కలిగిస్తుంటారు. ప్రపంచపు భవిష్యత్తు మంతా తమ చేతుల్లో ఉన్నదని గోర్బచేవ్, రీగన్ లు నమ్ముతుంటారు. ఏ పక్షానికి ఎన్ని క్లివణు

లుండాలని, ఎన్ని అణు కేంద్రాలుండాలని, సాయుధమైనవిగాని, నిరాయుధమైనవి గాని ఎన్ని సైనిక బలగాలుండాలని తేల్చుకోవడానికి వీళ్లు ఎడతెగకుండా చర్యలు జరుపుతుంటారు. రుస్సు లాంటి చిన్న మనుషులు తాము సమర్థవంతంగా వేసిన ప్రణాళికలను ఎట్లా భగ్గుం చేయగలరో గుర్తించజాలరు.

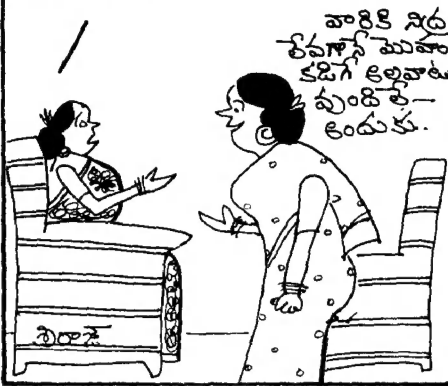
ఇటువంటి చిన్న మనుషులకు ప్రపంచం ఎంత రుణపడి ఉన్నదో మనలో చాలామంది గుర్తించరు. నిజానికి, ప్రపంచంలో వచ్చిన పెద్ద మార్పులలో చాలా వాటికి ఇటువంటి చిన్న మనుషులే కారణం. ఉదాహరణకు కార్ల మార్క్సిస్టు తీసుకోండి. చల్లని లండన్ లో సాకర్ గా ఉండే బ్రిటిష్ మ్యూజియంలో ఆయన జీవిత కాలమంతా గడిపి తన దాస్ కాపిటల్ వ్రాశాడు. పంద సంవత్సరాల పైన కొద్ది సంవత్సరాలు గడిచేసరికి ఏసుక్రీస్తుని అనుసరించే వాళ్లు ఎంతమంది ఉన్నారో, మార్క్సిస్టు అనుసరించేవాళ్లు అంతమంది తయారయ్యారు. ఇదంతా ఆ పుస్తకం వల్లనే. తూకం ప్రకారం చూస్తే ఆ పుస్తకం బైబిల్ కన్నా కొంచెం తక్కువ బరువుంటుందేమో. మార్క్స్ తన మహా గ్రంథం రాస్తున్నప్పుడు యూరప్ లోనూ, ఇతర చోట్లా పెద్ద పెద్ద సైన్యాలతో, పెద్ద పెద్ద కలలతో అనేకమంది చక్రవర్తు లుండేవారు. ఇప్పుడు అతి కొద్దిమంది రాజులు మాత్రం మిగిలారు. వాళ్లలో ఎవరూ చక్రవర్తి కూడా కారు. యూరప్ లో మార్క్స్ కూడా అంత ఎక్కువగా లేడనుకోండి. ఆ ఖండంలో, కనీసం పశ్చిమార్క భాగంలో ఒక్క కమ్యూనిస్టు పార్టీ కూడా

ప్రఖ్యాత రచయిత్రి
డా. సి. ఆనందారామం
సరికొత్త సీరియల్ నవల
రేపటి మహిళ
త్వరలో ప్రారంభం!

అధికారంలో లేదు. కాని ఒకప్పుడు మార్క్సిస్ట్ ప్రభావం బాగా చెల్లుతుండేది. మార్క్సిస్ట్ లేనట్లయితే గోర్బచేవ్ ఉండేవాడు కాదు. సాకొలోవ్ ఉండేవాడు కాదు - బహుశా మాఫియాన్ రుస్స్ కూడా ఉండేవాడు కాదు.

ఇంకో చిన్న మనిషి గురించి ఆలోచిద్దాం - ఆయన అల్పర్థ్ ఐన్స్టీన్. ఆయన సాంపేక్షికత మీద తన మొదటి పత్రం వ్రాసేటప్పటికి స్వీట్జర్లాండ్లో ఒక పేటింబ్స్ కార్యాలయంలో గుమాస్తాగా పని చేసేవాడు. అప్పటికి స్వీట్జర్లాండ్లో అంకెల భాతాలు రాలేదనుకోండి. ఓ రోజు సాయంత్రం ఆయన తన పత్రం పూర్తిచేసి, మామూలుగా కాఫీ తాగే కొట్టుకి వెళ్లాడు. ఏదన్నా ఆసక్తికరమయినటువంటి పని చేశావా అని అడిగిన ఓ మిత్రునికి జవాబుగా తల అడ్డంగా ఉంచి, ఏమీ చెయ్యలేదన్నాడు. ఈ శతాబ్దంలోకెల్లా అతి విప్లవాత్మకమైన పత్రమని నిస్సందేహంగా చెప్పగలిగినటువంటి పత్రం పూర్తి చేసిన తర్వాత ఆయన చెప్పినదది. ఆ పత్రం రెండు మూడు దశాబ్దాల వ్యవధిలో ప్రపంచ చిత్రపటాన్ని గురించటానికి వీలు లేనంతగా మార్చివేసింది. హెబ్బర్, అతని గుండాలు ఐన్స్టీన్ను జర్మనీలోంచి తరిమేయారని, ఆయన అమెరికాలో ఆశ్రయం పొందాడని మనందరికీ తెలుసు. ఆ దేశానికి ఆయన చేరిన కొద్ది సంవత్సరాలకు, అణుబాంబు విషయమై శ్రద్ధ పహించవలసిందిగా కోరుతూ ఆయన అధ్యక్షుడు

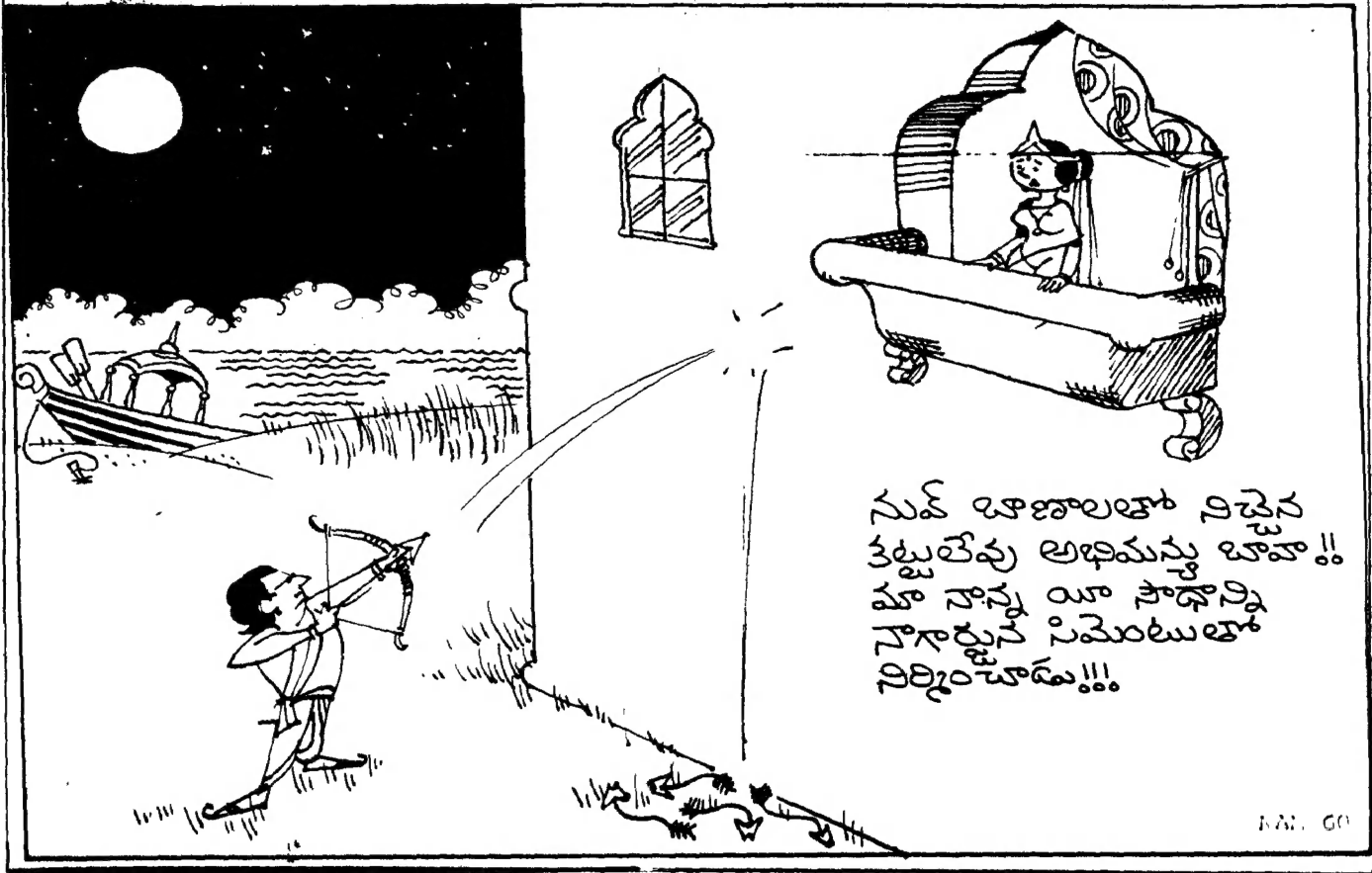
మీ వారు బిఫోస్ కి పెళ్ళా
బ్రష్, పిస్టల్ శిశుకత్తారా??
ఎందుకు -

న్యూఢిల్లీ లేఖ

రూజ్ వెల్ట్స్కు ఉత్తరం వ్రాయవలసి వచ్చింది. ఐతే దాని సమానాలో గాని, తయారీలోగాని ఆయన స్వయంగా పాల్గొనలేదు. ఎందుకంటే ఆ పని - చిన్న కార్యాలయాలున్న చిన్న మనుషులు చేసేది కాదు. కోట్లాది డాలర్ల పెద్ద బడ్జెటుతో, పెద్ద మనుషులు చేసే పని. నిజానికి ఐన్స్టీన్కు స్వంతంగా కార్యాలయం కూడా ఉండేదికాదు. ఆయన పడక గదిగానూ, నిట్టింగ్ రూమ్గానూ ఉపయోగించే గదిలోనే పనిచేసేవాడు నో బెల్ బహుమతి పొందే

సమయానికి ఆయన రెండు కాళ్లకు రెండు రంగుల మేజో ఘున్నాయి!
తప్పనిసరిగా పెద్ద శక్తివంతులయిన వాళ్ల మీద చిన్న మనుషులే ఎందువల్ల గెలుస్తారు? మొట్టమొదట, చిన్న మనుషులు ప్రధానంగా భావాల మనుషులు, భావాలు ఎల్లప్పుడూ విస్ఫోటనానికి సిద్ధంగా ఉంటాయి. మనుషులందరూ సమానమని, సమానంగా ఉండాలని అన్న - మార్క్సిస్ట్ వాళ్లందుకు అలా లేరో చూపించడానికి పూనుకున్నాడు. పదార్థానికి, శక్తికి మధ్య ఎక్కువ భేదం లేదన్న ఐన్స్టీన్, ఒక ప్రత్యేక పరిస్థితులలో పదార్థాన్ని శక్తిగానూ, శక్తిని పదార్థంగానూ మార్చవచ్చునని చూపాడు. ఇది అర్థం చేసుకోవడానికి ఒక శతాబ్దం కూడా కష్టపడవలసిందే. దీనికోసం రుజువులేమీ అవనరంలేదు. మాయానాస్ రుస్స్ సెన్నా అనే విమానాన్ని, యూరెవ్ లో అడ్డెక్చే అతి చిన్న విమానాన్ని తీసుకుని, గోర్బచేవ్ సామ్రాజ్యం నడిబొడ్డు మీదికి ప్రయాణం - ఆయనే గనుక పెద్ద విమానం తీసుకుని ఉల్ రష్యన్ల నాలుగేళ్ల క్రితం కొరియన్ విమానాన్ని కూల్చివేసినట్టుగా ఆ పెద్ద విమానాన్ని కూడా క్రూరంగా కూల్చి ఉండేవారు. రుస్స్ ఇప్పుడు ఇబ్బందుల్లో పడి వుండవచ్చు. క్రెమ్లిన్ వాసన వీల్చేటంత దగ్గరికి వెళ్లి ఇబ్బందుల్లో పడకుండా ఉండడం ఎవరికీ సాధ్యం కాదనుకోండి. కాని ఆయన తాను చెప్పదలచుకొన్న విషయం చెప్పేశాడు. □

నువ్ బాబాలతో నిచ్చెన
కట్టలేవు అభిమన్యు బావా!!
మా నాన్న యీ సాధాన్ని
నాగార్జున సిమెంటుతో
నిర్మించాడు!!!

ఆంధ్రసచిత్రవారపత్రిక

1987 దీపావళి కథల పోటీ

మొత్తం బహుమతులు రు. 7,200/-

ఎప్పటిలాగే ఈ ఏడాది కూడా దీపావళి కథల పోటీని నిర్వహిస్తున్నాము. గతంలో లాగే ఇప్పుడు కూడా సంపాదకుని ఎన్నికలో ఉత్తమంగా వచ్చిన ఆరు కథలని ఆకాశాదిక్రమంలో ఆంధ్రసచిత్రవారపత్రిక దీపావళి సంచికలో, ఆ తరువాతి సంచికలో ప్రచురిస్తాము. అటు తరువాత పాఠకుల బాలిట్ నిర్వహిస్తాము.

ముగింపు తేదీ : 22 ఆగస్టు, 1987

పోటీలో ఎన్నికైన ఆరు కథలకు ఒక్కొక్కదానికి రు. 700/- చొప్పున బహుమతి లభిస్తుంది. ఆ తరువాత పాఠకుల బాలిట్ లో మొదటి, రెండవ, మూడవ స్థానాలలో వచ్చిన కథలకి వరుసగా రు. 750/-, రు. 550/-, రు. 550/- వరతును అదనపు బహుమతులుగా అందజేస్తాము. మిగిలిన మూడు కథలకి ఒక్కొక్కదానికి అదనంగా రు. 350/- చొప్పున ప్రత్యేక బహుమతిగా ఇస్తాము.

నిబంధనలు

- 1 కథా వస్తువు తెలుగు వారి సామాజిక జీవితానికి సంబంధించినదై ఉండాలి
- 2 కథ వ్రాతప్రతి వన్నెందు అరతావు (ఎక్సలెన్సా ఫున్క్షం పేజీకి రెట్టింపు) పేజీలకి మించి ఉండకూడదు కాగితానికి ఒక వైపు పిరాట్ లేదా బాలిన్ తో రాయాలి వ్రాతప్రతిపై "1987 దీపావళి కథల పోటీకి అని మొదటి పేజీపై భాగంలో స్పష్టంగా రాయాలి
- 3 అనువాదాలు, అనుసరణలు కావీ కథలు పంపరాదు గతంలో ప్రచురించబడిన, లేదా మోలో ప్రసారం అయిన, ఇతర పత్రికలకి పరిశీలనకి పంపిన వాటిని పోటీకి పంపరాదు ఈమేరకి రచయిత(త్రి)లు హమీ షతం రాసి సంతకం చేసి వ్రాత ప్రతితోపాటు పంపాలి హమీ షతం లేని రచనలు పరిశీలించబడవు ఆంధ్రపత్రిక సంస్థలోని జుద్యోగులు వారి బంధువులు ఈ పోటీలో పాల్గొనరాదు
- 4 రచయితలు, రచయిత్రిలు కలిపి పేరుతో కాకుండా తమ అవలంబి పేరు పూర్తి చెరువామా వ్రాతప్రతి మీద స్పష్టంగా రాయబట్టి ఉంటుంది
- 5 సంపాదకుని ఎన్నికలో బహుమతి పొందిన అరు కథలని ఆయా రచయిత(త్రి)ల పేర్లు లేకుండా ప్రచురిస్తాము. వదివాక బాలిట్ ఫలితాలతో పాటు వారి పరిచయాలని ఫోటోలతో సహా ప్రచురిస్తాము.
- 6 పోటీలో బహుమతి పొందిన కథా రచయిత(త్రి)లు తమ ఫోటో, జీవిత విశేషాల ప్రచురణకి అంగీకరించవలసి ఉంటుంది.
- 7 రచనలపై వచ్చే ఏడాది పేపిలకైనా ఆయా రచయిత(త్రి)లే బాధ్యత వహించవలసి ఉంటుంది
- 8 పోటీకి వచ్చే కథలు 22 ఆగస్టు 1987కి గానీ, అలాగే కానీ మా కార్యాలయానికి చేరేలా పంపాలి ఆ తరువాత అందిన వాటిని పోటీకి పరిశీలించటం జరగదు
- 9 పోటీకి పంపిన కథలని ఎటువంటి పరిస్థితులలోనూ తెప్పి పంపటం జరగదు కాబట్టి రచయిత(త్రి)లు వాటితోపాటు తపాలా బిల్లులు అతికించిన, స్వంత చెరువామా కల కవర్లు జత పరచి పంపనవసరం లేదు
- 10 పోటీలో బహుమతి పొందిన కథలలో కొన్నిటిని సాధారణ ప్రచురణకి స్వీకరించి పీలు వెంబడి వాటిని ప్రచురించటం జరుగుతుంది ఆ విషయాన్ని ఆయా రచయిత(త్రి)లకి తెలియ చేస్తాము ప్రచురణకి స్వీకరించిన కథల విషయంలో ఆయా రచయిత(త్రి)లకి తెలియ చేస్తుంటాం పోయ్ కాదు, వారి విషయంలో ఎటువంటి ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలకీ అవసరం లేదు
- 11 పోటీకి పంపే కథలని సేంపాదకుడు ఆంధ్ర సచిత్ర వార పత్రిక, గాంధీనగరం, విజయవాడ-520 003 అన్న చెరువామాకి పంపాలి పక్కల పేర పంపరాదు కవర్లు పై భాగంలో "1987 దీపావళి కథల పోటీకి" అని స్పష్టంగా రాయాలి

రచయిత(త్రి)లు అందరూ ఉత్సాహంగా ఈ పోటీలో పాల్గొని దీనిని జయప్రదం చేయగలరని ఆశిస్తున్నాము.

-సంపాదకుడు

కవిసమ్మత విశ్వాధీనత్వనిరూపక వైయవడగలు

చీకటులు సన్నగా ప్రవేశించెను. దూరపు మనుష్యులెవరును కన్పించుట లేదు. సుబ్బన్నపేట పరుగుదూర మున్నది. దారి దొంగ. భార్య భర్త లిద్దరును కెగిలించుకొనియే నడచుచుండిరి. అరుంధతి అడుగులు నేలమీద అనుటలేదు. ధర్మారా వామెను సగము మోయుచునే ఉండెను. ఇద్దరిలో ఎవరును మాటాడుటలేదు. అరుంధతి కేమియు బహిర్విషయ పరిజ్ఞానము లేదు. మధ్య మధ్య పతి తన అధరము సధరముతో తాకుట మాత్రము తెలియుచున్నది. దారి కిరుప్తల కీచురాళ్ళు కూయుచున్నవి. ఒకరిద్దరు బాటసారు లెవరో దూరపుటాళ్ళవారు వారిని పరకాయించి చూచిపోవుచు వచ్చిరి. చీకటి తమాల తరు కిసాల యములు ఊరి దిక్కులకు పట్టు చేసినట్లు చిక్కనై విజృంభించెను. తాను చేసినపని ముందు వెనుకలు ధర్మారావు విచారించలేదు. అతనికి రెండే కనపడుచున్నవి. ఒకటి ప్రక్కనున్న ప్రియురాలు. మరొకటి దారి. ఊరకేనడచు చుండెను. అరుంధతి వక్షస్థలము తన పార్శ్వమున అనుకొనెను. అమె

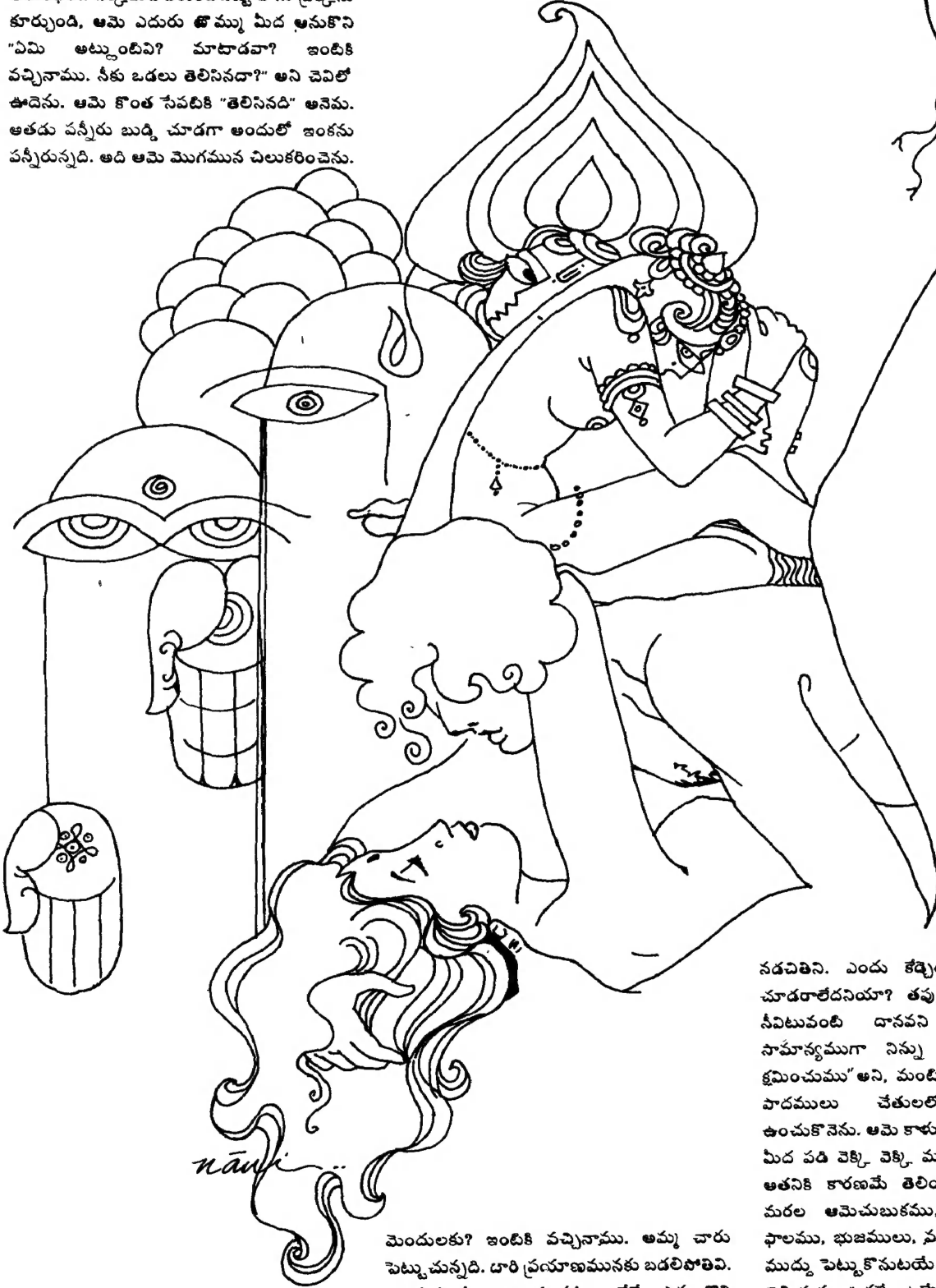
(గతసంచిక తరువాయి)

నిశ్వాసములు తన చెక్కిల్పైని, మెడమెడను భుజముమీదను పడుచుండెను. అమె చేతులు తన మెడచుట్టు బిగింపబడి ఉండెను. తనచేతులామె శరీర మెల్ల యెడల ఉండెను. నడచుచున్నను దారి దీర్ఘమయ్యెను. ఒక పాము దారి కడ్డముగా పోయెను. అతడాగి దానిని పొనిచ్చి మరల నడచెను. అరుంధతి కానంగతియే తెలియదు. ధర్మారావున కొడలు తెలియుట లేదు. అది ఏమిస్థితిలో ఉండెనో అతని కేమియు తెలియలేదు. అది సంభవమా? కాదే! నడచుచుండెను. దారియన్న జ్ఞానముండెను. రోమాంచమా? అదియుకాదు. అప్పుడతడున్న స్థితికి అలంకార శాస్త్రములలో పేరులేదు. ఇంక అరుంధతి మగనిచంకనే ఉండెను. అతడు నడచుచుండెను. సుబ్బన్న పేట దగ్గరకు వచ్చెను. సహజముగా జంతువులకు తమ నెలవులందుగల జ్ఞానముతో కనులు మూసికొనిపోయినట్లు ధర్మారావు పోవుచుండెను. ఊరిబయట ఎవరో కనపడిరి. వారతనిని పలుకరించలేదు. అతడిల్లు

సమీపించెను. వారిద్దరకు ఒడళ్ళు తెలియుటలేదు. అతడు లోనికిపోయెను. సాచిత్రముగారు కొడుకు కోడండ్ర నిద్దరనాస్థితిలో చూచి నిలువున కొయ్యబొమ్మ అయ్యెను. తెరచిన నోరు తెరచినట్లే ఉంచి 'హా!' అనెను. ధర్మారావు చావడి దాటి పడమటింట్లోనికి పోబోవుచుండెను. అతని తలకు ద్వారబంధము తగిలెను. చెబ్బితగిలి ఒడలు తెలిసెను. ఎదురుగా తల్లి నిలుచుండెను. అరుంధతి కన్నులు మూసికొని తనబుజాలమీద ఉండెను. ధర్మారావు "అమ్మా! కొంచెము నీరు తెమ్ము." అని కొందరవడెను. చల్లని నీరు అరుంధతి మొగమున చిలుకగా అమెకు స్పృతి వచ్చి మగనిని పడలి అత్తగారిని చూచి కొంత తెల్లబోయెను. కొంత సిగ్గుపడెను. మఱుల మగనినే పొత్తుకొనెను. తల్లి గాబరావడి "ఏమి నాయనా!" అనెను. ధర్మారావు, "ఏమియులేదు. నీవు వంట చేయుము" అనెను. అమె "వంటయైనది. నీకోస మెదురు చూచుచున్నాను. పిల్ల పోయినల్లి నట్టున్నది కొంచెము మరుగుచారు తీసడను" అని

లోనికి దొయెను. ధర్మారావరుంధతిని గదిలోనికి కొనిపోయెను. అచ్చట ఎనిమిది నెలల క్రింద తన కార్యమునా డెట్టున్నదో అట్టే ఉన్నది. తన తల్లి గది అంతయు ఉడ్చి దులిపి బాగుచేసెను కాబోలు. అరుంధతిని పక్కమీద పరుండపెట్టి తాను ప్రక్కను కూర్చుండి, ఆమె ఎదురు తొమ్ము మీద అనుకొని "ఏమి అట్టుండివి? మాటాడవా? ఇంటికి వచ్చినాము. నీకు ఒడలు తెలిసినదా?" అని చెవిలో ఉదెను. ఆమె కొంత సేపటికి "తెలిసినది" అనెను. అతడు పన్నీరు బుడ్డి చూడగా అందులో ఇంకను పన్నీరున్నది. అది ఆమె మొగమున చిలుకరించెను.

ఆమె పనికి లేచి కూర్చుండెను. కన్నులు ముడుచుకొని పతిమెడ మఱల పట్టుకొని ఏడ్వనారంభించెను. ధర్మారావు మరల ఓదార్చెను. "నేనిదిగో! నీ వద్దనే ఉన్నానుగదా, భయ

మెందులకు? ఇంటికి వచ్చినాము. అమ్మ చారు పెట్టుచున్నది. దారి ప్రయాణమునకు బడలిపోతివి. అందుకనియే చాలదూరము నేనే ఎత్తుకొని

వదచెతిని. ఎందు కేడ్చెదవు నేనిన్నాళ్ళు నిన్ను చూడరాలేదనియా? తప్పు చేసితిని. అరుంధతీ! నీపెటువంటి దానవని తెలియలేదు. లోక సామాన్యముగా నిన్ను గురించి ఉహించితిని క్షమించుము" అని, మంటిచే బురద అయిన ఆమె పాదములు చేతులలో పూని శిరమున ఉంచుకొనెను. ఆమె కాళ్ళు లాగుకొని అతని మెడ మీద పడి వెక్కి వెక్కి. మరల ఏడ్వనారంభించెను. అతనికి కారణమే తెలియలేదు. అతడు మరల మరల ఆమెచుబుకము, చెక్కిలి, నేత్రములు, ఫాలము, భుజములు, నక్షస్సు, నడుము, చేతులు ముద్దు పెట్టుకొనుటయే. ఆమె నోదార్పుట ఎట్టే తెలియక తొరకే ఉద్వేగము పొందుచుండెను.

ఇద్దరు అంటగట్టుబడి గాలికి అటునిటు ఈగిపోవు రెండు తీగలవలె కదలిపోయిరి.

కొంతసేపటికి, ధర్మారావు ఎదలో తాను దూరముగా వుండుట భీతియే యింత దుఃఖమునకు పాతువు కానరదు. వేరే ఏదియో పాతువుండవలెనని తోచినది - "అది ఒక్కసారిగా తెలియరాదు. క్రమముగా తెలియవలె" అనుకొని - "నాయనా! ఎందుకొయి అంత దుఃఖించెదవు? ఏదో కారణమున్నదని నాకు తెలియును. గుండె చిక్కబట్టుకొనుము. నేను బ్రతికి ఉన్నంతవరకు నీమీద ఈగవాలనీయును. చీ! వారేమి చేయగలరు!" అని పునః పునః కృతగాథాలింగనముల చేత ఆమె దోహదమును నలిపివేసెను. బిగిసియున్న ఆమెనరము లానంపానము చేత సడలి, ఆమెకు గుండెలోని భయము తగ్గి, బాధకు "అబ్బా!" అని కౌగిలి వారించి దూరముగా కూర్చుండెను. ఇంతలో తల్లి భోజనమునకు రెమ్మవెను. ధర్మారావు భార్యను దొడ్డిలోనికి తీసికొని పోయెను. ఇద్దరును వేదినీళ్ళు స్నానము జేసిరి. ఇద్దరు ఒక్కసారియే భోజనము చేసిరి. మరల ఇద్దరును గదిలోనికి పోయి ఁన్నుండిరి. ధర్మారావు భార్యను మరల ప్రశ్నించెను. అమె చెప్పుటకు గొంకుచున్నట్లు తోచెను. అతడు

"భయము లేదులే! నేను వారిసేమియు అనను. నిశ్చేమియు కోపించను. చెప్పుము" అని వేదధముల ఓదార్చిన తరువాత అమె యిట్లు చెప్పెను. ఆ నాడు నే నిచ్చట నుండి వెళ్ళినంతనే "మీరేమి పెట్టిరి, ఏమి చేసెదని అడిగిరి. నేను రాణిగారిచ్చిన చంద్రహారము మీరు చేయించితిరని చూపినాను. వారు నమ్మలేదు. రంగాజమ్మగారి పీఠ చూపించినాను. వారు మిమ్మారక వెళ్ళిరించ మొదలుపెట్టిరి.

ధర్మ : 'వా రనగా ఎవరు? మీ నాయనయు, అమ్మయునా?

అరుం : కాదు, మా పినతల్లి, మేనమామ కుమారుడు, మా అమ్మ, మీరు మువ్వరును, మీకు తిన తిండి లేదట! మీరు నిద్రయోజకులట. వెలివారట. నానాడువ్వు వాళ్ళములనిరి. నాకు కోపము వచ్చి, నేను వారిని మరల తెట్టితిని. దానితో వారు "అబ్బే! నాలుగురోజులు సంసారము చేసినందులకో మమ్ము బ్రతకనిచ్చుచున్నావు కాదు. కాపురమునకు వెళ్ళిన తరువాత వారి మీద ఈగ వ్రాసీయవు కాబోలు" అనియు "అప్పుడేమే మంత చేదయితిమిదో? చిల్లిగవ్వ పెట్టని మగని మీదనే యింత వ్రేమ అయినచో చిన్నప్పటి నుండి పెంచి

వేయిపడగలు

పెద్ద చేసిన మా మీద ఎంత ఉండవలయును" అనియు చెప్పనారంభించిరి. నేను "చిల్లిగవ్వ పెట్టకపోవుటయేమి? పెండ్లి నాడు మా మామగారు నా నగల క్రింద "వేయి రూపాయలిచ్చిరట కదా! ఆ మాట మీరు నాతో ఒక్కసారియైన చెప్పక అపహరింప చూచుచున్నారా?" అందిని. మా అమ్మ "వేయి రూపాయలే ఆ మొగలకు తోడు వేయి రూపాయలే!! ఎక్కడి నుండి తెచ్చియిచ్చినారో? "బ్రుంగ మెతుకులేదు, మిసాలకు సంపంగ నూనె" అట! నీకేదో మందు పెట్టినారే! లేకపోయిన నాల్గు రోజులలో ఇంత వారి వక్ర మవలంబింతువా?" అని నన్నును, మిమ్మును రాల్చి పోసెను. తరువాత ఇంటిలో వారు మువ్వరును కలసి ఏదో గుసగుస లాడుకొనుచుండుటయు నేను పోయినంతనే మానివేయుటయు ఇట్లు జరుగుచువచ్చెను. నన్ను నా నాబాధలు పెట్టుచుండిరి. ఒకనాడు మా నాన్నను నగల మాట అడిగితిని. అయిన ఏమియు మాటాడలేదు. నాకు కోపము వచ్చి "ఏమయ్యా! నా పోమ్మ తినదలచుకొన్నా వాయేమి? ఇన్నాళ్ళుగా నాకు నా దబ్బున్న దనియైన తెలియనిచ్చితిమికాదు" అని నిందించితిని. అయిన కోపపడి "నేనెరుగనుటా! మీ అమ్మ నడుగు" అనెను. నాకేమి చేయుటకును తోచినది కాదు. నాకేడుపు వచ్చినది. నన్నోదార్చినవారెవరును కనిపించలేదు. చివరకు నేనే ఎదుపుమాని అన్నమునకు పోయితిని. అన్నము సరిగాపెట్టలేదు. నేయి విదల్చుట - చేసికొన్న కూరలు వేయకుండుట - యిట్లు మొదలు పెట్టిరి. మీకు కబురంపవలె ననుకొంటిని. ఎవరి ద్వారా చేయుదును? ఒకనాడు స్నానము చేయుచు చంద్రహారము తీసి గదిలో ఉంచితిని. స్నానము చేసి వచ్చునప్పటికి హారము కనిపించలేదు. ఎవరిని అడిగినను "మాకు తెలియదన్నచో మాకు తెలియ"దన్నారు. రాత్రికి మా తండ్రి రాగా అయినతో చెప్పితిని. అయిన "ఎవరు తీసిరని అడిగెను. అందరు "మాకు తెలియదన్న మాకు తెలియ"దనిరి. అయిన ఏమా పన్నుచో పోనట్లూరకుండిను. ఆ వెనుక మా చెల్లి జడకుప్పెలివరో ఎత్తుకొని పోయిరి. అవి నాల్గు రూపాయల ఖరీదు చేయవు. దానికై యిల్లంతయు నాలగోలు బాలగోలు అయినది. వేయి రూపాయల నా పోమ్మ పోయినచో ఎవరికిని పోయినట్లే లేదే అని నాకు విచారము చేసెను. క్రమముగా నా యింట నేను నిరాధారను అయినట్లు తోచినది. ఒక రోజున మా మేనమామ కుమారుడు..."

అరుంధతి పెదవి కొరుకుకొని చెప్పుట మానెను. ధర్మారావు "చెప్పుము, చెప్పుము, నేనేదో అటువంటిది కూడ జరిగినని అనుమాన పడుచున్నానులే దాచుట ఎందుకు?" అని ఉద్బాటన చేసెను.

అరుం : నాతో మోటసరాగ మాడెను. నాకును వానికిని పడుట లేదు. అందులో "గోరు చుట్టుపై రోకటి పోటన్న"ట్టిది వచ్చెను.

ధర్మ : "ఏమి చేసినాడో చెప్పుము!" అని బలవంత పెట్టెను. అమె ఏమో చెప్పుటయు ధర్మారావు ఉగ్రుడగుటయు సంభవించెను.

అరుం : అతనిని గరిట కాదపెట్టి పొడిచితిని. అది దొక్కలో గ్రుచ్చుకొని గాయమయ్యెను. ఆ నాడు నన్నిల్లంతయు రాల్చి పోసిరి. తల్లియే విరోధము కాగా ఇంక నేచెప్పునది ఏమి? నా పని ఆ యింట నీచమైపోయినది. నే నిచ్చటికి రా నెన్నిసార్లు ఆహించినను తీసికొని వచ్చువారు లేకపోయిరి. పైగా మీరి ఊరిలో లేరాయెను. నాకొకటి తోచినది - పెట్టిలన్నియు వెదికి చంద్రహారము ఎచ్చట ఉన్నదో కనుగొనవలయునని. ఒక రోజున అందరును నిద్ర పోవుచుండగా వారి అందరి పెట్టిలు వెతికితిని. మా పినతల్లి పెట్టి అడుగున ఉన్నది. అది తీసికొని పెట్టి మరల సరిగా సర్దితిని. చంద్రహార మేమి చేయవలయునో తోచినది కాదు. నా దగ్గరనున్న వారు మరల ఎట్లును కాజేయక మానరు. ఏమి చేయవలయునా అని ఆహించి, ఒక పొట్టముగట్టి, మా నాయన అగ్ని హోత్రము చేయు బూడిద రాశి క్రింద ఉంచితిని. మరునాడు లేచి అది రహస్యముగా తీసి, రాజ్యలక్ష్మమ్మ గారింటికి పోయి యీ సంగతులన్నియు చెప్పి అది అమె వద్ద దాచ ఉంచితిని. మా మేనమామకు అస్తి ఏమియు లేదు. పలనాటి పురోహితుడు. కొన్నాళ్ళు పోయి నరసరావు పేటలో పూటకూళ్ళు పెట్టినట్ట. తరువాత అచ్చట గిట్టక మఱల ఇల్లు చేరెను. మా యింట ఉన్న సర్వము మా అమ్మ అమ్మి పుట్టినెంటికి చేర్చుచున్నది. ఊరిలో ఉన్న శూద్ర స్త్రీలకు ఇంటిలోనికి తెచ్చిన పెసలు, కందులు, బియ్యము సగానికి సగము తక్కువ ధరల కమ్మ మేనల్లున కిచ్చి పంపించును. ఈ రీతిగా కొంప గుల్త చేయుచున్నది. తరువాత, చంద్రహారము పోయినదని, వారు తెలిసికొని నన్నడిగిరి. "ఏమమ్మా! చంద్రహారము నాదాయెను. మీరు తీయలే దంటిరి కదా! అది మీ దగ్గఱనుండి ఎట్లు పోయినది?" అని నేను అనగా, మా అమ్మ "ఎంత ఊగిపో! ఎంత కొంపలు ముంచుదానచో!" అని నన్ను మీద పడి కొట్టినది. అమె యేమి? ముగ్గురును మీదపడి కొట్టిరి. మా నాన్న చూచుచు ఊరకున్నాడు గాని పెదవి విప్పలేదు. నేను రాజ్యలక్ష్మి గారింటికి పోయి రెన్నాళ్ళు గడిచి మఱల ఇంటికి వచ్చితిని. నగల దబ్బువారిచ్చునట్లు లేదు.

ధర్మారావునకు అరుంధతి సగము చెప్పి మానివేసి నట్లున్నది.

ధర్మ : అదేమి, అట్లు మానివేసితివి? కథ

జరిగిన కథ-14 : సుబ్బన్న పేట జమిందారు కృష్ణమనాయని మరణానంతరం రంగారావుగారికి పట్టాభిషేకం జరుగుతుంది. రుక్మిణమ్మ రావుగారు కబురుపంపగా ధర్మారావు కోటలోనికి వెడతాడు. ధర్మారావు భార్య అరుంధతి కాపురానికి వస్తుంది. రుక్మిణమ్మ రావుగారి సహాయంతో ధర్మారావు గుంటూరు కళాశాలలో చేరతాడు. ధర్మారావుకు సూర్యపతి అనే మిత్రుడుంటాడు. పూటకూళ్ళ ఇంటిలో భోజనం చేస్తూ ఉంటారు. సీస వద్దాన్ని శ్రీనాథుడే నానం చేసారని ధర్మారావు అంటాడు. ధర్మారావు మోటారుబండిలో రామచంద్రరాజును కలుసు కొంటాడు. పుట్టింటికి వెళ్ళిన అరుంధతిని ధర్మారావు సుబ్బన్న పేట తీసుకు వస్తాడు.

అంతయు కావేదే?

అరుం: ఏమియు లేదు. వారు నాకు ఏషము పెట్టి చంపవలయునని ఈహ చేయుచున్నారట!

ధర్మా: మీ అమ్మ కూడ అందులో ఉన్నదా?

అరుం: అమ్మ లేదు. మా మేనమామ కొడుకును, మా పినతల్లి పంపించినదట ఏషము తెమ్మని! నాకు మా ఊరిలో మంగలి రత్న చెప్పినది. దాని మగడు ఊరిలో వైద్యము చేయుచుండును. దాని దగ్గఱకు వెళ్ళి అడిగినాడట!

ధర్మా: మీ పిన తల్లియు, మేనమామ కొడుకును ఇప్పుడు ఎవట ఉన్నారు?

అరుం: వారి ఊరు పోయిరి. ఇంక నాలుగైదు రోజులలో వత్తురు.

ధర్మా: పచ్చి నీవు కనబడక ఏదైదరు కాబోలును! నీకు ఏషము పెట్టి ఏమి చేసికొందమని? నీ వద్ద ఏమున్నది?

అరుం: నన్ను బెడరించి హారము తీసికొందమని కాబోలు?

ధర్మా: అది కాదు. నా కిప్పుడంతయును తెలిసినది. నీకు పెట్టుద మనుకొనసేది ఏషము కాదు, మందు. అది నీవు వారి మాట వినుటకు పెట్టు మందు. ఇటువంటి మందులు, మాకులు కలవందురు. ఎటులయిన నేమి? ఇంక నీ వచటినీ పోవునదియు లేదు, వారు నీకు మందు పెట్టునదియు లేదు. ఎందుకు కాదుగాని, నాకు లోకమున ఇట్టి తల్లి దండ్రు లున్నందు కాశ్చర్యముగా ఉన్నది. రాక్షసు లనిన ఎచ్చటనో ఉందురా? వీరే రాక్షసులు. మనుష్యులలోననే రక్షే గుణములు కలిగిన వారే రాక్షసులు! ఆహా ఏమి తల్లి దండ్రులు! తల్లి దండ్రు లిట్లు చేసిరని చెప్పిన నమ్ముటకైన వీలులేకుండ ఉన్నది. సరేగాని, చంద్రహారము రాజ్యాలత్రమ్మ గారి వద్దనే ఉన్నదా యింత వఱకు? మఱుల తెచ్చితివా?

అరుం: అమె ఒడ్డనే ఉన్నది. మీరు డేపు పోయి తేవచ్చును.

మన్మథుడు- పూరింటిజోడు- గది నాల్గు మూలల వరవళ్ళు త్రొక్కి. ఏనాడో శివుడు తపస్సు చేయు వేళ ఆశ్రమమున ఒదిగి ప్రత్యాఠీధపాదుడై జ్యావల్లి కర్ణగతము చేసిన వాడు, నేటికి ఎచ్చల విడిగా సంచరింప చొచ్చెను. హృదయములు ఒక్కటైన సతీ పతులే ఉండవలయును గాని, వారికి కష్ట కథలు అభ్యంతరములు లేవు. వారి శృంగార రసమునకు కష్టములు కూడ ఉద్దీపనవిభావములే అగును.

ఎనిమిది నెలల ప్రణయ గాథ మరల తవ్వి పోసి కొనిరి. వారియ్యరకు నిన్ననే కలిసి కొన్నట్లున్నది. ఇంతటి దీర్ఘ ప్రవాసము సప్రవాసత నందెను. సంయోగ సౌఖ్యము చిత్రమైనది. తత్పూర్వ కష్టములన్నిటికి అది చికిత్సా లేపము. ఒక్క వ్యక్తి కేమిటి? ఒక జాతి పదివేలేంద్లా పారతంత్ర్య బాధ అనుభవంప వచ్చును. మఱుల శత్రు జయము ఘటల్పిననాడు దాని చేయెంద్లా కష్టములు తృణప్రాయములై పోవును. లోకమాదరించుటయు,

అంతయే. ఆ నిన్నటి దినము వఱకు అప్రయోజకమైన ఆ జాతిని అగ్రస్థానమున ఉంచి ప్రపంచక మంతయు పూజించును. ఇది వ్యక్తి యందును సరిపోవును. లక్షణ శాస్త్రములు మనస్సును సరిగారూపించ లేవు.

ధర్మారావున కానాడు అరుంధతీ వట్టి స్త్రీ వలె గోచరించ లేదు- పూర్వ జన్మమున అమె చేసిన సుకృతము మనోజ్ఞాశ్శుతి దాల్చి పంట చేనివలె తన వైపున కొరిగెను. వల యెంద్లా తపస్సు చేసినది భగీరథుడు; మందాకిని వచ్చి తాండవించినది శివుని శిరస్సున- శివునకా అద్భుతము హతాత్మంభవము.

అద్భుతము (త్రోసికొనివచ్చు) మార్గములే అట్లుండును. ధర్మారావునకు తన అరుంధతీ ప్రాప్తి అట్లు తోచినది. ఉన్నట్టుగా ఉండి అతడు రెండు చేతులతో అరుంధతినీ లేపనెత్తి తలమీద పెట్టు కొనెను. అమె పకాలున నవ్విసె. ధర్మారావు గంగానది తన వీచీ హస్తములతో కొట్టుకొని ధ్వని చేసినట్లున్నదనుకొనెను.

అరుం: ఇంత ప్రేమ కలవారు సంవత్సరము విడిచి ఎట్లుంటిరి?

ధర్మారావు: "ఎట్లుంటి"నని కన్నులు మూసికొనెను.

ప్రతి నిమేషము వారి ఆత్మలలో దేవతలు తాండవించిరి, వేదముక్తులు వారి క్రిడలలో నర్తవంతము లయ్యెను. కులదేవతలు వారి రీలాపాంగముల యందు భావ్యాళులై త్రవ్వకొనిరి. పితృ దేవతలకు వారి శృంగార లీలలందు తర్పణము లందినవి.

ధర్మారావున కామె తనువే, తద్విలాసమే, తన్నై గనిగ్గమే, తదంచల రేఖామార్గవమే చక్రర్విషయము. అమె పేద మాటలు, విన్న నవ్వులు, శ్రోత విషయము, తదధరము, తదురః ప్రసారితాగ్రము చుంబన విషయము. లిప్తలు, నిమేషములు, గడియలు, యామములు మృగయు జాణవాతభయ త్రస్యద్వాపదటపి మృగముల

నడుపున మాడని జాడెను. ఎదుగుచున్న సస్యమున కాకాళ మెడ మిచ్చినట్లు పతిచేతి కామె నన్నని నడు మెడమిచ్చెను. ప్రవహించుచున్న నదీజలమయా కృతికి సైకతము సిక్తమై, అవరించిన జల మూర్తిగత ప్రాణికోటి పరితృప్తి పొందినట్లే- అవరింపబడి తాను కూడ తృప్తియై పొందును. సృష్టి విచిత్ర మైనది. ఆక్రమణ లో ఎంత తృప్తి ఉన్నదో యిందుగుటలో అంత తృప్తి ఉన్నది. ఒకటి పురుషుడు; ఒకటి ప్రకృతి. జ్యోత్స్నాంధకారముల వలె, సూర్య చంద్రులవలె, భూమ్యాకాశములవలె ఒకదాని కొకటి పరిపోషకము రెండు ఒకటి. దాని రెండు సగములు ఒకటి. దాని రెండు సగములన్న జ్ఞానము దీపించిన చోటు, తదైక్యభావపరిస్పృట సూచకమై బ్రహ్మానందము తాండవించిన చోటు. ఈ మహాభావము చేత ప్రకాశింపలేని తారాళాంక విజయము, బిల్వఘోయము మొదలయిన మహా కథలు పచ్చి బూతులై యీనాటికి పేయము లగును. వీని అన్నింటికి శిరోరత్నము రాధాకృష్ణ సంయోగము! ప్రతి నీచ సంయోగమున ఈ తత్త్వమున్నదని, మిథ్యా యోగులు వాదించ వచ్చును. అట్లు వాదించుట చెరువుకు సముద్రమునకు భేదము లేదని వాదించుట. అనంత గ్రీష్మముల కెండనిది, నానా మహాజంతు నివాస భూమి ఘైసెనది, నానా ద్రవ్యగుణ మయమైనది, అనంత జలమూర్తికే సాగరత్వసిద్ధి. కించి దూనములకును కావచ్చును. అందుకనియే అరుంధతీ ధర్మారావుల సంయోగము బ్రహ్మానంద సబ్రహ్మచారి అయ్యెను.

యుగయుగములు సృష్టి రీలా విలాసమున అలసి ప్రళయవేళ క్షీరపాథోధివీచీ మధ్య శేషతల్పమున మాయాసహిత దయన నారాయణుడు శయనించినట్లు ధర్మారావున అరుంధతినీ పాదములతో, చేతులతో, తన సర్వ శరీరముతో కప్పి తెల్లని ఆ పానుపుష్ప సుఖ నిద్ర

మా గుండూరు
వజ్రెత్తుగా
పుధాని
అప్రకృతమో
నని...
ముందుగా
జోగర్త
పడుతున్న...

హిందెను.

చల్లని వాయువులు వీచెను. మల్లికా ప్రసూనకింజల్క, సితగరున్మూర్తులు, మృదుకర కుమారులు, ద్రాక్షాతః పతితహమానీ బిందు పరిషిక్త దేహులు బొంగురు బొయిన గొంతులతో సోమెక్కి, కదలనే లేకపోయిరి. తెల్లవాణిను. తెల్లవారు చున్నదనగా వృక్షగముల నుండి లోకముకన్న ముందుగా బ్రత్యక్ష రథము కదలికలు చూచిన ద్విజకులము కూసెను. "పైడి కంటులు" తపతపముని రెక్కలు కొట్టి, కిచకిచముని కూసి జంటలై కదలి సాఖాశాయనికు లయ్యెను.

తూర్పు కొండ నునుపైన చతుయల మీద కాలిగిట్టులు జారి సూర్యహయములు పరువెత్త లేనిచో అనూరుడు కొరడా చివళ్ళు మ్రోగించి అదలించి తోలెను కాజీలు. వాని ముద్దుల కట్టిన నుర్దుల ట్టుచుకాతి ఉండలుండలుగా తూర్పుసేమ చింది బొయెను.

జంటగా వెడలి వచ్చిన కొడుకు కోడండ్రను సావిత్రమ్మగారు చూచి తన కబ్బిన భాగ్యము రామేశ్వరశాస్త్రి గారికి లేదను కొన్నది. ఎంతయైశ్వర్య మనుభవించి ఏమి? ఎంత కీర్తి పొంది ఏమి? ఎంత భోగి శాలియై ఏమి? అట్టి కొడుకు కోడండ్రను కనులార చూచినదే జన్మము!

కొంచెము ద్రొడ్డిక్కిన తరువాత రామచంద్రరాజు తమ్మునికై వచ్చెను. ధర్మరావు వీధిలోనికి రాజుతో కలసి బొయెను. ఊరిలో అందరు రామచంద్ర

వేయిపడగలు

రాజును క్రొత్తగా చూచిరి. కొందరు వయసు మీరిన పారాయనను ఎరుగుదురు.

రామచంద్రరాజు తన కిరువది యేండ్లప్పుడు తుని పారిబొయెను. తుని దగ్గర ఒక పల్లిటూరిలో ఒక ధనవంతుడయిన రాజుగా రాయనను చూచి అతని తెలివితేటలు గ్రహించి అతనిని తన వద్ద ఉంచుకొనెను. ఆ ఊరిలో ఇతడన్న అందరికిని ప్రేమగా ఉండెడిది. రామచంద్రరాజు, తండ్రి వద్ద కొంత ధనుర్విద్య నేర్చినవాడు. కఙ్కసాము, కత్తిసాము కూడ కొంత నేర్చెను. కాని ఆ విద్య లతనికి పూరిగా అంటలేదు. ఇంతలో అతనికి తన వర్ణస్థులున్న చోటున అయినచో తనకు పైకి వచ్చుటకు వీలుండునని తోచి అచటికి బోయెను. వారును అతని ధనుర్విద్యారులకు మెచ్చుకొని గౌరవించిరి. అతనితో

భోజనము కలసి చేయుదురు. అతనిని సర్వ వ్యవహారము లందును స్వవర్ణస్థుని పరితే చూతురు. కాని ఎవరును పిల్ల నీయరు. అతనికి సుబ్బన్న పేటలో అస్త్ర ఉన్నదనియు తెలియును. ఇట్టి స్థితిలో ఒక వృద్ధ త్రుతియుడు, సంస్కృతము, ధర్మ శాస్త్రము చదివిన వాడు తన కుమారు లిద్దరును చనిపోగా పెద్దవాని కూతురు పదునేనేండ్ల పిల్లకు పెదతనము చేత సంబంధము

కుదరక బాధపడుచు ఇతనిని చేరదీసి పిల్ల నిచ్చి పెండ్లి చేసెను.

పెండ్లి అయిన నాటి నుండియు రామచంద్ర రాజున కైశ్వర్య మెక్కుకొనెను. అమె పేరు రథంతరి. అతనికి భార్యవలన ఒక చిన్న యిల్లు వచ్చెను. తరువాత రామచంద్రరాజు ధాన్య వర్తకము సాగించెను. మొదటి యేడాదిలో అతనికి నాల్గువేలు లాభించెను. ధాన్యమా వెనుకటి ఏట పుట్టి ముప్పది రూపాయ లమ్మి. మరు సంవత్సరమే ఎనుబది అమ్మెను! ఆ మరు సంవత్సరము పనుపు నిలువ చేసెను. దాని మీద రెండువేలు లాభము తీసెను. తరువాత వడ్డీలకు తన డబ్బు ఒనగి అది పెంచెను. ఇదిగాక వ్రాయను, చదువను నేర్చిన వాడగుటచే ఆ ఊరిలో వ్యవహారము లన్నియు ఇతడే చేయు చుండెను. అట్లు మరికొంత సంపాదించెను.

తనకు మొదట పిల్ల నీయనన్న వారిమీద కోపము గలిగి వారిని నాథించవలయునని పుట్టిను. తన భార్య తాతగారి వద్ద స్పృశు లన్నియు చదువుచు, వాని ద్వారా కొంత సంస్కృత భాషాపరిచయము, కావ్య పరిచయము కలిగించు కొనెను. ఇంతలో ముసలి రాజుగారు చనిపోగా తనే సర్వధికారియై, పండక ముసలి రాజుగారు వదిలిన భూములు తాను సేద్యము చేసెను.

(ఇంకాఉంది)

భవన నిర్మాతల సంజీవని హనుమాన్ బ్రాండ్ సిమెంట్

సాంకేతిక నిపుణుల పరిశ్రానముతో అడుగడుగునా పరిశీలించి, అధునిక కట్టడములకు మేటిగా తయారు చేయబడిన సాటిలేని సిమెంట్ హనుమాన్ బ్రాండ్ సిమెంట్. కట్టడములు కలకాలము దిట్టముగా, పటిష్ఠంగా నిలవాలంటే ఉపయోగించండి హనుమాన్ బ్రాండ్ సిమెంట్.

సాంకేతిక నిపుణులచే మీ కట్టడములకు అనుకూలముగా తయారు చేయబడిన సిమెంట్ హనుమాన్ బ్రాండ్ సిమెంట్.

సోమేశ్వర సిమెంట్స్
అండ్ కెమికల్స్ లిమిటెడ్

రిజిస్టర్డ్ ఆఫీసు : నెం. 6-3-609/15,
ఆనందనగర్ కాలనీ,
బైరతాబాద్,
హైదరాబాద్ - 500 004. (అం.ప్ర.)
ఫోన్ : 36347.

MAYURA

"నరస్యభరణం రూపం..." అన్నారు.

అందాన్ని ఆరాధించని వారు, అందచందాలకు బానిసలు కానివారు అందం కోసం అరాటపడని వారు, మన సమాజంలో చాల అరుదుగా కన్పిస్తారు. అమ్మాయి అన్ని రకాలుగా సద్గుణవతే! కాని అందంగా ఉండదు..." లాంటి మాటలు నిత్యం యేదో ఒకమూల నుండి వింటూ ఉంటాం అలాగే, 'అ.. అమ్మాయి, అందమయిన కుందనపు బొమ్మలా ఉంది' లాంటి పొగడ్తలు కూడ మన చెవిన పడతూనే ఉంటాయి. అందానికి ఆకర్షణ ఎక్కువ గనుక, అందానికి ఆకర్షింపబడని వారంటూ ఉండరు. అందుచేత అందానికి మనలో ఎంతో విలువ, మోజు ఉన్నాయి.

మన శరీరంలో అందాన్ని ప్రతిబింబింపజేసే అంగాలు, అంగ విభాగాల్లో, దంతాలు కూడ ప్రముఖ పాత్రను పోషిస్తాయి. అందుచేతనే, అందమయిన పలువరులను రకరకాలుగా వర్ణించి చెబుతుంటారు కవులు "ముత్యాలాంటి పళ్ళు", అంటే తెల్లగా అందంగా మెలమెల మెరిసే పళ్ళని, "దానిమ్మ గింజల్లాంటి పలువరున" అంటా చళ్ళని శుభ్రమయిన పలువరులని అర్థాన్నిచ్చే విధంగా దంతాలను వర్ణిస్తుంటారు. అందమయిన ముఖార విందానికి ముత్యాలాంటి పళ్ళు అవసరం అన్న విషయం అందరికీ తెలిసినదే కాదు!

మనకంటే రెండు దశుదశల్లోని దంతాలు, ఎగుడుదిగుడుగా, ఎక్కుగా, వంకర తింకరగా ఉంటే అవి దంత శాందర్యానికి అవరోధాన్ని కల్పిస్తాయి ఇలాంటి పరిస్థితులే కాకుండా, పలువరుల సక్రమంగానే ఉండి ముందరి పళ్ళు మధ్య అమితంగా ఖాళీ యేర్పడితే అది చూద్దానికి చాల అసహ్యంగా ఉంటుంది ఇలా నోరు తెరవగానే మనకు ముందుగా కన్పించే ముందరి పళ్ళు మధ్య, అభ్యంతరకరమయిన ఖాళీ కనుక ఉంటే, దానిని 'తొన పన్ను' లేక 'దయాస్సిమా' అంటారు.

ఈ దయాస్సిమా అన్నది అడవిల్లోను, మగపిల్లల్లో కూడ సమానంగా ఉంటుంది. సాధారణంగా స్థిర దంతాల్లోకి (పర్మనెంట్ టీత్) యిది కన్పిస్తుంటుంది. ఇది వ్యాధి కాదు కనుక భయపడవలసిన పని లేదు గాని, అందాన్ని దృష్టిలో ఉంచుకొని అలోచిస్తే మగపిల్లల కంటే, అడవిల్లలకు ఎక్కువ యిబ్బందులను కలిగిస్తుంటాయి.

ముఖ్యంగా, హైస్కూలు - కాలేజీలకు వెళ్ళి అడవిల్లలు, అభిసలకు పోయే అడవిల్లలు, పెళ్ళి కదిగిన అమ్మాయిలు దయాస్సిమా పంటి

అందానికి అవరోధం

"దయాస్సిమా"

డా. కె. ఎల్. వి. ప్రసాద్

పరిస్థితులకు సమాజంలో పూహించని వైపరీత్యాలను ఎదుర్కోవలసి ఉంటుంది. కేవలం దీని గురించే కాక అందానికి ప్రాకురాదని అమ్మాయిలంటూ (అబ్బాయిలు కూడ సుమందీ!) 'పుండరు కనుక యీ పరిస్థితి యేర్పడకూడదని అందరూ అనుకుంటారు.

మరి, దయాస్సిమా అనేది ఎందుకు యేర్పడు తుంది? ఇది అందరూ తెలుసుకోవలసిన విషయం. కొన్ని రకాల చిగురు వ్యాధుల వల్ల, పళ్ళు జరిగి, స్థానభ్రంశం చెందడం వల్ల కూడ పళ్ళు మధ్య ఖాళీ లేర్పడవచ్చును. దీనిని దయాస్సిమా అనడానికి వీలులేదు. ఇవి వ్యాధి వల్ల యేర్పడిన ఖాళీ కనుక దీనిని 'పెథీరాజికల్ మైగ్రేషన్' అంటారు. 'దయాస్సిమా' యేర్పడడానికి యింతవరకు సరయిన కారణం తెలియక పోయినప్పటికీ, కొన్ని ముఖ్యమయిన కారణాలను శాస్త్రజ్ఞులు పూహించగలిగినారు వీటిలో వంకపారంపర్య సమస్య ప్రధానమయినది తాతముతాతల నాటి యీ లక్షణం జన్యుమూలంగా నేటి తరాలకు సంక్రమించే అవకాశం ఉందన్న మాట. చాల మందిలో, యిదే రకానికి సంబంధించిన దయాస్సిమా కన్పిస్తుంటుంది. దీని తరువాత చెప్పుకోవగగది అదనపు పన్ను చేసే కొండి చేష్టల వల్ల. దీన్ని "నూపర్ న్యూమరీ టూత్" అంటారు. ఇది దశుదశలో దాగి ఉండి, దశుదశలోని ముందరి పళ్ళను దరిచేర నీయకుండా చేస్తుంది. ఇది దశుదశలో దాగి ఉన్న (ఇంపాక్టెడ్) విషయం మామూలుగా తెలియదు. కేవలం 'ఎక్స్ -రే ఫోటో' పరీక్షల ద్వారా మాత్రమే పీలవుతుంది. కొన్ని సందర్భాల్లో దాగి ఉన్న అదనపు పన్నును, చిన్న శస్త్రచికిత్స ద్వారా తొలగించడం వల్ల, దయాస్సిమా అదృశ్యమయి మామూలు పరిస్థితులు యేర్పడుతుంటాయి.

ఇలాగే, పై దశుదశలోని మధ్య కొరుకుడు పళ్ళు మధ్య, చిగురుకు, పై పెదవికి లంగరు వేసి ఒక చిన్న - సన్నని కందరం ఉంటుంది. దీనినే 'ప్రినల్ అటాచ్మెంట్' అంటారు. అలాగే 'లేబియల్ ప్రెస్' అని కూడ అంటారు. ఈ సన్నని కందరం, పుండవలసినది అయి ఉండక, దశసరిగా పున్నట్లయితే, కందరపు శక్తి, యిరువైపులా పళ్ళ విడ వని చేసి, పళ్ళ మధ్య చెప్పుకోతగినంత ఖాళీ యేర్పడి, దయాస్సిమా యేర్పడుతుంది. ఈ పరిస్థితిని కూడ బాల్య దశలో కందరాన్ని సరిపదిసంత స్థాయిలో కత్తిరించడం వల్ల పలు

పరుసలో మామూలు పరిస్థితులు యేర్పడతాయి.

వీటికి తోడు ప్రళ్ళ కొరుకుడు పళ్ళు సన్నగా, చిన్నగా ఉన్నప్పుడు, చిన్నపుడే ముందరి స్థిర దంతాలు కోల్పోయినపుడు మధ్య కొరుకుడు పళ్ళు స్థానభ్రంశం చెందినపుడు కూడ "దయాస్సిమా" యేర్పడుతుంది. బొటన్, వ్రేలిని, నిత్యము చప్పరించే అలవాటు ఉన్న పిల్లల్లో కూడ, దంతాలు యెక్కుగా యేర్పడి, మధ్యలో దయాస్సిమా అవతరిస్తుంది.

చికిత్సా విధానం - దయాస్సిమా పరిస్థితిని అతి సులభంగా పరిష్కరించుకోవచ్చు. ముందు పిల్లల చేత పళ్ళు చప్పరించడం వంటి అలవాట్లను మాన్పించాలి. తరువాత దయాస్సిమాను అనేక పద్ధతుల ద్వారా నిరకరించుకోవచ్చు. దీని చికిత్స అర్థదాంటికి విధానంలో జరుగుతుంది. అందుచేత, యిరవయ్య సంవత్సరాల లోపు పిల్లల్లో చికిత్స విజయవంతమవుతుంది. పరిస్థితిని బట్టి కొందరికి "ఫిక్సర్" పద్ధతిలోను, మరికొందరికి "రిమోవబుల్" పద్ధతిలోను చికిత్స చేయబడుతుంది.

అయితే, నూతన ప్రయోగ ఫలితాల వల్ల, ఆధునిక చికిత్సా విధానాలు మనకు యిప్పుడు అందుబాటులో ఉన్నాయి. ఈ చికిత్స ద్వారా యిరవయ్య సంవత్సరాలు పైబడిన వారు కూడా లాభం పొందగలుగుతారు. దీనినే 'అనిడి ఎస్' విధానం అంటారు. ఈ విధానంలో, ఎలాంటి క్లిప్పులు ఉపయోగించవలసిన అవసరం ఉండదు. నెలల కొద్దీ చికిత్సకు గురి కావలసిన పరిస్థితి తప్పుతుంది. ఈ చికిత్స, దయాస్సిమా పున్న వైపు, పంటి రంగున పోలిన రంగు గల పదార్థంతో (డెంటల్ మెటేరియల్) పంటి పైజాను పెంచడం ద్వారా, వీలు పడుతుంది. అయితే, యిది వ్యయ ప్రయాసలతో కూడుకొన్న చికిత్స. సామాన్యనికి యిది అందని ద్రాక్షపండ్!!

ఇది కాకుండా దయాస్సిమా ఎక్కువగా ఉన్న సందర్భంలో, పంటి తొడుగులు (యావీటియల్ టూత్ క్రోఫ్) గాని, కట్టుడు పళ్ళను గాని పెట్టుకోవడానికి పీలవుతుంది. కొందరికి సన్నని దయాస్సిమా పుండడం వల్ల దంత శాందర్యం అధికమయ్యే పరిస్థితులు కూడ ఉంటాయి. ఇలాంటి వారు చికిత్స గురించి అలోచించవలసిన పనే లేదు! అది వారి అదృష్టం!! దయాస్సిమాకు, చికిత్స చేయించుకోవడం, కేవలం దంత శాందర్యం గురించే కాకుండా, మాట స్వచ్ఛతకు కూడ అత్యవసరం అన్న విషయం, సంబంధించిన వారు గుర్తుంచుకోవాలి.

"పెరేడు శంకరం ఆ రామ్మూర్తి మేస్సారు యిప్పటికే నాలుగైదు సార్లు కబురుపెట్టారు. ఒక్కసారి వెళ్ళి కన్పించి రారాదూ?" అన్నం వడ్డిస్తూ జానకమ్మ కొడుకు శంకరంతో అంది.

ఆ మాటకి చివ్వన తలెత్తారు శంకరం..... "నాకు ఊపిరి వీల్చుకునే తీరికే లేదు చూస్తున్నావ్ కదా? ఇంక వాళ్ళింటికి యిప్పుడు వెళ్తాను? అయినా యింతకీ నాతో ఆయనకి ప్రత్యేకమైన వస్తులే ముంటాయి చెప్పు? ఎప్పుడో చిన్నప్పుడు నాకు ట్యూషన్ చెప్పేరు. ఆ కనెక్ట్ అంతటితో అయిపోయింది. మేస్సారి స్నేహితులు నాన్నగారో లేరు.... ఆ సంబంధం కూడా లేనట్లే. ఇప్పుడు నేనింత పొజిషన్లో ఉన్నప్పుడు కూడా 'ఒక్కసారి యింటికి రా' అని కబురు వంపటమేమిటి? ఆ సందులు గొందులు తెరిగి ఆ పాక వెతుక్కుని తీరా నేను వెళితే ఆ ముసలాయన యింట్లో ఉంటారు లేకపోతారు....." అంటూ చెయ్యి కడుక్కుని విసురుగాలేచాడు కంచం దగ్గర్నుంచి.

"అమ్మా, యివాళ ట్యూషన్ కి వెళ్ళినంటూ మారాం చేస్తూ యెదురున్న ఏడేళ్ళి శంకరం అరక్షణం కళ్ళముందు మెదిలి అర్థయుక్తంగా నవ్వుకుంది జానకమ్మ..... 'ఎంతలో యెంతగా యెదిగి పోయావురా శంకరం?' అనుకుంటూ.

ముందు పోలులోకి వచ్చిన శంకరం తనకోసమే వెయిట్ చేస్తున్న స్వాదెంట్స్ కొందరిని కలుసుకుని పాదాపుడిగా స్కూటర్ మీద కాల్చి బయలు దేరాడు.

'క్షణం తీరిక లేని దీవికమై పోయింది.' కనీసం 'అమ్మా' అని అప్యాయంగా తనతో రెండు ముక్కలు మాట్లాడే తీరిక కూడా లేదు. ఉన్నంత సేపూ కాల్చి ఆ తర్వాత ట్యూషన్స్. ఇరవై నాలుగంటలూ చదువు... చదువు... చదువు! చదువే ఒక ప్రపంచం అయిపోయింది! చిన్నప్పుడంతా 'చదువుకోరా విధవా!' అని తెట్టేది తను ఇప్పుడు 'ఆ చదువులు చెప్పడం కాస్త తగ్గించుకోరా నాయనా' అనవలసి వస్తోంది. అయినా యింకా యెన్నాళ్ళి సంసార తాపత్రయం? త్వరలో శంకరం పెళ్ళి జరిపించేస్తే తన బాధ్యత కొంత తగ్గుతుంది. ఆ వచ్చే కొడలు కొడుకుని కాస్త అదుపులోనూ పెట్టుకుంటుంది. ఆ తర్వాత యిద్దరూ కలిసి పద్య పెళ్ళి జరిపించేస్తారు.... కొడుకుని సాగనంపిన జానకమ్మ అలా అలోచిస్తూ అక్కడే నిలబడి పోయింది....

'ఊ! అయితే అమ్మగారు మళ్ళీ అన్నయ్య పెళ్ళి కలలు కంటున్నారన్న మాట!' అప్పుడే అక్కడికి వచ్చిన పద్య పరిహస మోడింది.

"నేనేమో వాడి పెళ్ళి కలలు కంటున్నాను... వాడేమో నీ పెళ్ళి కలలు కంటున్నాడు. కట్టు మెంజైనా సరే యిచ్చి నెన్నోక అఫీసరు భార్యని చెయ్యాలని పట్టుదలగా ఉంది వాడికి.... ఎవరి కళ్యాణ ఘడియ యిప్పుడు రాని పెట్టి ఉందో?" తన మామూలు 'చేదాంత ధోరణులో' పదిపోయింది జానకమ్మ.

ప్రణేదిరోళ్ళు పెళ్ళులక్క

శివరామయ్య, రామ్మూర్తి చిన్ననాటి స్నేహితులు. శివరామయ్య ఒక అఫీసులో గుమాస్తాగా స్థిర పడ్డాడు. రామ్మూర్తి ఉపాధ్యాయ వృత్తిని చేపట్టాడు.

శివరామయ్య, జానకమ్మల సంతానం శంకరం, పద్మ. ముగ్గురు కూతుళ్ళు, ముగ్గురు కొడుకులతో రామ్మూర్తి సంసారం పెద్దదైంది. అదాయం ఒకటి, వ్యయం మూడుగా సాగిపోయింది. కాని, అర్థికంగా యెన్ని యిబ్బందుల్ని యెదుర్కొన్నా రామ్మూర్తి ముఖంలో చెదరని చిరునవ్వు అతని మనో నిబ్బరానికి ప్రతీకగా నిలిచి ఉండేది. ఎప్పుడైనా శివరామయ్య ఒక స్నేహితుడిగా కష్టాలలో పాలు పంచుకుందామని యే చిన్న విషయం కదిపినా... 'చూడు శివా, యీ సంసారం ఒక మహాసాగరం.... ఒడిదుడుకులు తప్పవు.... తట్టుకుని అత్త సైత్రంతో నిలబడాలి గానీ ప్రతీ చిన్న విషయానికి చలించి పోతే మన పెద్దరికం చిన్నదేదూ?' అనేవారు నవ్వుతూ.

ఆ యేడు శంకరం పదవతరగతికి వచ్చాడు. ఉద్యోగం రీత్యా ప్రమోషన్ మీద శివరామయ్యకి మరో ప్రాంతానికి బదిలీ అయింది. శంకరం చదువు మధ్యలో ఆగిపోవడం యివ్వం లేక కుంటుంబాన్ని అక్కడే వదిలి తానెక్కడో వెళ్ళిపోయారు శివరామయ్య వెళ్ళేముందు రామ్మూర్తిని కలిసిన....

'ప్రమోషన్ వదులుకోలేక నేను వెళ్తున్నాను. కాని, శంకరం చదువు బాధ్యత పూర్తిగా నీకే అప్పగిస్తున్నాను. అంటే యిప్పుడు మాత్రం నేను చూడటం లేదా? అంటావేమో. ఓసమాలు దిద్దించిన నీ చేతుల మీదుగానే వాడు టైన్ మంచి మార్పులతో పాస్ కావాలి. వాడి భవిష్యత్తుతా యీ ఒక్క యేడు చదువు మీద ఆధారపడి ఉంటుంది. వాడు చూస్తే పత్తి జారాయి వెధవలా తెరుగుతున్నాడు. నా మాట కూడా లక్ష్యపెట్టుకుండా ఉన్నాడు. సువ్వే యేదో భయం చెప్పి వీడిని మంచి మార్గంలో పెట్టాలి.... తండ్రి ప్రశ్ననే నిండున్న శంకరం తండ్రిని, మేస్సారిని ఓసారి మ్రొంగేసిలా చూసాడు.

కొంచెం సేపు ఆలోచించిన రామ్మూర్తి.... 'శివా, సువ్వు యేమనుకోసందే చిన్న మాట.... చాలా రోజులుగా చెప్పాలనుకుంటూనే సంశయిస్తున్నాను. నెలకి ఎంతో కొంత ట్యూషన్ ఫీజు

పంపించు. నా అర్థిక యిబ్బందుల దృష్ట్యా అడుగుతున్నాను. మరోమీ అనుకోకు...' వ్యక్తిత్వాన్ని చంపుకుని అలా అడిగినందుకు తనలో తనే కుంచించుకు పోయారు రామ్మూర్తి మేస్సారు.

ఎప్పుడూ లేనిది రామ్మూర్తి నోటి వెంట ఆ మాటలు శివరామయ్యకి చాలా ఆశ్చర్యాన్ని కలిగించాయి.... 'దీనిలో అనుకునే దేముంది రామ్మూర్తి.... ఎంత వంపవంటావో చెప్పు.... నేను మాత్రం అంత పరిస్థితులు అర్థం చేసుకోలేని వాడినా?' అన్నారు.

'నెలకి ఒక యాభై పంపు చాలు....' అంటున్న మేస్సారి వైపు కొరకొరా చూసాడు శంకరం.... మిగతా పిల్లల దగ్గర సాధికరూపాలు తీసుకోవడం తను కళ్ళారా చూసాడు.... మరి తన దగ్గర యాభై తీసుకుంటారా?

'వస్తాను రామ్మూర్తి..... మా వాడిని నీ చేతులలో పెట్టాను మరి.....' అంటూ శిలపు తీసుకున్నాడు.

ఆ యేడు శంకరం ఉత్తమ శ్రేణిలో ఉత్తీర్ణుడు కావడం శివరామయ్య దంపతులకు కించపాళ్ళ ర్యాన్ని, శంకరానికి కించిత గర్వాన్ని కలుగ జేసింది. 'రామ్మూర్తి, నీ దయవల్ల శంకరం యిన్నాళ్ళకి ప్రయోజకుడయ్యాడ'ని తండ్రి రామ్మూర్తి మేస్సారి చేతులు రెండు పట్టుకుని అభినందించడంతో శంకరం మనసు చిప్పుక్కుమంది. కష్టపడి చదివినది తను.... పరీక్షలు రాసినది తను.... మరి నాన్న తనని సాగడకుండా రామ్మూర్తి మేస్సారిని అభినందిస్తారే?

ఆ తర్వాత శివరామయ్య సకుటుంబంగా నిశ్శాపట్నం వదిలి వెళ్ళి పోవడం, మరొక మూడేళ్ళలో శివరామయ్య గుండెటాటుతో హతాశుగా మరణించడం, శంకరం ఎమ్. ఎస్. సి. పి. హెచ్.డి. చేసి లెక్చరర్ గా తెరిగి విశాఖరావడం అన్నీ కాలచక్రంలో గిరున తెరిగిపోయాయి.

రామ్మూర్తి మేస్సారు కూడా రిటైరయ్యారు. పెద్ద కొడుకు విశాఖలోనే అకౌంటింట్ గా పెదిలయ్యాడు. ఇద్దరు పిల్లలు. పెద్దమ్మాయి పెళ్ళితో అర్థికంగా చాలా దెబ్బతింది రామ్మూర్తి సంసారం. రిటైరయినా మళ్ళీ జీవనోపాధి కోసం యేవో ఎకౌంట్స్ రాసి నెలకి మూడొందలు సంపాదించు కుంటున్నారు. రెండవవాడు థిర్త్ లో ఐ. ఏ. యస్. అఫీసరు.... యింటిని కొంత వరకు అడుగుంటుక్కాడు. ఇంకా యిద్దరాడవెల్లల బాధ్యత తీరాలి.

ఇన్నేళ్ళ తర్వాత తన శిష్యుడి కొడుకు శంకరం యీ ఊరికి లెక్చరర్ గా తెరిగి వచ్చాడని తెలిసి రామ్మూర్తి మేస్సారు చాలా ఆనందించారు. శంకరాన్ని ఒక్కసారి చూడాలనీ, మనసారా అభినందించాలనీ మనసు అరాటపడింది. ఒకటి రెండుసార్లు తనే వెళ్ళామనుకున్నారు కాని.... యీ వయసులో తను చేస్తున్న ఆ ఉద్యోగం వల్లనేమో సాయంకాలానికి నిద్రాణగా అయిపోతున్నారు. ఎక్కడికి కదిలే ఓపిక

ఉండడం లేదు.

* * * * *
'శంకరం, నిన్న మళ్ళీ మేస్టారు కబురు చేసేరురా. ఒక్కసారి రమ్మని.... ఏదో ముఖ్యమైన విషయం మాట్లాడాలిట.... ఈరోజు కాలేజీ అయి పోయాక ఒక్కసారి వెళ్ళకూడదూ?' ఏమంటాడో నని సంశయిస్తూనే వెప్పింది జానకమ్మ.

బూట్లు చేసుకుంటున్న శంకరు తలెత్తలేదు.... తలెత్తకుండానే 'సాయంకాలం చాలా ముఖ్యమైన వార్త ఉందమ్మా. వెళ్ళకపోతే బాగుండదు. అంత ముఖ్యమైన విషయమేమిటో కబురు పెట్టొచ్చుగా?' అన్నాడు.

'నీతో స్వయంగా మాట్లాడాలంటున్నప్పుడు కబురెలా పెడతారురా? ఈ వార్తల్ని ఎప్పుడూ ఉండేనే .... ఒక్కసారి వెళ్ళి కలసివస్తే సరిపోయే దానికి యిన్ని వాదనలు.... వాయిదాలు యిందుకురా?' చాలా సొమ్మంగా అనాలనుకున్నా ఏవరిమాటలు కరుణ్ణానేపట్టాయి.

'ఎంత సేపూ తన మాట తనదే గాని నా గురించి అలోచించడం? అసలే రామ్మూర్తి మేస్టారి అర్థిక పరిస్థితి అంతంత మాత్రంగా ఉంది. ఎదిగిన అడవిల్లాలు గుండెల మీద కుంపటిలా కూర్చున్నారు..... తను చూస్తే అయనదగ్గర చదువుకున్న వాడు. ఒకటి రెండు సార్లు తన తండ్రి పరిహాసానికే కావచ్చు మేస్టారి కూతురు శకుంతల గురించి .... 'మా కోడలు పెల్లా కన్పించడం?' అనడం తను చివులారా విన్నాడు. అప్పుడు 'నా స్నేహితుడి కొడుకుని మాట కాదనకంటూ తనని మొహమాటం పెట్టేస్తే? తను మాత్రం మారు మాట్లాడ గలడా? పోనీ యింకోదో సాకు చెప్పామన్నా శకుంతల అవురూర సొందర్యవతి.... 'మీ నాన్నే బ్రతికి ఉంటే తప్పకుండా నా మాట మన్నించే

వాడంటే తను కాదవగలడా? ఇన్ని లిటిగేషన్లున్నాయి కాబట్టి తను వెళ్ళడానికి సంశయిస్తున్నాడు... అమ్మ అర్థం చేసుకోదేం?

'నాతో పాటు చదువుకున్న రఘు యీ ఊళ్ళోనే ప్రాక్టీస్ పెట్టాలనుకుంటున్నాడు. జగదాంబ సెంటర్లో యీ రోజు క్లినిక్ ఓపెన్ చేస్తున్నాడు. నన్ను మరీ -మరి రమ్మని చెప్పి కార్డు పంపించాడు. వెళ్ళకపోతే బాగుండదు. పైగా యీరోజు మన సైట్ కోకసారి వెళ్ళి చూసేరావాలి.... వచ్చే నెలలో యిల్లు కూడా ప్రారంభించాలనుకుంటున్నాను....' చెప్పి దలచుకున్న రెండు మాటలు గడగడా చెప్పిన వెళ్ళి స్కూటర్ స్టార్ట్ చేసాడు శంకరం.

* * * * *
అది ఒక అత్యాధునిక మైన బిల్డింగ్. 'డా. రఘుకుమార్ ఎమ్. డి.' అన్న బోర్డు విద్యుద్దీపాలతో రహాల కాంతిలో ధగధగా మెరిసి పోతోంది.

అవ్వనితులు ఒక్కొక్కరే వచ్చి ఖాళీ కుర్చీల నలంకరిస్తున్నారు.

శంకరం కళ్ళు రఘుకుమార్ అత్యంతగా వెదికాయి... ఎక్కడా కన్పించలేదు.

రఘుకి దగ్గరవాళ్ళు గాజీలు కొంత మంది వార్షి యెర్పాట్లలో పాదాపుడిగా తిరుగుతున్నారు. తన ఉనికినే పట్టించుకోలేదు యెవ్వరూ. మామూలు ఉండగానే అరగంటలో పొందా అవ్వనితులతో

నిండు పోయింది. ఎవరి నోట విన్నా రఘు గురించిన ప్రశంసలే..... కాని, రఘు జాడ మాత్రం లేదు.

ఒకరిద్దరు ముఖ పరిచయస్థులు తనని ఎవ్ చేసి వెళ్ళి తమ స్నానాలలో తిరిగి కూర్చున్నారు. అత్యంత నలుచుకోలేక శంకరం స్వేజి దగ్గరగా వెళ్ళి ఒక్కరినడిగాడు.. 'డా. రఘు ఎక్కడ?' అని. ఇంత పార్టీ యేర్పాటు చేసిన అసలు వ్యక్తి కనీసం యెదురుగా వచ్చి పలుకరించవలెనా లేదని చాలా చిరాగ్గా ఉంది శంకరికి.

'ఇప్పటికీ వంశమందిరికి చెప్పాను.... ఎవరో ముఖ్యమైన అతిథులు రావలసిన వాళ్ళు రాలేదని తీసుకురావడానికి 'కారులో వెళ్ళారు' తనకంటే రెడ్డింపు విసుగ్గా సమాధాన మిచ్చాడా వ్యక్తి.

'అదిగో' డాక్టరుగారు వచ్చేసారు....' జనంలో కలకలం.

'రఘుకి అంత ముఖ్యమైన అతిథి యెవరు?' శంకరానికి అత్యంత మరి యెక్కువైంది. గేటువైపు చూసిన శంకరం అవాక్కయి పోయాడు. రఘు కారులో నుండి దిగివస్తున్న ఒక ముసలాయన్ని చేయి పట్టుకుని జాగ్రత్తగా నడిపించుకుని తీసుకు వస్తున్నాడు.... అతను.... ఎవరు? ఎక్కడో చూసిన గుర్తు. ని.... జ.... మే.... అతను రామ్మూర్తి మేస్టారు!!

ముదతలు పద్ద శరీరం, పళ్ళుడిపోయిన బొని నోరు, ముగ్గు బుట్టలాంటి తల.... నేడో రోజులాంటి పండుటాకులాగున్నారు. ఒకటి రెండు సార్లు రఘు నోటనే మేస్టారి అర్థిక పరిస్థితి గురించి విన్నాడు తను. పెళ్ళి కెడిగిన యిద్దరమ్మాయిలు, పెళ్ళి చేయలేని అసమర్థత అతన్ని బాగా క్షోభింపించాయని చెప్పాడు రఘు. పోనీ, రెండవ కొడుకు పెళ్ళికి వచ్చిన కట్నంతో అమ్మాయి పెళ్ళి జరిపించవచ్చుకదా? అని తన రఘుతో అంటే రఘు నవ్వాడు కూడా. 'కన్న కొడుకుని కట్నం కోసం అమ్మకోలేను' అంటారు. పాపం మేస్టారి భార్య, ఎల్లాలు కూడా యీ విషయంలో యింతగానో నచ్చ జెప్పి ఫిఫలులయ్యారుట.' అన్నాడు.

'నలుగురు నడిచే ద్రోవన నడవక యిదేం

పునాది రాళ్ళు

మూర్ఖపు పట్టుదలో? మరి తను మాత్రం కట్టుం తీసుకుందుకు సిద్ధంగా ఉన్నాడు గదా? అమరాపురం వాళ్ళు రెండున్నర లక్షలు రెడి క్యాష్ యిస్తామంటున్నారు... రాజమండ్రి వాళ్ళు రెండు లక్షలు కట్టుం యిచ్చి ఒక్కరై పిల్ల కాబట్టి లాంఛనాలన్నీ ఘనంగా జరుపుతామని కబురు పెట్టారు.... ఎటు మొగ్గాలో తెల్పుకో లేక సతమత మవుతున్నాడు తను.... నవ్వు కున్నాడు శంకరం.

'నావల్తే మీ కందరికీ కలిగిన అశాకర్యానికి క్షంతవ్యుడిని. నాకు ఓసమాలు నేర్చి, నా విద్యా జీవితానికి పునాది వేసిన శ్రీ రామ్మూర్తి మేస్టారి చేతుల మీదుగానే యీ కార్యక్రమం జరిపించ దలచాను. ఒక భవనం పది కాలాలపాటు నిశ్చలంగా నిలబడిందంటే అది ఆ భవనం గొప్పతనం కాదు. దాని కారణ భూతమైన 'పునాది' గొప్పతనమేనని నా నమ్మకం.... అస్పృశ్యత కారణంగా ముందు నిరాకరించినా నా మాట మన్నించి నాతో దయచేసిన నా గురువుగారికి కృతజ్ఞతాభివందనల....' మైకు దగ్గర రఘు గొంతు ఖంగుమంటోంది.

మేస్టారు లేచారు.... 'నాదగ్గర చదువుకున్న రఘు యారోజా యింత ప్రయోజకుడయ్యాడంటే నా కెంతో గర్వంగాను, ఆనందంగాను ఉంది. నేను నేర్పినవి ఓసమాలే.... కాని .... ఒక మహావ్యక్తం తన జీవనానికి మూలకారణమైన విత్తును ఈసడింపుగా చూస్తున్న యీ రోజుల్లో .... విదేశాలలో చదువుకుని వచ్చిన తర్వాత కూడా నన్ను ... ఒక సామాన్య బడిపంతులుని యింతగా గౌరవిస్తున్న రఘుని చూస్తూ ఉంటే యీ కాలంలో పుట్ట వలసిన వాడు కావనిపిస్తోంది...' దగ్గు తెర అడ్డు వచ్చి అగారు.... 'నేను నాటిన విత్తు మొలకెత్తి, మొక్కై యీ రోజు పదిమందికి ఆశ్రయాన్ని కల్పించే మహా వృక్షమైందంటే నేను పొందుతున్న యీ ఆనందాను భూతిని నోటితో చెప్పడానికి మాటలు రావడం లేదు. ఈ సందర్భంగా నేను రఘుకి యివ్వ గలిగేది నా శుభాకీర్తులే! కరతాశ ధ్వనులు మిన్న

ముట్టాయి.

ఇదేమిటి? పార్టీకిని వచ్చి తను యిక్కడ ఒంటరిగా యిలా నిలబడిపోయాడేమిటి? అంతగా అహ్వనించిన రఘు అసలు తన కోసం యెదురు చూసినట్టు కూడా కనబడలేదు.

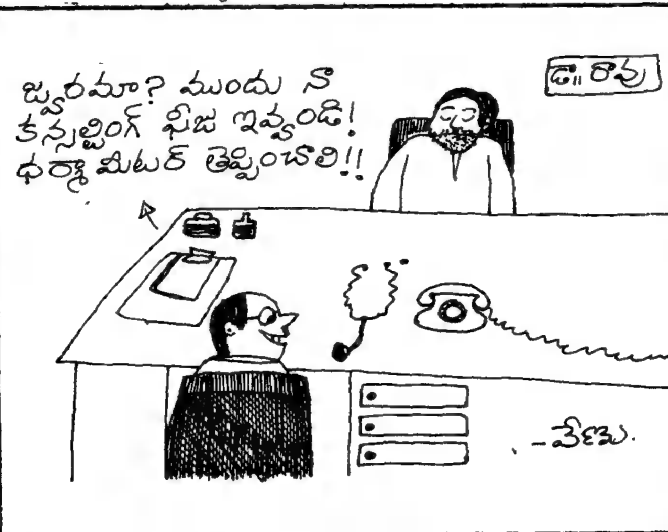
'సార్.... కూర్చో ద్రింక్' ఎదురుగా ద్రింక్ కుర్రాడు. తనకి ద్రింక్ అఫర్ చేస్తున్నాడు... క్షణం అలోచించిన శంకరం నాలుగుగుల్లో బయటికి వచ్చి స్కూటరెక్కాడు... అక్కడ... ఆ పార్టీలో ఉపిరాడ నట్టుగా ఫలయ్యాడు. ఇప్పుడింక యెంతో రిలీఫగా ఉంది.

* * * * *
అలస్యంగా యింటికి చేరుకున్న శంకరం వాకిట్లో కారు చూసి తన యింట్లో యెవరో పరిచయస్థుల మాటలు వినపడటంతో అత్యంత లోనికి అడుగు పెట్టాడు. ఎదురుగా రామ్మూర్తి మేస్టారు, రఘు! అమ్మ అయిద్దరితో ను మాట్లాడుతోంది.

'రాదా.... శంకరం నీ కోసమే యెదురు చూస్తున్నాం. ఎన్నాళ్ళ నుండో అనుకుంటున్నాను నీతో ఒక ముఖ్యమైన విషయం మాట్లాడాలని.... కాని వయసు మీరి పోయి యెక్కడికీ వెళ్ళలేక నీకో కబురు పెట్టాను. ఇన్నాళ్ళకి రఘు ధర్మమా అని యిలా తీసుకో చ్చాడు...' శంకరం గుండెల్లో రాయి పడింది.

'నువ్వు నా యింట్లో పార్టీకే వెళ్ళావని మీ అమ్మ గారు చెప్పారు.... మరి... నాకెక్కడా కన్పించలేదే?' రఘు లేచి తన వైఫ అడుగులు వేస్తూ అన్నాడు.

వాళ్ళిద్దరినీ అక్కడ చూసిన శంకరానికి ఒక్క క్షణం మతి పోయింది. వెంటనే సర్దుకుని 'నమస్కారం మేస్టారు.... నాకూ పని ఒత్తిడిలో ఎప్పటికప్పుడే కుదరడం లేదు. అంతా కులాసా యేనా?' అంటూ తనూ ఒక కుర్చీలో కూర్చున్నాడు శంకరం.... 'అసలు నీ పార్టీకనే బయల్దేరాను... దారిలో మరో అర్జెంటు పని తగిలింది. అందువల్ల రాలేకపోయాను.... సార్ ... రఘు...' అన్నాడు రఘు వైపు చూస్తూ. పైకి యేదో మాట్లాడుతున్నాడే తప్ప మనసు మాత్రం మేస్టారు మాట్లాడబోయే

ముఖ్యమైన విషయం చుట్టూ తిరుగుతోంది.

కాఫీ కప్పులతో పద్య వచ్చింది.

'ఈ రెండు కుటుంబాల మధ్య ఉన్న స్నేహాన్ని బంధుత్వంతో మరింత పటిష్ఠం చేయాలనుకుంటున్నాను. చెల్లిమ్మా!' మేస్సారి మాటలకి శంకరం నెత్తిన పిడుగు పడ్డట్టుయింది... అర్థం కాక అయోమయంగా చూసింది జానకమ్మ. 'పద్యని నా యింటి కోడలుగా చేసుకోవాలను కుంటున్నాను శంకరం... ఈ విషయం అడగాలనే నిన్ను యింటికి రమ్మని కబురు చేసాను...'

జానకమ్మ, శంకరం ఒకరి ముఖాలోకరు చూసుకున్నారు.... అనందం, ఆశ్చర్యం ముప్పిరి గొని రామ్మూర్తి మేస్సారి చేతులు రెండూ పట్టుకున్నాడు శంకరం ... 'మేస్సారూ.... మా పద్య చారా అదృష్టవంతురాలు...'

'సంప్రదాయమైన కుటుంబం, లక్షణమైన పిల్ల ... అదృష్టం నాది శంకరం' అన్నారు మేస్సారు నవ్వుతూ.

'మేస్సారూ.... మరి....' అర్థోక్తిలో ఆగిపోయాడు యేదో అడగబోయి

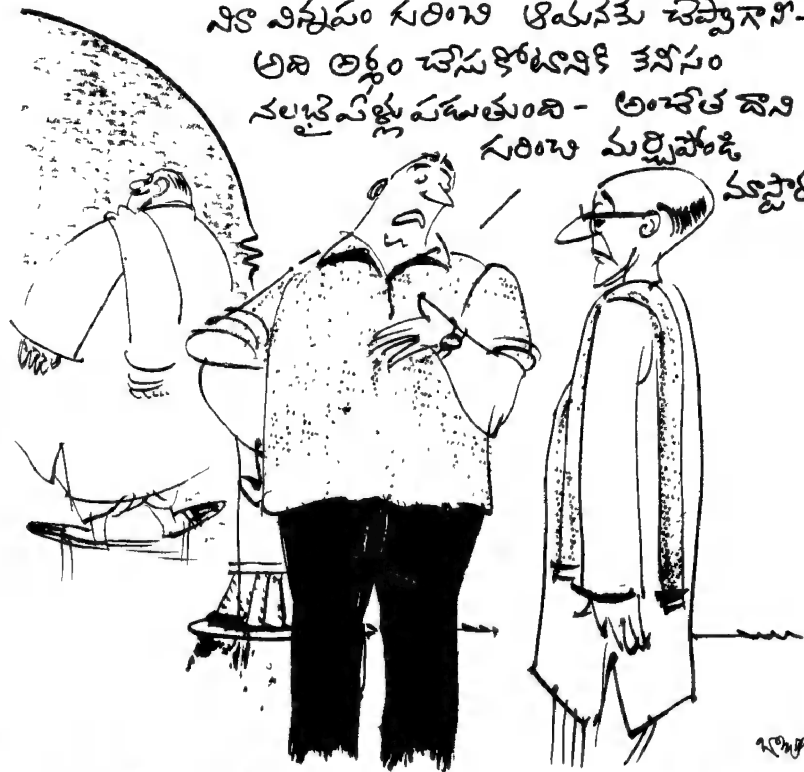
'నాకు తెలుసు నీ సందేహం. కట్టు కానుకల సంగతేనా? ఇప్పటికీ కనీసం ఓ ముప్పై నలభై సంబంధాల దాకా వచ్చాయి...' అందరూ రెండు లక్షలు పైగానే యిస్తామంటున్నారు.... మరి నీ సంగతి కూడా చెప్పేయ్. ఎంత యిచ్చుకోగలవో?' మరోసారి తల్లి కొడుకులు ముఖాముఖాలు చూసుకున్నారు.

వచ్చిన పని అయిందన్నట్టుగా లేచారు రామ్మూర్తిగారు.... 'చూడు శంకరం.... కోట్లు విలువచేసే కోడలుపిల్ల యింటికి వస్తూ ఉంటే లక్షలు కట్టుం కోసం కక్కుర్తి పడతాననుకున్నావా? కట్టుం ప్రసక్తి నాకు, మావాడికి యిద్దరికీ గిట్టదు .. మంచి రోజు చూసి పద్య జాతకం పట్టుకురా. అబ్బాయికి కూడా ఉత్తరం రాస్తాను ఈ వైశాఖంలో ముహూర్తాలు పెట్టుకుందాం.... పస్తాను చెల్లిమ్మా....' నాలు గడుగులు వేసి యేదో గుర్తు కొచ్చి మళ్ళీ వెనుదిరిగారు .... 'మరో ముఖ్యమైన విషయం చెప్పాలని వచ్చి మరి పోయాను..... 'మా శకుంతల పెళ్ళి, అబ్బాయి పెళ్ళి ఒక్కసారే జరిపించాలనుకుంటున్నాను. మా అల్లుడు.... యిదిగో రఘు... నా ప్రక్కనే ఉన్నాడు.' ఏమిటో ఛాదస్తం.... ఏమీ యిచ్చుకోలేని యీ బడివంతులంటే యెందుకో యింత అభిమానం? 'మీరు నడిచే బాటలో కనీసం ఒక్క అడుగైనా వేయనీయండి మాస్సారూ....' అంటాడు. అదర్థాలు ఒకరు నేర్పితే వచ్చేవా? పుట్టుకతో రావాలి గాని....' అడుగులు తడబడుతూ ఉంటే రఘు ఆసరాతో కాకక్కారు.

ఈయన గురించా తను అంత తక్కువగా ఉహించు కున్నాడు? రఘు..... తను చేయలేని పని చేసి చూపించాడు.

నలుగురికంటే తన దగ్గర మరో పాతిక యెక్కువ ఫీజు వసూలు చేసిన మేస్సారిలో యింతటి మార్పు

భవేమన పద్యాలు

ఎడ్డ దెల్ప వచ్చు నేడాదికైనను
మాని దెల్పవచ్చు మాసమునను
మొప్పె దెల్పరాదు ముప్పదేండ్లకునైన
విశ్వదాభిరామ వినురవేమ.

ఒక్కసారిగా యెలా వచ్చిందో అర్థం కాలేదు. శంకరానికి.... ఆ విషయమే అడిగాడు తల్లిని. 'అదేమిటిరా స్నేహితుడి కొడుకువి కదా అని నీకు ఊరికే ట్యూషన్ చెప్తా ఉంటే నువ్వు అసలు శ్రద్ధ చూపలేదు. అందుకని అందరికంటే ఓ పాతిక యెక్కువ, అదీ నీ చేతుల మీదుగానే వుచ్చుకుంటే నీకు బాధ్యత కొంత తెలిసి వస్తుందని అలా చేసారు. నీ ట్యూషన్ ఫీజుగా నీ దగ్గర వసూలు చేసిన అయిదు వందలు మనం యీ ఊరి నుండి వెళ్ళిపోయే ముందు తెచ్చి నాన్నగారికి యిచ్చేసారు కూడా.... ఆ దబ్బుతోనే నీ కాలేజీ ఫీజులపీ చెల్లించాం. నాన్నగారు నీకు చెప్పలేదేమో?'

తల్లి మాటలతో శంకరం మనసులో యిన్నేళ్ళుగా

పేరుకు పోయిన అనుమానపు పొరలు ఒకటొకటి తొలగిపోయాయి.

'ఒక వృక్షం ఎండవానలకి తట్టుకుని నిలబడ గలిగిందంటే ఆ గొప్పతనం ఆ చెట్టుది కాదురా.... భూమి లోపలికి చెచ్చుకు పోయిన దాని వేళ్ళది.... అలాగే ఓ భవనం పది కాలాల పాటు నిశ్చలంగా ఉందంటే ఆ గొప్పతనం ఆ కట్టడానిది కాదు.... దాని కాధార భూతమైన పునాదిది. కాని, యింత ప్రాముఖ్యత ఉన్నా ఆ పునాదిరాళ్ళు యెప్పుడూ అట్టడుగునే ఉంటాయి.... ఎవరి దృష్టిని ఆకర్షించవు అవి .... !' తండ్రి మాటలు దివ్య సందేశంగా వినిపిస్తూ ఉంటే పరిపూర్ణ హృత్పంతో తల దించుకున్నాడు శంకరం.....

వార్తలు

17-7-1987 శుక్రవారం మొదలు 23-7-1987 గురువారం వరకు:

★ **మేషం:** అకాశ గ్రహాల అమరిక మీ రాశి అనుకూలం అధికంగా వ్యయం అయ్యే సూచన ఉన్నది. అంటే అదాయం ఉన్నదన్న మాట. పత్రికారంగాన మెరుగు. స్త్రీలకు: క్రొత్త ఉద్యోగాలు లభించే అవకాశమున్నది, గ్రహించండి.

★ **వృషభం:** అదాయ, మున్నది, కానివర్గం అణగి ఉంటుంది. పెద్దగా బెంగ లేదు. వృత్తియందు వికాస మున్నది. రాజకీయంగా మేలే, మాటకు విలువ పెరుగుతుంది స్త్రీలకు: ధనలబ్ధి, ఉద్యోగమందు విలువైన సంఘటనలు జరుగుతవి.

★ **మిథునం:** సూతన వృత్తిలో కొందరు అభివృద్ధిని చవి చూస్తారు. రాజకీయ వాదులకు అనుకూలం. రాజకీయంగా ఒక కాలు వెనుకకు పెట్టిటమే మెరుగు. మాటకు గౌరవ మున్నది. సభా గౌరవం కొందరకు, పత్రికా గౌరవం కొందరకు స్త్రీలకు: యోగాభివృద్ధి సమయం.

★ **కర్కాటకం:** దూర భారాల నుండి మిత్రులు యిందికి రాసున్నారు. ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాల వలన మేలు జరుగుతుంది. అదేవిధంగా కృషి చేసి, అంటే నిరంతర కృషివలన మేలు పొందుతారు. స్త్రీలకు: సాహితీరంగాన

మేలు, చక్కని అవకాశాలు. చివరి రెండు రోజులు ధనలబ్ధి.

★ **సింహం:** ఇంటా బయటా బాధ్యతలు అధిక మవుతాయి. ఒకానొక విషయంలో. తృప్తి కనిపించక యిబ్బంది పడుతారు. మీ మార్గానికి అడ్డువచ్చే వారుంటారు, గమనించి మెలగాలి స్త్రీలకు: వ్యాపారులకు, విద్యార్థులకు అనుకూలం.

★ **కన్య:** వివిధ రంగాలలో పని చేయు వారికి అనుకూలం. వ్యవహారాల్లో మేలున్నదని గ్రహించాలి. స్త్రీల మూలమున తగాదా తంటాలు రాకుండా చూచుకోవాలి. అక్రమంగా తగాదాలు రాగలవేమో గమనించండి. స్త్రీలకు: ధనదాయం వస్తు సేకరణకు అనుకూలం.

★ **తుల:** ఇంటా బయటా మీ మాటకు విలువ పెరుగు తుంది. రాజకీయంగా అనుకూలత గల వారం. స్త్రీలతో తగాదాలు రాకుండా చూచుకోవాలి. వ్యవహారం సానుకూలమయ్యేదినం. స్త్రీలకు: పెద్దల సహాయం, రావలసిన డబ్బు అందటం విశేషం.

★ **వృశ్చికం:** వ్యవహారాల్లో మేలుగాదు ఓటమిని తెలిపిది చేసే కాలా మనస్సు బాగా చికాకుగా ఉండే సమయం. కొందరు అనవసరంగా మాటవడ గలవేమో, గమనించండి. బంధువర్గాన తగాదాలు రాకుండా చూచుకోవాలి. స్త్రీలకు: వాహనయోగం, అప్రయత్న ధనలబ్ధి.

★ **ధనుస్సు:** దూర దేశాలకు పోగల అవకాశాలున్నాయి. వస్తు విక్రయమందు అనుకూల మున్నది. మీ మాటకు అనుకూలత చేకూరుతుంది. విద్యా సంస్థ లందు ఉద్యోగం చేసేవారికి అనుకూలం. స్త్రీలకు: సుఖ శాతులు, అదాయం.

★ **మకరం:** ఉద్యోగరీత్యా ప్రమాదానికి చెప్పదగిన సమయం. వ్యవహార సంబంధంగా మీకు అనుకూలం. రాజకీయాలందు మీకు అనుకూలం. ఏది చేస్తే అనుకూలం కాదు? అని తెలిసికొంటారు. సమయానికి డబ్బు అందుతుంది. స్త్రీలకు: అనుకూలం, శుభవార్తా శ్రవణం.

★ **కుంభం:** ఇరుగు పొరుగు తగాదాలతో జోక్యం చేసుకోకండి. ఏదో అపద వెన్నాడేవారం స్థిర చరాస్తులందు వాదోపవాదా లుండగలవు కొందరకు వాహన సంపాదనకు అనుకూలం. విద్యార్థులకు పెంపు గలవారం. స్త్రీలకు: అదాయం, అనుకూలం, కళారంగాన పెంపు.

★ **మీనం:** అదాయ మున్నది అనుకూలత గల వారం. మీ మాటకు విలువ పెరుగు తుంది. ఉద్యోగంలో అనుకూల మార్పు సంభవం సుఖ శాతులకు లోపం లేదు. అభిమానించే వారున్నారు. గ్రహస్తారుగా! స్త్రీలకు: అనుకూల వార్తాశ్రవణం, ధనదాయం.

- విద్యాన్ కోట సత్కరంగయ్య/శాస్త్రి

వ్యక్తిగతం

1987 ఎంబుల్స్ హాటలు ప్రపంచ దిన్నిస్ చరిత్రలో ప్రముఖ స్థానాన్ని అలంకరిస్తాయి. సంగీత్ హాటలలో పాట్రీక్ కాష్, మార్షినా నవ్రతి లోవా చరిత్రాత్మక విజయాలు సాధించారు. నూట

ఒక్క సంవత్సరాలుగా జరుగుతున్న ఈ హాటలలో 1950 నుంచి 71 దాకా ఆస్ట్రేలియా విజేతగా ఉంటూ ఉండేది. కాని 1971లో గెల్విన జాన్ న్యూకోండ్ తర్వాత మళ్ళీ విజయం ఆస్ట్రేలియన్ క్రిడాకారులను పరించలేదు. ఇప్పుడు 16 సంవత్సరాల తర్వాత అద్భుత విజయాన్ని సాధించి పాట్రిక్ కాష్ ఆస్ట్రేలియా ప్రతిష్టను కాపాడారు. ఇవాన్ లెండిల్ను మూడు ఆటల లోనూ ఆయన ఓడించారు. 22 సంవత్సరాల వయసు గల కాష్ మెల్బోర్న్ నగరంలోని ఒక న్యాయవాది కుమారుడు. 19వ ఏటనే ఎంబుల్స్ సెమిఫైనల్స్ కు చేరినటు వంటి కాష్ ఏపు మీది గాయంతో కొంత కాలం పాటు దిన్నిస్ కు దూరం కావలసి వచ్చింది కోలుకొని తిరిగి దిన్నిస్ కోర్టులో అడుగుపెట్టిన కాష్ కు మళ్ళీ 1986 ఎంబుల్స్ కు కొద్ది రోజుల ముందే ఆపొండెక్స్ మే

శస్త్ర చికిత్స జరిగింది. అయినా తర్వాత మూడు రోజులకే మళ్ళీ దిన్నిస్ రాజ్ చేపట్టిన కాష్ సంవత్సరం ఎంబుల్స్ లో క్వార్టర్ ఫైనల్స్ కు చేరుకున్నాడు. ఆ తర్వాత మోకాలు కీలులో శస్త్ర చికిత్స చేయించుకున్న కాష్ ఒకవైపు అనారోగ్యం మీద పోరాడుతూనే, ఎంబుల్స్ విజేత కావాలనే దీక్షతో ముందుకు సాగాడు. చివరికి ఇవాన్ లెండిల్ ను ఓడించడం ద్వారా, రెండు దశాబ్దాల పాటు పోగొట్టుకున్న స్థానాన్ని ఆస్ట్రేలియాకు తిరిగి సంపాదించి పెట్టడం ద్వారా, అనారోగ్య బాధితుడయి ఉంటూనే విజయం మీద విజయం సాధించడం ద్వారా పాట్రిక్ కాష్ చరిత్రను సృష్టించాడు.

గతంలో అనేక విజయాలు సాధించి ప్రపంచ ప్రసిద్ధురాలైనటు వంటి మార్షినా నవ్రతి లోవా 1987 ఎంబుల్స్ స్త్రీల సంగీత్స్ హాటలలో సాధించిన విజయంతో అంతకు పూర్వం ఉన్న రికార్డులన అధిగమించింది. దిన్నిస్ క్రిడాంగణం మీదికి ఉధృతంగా దూసుకు వచ్చిన పద్దెనిమిది సంవత్సరాల యువ క్రిడాకారిణి స్వేచ్ఛి గ్రాఫ్ చేతుల్లో నవ్రతిలోవా పరాజయం చవిచూడ వలసి వస్తుండేమాననే సందేహాన్ని ఆమె పటాపంచలు చేసింది. ఈ గెలుపుతో ఆమె మొత్తం మీద పేసిమిది సార్లు ఎంబుల్స్ ఫాంపియన్ గా గెలిచింది. ఈ పేసిమిది విజయాలలో ఆరు పరుసగా సాధించినవి.

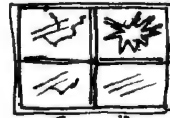

ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రిక

మహిళా పాఠకులకి

మరో కొత్త శీర్షిక!

ఈ కాలం పెళ్లిళ్లు

మన సంస్కృతిలో వివాహానికి అత్యంత ప్రాముఖ్యం, ఎంతో పవిత్రత ఉన్నాయి. ప్రతి వ్యక్తి జీవితంలో పెళ్లి అన్నది అతి ముఖ్యమైన మలుపు. స్త్రీ పురుషుల జీవితాలలో అది ఒక మధురమైన దివ్యానుభూతి, నూరేళ్ల పంటగా నిలిచే పవిత్ర బంధం.

మారుతున్న నేటి సమాజంలో పెళ్లిళ్లు ఎలా జరుగుతున్నాయి? వివాహాల విషయంలో ఎలాంటి సమస్యలు ఎదురవుతున్నాయి? మొదలైన విషయాలని చర్చిస్తూ ఈ కింద పేర్కొన్న అంశాలపై లేదా వాటిలో కొన్నిటిని గురించి కానీ వ్యాసాలు రాసి పంపవచ్చును.

- 1 మారుతున్న సామాజిక పరిస్థితులు
- 2 విడాకులు పునర్ వివాహాలు
- 3 బాధ్యత సంపాదనలు ఉద్యోగాలు
- 4 కట్నం
- 5 సమిష్టి కుటుంబం
- 6 వివాహంలో వ్యభిచారం సెక్స్
- 7 కులాంతర వివాహాలు
- 8 వివిధ కులాలలో వివాహ వ్యవస్థ
- 9 మతాంతర వివాహాలు
- 10 ఇంకా రాబోయే మార్పులు
- 11 సినిమాల పత్రికల ప్రభావం
- 12 భర్తలని హింసించే భార్యలు

నిబంధనలు :

- * రచనలు ఆలోచనలని రేఖించేట్లుగా ఉండాలి
- * అడవారి రచనలకే ఎక్కువ ప్రధాన్యత ఉంటుంది
- * రచనతో పాటు రాసినవారి ఫోటో పంపవచ్చు
- * రచనలు కాగితానికి ఒక వైపు సిరా లేదా బాల్ పెన్ తో రాయాలి
- * వ్యాసాలు రెండు అర తావు పేజీలకి మించకుండా ఉండే మంచిది
- * వ్రాత ప్రతి మీద వ్యాసం రాసిన వారి పేరు, పూర్తి చిరునామా ఉండాలి
- * ప్రతి రచనతో ఈ పేజీలో ఇచ్చిన కూపన్ జతపరచి పంపాలి కూపన్ జతపరచకుండా పంపిన వ్యాసాలు పరిశీలించబడవు
- * ప్రచురించిన ప్రతి రచనకీ రూ 50/- పారితోషికం ఇస్తాము
- * ప్రచురణకి స్వీకరించని వ్యాసాలని ఫోటోలని తెచ్చి పంపగోరవారు తగినన్ని తపాలా బిళ్లలు అతికించిన స్వంత చిరునామా కల కవరు జతపరచి పంపాలి వాటి విషయంలో ఎటువంటి ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలు జరుపబడవు
- * ప్రచురణకి స్వీకరించిన రచనల విషయం అయినా రచయితలకి తెలియ చేయటం జరుగుతుంది
- * పరిశీలనకి పంపే వ్యాసాలని ఈ కాలం పెళ్లిళ్లు శీర్షిక మీద సంపాదకుడు, ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రిక గాంధీనగరం, విజయవాడ-520 003 అనే చిరునామాకి పంపాలి

-సంపాదకుడు

కూపన్

ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రిక

ఈ కాలం పెళ్లిళ్లు

పంపిన వారి పేరు

పూర్తి చిరునామా

వక కోడ

రామమోహనరావు అ ఇంటి గుమ్మం వరకు వచ్చి రెండు నిమిషాలు అచేతనంగా నిలుచుండి పోయాడు

గణపతిరావు, హెల్తు ఇన్స్పెక్టరు అన్న నేమే బోర్డువుంది

తలుపు తట్టడమా మానడమా అని మథన పడ్డాడు తన రాక వారికి అనందాన్ని కలిగిస్తుందా కోపాన్ని కలిగిస్తుందా అన్న భావన లేదు తనను అవమానించి గెంచి వేస్తారేమో నన్న సంగయం లేకపోలేదు

అతనికి ఒక వంక బాధగా వుంది వేరొక వంక కర్తవ్యం గుర్తుకొస్తున్నది

ఇంత దూరం ఎందుకు వచ్చాడు? కలియకుండానే తిరిగి వెళ్ళి పోవడానికా?

సీత!

తను అగ్నిసాక్షిగా పెళ్ళాడిన అర్థాంగి అమెను వదిలి వుండలేదనేది అతని బాధకాదు పాతిక సంవత్సరాల పాటు ఈ జీవితానికి అలవాటు పడ్డాడు అందులో మార్పు లేక పోతే బ్రతకలేనన్న బాధలేదు పెళ్ళి మూడు సంవత్సరాల కిందట జరిగినా ఒంటరిగానే వుంటున్నాడు జీవితంలో

పదే పదే హిత బోధ చేయసాగాడు

అతనన్న దానిలో తప్పులేదు అతని అరాటం అతనిది

రామమోహన రావుకి పెళ్ళి నాటి సంగతులు గుర్తుకొచ్చాయి గుర్తుకి రావడమే కాదు వీడియో చిత్రంలా అనాటి సంఘటనలు కళ్ళకు కట్టాయి

అబ్బా! ఎంత పెడనరం! అదేపెళ్ళి వారు అన్న భావనేనా లేకుండా స్నానబలం చూసుకొని ఎంత మొండిగా ప్రవర్తించారు?

అసలు తన తల్లిద్ది ఏం తప్పువుందని? తోటలో దిగినప్పుడు వీరా వంచల చావులూ ఇవ్వడం రివాజా కాదా? కన్యాదానం అప్పుడు వియ్యాల వారికి బట్టలు పెట్టరా? అప్పగింతల్లో పెళ్ళి కొడుకు తల్లికి తండ్రికి వీరా వంచల చావులు ఇవ్వడం అసవాయికీ కాదా? అవేదుకలు తీర్చుమంది అమ్మ

వట్టు బట్టిలివుని వట్టు బట్టిలేదే? సాదా బట్టిలైనా అసవాయికీగా ఇవ్వమంది అందుకు సీత తండ్రి హంగుమా చేయాలా? కట్టు కానుకల గురించి మాట్లాడు కున్నప్పుడు వీటి ప్రశ్నలే రాతేదా తాను ఇస్తానని మాట ఇవ్వలేదు కాబట్టి ఇచ్చేది లేదు అన్నాడు

పంపించండి అని కబురు పెడితే వీవురు కట్టు పంపించారు అవరాహ్మం దాదీ రెండు గంటలైనా భోజనాలకు పిలుపు రాతేదు. చండి పిల్లలు కోవవచ్చి పడిపోయారు కొంచెం పాలూ మరో మారు కాఫీలు పంపించండి అని కబురు పెడితే మికు అరాటా పాలూ కాఫీలూ తాగే అలవాటుంటే హోటలు కెళ్ళి రండి అని సలహా ఇచ్చారు ఈ మర్యాదలకు ఒళ్ళు మండి పెట్టి లేదూ గిట్టలేదు వెనక్కు పోదాం పదండి అన్నారు కొందరు వాళ్ళ మాట సబబుగా వుందని పించింది రామమోహనరావుకి కాని అతని తల్లి అంగీకరించలేదు

వాళ్ళు సీచంగా ప్రవర్తిస్తున్నారు కదా అని మనం కూడా సీచంగా ప్రవర్తించాలా? అభం కుభం తెలియని ఆ పిల్ల చేసిన తప్పుమిదీ? ఇలా వీటల మీద పెళ్ళి అగిపోతే అమె బ్రతుకు నాశనం అవదా? ఓ నాలుగు గంటలు మనవి కావనుకుంటే సరి అతరువాత ఆ పిల్లను తీసుకొని మనం మన దారిని పోతాం తగవులకు వచ్చింపులకు ఇది సమయం కాదు అంది

అమ్మ దొడ్డ మనసుకి కొందరామెను క్లాసుంచారు

అయినా అమె అశెంచింది కాలేదు

గణపతిరావుగారికి మతే చలించిందో తాగిన మైకమో పిల్లను అత్తవారింటికి వంప దానికి అతను అంగీకరించలేదు

అల్లుడి జీతం అతని తిండికే చాలదు నా కూతురేం సుఖపడుతుంది వేరింట కాపురం పెడితే పంపిస్తాను అంతకాని ఆ ఇంట్లో పంటలల్లాగా వెడ్డి చాకిరి చేసే హీనస్థితి నా కూతురికి లేదు అన్నాడు

వలుగురూ అతనికి గడ్డి పెట్టారు అయినా తాపట్టిన కుండేక్కి మూడే కాళ్ళు అన్న తన మంకుపట్టు విడువలేదు అతను

అప్పుడు నుంచి సీత రాక కోసం నిరీక్షిస్తూ కాలం గడప సాగాడు మామగారికి పదేపదే పుత్రురాలు రాసాడు ప్రయోజనం మాత్రం శూన్యం

ఈలోగా తల్లి కాలధర్యం చెందింది

తండ్రి ఓరిమి నశించింది

బాబూ! వాళ్ళ పిల్ల సుఖపడడం వాళ్ళకే ఇవ్వం లేనప్పుడు మనం చేసేది ఏముంది? తన కూతురికి మారు మనువు చేయాలనుకుంటున్నాడు కాబోలు సువ్యమాత్రం ఎంత కాలం ఒంటరిగా వుంటావు? నా మాట విని విడాకులు తీసుకొని మళ్ళీ పెళ్ళి చేసుకో

నిజమే! తండ్రి బాధను అర్థం చేసుకోగలదు సీత వస్తుందన్న ఆశ సన్నగిల్లింది తండ్రి మొండికాడైనంత మాత్రాన సీతకు పరిస్థితులు తెలియదా? పోనీ అమె తల్లి తనకేం పట్టనట్టుంటుందో?

రామమోహనరావుకు ఏమి పాలు పోలేదు

నాన్నా! మీరు అన్నది సందభంగానే వుంది అయితే సీత జీవితాన్ని నాశనం చేయలేను పెళ్ళి

ఇంగ్లీషుకు చిసింపి గుడ్డక్క పురాచరిత్ర

వెలితి లేదనికాదు అయినా ఆ వెలితిని చూసి అతను బాధపడడం లేదు

సీతను తల దన్నేవాళ్ళు కాక పోయినా అమెకు సరితూగ గలిగిన వాళ్ళు అతనికి దొరకరన్న చింతలేదు అప్పుడిక అడవిపిల్లల తండ్రులు ముగ్గురు నలుగురు అతని చుట్టూ అతని తండ్రి చుట్టూ ప్రదక్షిణాలు చేస్తున్నారు ఈ అంటే కన్యాదానం చేయడానికి సిద్ధంగా వున్నారు అందులో ఒకతను ప్లీడరు గుమస్తా క్షణంలో విడాకులు ఇప్పించే పూచీ తనదంటూ ముందుకు వచ్చాడు

కాని రామమోహనరావు దానికి అంగీకరించ లేక పోయాడు న్యాయాన్యాయాల గురించి అలోచించాడు

'న్యాయాన్యాయాల గురించి అలోచించ వలసింది మనం కాదు గణపతిరావుకి ఆ జ్ఞానం వుండాలి అడవిపిల్ల వాళ్ళకే అంత మొండి పట్టుదల అయితే మనం కాళ్ళ బేరానికి ఎందుకు వెళ్ళాలి? అంతకు మించిన తల వంపు లుంటుందా? ఇంకా నయం మనం కాబట్టి ఇంతకాలం అగేం దేనికేనా ఒక హద్దు వుంటుంది నా మాట విని సీత వేరే పెళ్ళి చేసుకో విడాకులు దొరకరన్న భయంలేదు తండ్రి

'ఈమాత్రం చదువు వెలిగించి చేస్తున్న పుద్ద్యోగానికి నేను కాబట్టి పదివేలు కట్టం జస్తున్నాను మరెవరైనా అయిదు వేలు అయినా ఇవ్వరు' అంటూ దెప్పి పొడిచాడు నలుగురిలో ఎంత తలవంపులు కలిగించాయి నిజమే పదివేలు కావాలని తండ్రి అన్నాడు తన చదువు పుద్ద్యోగం అతనికి వచ్చక పోతే ఈ సంబంధానికి ఎందుకు అంగీకరించాలి? అయిష్ట మైన సంబంధం ఎందుకు చేసుకోవాలి?

రామమోహనరావుకి చెప్పలేనంత కోపం వచ్చింది నలుగురిలో అవమానించే అధికారం అతని కెవరిచ్చారు? 'పది వేలు అతని మొహన పోయే-మరో సంబంధం చేసుకోండి అని చక్కా వెళ్ళిపోవాలనిపించింది పాళ పొంగులాంటి పయసు వాళ్ళతో మాటలు పడడానికా వచ్చారు తేము?

అలాంటి మొండి మనిషి కూతురే ఈమె అమె మెడలో తాళికట్టి తాను అమెను భరించ గలదా? పడితిలో అడుగు పెట్టిన దగ్గర నుంచి అవమానాలు చేయాలనే వాళ్ళు ప్రయత్నించారు వాళ్ళ పొగరుమోతు తనం క్షణ క్షణం బయట పడేది గదులు ఘడించినట్టు లేవు పనివాళ్ళను

అయి మొగుడి చేత పరిత్యజించబడిన స్త్రీని లోకం ఎంత హీనంగా చూస్తుంది? ఆ తండ్రి తప్పులకు సీతకా ఇళ్ల అమ్మ మనసుకు కాంతి వుండదు చివరగా మరొకసారి ప్రయత్నిస్తాను ఈ పర్యాయం నేనే స్వయంగా వెళ్తాను సీతను నాతో పంపిస్తే సరేసరి లేదా అప్పుడు వాళ్ళతో తెగతెంపులు చేసుకుందాం

రామమోహనరావు ఆరోజే సీత తండ్రి గణపతిరావుగారికి ఉత్తరం రాసాడు

'నేను సోమవారం వస్తున్నాను మంగళవారం నాడు సీతను తీసుకు వెళ్తాను మీ ఏర్పాట్లు మీరు చేసుకుండి కి గాను ముందుగా తెలియ జేస్తున్నాను'

ఉత్తరం పోమ్మ చేసాడు కాని అతనికి అనుమానంగానే వుంది సీతను పంపిస్తారా? ఇంకా దుర్భాష లాడుతారా? తన ఉద్యోగంలో మార్పులేదు వేరింటి కాపురం పెట్ట బోవడం లేదు

రామమోహనరావు ఒక నిశ్చయానికి వచ్చాడు ఇంతదూరం వచ్చి తిరిగి వెళ్లి పోవడం బాహ్యం కాదు తన ఆలోచనే సవ్యంగా లేదేమో? వస్తున్నానని రాని వెళ్ళక పోవడం పెద్దమనిషి తరహాకాదు ఇక అవమానిస్తారన్న భయమా? దూషణ బూషణలు శరీరానికే కాని ఆత్మకు కావు

తలుపు తట్టారు

ఎవరు? లోపలి నుంచి ప్రశ్నించింది ఒకతీయని కంఠం

'నేను'

తలుపులు తెరుచు కున్నాయి

తన ఎదురుగా నిలుచున్నది తాను తాళి కట్టిన బార్య తన సీతే నని అతను గుర్తించ లేకపోయాడు సీత కూడా రామమోహనరావుని గుర్తించలేదు అది విద్వేషం కాదు పరిస్థితుల ప్రభావం

గణపతిరావు గారున్నారా? నేను రామమోహనరావుని భీలాయే నుంచి వచ్చాను అన్నాడు నేల వంక చూస్తూ

బెదిరిన లేడిలా లోనికి పరుగు తీసింది ఆమె

రామమోహనరావుకి అర్థం కాలేదు ఉన్నారని కాని లోరని కాని చెప్పలేదు లోనికి రమ్మన లేదు అయితే వాళ్ళకు ఇంకా తనను అవమానించాడనే వుంది కాబోలు అనుకున్నాడు

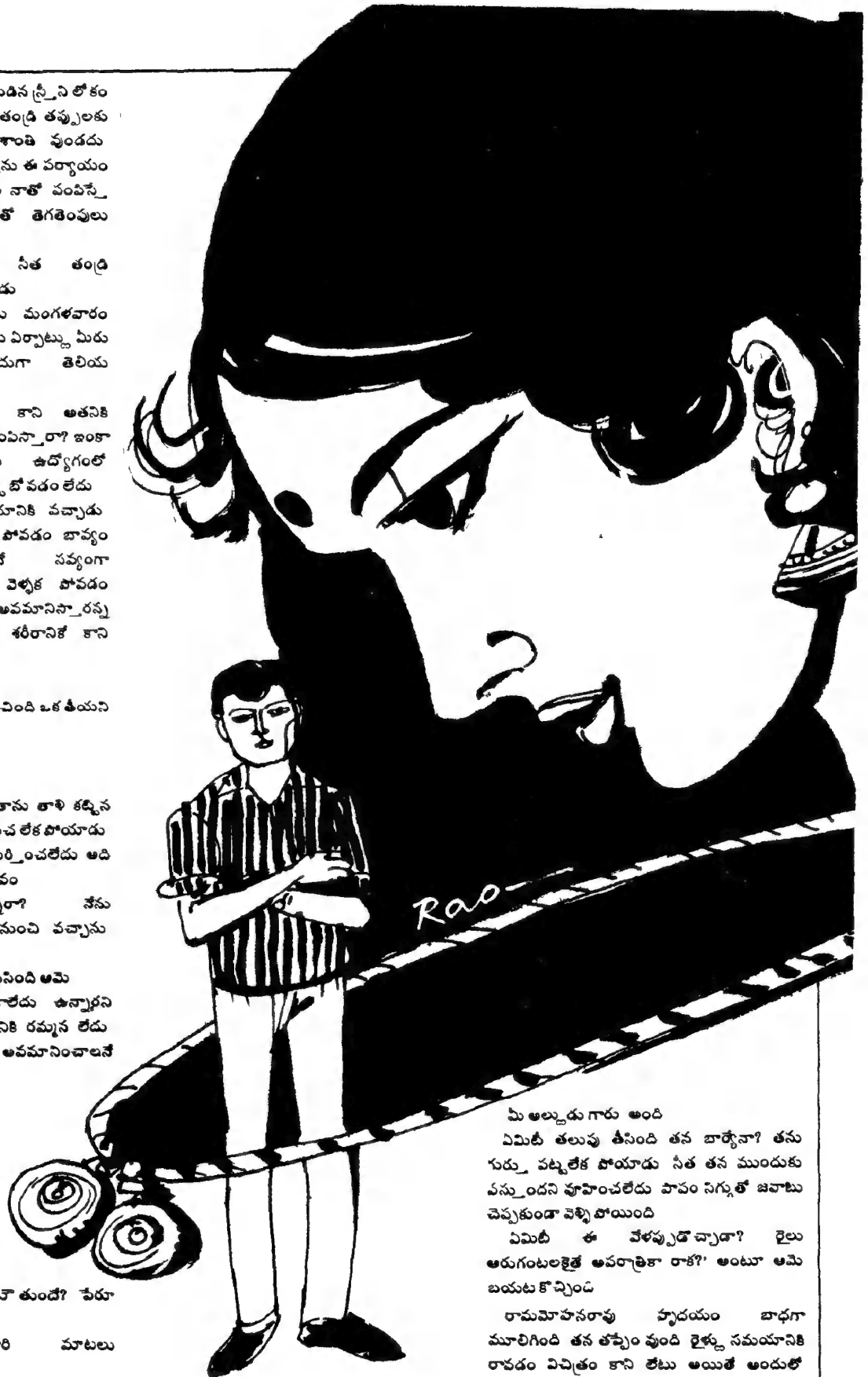
అమ్మా! అతనో చచ్చాడో!

ఎవరో?

అతనేనే!

అతనే అంటే ఎలా అర్థమౌతుందో? పేరూ పూరూ లేదా?

రామమోహనరావుకి వారి మాటలు వినిపిస్తున్నాయి

మీ అల్లుడు గారు అంది

ఏమిటి తలుపు తీసింది తన బాల్కనా? తను 'గుర్తు' పట్టలేక పోయాడు సీత తన ముందుకు వస్తుందని ఊహించలేదు హావం నిగ్గుతో జవాబు చెప్పకుండా వెళ్ళిపోయింది

ఏమిటి ఈ వేళప్పుడొచ్చాడా? రైలు ఆరుగంటలకైతే అవరాళికా రాక? అంటూ ఆమె బయటకొచ్చింది

రామమోహనరావు హృదయం బాధగా మూలిగింది తన తప్పుం వుంది రైళ్ళు సమయానికి రావడం విచిత్రం కాని లేకుం అయితే అందులో

అశ్రువదవలసింది ఏముంది? నిండా పది గంటలు కనిదే అమెకు అపరాధి అయిందా? నేరక వచ్చాడు తను

రాజాబు రా! బయట నిల్చుండి పోవాలా? రామమోహనరావు వచ్చి వసారాలో కుర్చీలో కూర్చున్నాడు
అంతా బాగున్నారా? మీ అమ్మగారు పోయారని విన్నాము "

రామమోహనరావు జవాబిచ్చి అత్తయ్యగారూ! రేపు పది గంటల బండికే మా ప్రయాణం మీకు నా ఉత్తరం అందే ఉంటుంది నేను సీతను తీసుకు వెళ్ళడానికి వచ్చాను

ఉత్తరానికేం అందింది అయినా ఇంత తొందరగా వందడం ఎలా వీలవుతుంది?

తొందరా? మూడు సంవత్సరాలుగా ఎదురు చూస్తున్నాను చివరకు వారం రోజుల ముందు పుత్తరం రాగాను

రాశు కదనలేదు అదపిల్లను అత్తవారింటికి ఒక్క చేతులతో ఎలా పంపుతారో? దానికి వ్యవధి కావాలిగా?

అత్తయ్యగారూ! నేనేం పెట్టుకోతలు అశించి రాలేదు మీకు అమ్మాయిని పంపించడం సమ్మతమో కాదో చెప్పండి

పిల్ల నిచ్చుకున్న తరువాత తప్పుకుందా బాబూ! రేపా విషయాలు ఆలోచించుకోవచ్చు నువ్వు కాస్తా విశ్రాంతి తీసుకో నీ బోజనం సంగతి చూడాలిగా

అబ్బే ఆశ్రమ అనవసరం

ఏం బాబూ! అత్తవారింట్లో అన్నం మెతుకులకు కూడా దొరకలేదని మామీద అబాండాలు వేయడానికా? ఇప్పుడు వందవట్ల పరమాన్నాలు వండి పెట్టలేను కాని ఏదో ఇంత వుడికిస్తాను తిని నిద్రపో

అదేంకాదు నేను హాటల్లో భోజనం చేసి వస్తున్నాను ఇంత రాత్రి మిమ్మల్ని ఎందుకు

నింగి నేలకు దిగింది

ఇబ్బంది పెట్టడం అని అన్నాడు రామమోహనరావు అమె అక్కడే వక్క చేసింది

నా ప్రశ్నకు జవాబు చెప్పలేదు "

జవాబు చెప్పడానికేం వుంది తెల్లవారి న తరువాత మీ మామయ్యనే అందుకు అడవాళ్ళం మా మాటకు వెలువెళ్ళడ? అంది

మర్నాడు పుడయం కాఫీ తాగుతూ తిరిగి భార్యను పంపించే విషయం అత్తగారితో ప్రస్తావించాడు రామమోహనరావు అప్పుడు ఎనిమిది గంటలవ వస్తున్నది

బాగుంది బాబూ నీ వ్యవహారం ఏకల మీద కూర్చుని తేల్చి చెప్పమంటే ఎలా? అమ్మాయికి పెళ్ళి చేసింది మా ఇంట్లో వుంచుకోవాలిగా? మీ మామయ్యగారు అర్థంటు వనిమీద టూరు మీద వెళ్ళారు సీత మాట్లాడాలని అనుకున్నారు కాని నువ్వు అప్పుడు గాఢ నిద్రలో వున్నావు సాయంత్రం వరకూ ఆగు బాబు వారు రాగానే మీ ప్రయాణానికి ఏర్పాటు చేస్తారు

అత్తయ్యగారూ! అది వీలయ్యేది కాదు అందుకే ముందుగా ఉత్తరం రాసాను

"ఒప్పుకుంటున్నాను నిర్ణయమైనా తీసుకొనే అధికారం మా అడవాళ్ళ కెక్కడ ఏర్పింది మీ మామగారు లేరు ఒక్క రోజు వుంటే ఆకాశం వెరిగి పడుతుందా? మీ అత్తగారి యింటిలో బోజనం చేయకూడదని ఒట్టు వేసుకున్నావా? అత్తగారి యింటిలో అల్లుడికి భోజనమైనా పెట్టలేదు అన్న చెడ్డ పేరు మాకు తేవాలనుకుంటున్నావా? రాత్రి భోజనమయినా చేయకుండా పడుకున్నావు ఇప్పుడు వెళ్ళిపోవాలంటూ ఏకల మీద కూర్చున్నావు

అత్తయ్యగారు! మీరు పొరబాటుగా అర్థం చేసుకోంటున్నారు నేను చేస్తున్నది చిన్న ఉద్యోగం మామయ్యగారిలా ప్రతిష్ఠ కలది గాదు

శలవు పొదిగించుతే ఆ వుద్యోగానికే ముప్పు వస్తుంది నాకు మీరే సత్కారాలూ చేయనవసరం లేదు పెట్టుకోతలూ అక్కరలేదు నా కర్తవ్యం నన్నిక్కడకు రప్పించింది చెప్పండి సీతను నాతో పంపించడం ఇష్టంలేదా? లేదా సీతకే నాతో రావడం ఇష్టంలేదా?

అమె ఎటూ చెప్పలేకపోయింది అమె అడకతెర్రలో పోక చెక్కలాగయింది అటు భర్త అంక్షలు ఇటు అల్లుడి బల్లూకం పట్టు రైలుకి వో ఆవుతున్నది నేను వస్తాను రామమోహనరావు కుర్చీలోంచి లేచాడు

ఆగండి, నేను వస్తున్నాను అంది సీత

అమె అశ్రువోయింది సీతా! నాన్నగారు

అమ్మా! నేనేమి అర్థం చేసుకోలేని చిన్న పిల్లను గాను పంతాలకు పోయి నా వచ్చని సంసారంలో చిచ్చు పెట్టుకోలేను

అమ్మా! నిన్నిలా కట్టు బట్టలతో పంపించేయడం మాకు తలవంపులు కా 'ని నాన్నగారికి నేనేం జవాబు చెప్పను?

అమ్మా! అతను ఏమి అశించడంలేదే! మద్యను సీకెందుకు వ్యధ? నాన్నగారికి నిజంగానే అర్థంంటు వని వుందనే వెళ్ళిపోయారా? అల్లుడి మీద నిరసన కాదా? ఇప్పుడు చెప్పు నాన్నగారు ఆ టూరు మీద వెళ్ళకపోతే ఆకాశం వెరిగిపడుతుందా? నేను వినలేదనుకోకు అల్లుడికి ఎలాంటి ఆతిథ్యాలూ చెయ్యాలిని అవసరం లేదంటూ ఆర్డరు వేసారే సారే సామానులు కావాలంటాడో పిరుగు రైలు ఛార్జీలు కావాలంటాడో? మనం అనుకున్నవి పెళ్ళిలోనే ఇచ్చాం ఇంక వేరే ఇచ్చేది లేదు అన్నారు నాన్నగారు మొండి పట్టుదల ప్రదర్శించుతున్నారు అతని స్వభావం కాకు తెలుసు అయినా కన్నతల్లివి సీతా నా మీద అబిమానం లేదా? పెళ్ళిలో నైనా వాళ్ళు ఏం అడగరానివి అడిగారని, మీరు నా తీవ్రతాన్ని నాశనం చేయాలనుకుంటున్నారు నిజమే అయిన కంటే నేను ఎక్కువ చదువుకున్నాను నా కాళ్ళ మీద నేను నిలబడగలను అయితే అది తీవ్రతానికి నిండుతనాన్ని ఇస్తుందా? వివాహమైనా ఇలా కన్యగానే తీవ్రతాంతం వుండిపోమంటావా? ఆకాశానికి ఎగిరే అవకాశం మనకు లేదు నింగే నేలకు దిగి వచ్చినా అందుకోవక పోవటం, చేరుకోవక పోవటం మూర్ఖత్వం కాదా? మీరింతగా వారిని అపీమానించినా నిండు మనసుతో నన్ను పలుచుకుపోవడానికి వచ్చిన ఆయన బెన్నత్యాన్ని ఇప్పటికేనా మీరు అర్థం చేసుకోలేకపోయినా నేను అర్థంచేసుకోగలను మనం అతని స్థాయికి ఎదగలేకపోయాం అతనే దిగివచ్చారు అలాంటి భర్తను నేను ఎలా వదులుకోగలను? నాన్న వస్తే చెప్పు మీ కూతురు కట్టు బట్టలతో వెళ్ళిపోయిందని అంటూ సీత భర్త చెయ్యి అందుకుని బయటకొచ్చి రిక్తాపిలిచింది
కట్టు బట్టలతో వెళ్ళిపోతున్న కూతుర్ని చూసి అమె కళ్ళలో సీళ్ళు నిండుకున్నాయి. □

సుప్రసిద్ధ రచయిత్రి

శ్రీమతి రావినూతల సువర్ణాకన్నన్

కొత్త సీరియల్ నవల

మంజీర నాదం

త్వరతో ప్రారంభం!

బైడ్స్ నాథ్ .....

ఇద్దరికీ ఆరోగ్యము మరియు పెరుగుదల కొరతై

జీవితమంతా

మీరు భాగస్వాములు కనుక

మీరు శ్రద్ధవహిస్తారు కనుక

మీరు ఒకరికి మరియొకరు
ఆనందముగా ఉండుటకు
శ్రద్ధ తీసుకుంటారు.

మీకు శక్తిని, బలమును కలుగజేసి
కోటి రోజుకు సంవత్సరముల తరబడి
విటా-ఎక్స్ మీమ్ములను కాపాడును.

శ్రీ పురుషులకు బలవర్ధకమైన బావడము.

బైడ్స్ నాథ్
విటా-ఎక్స్

మొటిమలా?

మొటిమలు, మచ్చలు, ఉధుకు పొక్కులు మరియు
చర్మరోగములకు ఆదర్శమైన నివారిణి
మంచి రక్త శుద్ధికరము, చర్మమును పరిపక్వముగా
ఉంచును,

బైడ్స్ నాథ్
సు ర క్షా సర్గాం

రక్తమును శుద్ధి చేయును. చర్మమును నిర్మలముగా ఉంచును.

మామూలు పండ్లపొడెకాదు బావడముకూడా దంతక్షయము మరియు చిగుళ్ళు
వాగులకు అవ్యవసరమైన నివారిణి ఆరోగ్యకరమైన దంతములు బలమైన
చిగుళ్ళు ఆరోగ్యముగా చింతలు లేకుండా ఉంచును.

బైడ్స్ నాథ్ ఎర్ర పండ్లపొడి మాత్రమే ఈ పనిచేయును

బైడ్స్ నాథ్
ఆయుర్వేద పండ్లపొడి

మమసాగముధనం

డాక్టర్ కొత్త

రవేంద్రబాబు

(గత సంచిక తరువాయి)

"మేడ ముందున్న సందునిండా నామనుష్యులున్నారు! నువ్వుక తప్పించుకొనే పీఠే లేదు" అన్నాడు నాగరాజు మళ్ళీ.

విలాసిని మీదనే అతను కాన్సెన్ట్రేట్ చేసి వుండడం వల్ల క్రిందలో వున్న దీపను చూడలేదతను!

"ఫట్" మని నాగరాజు కుడి దవడమీద దీప యిచ్చిన పంచత్ అతను కుప్పకూలి పోయాడు.

"రా విలా! ఇక్కడో క్షణం ఆగకూడదు" అంటూ ఆమె చేయి పుచ్చుకుని ముందుకు పరిగెత్తాడు దీప.

దీపెల్ల పోయించుకు తిరిగి వస్తున్న బాక్సీని సందు చివర రోడ్డు మీద ఆపాడు ఇవ.

"నాలో మీరు అమ్మాయి గారూ యిందులో ఎక్కి వెళ్ళండి" అన్నాడతను. "ఇవా వస్తా!" అంటూ జేబులోంచి వందనోట్టు తీసి అతని చేతిలో పెట్టాడు. బాక్సీలో ఎక్కి "రైలు స్టేషన్ కు పోనీయ్" అన్నాడు దీప.

వది నిమిషాలలో బాక్సీ స్టేషన్ ముందాగింది. బాక్సీ దిగి విలాసినితో పాటు ముందుకు నడుస్తూ "విలా! నాకు స్టేషన్ కొత్త! నువ్వు ముందు నడుపు మద్రాస్ వెళ్ళి రైలు ఎక్కి వెళ్ళి పోదాం!" అన్నాడు దీప. మద్రాస్ వెళ్ళి సర్కారు ఎక్స్ ప్రెస్ ప్యాట్ ఫాం మీద వున్నది అని ఎన్ ఓ థ్స్ మెంట్ వింటూ అలా అన్నాడతను. "మరి దిశెక్?" అంది విలాసిని.

"క్రిందలో ఎక్కిన తర్వాత ది ది తో చెప్పి రాయించుకుందాం! ఇక్కడ వుండడం మంచిది కాదు" అన్నాడు దీప.

బ్రిగర్ కోటి లిద్దరూ బాహాబాహు, ముష్కముష్క, కచాకచి యుద్ధం చేస్తూ వుంటే దగ్గరగా వాళ్ళను చూద్దామని గేటు ముందుకు అడుగు వేసాడు చలమయ్య.

కోటి అనుచరుడు వెసిరిన సోదా రోడ్డు మీద పడి పేలి ఆ ముక్కలు వచ్చి చలమయ్య ముఖంలో దిగబడ్డాయి.

జరిగిన కథ -7 : నారాయణరావు వివరి కోరికపై సందీప్ విజయవాద వస్తాడు. విలాసిని గురించి, ఆమెను వేధిస్తున్న నాగరాజు గురించి తెలుసుకుంటాడు. తాను తెచ్చిన ఎనిమిది లక్షల రూపాయలు విలాసిని భాతాలో జమ చేస్తాడు. తన ముత్యావరంపై దాడి జరగడంతో సన్నీకి, విలాసినికీ సంబంధం ఉందని నాగరాజు అనుమానిస్తాడు. సన్నీ కుడి భుజమైన సాంబును చంపేయిస్తాడు. విలాసిని ద్వారా తమ పగలు తీర్చుకునేందుకు ఇద్దరి కిరాయి మనుషులు విలాసిని ఇంటి ముందు ఎదురుపడి ఘర్షణలోకి దిగుతారు. విలాసిని, సందీప్ తైట పడతారు.

"బాబోయ్! దేముడోయ్!" అంటూ చలమయ్య పెద్దిన కేకలు విని సందులోని ఇళ్ళల్లో వాళ్ళు బయటకు వచ్చారు. రణరంగంలా మారివున్న ప్రదేశాన్ని చూసి భయంతో మళ్ళీ లోపలకు వెళ్ళారు. చలమయ్య యింటి వళ్ళిన అతను పోలీసులకు ఫోను చేసాడు. నిమిషాలలో పోలీస్ జీప్ సందులోకి ప్రవేశించడం కోటి బ్రిగర్ తమ అనుచరులతో సహా చలమయ్యను పడదోసుకుని మేడ వెనుకనున్న సందులోకి పరుగెత్తుకు వెళ్ళడం జరిగింది.

మేడ వెనక సందు మొగడలన మూల్గుతూ నిలబడ్డ నాగరాజును తనతో పాటు తీసుకుని పారి పోయాడు కోటి.

వళ్ళంతా గాయాలతో భీతిల్లి పోయి అరుస్తున్న చలమయ్యను పోలీసులు చుట్టుముట్టి అదేపనిగా ప్రశ్నల వర్షం కురిపించ సాగారు.

వంటినిండా గాయాలతో భీతిల్లి పోయిన మనసుతో గజ గజ వణకుతున్న చలమయ్య సమాధానంగా బాపురుమని ఏడ్చాడు!

అతనిలో కరడు గడ్డిన వాయిరిజం అనే బలహీనత కరగి కన్నీరై ప్రవహించినట్టు అనిపించిందాక్షణం!

కాళీగావున్న సర్కార్ ఎక్స్ ప్రెస్ ఫస్ట్ క్లాస్ కంపార్ట్మెంట్ కూపేలో కూర్చున్నారు దీప, విలాసిని! దీప అంతకు ముందే ది ది తో మాట్లాడి డబ్బు లిచ్చి దిశెక్ వ్రాయించుకుని వచ్చాడు. విలాసిని కోసం నాగరాజు కాకుండా, సన్నీ కూడా కిరాయి గూండాలను పంపాడని అర్థం అయిన దగ్గర్నుండి దీపకు విలాసిని విజయవాదలో వుంటే అత్యంత విపత్కర పరిస్థితులను ఎదుర్కొన వలసి వస్తుందని అర్థం అయింది.

కూపేలో నుండి ఏ పరిస్థితులలోనూ బయటకు రావద్దని విలాసినితో చెప్పాడు దీప! కూపే కిదికీ తలుపులు వేసి డోర్ దగ్గరకు రాగి లోపల గడివేసి కూర్చున్నారీద్దరూ.

ఉదయం నుండి జరుగుతున్న సంఘటనలతో మనసులో దడపుట్టి భీతావహయై తల్పిదిల్లి పోనాగింది విలాసిని!

కట్టుబట్టలతో విలాసిని తనూ యిలా అర్థాంతరంగా విజయవాద వదలి వెళ్ళవలసి వచ్చిన పరిస్థితి గూర్చి మనసులో జేరిజా వేసుకోసాగాడు దీప. జేబులో నాలుగు వేల రూపాయలు వున్నాయి. చెక్ బుక్ వుంది బాంక్ కార్డ్ వుంది. మద్రాస్ లో దీప ఎంటర్ ప్రైజెస్ బ్రాంచి అఫీస్ వుంది! బ్రాంచి అఫీస్ కు వెళ్ళి కావలసినంత డబ్బు తీసుకోవచ్చు! డబ్బు ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదని తెలుసుకున్నాక దీప మనసు కుదుట పడింది!

ఎదుటి బెర్డు మీద కూర్చున్న విలాసిని వంక చూసాడు దీప. మాసి పోయిన పాత చీర కట్టుకుని వున్నది వున్నట్టుగా వచ్చేసింది విలాసిని!

"తమె జీవితం యిప్పుటి వరకూ అంధకార బంధురంగా నడిచింది. అందుకు కొంతగాక పోతే కొంతైనా దాడి బాధ్యత వున్నది. దాడి అకాల మరణంతో ఆ బాధ్యత నా మీద పడింది.

కేవలం అర్థికంగా యీయమను దుస్థితి నుండి కాపాడినందు వలన నా బాధ్యత తీరిపోదు!

ఈమె శరీరంలోను నా శరీరంలోను ప్రవహించే రక్తం వొక్కటే!

ఈమె భవిష్యత్తునికంటే వెలుగు పూలు పూయించి వెన్నెల మయం చేయించాలి!

భయంకరులైన ఇద్దరు రౌడీలు వాళ్ళ ముకాలతో యీమెను వెంటాడి వేధించడానికి సిద్ధంగా వున్నారు! నా సభ్య శక్తి యుక్తులూ వొడ్డి యీమెను కాపాడి తీరుతాను అని వివేకం ఇతని మనసులో అలోచనలు రేపు తున్నది!

కాని మనసు అడుగు పొరలలో "దివ్య మంగళ రూప అయిన ఈ అందాల సుందరి మనసులోని దిగులు పొగొడ్చి జాజ్వల్య మానంగా వెలిగే ఆమె మనోజ్ఞ రూపాన్ని దర్శించాలి! మెరుగు పెట్టిన బంగారంలా వెలుగొందే యీమెను నా శీవిత భాగస్వామినిగా చేసుకోవాలి! పంకిలిమయమైన కాచారంలో జనించిన తామర పువ్వులాది యీ దివ్యరూపిణిని వివాహమాడి ఆమెను సముచిత స్థానంలో సుప్రతిష్ఠితం చేయాలి! అంతః చేతనలోని అలోచనలు బయలుదేరి మనసును శరీరాన్ని రంజింప జేస్తున్నాయి

తలుపు మీద టకటకమని శబ్దం వినిపడటంతో దీప్ అలోచనలు చెదరి పోయాయి

ఏలూ! నువ్వు తల అటువైపుకు పెప్పి బెక్త్ర మీద వదుకో! తలుపు తెరిచినప్పుడు చూచేవాళ్ళకు నీ ముఖం కనపించకూడదు! అన్నాడు దీప్

ఏలాసని బెక్త్ర మీద ముడుచుకుని పదుకోగానే వెళ్ళి తలుపు పోరగా తీసివారు!

ఎదురుగా బేరర్ నుల్చుని వున్నాడు

సారీ మీర్స్ కావాలా? అని అడిగాడు యస్! అని దీప్ అనగానే

"వెజిటేరియన్ కావాలా? నాన్ వెజిటేరియన్ కావాలా!

"వెజిటేరియన్ అని దీప్ చెప్పగానే వెళ్ళిపోయాడు బేరర్

కూచీ తలుపులు మూసి గడియ వేసి లోపల బెక్త్ర మీద కూర్చున్నాడు దీప్

ఇవతలకు తిరిగి వచ్చుకుని అతని వంక చూడనాగింది ఏలాసని

అంధకార బంధురమైన నా దీప్ తండ్రి వెలుగు కిరణాలను

ప్రసరింపజేస్తున్న యీ దీప్ ఎవరో? రెండు రోజుల పరిచయంతో ఇతని వెంట పడి కట్టుబట్టలతో వెళ్ళిపోతున్నాను!

కాని దీప్ అపరిచితుడు అని అనిపించటం లేదు! ఏదో జన్మాంతర బంధం, అనిర్వచనీయ సుహృద్భావ బంధం, మాటలకందని స్రేష్ట బంధం మమ్మల్నిద్దరీ దగ్గరకు జేర్చి నట్టు కనపడుతున్నది

తుప్పు ధ్వంసం చేస్తుంది

శ్రీ-ఇన్-వన్ బ్రాండ్ ఆయిల్ తుప్పును నిరోధించడానికై తప్పనిసరిగా వాడవలసిన నూనె ఉత్తమ నాణ్యత గల నూనెలు కలిపి ప్రత్యేకించి తయారు చేయబడిన ఈ నూనె కందెన నూనెగా పనిచేస్తుంది, యంత్ర భాగాలను శుభ్రం చేసి కాపాడుతుంది.

శ్రీ-ఇన్-వన్

బ్రాండ్ ఆయిల్

తుప్పు నిరోధించడానికి తప్పనిసరి

* ఇక్కడ మనకు లభించే కం. రి. వారి శ్రేణి హద్దు వాడడానికి వైదొలుతుంది.

OBM/8189-TEL

ప్రేమనాగర మధనం

ఈ హాకందని ప్రణయరాగం మమ్మల్ని దృఢీ ముంచెత్తి తనువులు పులకింప జేస్తున్నది!

వాస్తవ దృష్టితో పరికించినా విజయవాడలో నాకు మిగిలి వున్నదేమిటి?

దబ్బు సంపాదనే గాని నా పూనుపట్టించుకోని నాన్న, కసాయి మెడ నరక బోయే ముందు బయపెడున్నట్లు బెదిరించే పిన్ని మాకో ఆక్కివున్నదన్న విషయం మర్చిపోయి ప్రవర్తించే తమ్ముళ్ళు, పిచ్చి మాలో కం చెల్లెలు బుసలు పెడుతూ కాటు వేయటానికి ప్రయత్నిస్తున్న నాగరాజు- అందరూ వున్నారు! కాని 'నా అని అనుకోవటానికి మాత్రం ఎవరూ లేరు'

లాటరీలో ఎనిమిది లక్షలు రావటం నా పాలిటి శాపంగా మారింది నిర్మాగ్యురాలైన విలాసినిని గాబట్టి యిన్నాళ్ళు నాగరాజు నాతోటి ఎక్కువగా పట్టించు కోలేదు లక్షల బాంక్ బాటిల్స్ వున్న విలాసినిని నాగరాజు పదలి పెట్టడు

బలవంతంగా నన్ను వివాహం చేసుకుని తన జననాలోకి జేర్చుకుని బాంకోలో దబ్బుకాజేసినా కాని ద్రవోదతను

అతనికి సన్నీకి వున్న కళ్ళలతో సన్నీ నా మీద కన్ను వేసి నన్ను ఎత్తుకు పోవాలని చూస్తున్నారు

ఒక వైపు నాగుబాము! ఒక వైపు పెద్దపులి! మరో వైపు పుట్టిల్లు అనే కందిరీగలపుట్ట!

ఇంక విజయవాడలో వుండి అవమానాల పాలై అపదలలో చిక్కుకోవడం కన్న తెలివి తక్కువ మరో కటుండదు!

దీప్తు చూస్తుంటే నేను పుట్టగానే మరణించిన అమ్మ ఫోటో చూచినట్లు అనిపిస్తున్నదెందుకో?

అమ్మ పోతో! అటక మీద దుమ్ము కొట్టుకుని పడి వున్న అమ్మ ఫోటో! అదృష్ట వశాత్తు తను బూజు దులుపుతూ చూసింది! చూచి అది అమ్మ పోతో అని తెలియగానే సంతోషంతో దుమ్ము దులిపి తన గదిలోకి తెచ్చుకుంది!

కాని అమ్మ ఫోటో చూసిన పిన్ని రాక్షసిలా వెరుచుకు పడింది!

ఫ్రేము వెరుగ కొట్టి ఫోటో ముక్కలుగా చింపి వేసింది కాని నా మనసులో అమ్మ రూపం సుప్రతిష్ఠితమై పోయిందని పిన్నికి తెలియదు హాపం!

అప్పట్నుంచే ఏ కష్టాలు వచ్చి నా మనసులోని అమ్మతో మొర పెట్టుకోవటం అలవాటయి పోయింది

దిగులుగా వున్నప్పుడు అమ్మ పూరుకో తర్చీ అని పూరదించినట్లు అనిపించేది!

నాగరాజు బారి నుండి రక్షించిన దీప్తు చూడగానే అమ్మను చూచినట్లు నిపించింది!

నిర్మలంగా శాంతంగా ప్రేమామృతం వర్షించే ఆ కళ్ళల్లోకి చూస్తుంటే దివ్య లోకాలలోకి వెళ్ళిన అమ్మ కళ్ళల్లోకి చూస్తున్నట్లే అనిపిస్తుంది!

అపదల నుండి రక్షించిన వాడు అమ్మ పంపిన వాడు అయిన దీప్ వెంట వెళ్ళడానికి ఎందుకు సందేహించాలి? లేచి కూర్చుండి విలాసిని

కుదుపు యిచ్చి కదిలించి రైలు! పులికి పాటుతో దీప్ వక్షస్థలం మీద పడింది విలాసిని తల

అలోచనలతో నిండి వున్న విలాసిని మనస్సులో ఒక్కసారి జల్లుమని శీవ్ర బయంతో శరీరం కంపింప సాగింది

గుండెల మీద వాలిన విలూ తలను నిమ్రుతూ బయపడకు విలూ! నిన్నిక యీ స్రవంచంలో ఏ శక్తి బాదించలేదు! అంటున్న దీప్ మాటలకు విలూ కనులనుండి కట్టులు తెంచుకున్న నదీ ప్రవాహంలా కన్నీరు కారసాగింది

దీప్ నేను విజయవాడ తిరిగి వచ్చే అవకాశం లేదు!

ఎందుకని విలూ?

నన్ను నాకు లాటరీలో ప్రైజ్ వచ్చి బాంకోలో ఎనిమిది లక్షలు లాటరీ విజంట్ జమ చేసాడట! ఇవ్వాళ తెల్లవారు జామున నాగరాజు గోడెన్ మీద రెయిడ్ జరిగింది!

సి హెచ్ ఇంద్రాణి, కుంచనపల్లి

ప్ర హిరో హిరోయిన్ లేక బోతే కథ సాగదా? సందీప్ కలాట్ ఫైటర్ కాదుగదా? మానవత్వం గూర్చి రచయితలు రాయరెందుకు? నవలల వలన యువత చెడుదారి పడుందా?

జ హిరో హిరోయిన్లు లేని కథలు బహు అరుదు! సందీప్ కలాట్ రాదని మీతో చెప్పాడా? మానవత్వం గూర్చి కూడా రాస్తారు రచయితలు- అవి మీరు చదివి గ్రహించాలి- ఇదిగో యిక్కడ యీ విషయం గూర్చి రాస్తున్నాను అని ఎనోస్తు చేసి రాయరుగదా? నవలలు చదివి చెడుదారి పడటం ఎందుకు? దేనిలో నైనా (ఏ నవలలో నైనా) మంచిని మాత్రమే ఎంచుకుంటే ఏ ప్రమాదం వుండదు

ఎ అప్పలకొండ, బోగాపురం

ప్ర మనిషికి మహిమలుంటే?

జ కోరికల మీద స్వారి చేస్తాడు

ప్ర జీవితానికి అర్థం?

జ ఇతరులకు అనర్థం కల్పించక పోవటం

ప్ర నేటి సమస్యలకు రచయితలు, సినిమాలు కారణమా?

జ కాదు!

చంద్రశేఖరరెడ్డి, కుంచనపల్లి

ప్ర కథ బాగుండాంటే శైలి బాగుండాలా రచయితకు పేరుండాలా?

జ పేరున్న రచయితల నవలలన్నీ బాగుండవు! నవల బాగుంటేనే రచయితకు పేరుస్తుంది

కె సుజన, సత్తుపల్లి

ప్ర ఒకప్పుడు ప్రజలకొరకు సాహిత్యం యిప్పుడు దబ్బుకోసం

జ రచయిత జీవించివుండాలంటే దబ్బు కావాలి మరి!

ఎ నాగేశ్వరరావు, కోటనందూరు

ప్ర ప్రస్తుతం రచనలలో హింస పెక్కు ఎక్కువగా వుంటున్నది

జ యదాప్రజా తదా రచన!

ఏ శ్రీరామమూర్తి, గుంటూరు

ప్ర రచయితల ముఖాముఖి పై మీ అభిప్రాయం?

జ పాఠకుల మనసు రచయితలకు తెలుస్తుంది! రచయిత వ్యక్తిత్వం పాఠకులకు అర్థం అవుతుంది కారంచేదు బుచ్చిపార్వసారది, మహబూబ్ నగర్

ప్ర సాహిత్యం సంతుష్టికోసమా సాహితీ సేవా

రచయిత

జవాబులు

లేక పాఠకుల ఆనందంకోసమా?

జ అన్నీనూ!

ఉత్తమ ప్రశ్న

కాజ హనిత, ఏలూరు

ప్ర సాహిత్యంలో, చిత్రాలలో అశ్లీలత ఎక్కువవుతుంది వర్తమాన రచయిత్రులకు మీ సలహా ఏమిటి?

జ అశ్లీలత ఎక్కువయి వెగటుపుట్టి చివరకు కొంతకాలానికి తగ్గిపోతుంది!

17, 18 శతాబ్దాలలో మన ఆంధ్రదేశంలోను బ్రిటన్ లోనూ కూడా సాహిత్యంలో అశ్లీలత ఎక్కువయి చివరకు మొఖం మొత్తి 19వ శతాబ్దంలో అందుకు పూర్తి విరుద్ధంగా వుండే సాహిత్యం వచ్చింది!

నిరంతర శ్రమ, అనునిత్య శోధన, ఆత్మవిమర్శ, సదా రచనలలో లోటుపాట్లు గమనించుకుంటూ ధైర్యంగా ముందుకు సాగి పోయే ఓర్పు, నేర్పు, కుతూహలం- ఇవి వున్న రచయితలు తప్పక పేరు తెచ్చుకుంటారు

ఎ ఎల్ సువర్చల, బాపట్ల

ప్ర సాహిత్యంలో వస్తున్న మార్పులు మీలో ఎలాటి భావాలను కలుగజేస్తున్నాయి!

జ స్పీడు పెరిగింది, వేగవంతమయిన మలుపులు మీలో డ్రామా, ఎక్కువవుతున్నవి సెంటిమెంటు, సున్నిత భావాలు వెనక్కు వెళ్ళి పోతున్నవి చూస్తున్నా.

యన్ రవి, సత్తుపల్లి

ప్ర ఒకో యువశి కన్నవారిని వదలి ప్రేమించిన వాడితో వెళ్ళుందెందుకు?

జ ప్రేమ గుడ్డిదన్నాడు!

టి శశిధర్ కుమార్, తిరువూరు

ప్ర సెన్సేషనల్ సబ్జెక్ట్ పై నవల వ్రాయండి చిరునామా యివ్వండి

జ అలాగే గా కె రవీంద్రబాబు, తెనాలి

వంటిరు విజయ బ్రాహ్మణకాళ, నెల్లూరు

ప్ర మీ శైలి మారింది

జ ఎంచుకున్న వస్తువును బట్టి శైలి మారుతుంది!

కె శ్రీనివాసులు, ఎమ్మిగనూరు

ప్ర స్త్రీ స్వేచ్ఛ, స్త్రీ స్వాతంత్ర్యము పై మీ అభిప్రాయం

జ స్త్రీకి స్వేచ్ఛ అర్థిక స్వాతంత్ర్యమూ వుండాలి

గొడవరి హరిప్రసాద్ రాజు, భోధన్

ప్ర డాక్టరుగా రైటర్ గా డబుల్ యాక్టన్ చేస్తున్నారు

జ ప్రఖ్యాత డాక్టరు రచయితలు ఎందరో గతంలో వుండేవారు- ఇప్పుడూ వున్నారు

ఎ శృష్ణవేణు నంద్యాల

ప్ర సందీప్ ఒక్కడే నలుగురు రౌడీలను ఎలా చిత్రక బాదాడు? ఎలాసని యింటి వోనర్ ప్రవర్తన అర్థం కావడం లేదు!

జ ప్రేమించిన వదలి అవమానాల పాలవు తున్నప్పుడు యివరకం పుణ్యక్షేత్రం అతి సహజం! అందుకు బిన్నంగా ప్రవర్తించటం అసహజం కల్పనా సాహిత్యం చదువుతున్నప్పుడు యిలాటి ప్రశ్నలు తడుతుంటాయి కొందరకు!

ఎలాసని యింటి వోనర్ ప్రవర్తన ముందుముందు అర్థం అవుతుంది

□

నాగరాజు అప్పా నెంట్ నన్నీకి అతని రహస్యాలు అంద జేసి అతని పద్ధ దబ్బుచ్చుకున్నానని నాగరాజు అనుమాన పడుతున్నాడని మా చెర్లెలు రాణి చెప్పింది

నన్నీ పాపు నాగరాజు నానం చేసాడు నాగరాజు మీద పగ తీర్చుకోవటానికి నన్ను బార్గెట్ గా చేసుకున్నాడు నన్నీ!

ఇద్దరి కిద్దరూ దువ్వార్లులే!

ఈ పరిస్థితులలో విజయవాడలో వుండడం అసంభవం! వుట్టి పెరిగిన ప్రదేశం వదలి వెళ్తున్నానని ఎద్దు వచ్చింది!

ఇప్పుట్లో తిరిగి రాతేనని అనుకుంటుంటే ఎద్దు మరి ఎక్కువైంది!

ఎలా! ఈ సువిశాల బారత దేశంలో నీకు నిలువ నీడ దొరకదా? ఏడ కలల

లాటి జ్ఞాపకాల గుర్తులు తప్ప మరేమి యివ్వని విజయవాడ తిరిగి రావటం ఎందుకు?

దీప్! వుట్టిన కొద్ది రోజులకే కన్న తల్లిని పోగొట్టుకున్నాను! ఇప్పుడు జన్మస్థలాన్ని వదలి వెళ్తున్నానని విచారం కల్గింది!

ఎలా! నీ అంతట నువ్వు విజయవాడ వదలి వెళ్ళటం లేదు! దుర్వార్లు కొందరు నువ్వు విజయవాడ వదలి వెళ్ళేలా పరిస్థితులు కలుగ జేసారు అంటూ తన వక్షస్థలం పై తల అనించిన ఎలాసని వీవు పై నెమ్మదిగా తడుతూ ఆమెకు ధైర్యం చెప్ప సాగాడు దీప్!

* * * * *

స్నేహకు వెయ్యిరూపాయల పందెంతో పేకలు ఆడుతున్న రాఘవరావు

1వ వారం

2వ వారం

3వ వారం

4వ వారం

5వ వారం

6వ వారం

చూడండి!
కేవల 6 వారాల్లో త్వరగా
మీ చాయ మెరుగవుతుంది

క్లియర్.టోన్ ద్వారా చాయ మెరుగయ్యే పథకం

మీ ముఖంపైన చాయ మరింత మెరుగ్గా మిలిమిల మెరిసేలా, ప్రకృతి
మోకిచ్చిన వర్ణంలా.

క్లియర్.టోన్ చాయను మెరుగు పరిచే క్రిమ్, వేస్తుందిది నిజం.
క్లియర్.టోన్ రోజుకి రెండుసార్లు మృదువుగా రాయండి. దానిలోని
స్వచ్ఛమైన మిశ్రమంలో లోపలికి యింకుతూన్న అనుభవాన్ని పొందండి.
—మిగిలేదికే కేవలం అద్భుతమైన ఆ ప్రేమి పుగంధం. క్లియర్.టోన్
యొక్క 4 విధాల చర్య యొక్క మొదలు.

అద్వితీయమైన తిరులో చర్యను చాయను మెరుగు
పరిచే పదార్థం (మరేక్రిములోనూ లేదు యిది). మీ చర్యం
లోపలనుంచి ప్రకృతి మూలమైన ఆ మెరుగు మెరుపును పునరుత్పాదించే
వేస్తుంది.

సూర్యకిరణాలను వడగట్టగల ప్రత్యేకమైన పౌర మీకు
రోజంతా రక్షిస్తుంది, సూర్యకిరణాల నుంచి నల్లబడకుండా.
సమృద్ధవంతమైన మాయిశ్చరైజర్ మీ చర్మాన్ని తిమ్మిస్తుంది.
కోమలంగా యవ్వనంలోని నేపథ్యంగా పండే ఆ లక్షణాన్ని తిమ్మిస్తుంది.

వారాలు తిరిగే సరికల్లా చర్యంపైన మృదులగా
మాసిపోతాయి. అలా చూస్తూచూస్తూ అదు వారాలు తిరిగేసరికల్లా
క్లియర్.టోన్ తెచ్చే ఆ కేడాని మారే చూస్తూతిరిగే-దేశమంతటాని వేలకి వేల
స్త్రీలూ యిప్పుడేకి వాడి అనుభవంలోకి తెప్పకున్న ఆ అనుభవాన్ని.

క్లియర్.టోన్ తెచ్చే మెరుగైన చాయను మీరూ చేజిక్కిమకోవాలిక్ కదూ?

లండన్ • ప్యారిస్ • న్యూయార్క్

మనదర్శి

కవి చతురంగం

ప్రకాత నిలయానికి మారుపేరైన ఆ గ్రామ పున్నత పాఠశాల వాతావరణం ఆరోజు పూర్తిగా మారిపోయింది

క్లాసులేట్ జరగటంలేదు ఎల్లలంతా అదుపుతప్పిన జంతువుల్లా తిరుగుతున్నారని కండ పిరియడ్ టెల్ అయినా ఏ ఉపాద్యాయుడూ క్లాసులకు పోకుండా టీచర్స్ రూమ్లో కూర్చున్నారు

అందరి హృదయాలు విచ్చిన్నం అయినాయి అంతేకాక బీతితో కొట్టుకులాడసాగాయి లాగి వదిలిన స్త్రీంగులా ఎన్ని ఆలోచించినా చివరికి వారి పూపాలు మళ్ళా మొదటికే వస్తున్నాయి

ముఖ్యంగా ఆ హైస్కూలుకి స్విక్టు అండ్ ప్రిన్సిపల్స్గా పేరుపొందిన ప్రధానోపాద్యాయుడు లోవరాజు మస్తిష్కమంతా మరుజూమిలా భయంకరమైపోయింది

కుర్చీలో కూర్చున్నాడేకాని అనుక్షణం కంటకప్రాయంగా తోస్తూంది ఒళ్ళంతా స్వేదమయం

ఎవరే తప్పుచేసినా పాఠశాల అడికారీగా తనే సంజాయిషీ యిచ్చుకోవాలి!

కానీ ఈ విషయంలో తను ఏమని బదులీయగలడు? జరిగిన తప్పిదాన్ని కప్పిపుచ్చి సాఫీ ఉపాద్యాయుడిని ఎలా కాపాడుకోగలడు?

ఎంత రూలు మనిషియైనా సరే కెస్టు బంగారిదేం పోయేకాలం? అయినా కాలం మారింది మనుషులు మారారు అన్న ఒక్క విషయం యోచించక విచక్షణాజ్ఞానం విస్మరించి పశువులా ప్రవర్తిస్తాడా?

ఉత్తమ బోధకుడిగా - విద్యార్థులను మంచివార్గంలో నడిపించే క్రమశిక్షణాపరుడిగా - మంచి పేరున్న కెస్టు బంగారి మేస్టారు ఈవిధంగా ఎందుకుచేసాడు?

ఛీ! తన పాఠశాలకి చెడ్డపేరు తెచ్చాడు ఈ మాయని మచ్చ చెరగనిది!

జరగబోయే విపత్తు పూహించుకొంటున్నకొలది గుండెలు బితుకుబితుకులాడసాగాయి లోవరాజుకి

ఇదేసమయంగా కామకునిపున్న క్రీడాచార్యుడు స్త్రీలం అయ్యా! అయినాకాని కెస్టు బంగారికిదేం తెగులందీ? ఇదేమైనా స్కూలనుకున్నాడా? గొడ్డశాలనుకున్నాడా? పశువును బాదినట్లు బాతాడా! సామాన్యమైన మనుషుల విధివనలకే ఏడాదికి రెండుసార్లు బదిలీలేవుతున్న కీలుబొమ్మలం మేస్టర్లం అందువల్ల కాస్త

తెలివిగా వ్యవహరించాలి ఏవీ జరక్కముందే కెస్టు బంగారికి గడ్డిపెట్టి ఆ వచ్చే అతని కాళ్ళు పట్టుకోమనండి అని రాజేయటం ప్రారంభించాడు క్రీడాచార్యుడు పెట్టిన మంట లోవరాజును చురుక్కుమనిషించింది స్వాపురూమలోనికి పరిగెడ్డించింది

అందరూ తలో చోట కూర్చున్నారు మూడో పిరియడ్ టెల్ కొట్టడం కూడా మరచి విద్రాంతిగా తల పట్టుకు కూర్చున్నాడు అదిండర్ ఫుల్లన్న

ఎడారిలో ఎక్కడోకాని కనిపించని చెట్టులా అందరూ పూహిస్తున్న బావాలకి ఎరుద్దంగా కనిపిస్తున్నాడు కెస్టు బంగారి

అందరికీ అర్థంకావటం లేదాయన కెస్టు బంగారు! మీకైతే నిమ్మకు నీరెత్తనివాడిలా భైర్యంగా వుండేమోగాని, చేసినషనికి సిగ్గుతెచ్చుకుని భయంతో చితికిపోవాల్సింది పోయి ఏమీ చెయ్యని సంగనాచిలా కూర్చున్నాడు ఏం చెబుదామనుకుంటున్నాడు? అయినా ఎంతటి సాహసమయ్యా! అంతటివాడిని కొట్టడానికి మీకు చేతులెలా వచ్చాయి? ఆ కుర్రాడు మీ బంధువా? మిత్రుడి కొడుకా? ఎవరి కొడుకనుకున్నాడు అని హెడ్మాస్టర్ లోవరాజు చిచ్చరపెడుగులా అరిచాడు

మీ రెంత్ విద్యాంసులు కావచ్చు సకలశాస్త్రాలు ఎరిగినవారే కావచ్చు కాని రోజులు మారాయి కెస్టు బంగారు! మనచేతిలో విద్యార్థులు కారు వాళ్ళచేతిలోనే మనం అనే రోజులు వచ్చాయి అయినా ఎవరి పండితుల్ని చేద్దామని ప్రయత్నించకూడదు అలాచేస్తే మనం ఎన్ని కఠిన సమస్యల్ని చిక్కుల్ని ఎదుర్కోవాల్సివచ్చింది మీ రా సమయంలో కాస్త కోపం తగ్గించుకోవలసింది కామ క్రోధ, మద మాత్సర్యాలేకదా మనిషిని తప్పుదారి పట్టిస్తాయి తెలుగు పండితుడు తిరుపతి శాస్త్రి చాలా నెమ్మదిగా శాంతంగా చెప్పాడు

కాని కెస్టు బంగారు నిశ్శబ్దానికి ప్రతిబింబంలా వున్నారు అలా నెమ్మదిగా చెబితే ఎనేరకం కాదు! కెస్టు బంగారు! తమరు ఈ నీతి నిజాయితీ క్రమశిక్షణ, నడవడి అన్న చతుశ్శాస్త్ర పదకం అమలుపరుస్తూ ఎన్ని పూర్వు మారాలో మీరు మరచిపోయినట్లున్నారు అదే గుర్తుండే ఈనాడు ఆ కుర్రాడవరి తాలూకానే తెలిసి మీ రింత కటువుగా దండించరు ఛీ! ఎంత వయస్సానే? ఎంత

సర్వసుంటేనే? హిందీ మేస్టారు శివానందం తనే పెద్ద మోనార్క్ లా అంతెత్తున లేచాడు అసలు పుట్టపుడే తనో మొనగాడిలా మీసాలు మెలిచేస్తాడు ఇటువంటి సందర్భాల్లోనే మరిను ఎవరికివారే తలోకరితిగా కెస్టు బంగారి మేస్టారుపై దండయాత్ర ప్రకటించారు

మాట్లాడలేనివారు అక్కసునీ నిరసననీ తమ చూపుల్లో ప్రదర్శిస్తున్నారు వారికి కెస్టు బంగారు - ఎవరికీ లొంగని మొండిమటంలా సాక్షాత్కరిస్తున్నాడేతప్ప మరే యితర కోణంలోంచి దర్శనం కావటం లేదు

అయిన చితమైన ప్రవృత్తి నివ్వెరపాటునీ భయాన్ని కూడా కలిగిస్తోంది

లోవరాజుకి ఎలా చెప్పాలో ఈ సమస్యని ఎట్లా పరిష్కరించి ఓ కొలిక్కి తీసుకురావాలో అవగాహన కావట్లేదు తను తప్పుచేసినవాడయితే ఆ వచ్చేవాడి కాళ్ళపైబడి ప్రాదేయపడి క్షమాపణ కోరేవాడు కాని కెస్టు బంగారి మేస్టారు పట్టుదలకిపోతే తనేం చేయగలడు?

మేస్టారు! కొరివితో తల గోక్కుంటున్నాడు ఇంతమందిమి చెవినిల్లుకట్టుకుని చెబుతున్నారే చెవిటివాడి ముందు శంఖంలా అయిపోతుంది మా అభ్యర్థనమేరే తప్పు ఒప్పుకుని రాక్షసి రండి అని తన క్రోధం అంతా మంచులా కరిగించుకుని ఎలాగయినా అతన్ని దారికితేవాలని హైస్కూలుకి చెడ్డపేరు రాకుండా వుండాలని చెప్పేసి తనే ప్రార్థించాడు లోవరాజు

కెస్టు బంగారి సుదురుబిచ్చిన చేతుల్ని దించి అందరివైపు సాలోచనగా చూసాడు

చెప్పలేనంత వ్యగ్రత అసహ్యం వ్యక్తంచేస్తూ వుండిపోయారు అంతా

తోటి ఉపాద్యాయులందరికీ నా విన్నవం నీతి నిజాయితీ క్రమశిక్షణ మంటగలసిన అసభ్య సమాజం యిది అనుకుంటామేకాని అవెలా మంటగలుస్తున్నాయో తెలుసుకో ప్రయత్నించరు అంతేకాక ప్రతీవారికీ భయపడ్డా బ్రతుకు తీడుస్తున్నవారిలో మొట్టమొదటివాడు ఉపాద్యాయుడు అనటం సత్యదూరం కాదు అయితే ఈ రోజు జరిగిన సంఘటనకి నేను బాధ్యుడికాను అంటే అందరికీ నామీద ఏకలదాకా కోపం రావచ్చు రావచ్చుకాదు వచ్చే వుంటుంది అయితే అనాడు మహారాజు కొడుకయినా మామూలువాడి కొడుకయినా సరే గురుకులాశ్రమాల్లో విద్యార్థులపట్ల గురువుకి ఒకే తరహా దృష్టివుండేది ఈనాడలా కాకపోబట్టి కొందరే పైకిరావటం జరుగుతుంది అయినా ఏం జరిగిందని? నామీద మికింత ఆవేశం?? ఆ కుర్రాడు ఎవరన్నదీ నా కనవసరం! ఓ వృద్ధిలోకి రావలసినవాడు చేడిపోతున్నప్పుడే అతనిలోని మలినం పోగిట్టి కల్పవం కడిగి వెలుగులోకి తేవాలి అదే అభిప్రాయంతో నేను ప్రవర్తించాను దీపక నేను చెప్పిన వర్కు చేయలేదని మార్కులు పొసంగా వున్నాయని, అదేవిల్లుల్ని అల్లరిపెడుతున్నాడని చెప్పి

ఓసారి హెచ్చరించాను అయినా తనకోసం పట్టనట్లు ప్రవర్తించాడు అలా చెప్పినని తన తండ్రి గొప్ప హెచ్చరిక వున్నదని చెప్పి అబిజాత్యంతో నామిదకే చెయ్యతారు పవిత్రమైన దేవుడిలాంటి ఉపాధ్యాయుడిపైన చేయిస్తినవారిని ఎలా సహించగలము? అందుకే దండించాను పెడచారి పట్టేవాణ్ణి పగ్గాలుపట్టి అవాసు మిఅందరికీ నేను వ్యవహరించిన తీరుపట్ల విముఖతవుంటే వుండవచ్చు కానీ నాకు కలెక్టర్ కొడుకయినా ఆ దేవుడి కొడుకయినా ఒకటే! అని తనలో సిద్ధించిన వుద్దేశ్యాల్ని బయటపెట్టా అతేదనని వ్యక్తపరిచాడు

కాని అక్కడివారిని అయిన మాటలు ప్రజానితం చేయలేక పోయాయి మొండిమనిషిగానే ముద్రించుకుపోయారు కొస్తుభం మేస్టారు మంచికంటే చెడు త్వరగా రాణిస్తుంది ఒక మనిషిని వువ్వుత శిఖరాల్లో కూర్చోబెట్టటానికి సహకరించని మనుషులు అతనిలోని మంచి అభిప్రాయాలను పైతం ఏమార్చటానికి చటుక్కున ముందుకొస్తారు

అదే జరిగింది కొస్తుభం మేస్టారి విషయంలో అయితే అయిన అయిన అనిపించుకున్నారు తన జీవితానికో పరిధిని, నిర్దుష్టాభిప్రాయాలను ఏర్పరచుకుని వాటిలోనే - పయనించాలని వువ్వెళ్లారిన ఆ స్థిత ప్రజ్ఞాధి మనసులో మాత్రం మిగతా మేష్టార్లలా భయచిహ్నాలు లేవు

కొస్తుభం మేష్టారికి మానసిక విశ్వాసం వుంది తమ చేసిన పని మంచిదేనన్న ప్రగాఢ నమ్మకం అచంచలంగా వుంది ఆ కారణంగానే ఎంతో నిబ్బరంగా వుండగలిగారు

అయిన సర్వీసులో లేటుగా రావటంగాని దొంగపట్టులువేసి పెర్మిషను పెట్టి యింది దుగ్గర హాయిగా గుర్తుపెట్టి నిద్రపోతాడుగాని లేపు అయిన జీవిత గ్రంథంలో ఎక్కువపుటలు నీతి నిజాయితీ అనే అక్షరాల్లోనే నిండాయి

తనకి రానిది రాదని ఒప్పుకోవటం, వచ్చిందాన్ని ఇదమిద్దంగా, కూలంకషంగా వచ్చునని చెప్పటం అయినకు అలవడిన సుగుణం

అయితే యిదీ చాలామందికి అసూయగా అనిపించటం మామూలే! ఇలా వ్రాస్తూపోతే కొస్తుభం మేష్టారి మీద ఓ గ్రంథం రాయొచ్చు ఇంకలో పరాజాగారికి కొస్తుభంగాని విచిత్ర వైఖరి అసహ్యం కల్గించిందే కాని ఏమాత్రం సజననంపించలేదు అతనితో హింసైన వాడిగా కళ్ళ కట్టారు

స్వాభందరికి కూడా అదేభావన కదలాడింది వెంటనే కొస్తుభంగానిని ఒంటరిగా చే:

లోవరాజుతోపాటు అంతా నిష్క్రమించారు
బదులుగా నిట్టూర్చి అలోచనలో పడ్డారు
కౌస్తుభం

వీరంతా తనని ఎందుకిలా అవార్థం
చేసుకుంటున్నారు వీళ్లు కూడా
పుష్పాధ్యాయులేకదా! ఓ విద్యార్థి ప్రవర్తన నిశ్చయమై
పట్టపగ్గాల్లేకుండా వెలి పరుగులు తీస్తుంటే
అదుపులో పెట్టవలసిన అవశ్యకత ఏర్పడిన
తరుణంలో పుష్పాధ్యాయుడిగా బాధ్యతని ఎరిగి-
యిలా తనని దూషిస్తారా!

తను బాధ్యత నిర్వహించాడు వీళ్లంతా అ
కుర్రాడి అంతస్తు అస్తి హోదాలే
చూడగలగుతున్నారు కాని తనేకవేపీ తెలివు
తనక్కనిపించింది విద్యార్థి చదువు ప్రవర్తన,
మనస్తత్వం

విద్యార్థి ఎవరయితేనేం తనకి నచ్చని నడవడి
బుడించాడు

అదే తను చేసిన తప్పుయితే- అందుకు తగిన
శిక్షగా ఎటో కొండల్లోకి బదిలీ బెళాడు

అ వచ్చే మనిషి ఎటువంటివాడో తమ దుంపలు
తెంపేస్తాడేమోనన్న పిరికితనం వారికి! కాని తన
కదిలేదు

ఆ ధైర్యం తనకుంది!
అది కొందరి దృష్టికి మొండితనం కావచ్చు!!
అన్నింటికీ సిద్ధపడి తనున్నప్పుడు తనకోసం?

మార్గదర్శి

కౌస్తుభం మాష్టారు అలోచనలో... వుండగా-
అక్కడ హెడ్మాస్టర్ రూమ్లో- లోవరాజుగారి
చుట్టూ నిలబడ్డారు స్వాఫందరూ అయన చెప్పి
విషయం పట్టి అత్యంత అసక్తిని కనబరుస్తూ
నిశ్శబ్దంగా వుండిపోయారు

అయ్యా! ఈ స్కూలుకి మంచో చైనా, చెడో చైనా
సరే అది నాకే చెందటం మీకు తెలుసు అయితే
కౌస్తుభంగారు చేసిన వెధవ పనికి మనకందరికీ
తలవంపులుగా వుంది హాసీ అ కుర్రాడు ఏ రైతు
కొడుక్కో కార్మికుడి కొడుక్కో అయితే సర్దిచెప్పి
పంపేసేవాళ్లం కాని దీపక్ సాక్షాత్తు ఈ జిల్లాకే
కలెక్టర్ అయిన కరుణాకరంగారి సుపుతుడు
అతన్ని కొట్టడానికి ఎంత దమ్ములుండాలి
ఎవరికయినా అ కలెక్టర్ గారేమో మన స్కూలు ఈ
జిల్లాకంతటికీ మంచి పేరుగలదని చెప్పి యిక్కడ
జాయిన్ చేసారాయే కాని ఈ రోజు మన
కౌస్తుభంగారేమో యంత నిష్కర్షగా బెత్తంతో
కొట్టాడు ఏం చేయటానికి, పాలుపొవటంలేదు!
అనికంగారుగా పలికాడు లోవరాజు
హెడ్మాస్టర్ రజీ! నాదొక మాట! జరిగిందేదో
జరిగింది తోటి చీవర కదాని సహార్స్ చేద్దామన్నా
మన మాట దక్కించలేదు కౌస్తుభంగారు!
అందువల్ల మనమంతా కౌస్తుభంగారు కుర్రాడ్ని
కొట్టగా చూసినట్లు సాక్ష్యం యిచ్చేస్తే

కలెక్టర్ గారికి మనపై కోపం పోయి కౌస్తుభంగారి
ఒక్కరికే శంకరగిరి మాన్యాల భాగ్యం కల్పిస్తారు
అని శివనందం సలహా యిచ్చాడు

ఈ మాట అందరినీ అకర్షితుల్ని చేసింది
సరేనంటే సరేనని ఏ విధంగా ప్రవర్తించాల్సింది
రిహార్సు చేసుకున్నాడు

మధ్యాహ్నం దాటుతున్న కొలదీ ఏ క్షణాన దీపక్
తన తండ్రిని వెంట బెట్టుకుని వస్తాడోనని
గుండెలుగ్గ బెట్టుకుని వున్నాడు

అనుకున్నట్లే వడవలాంటి ప్లిమత్ కారు
హైస్కూలు అవరణలోకి ప్రవేశించింది

లోవరాజు గుండెలు పీచు పీచు మనసా గాయి
అయినప్పటికీ లేని ధైర్యం నవ్వురూపాన
పులుముకొని ఎదురు వెళ్తాడు

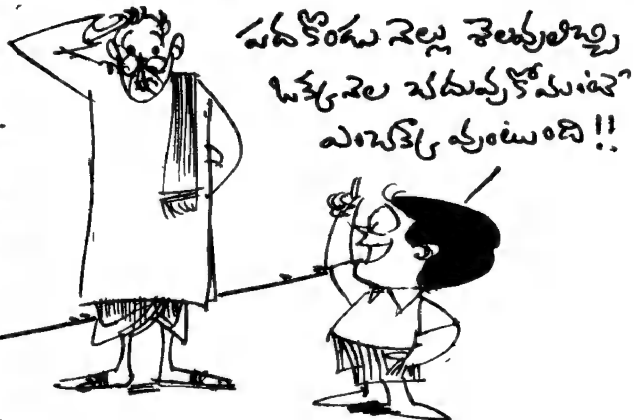
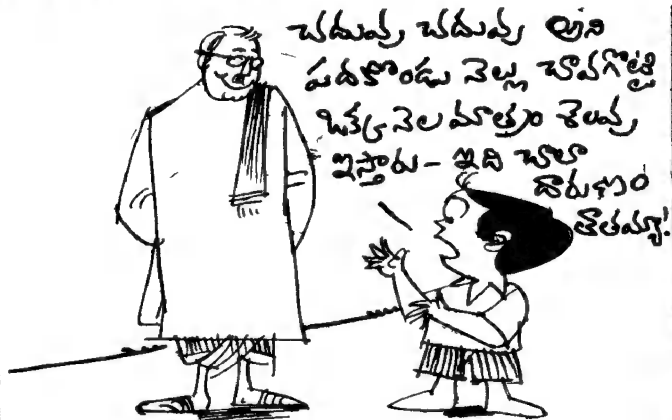
కలెక్టర్ కరుణాకరంగారు దిగారు అయన వెంట
దీపక్ వున్నాడు సాదరంగా అవ్వసించాడు
లోవరాజు

అయనకి తనసీటు యిచ్చి ఎదురుగా తను
నిలబడ్డాడు మిగతా చీవర్స్ వరుకే చేతుల్తో
నమస్కారం పెట్టి వినయంగా ఏదో ఫూరం
జరుగుతుంటే కిమ్మనకుండా వున్న వాళ్లలా
అచేతనంగా వుండిపోయారు

"ఏమండీ మా అబ్బాయి దీపక్ పై చేయి చేసుకున్న
వ్యక్తి నాకింతదాకా ఎదురవలేదు కలెక్టర్ గారి
కొడుకని తెలిసి అతనలా చేయి చేసుకోవడం

ఆంధ్రపత్రిక

నమ్మదగిన వార్తలు, వ్యాఖ్యలేకాదు!
చదవదగిన విశేషాలు, శీర్షికలు
— ఎన్నో వుంటాయి!! —

బాగులేదు ఇంతకీ మీలో ఎవరది!!" గద్దించి అడిగాడు

లోవరాజు గతుక్కుమని- వీరెవరూ కాదుసార్!! కొస్తుభంగారని నోవర్ అనిన్నుంటే అదిగో ఆ గదిలో వున్నాడు పిలుస్తానుండండి అని పరుగెత్త బోతుంటే కొస్తుభంగారు వస్తూ "అక్కర్లేదు నేనే వస్తున్నాను తమరేనా దీపక తండ్రి కరుణాకరంగారు" నమస్తే! అని గౌరవంగా నమస్కరించారు

ఒకా మెరా మేష్టారు రండి రండి మీతోదే పని అన్నాడు కరుణాకరం

స్వాఫందరికీ కొంచెం పూపిరి తీసుకుందికీ వీలయింది తమందరి మీద విరుచుకుపడ్డాడన్న అపోహ తొలగింది

మావాడ్ని చేయిచేసుకోవటంలో మీ అంతర్యం ఏమిటి?? అడిగాడు సూచిక కలెక్టర్ కరుణాకరం దయచేసి మరోలా అనుకోనంటే ఓ మాట మిమ్మల్ని ప్రస్తుతం దీపక తండ్రిగా బావించి నేనతని పుపాద్యాయుడిగా మాట్లాడున్న మాటలివి కొంచెం స్వేచ్ఛగా ప్రసంగిస్తాను అభ్యంతరమా! నిస్సంశయంగా అడిగాడు కొస్తుభం

నో అబ్జక్షన్ ఒప్పుకున్నాడు కరుణాకరం ఒక బాధ్యత గల రైతు తన పొలంలో బంగారంలాంటి పంట పండించాలని పున్నతమైన ఆశయాలతో పైరు వేస్తాడు కాని ఆ పైరుకు తెగులు పడుస్తే అది తన దురదృష్టంగా చింతించి దానిని పోగొట్టుకొని వెళ్లి పుపాయాలు ఆలోచించి చివరికి మందుకొద్దాడు ఆ మందు పని చేసి పొలం సస్యశ్యామలం అయితే ఎంతో గర్విస్తాడు తన కష్టానికి ప్రతిఫలం దక్కిందనుకున్న ఆ రైతు అవధిలేని ఆనందంతో మునిగిపోతాడు అట్లాంటి రైతువంటివాడే ఉపాధ్యాయుడు లేత మొక్కలొంటివాళ్ళు విద్యార్థులు వారిలో ఏమైనా అవగుణాలు వ్యాప్తిస్తే వాటినీ అణగారేక్కడానికి ఎన్నోవిధాల

ప్రయత్నిస్తాడు లొంగకపోతే చేయి చేసుకోవడానికి కూడా వెనుకాడడు అతనికి అందరు విద్యార్థులూ ఒక్కటే అంతస్తులూ- తారతమ్యాలు తెలిస్తే అతని ఆశయమల్లా విద్యార్థి పరిపూర్ణ వ్యక్తిత్వం గలవాడిగా వికాసం పొందాలని అప్పుడే ఆ ఉపాధ్యాయుడు తన విద్యదానం సఫలమైందని అంతులేని తృప్తి చవిచూస్తాడు మొదట దీపకని నెమ్మదిగా బోధించాను మీరెంతో పున్నతమైన పదవిలో వుంటూ మీ సంతానం పతన దిశలో పయనించకూడదనే సదబిప్రాయంతోనే- అతన్ని సన్మార్గంలోకి నడిపించాలనే ఆ పని చేశాను

నీటిబొట్టు

శ్రమచీవి శరీరంపై చెమట బొట్టుగా నిన్ను చూసినపుడు విశ్వాన్ని గెలిచిన విజయగర్వం నీలో చూశా! ఉడోదయంలో గడ్డి పరకొకూర్చొని అణిముత్యమై వెలుగుతూ అందర్ని అకర్షించే నిన్ను చూశా!

కలకంకి కళ్ళలో కన్నీరైతొంగి చూసి కలకంకి వెతలు నువ్వు కథలుగా చెప్పడం చూశా! ఎండిన మొక్క మొదట్లో చేరి నువ్వు పండిస్తున్నప్పుడు విశ్వాజన శ్రేయస్సుకై నిరంతర నీళ్ళుపని చూశా! నోరెండిన మనిషి నోట్లో చేరి మరణంలోంచి జీవంలోకి మనిషి పయనిస్తున్నప్పుడు కరుణామయమకౌ నీ కంట తడిని చూశా!

- అదిగో పుల వెంకటరత్నమ్

అని ముగించాడు కొస్తుభం

ఆ ఖైది ఖైదాదార్ల స్వరంగా! మీ దగ్గర పని చేస్తున్న ఈ మేస్టారి ప్రవృత్తి మీ అభిప్రాయం?? అడిగాడు కలెక్టర్ కరుణాకరం

ఆ నే చెప్పేదేమంటే తమవంటి హోదాగల వ్యక్తి కొడుకుని కొట్టడం చాలా ఘోరం కొస్తుభంగారలా చేయటం ముమ్మాటికీ నేరం" అని స్పష్టమైన చూసాడు లోవరాజు

ఖైదార్ ముక్తకంఠంతో పలికారు స్పష్టమైన అర్థం మీ అందరికీ సగ్గులేదా!! విద్యార్థి వెనుక అంతస్తు హోదా వాటినీ మీరు చూసారా కాని అతని ప్రవర్తన వైఖరి మీరు గమనించటంలేదు తప్పుడుదారి పట్టిన ఓ విద్యార్థిని సన్మార్గంలో పెట్ట చూపిన మీతోటి పుపాద్యాయుడు కొస్తుభంగారినే దోషిగా ఎంచుతారా! అందుకే యిట్లా వుంది విద్యావ్యవస్థ" అని కొస్తుభం మేస్టారి దగ్గరగావచ్చి కరచాలనం చేసి- రియల్లీ ఐ ఎప్రిసియేట్ యూ ఇంత కాలం మా కుర్రాడ్ని అంతా కలెక్టర్ గారి అబ్బాయిగానే ద్రీట్ చేసి పాడి విషయంలో ఏ ఒత్తిడి తన్నే నేనో చేస్తానో అన్న భయంతో చాలామంది పుపాద్యాయులు వాడిని వేరుగా చూసి జ్ఞానశూన్యుడ్ని చేసారు చివరికి వాడిలో మేస్టారిపట్టి అలసత్వం తనకంటూ స్వేచ్ఛ ఏర్పడి వాడికి చదువుపట్ట విముఖతం పెంచాయి ఇప్పటికీ వాడి సత్ప్రవర్తన కోసం, చదువు నేర్పాలనే పున్నతమైన లక్ష్యం కోసం శ్రమపడిన వ్యక్తిగా మీరు వాడిని దండించటం పట్ట నేనంతో హర్షం వ్యక్తం చేస్తున్నాను ఇకనుండి వాడి బాధ్యత మీదే మేస్టారు! అని కొస్తుభంగారిపట్ట నిండ్లైన గౌరవం, కలెక్టర్ గారి నేత్రాలలోంచి వెలువడిన మంచు బిందువులాంటి స్వచ్ఛమైన అనందబాష్పాలలో ప్రస్ఫుటించింది దీపక చేత మేస్టారికి క్షమాపణ చెప్పించాడు ఆ దృశ్యం చూస్తున్న మిగతా మేస్టార్లందరికీ కూడా ఎందుకో కనులు చెమ్మగిల్చాయి □

మూర్తి, భద్రాచలం

* ఆ మధ్య మీ అమ్మాయి లలితారుద్ర రాసిన అంగ్ల కవితా సంకలనం ప్రచురింపబడిందని ఒక ఫ్రెండు చెప్పాడు. దానిని పొందుటకు చిరునామా వెల తెలియ చెప్పకలరా?

• ఈ రోజు మీకు ఒక కావి పోస్టు చేశాను ప్రచురణ కర్తని నేనే మంచి పేరొచ్చింది అది ఒక్క అంగ్ల కవితా సంకలనం కాదు- తెలుగు కూడా వుంది ఒక ప్రయోగంగా వేశాను

బి. వి. ఆర్. రాయగడ్డ

* చట్టానికి కళ్ళు లేవు మరి చట్టం వుంది దేనికి?
• బాగుంది- సాక్షులున్నారు కదా?!

* నేటి విద్యా విధానం పై మీ అమూల్యమైన అభిప్రాయం!

• అమూల్యమైన మూల్యమైన నా అభిప్రాయం ఒకటి - ఇది చావడానికి బ్రతకడానికి వనికరాని చదువు

బి. జె. ఆర్. విజయవాడ

* మా పీఠిలో 'ఉచిత వైద్య కాల' అని ఉంది ఇక్కడికి ఒక్కరు కూడా రోగులు వస్తున్నట్టు లేరు ఎందుకంటారు?

• ఉచిత వైద్యానికి రోగాలు కుదరవు అన్న నమ్మకం అందుకే వైద్య రుణం ఉంచుకోకూడదని- యివ్వ కల్గినంత యిచ్చి రోగం కుదుర్చుకుందుకు తాపత్రయపడతారు!

డి ఎన్ ఎస్ బి - చోడవరం

* సినిమాలో దర్శకుని కాజీజం ఎక్కువగా కనబడుతోంది హీరోయిన్ హీరో కాళ్ళని కళ్ళకి అడ్డుకోడం లాటివి ఎంత రచయిత్రు అయినా అదేది విమర్శిస్తే ఏడుస్తుందని యింకో సినిమాలో సుహాసిని - దీనివల్ల దర్శకుని ప్రయోజనం నెరవేరింది- నటికి పేరు, దర్శకుని కాజీజానికి నిదర్శన మన దేశంలో మహిళా ఉద్యమ సంఘాలు మండలులు ఉన్నాయి కదా! యిటు వంటి వాటిపై

ప్రస్థానం

ఉద్యమాలు ఎందుకు లేవ తీయరు?

• ఈ దేశంలో దేనికి భయపడినా భయపడక పోయినా అదేది మగవాడికి భయపడుతోంది దీనికి కారణం - సంప్రదాయం ఫలితంగా యినువ చట్టం మధ్య బిగింపబడి పువరి సలపని వాతావరణంలో - చదువున్న అడవాళ్ళు కూడా 'బాందెర్ స్వేచ్ఛ'ను అనుభవిస్తున్నారు ఎవరి మీద లేవతీయని ఉద్యమాలు? సినిమాలు నేడు బలపత్రరమైన ప్రచార సాధనాలు వాటి ద్వారా నిర్మాతలు, దర్శకులు, హీరోలు, కథకులు, రచయితలు - అంతా తమ తమ 'కొత్తరకం చిన్న చూపును' అడదానిపై ప్రసాదించడానికి శతధా తాపత్రయ పడుతున్నారు పైగా మహిళా చిత్రం, మహిళలు మెచ్చే చిత్రం- అడపడుచులు - హారతి పడున్న చిత్రం అంటూ ప్రకటనలు ధైర్యంగా చేస్తున్నారు యీ ప్రకటన వెనుక నిజం ఎంత? బూటకం ఎంత అన్నది అంచనా ఎవరు వేస్తున్నారు?

ఎన్ ఆర్ బి - హైదరాబాదు

* రామలక్ష్మి గారూ ఉగాది నాడు మాలతీ చందూర్ గారికి హైదరాబాదులో సన్మానం నాడు జరిగిన సంఘటన విన్నారా?

• విన్నాను చాలా సిగ్గుచేటు రాజధాని నగరం నడి బొడ్డున వున్న ఘరానా హాటల్లో యింతటి దారుణం జరగడం - మా అందరికీ చాలా

అగౌరవాన్నీ, బాధనీ కల్గించింది మాలతి అన్నట్టు ఏమాత్రపు కనీసపు రక్షణ ఏర్పాట్లు లేని యీ హాటల్ కెవరిస్తున్నారు లైసెన్సులు?!

బి వి ఆర్ కోటబొమ్మారి

* విచారంగా వున్నప్పుడు చావాలనిపిస్తుంది విచారం లేనప్పుడు బ్రతకాలనిపిస్తుంది ఈ రెండూ లేనప్పుడు?

• విచారం- విచారం లేకపోవడాల మధ్యనే సాగుతుంది జీవితం అందుకే మనిషి సుఖాలు కష్టతంగా పుండాలనీ కష్టాలు త్వరగా గడిచి పోవాలనీ- కోరుకుంటూ జీవించేస్తుంటాడు!

జి ఆర్ డి - ?

* అక్కయ్యా మా వారికంటే పెద్ద వారు అడబడుచులు ప్రతిరోజూ కాఫీ తీసిస్తూ కబుర్లు అడివారం సినిమాలు ఒకరోజు ఒకరు పంతం పట్టి వీరలూ గుర్రా కొనిపించుకుంటారు మావారికి నోరు లేదు ఇప్పటికే తల మునకలుగా వున్నాం అప్పుల్లో నేను చాకిరి కర్చు చేసినా నేనంటే చులకన వారికి నేనేం చెయ్యాలి?

• నేనేతే ఏం చేస్తానో చెప్పనా- మీరు మీరూ ఒకటి - మీ వస్తు మీరు చేసుకొండి అని ముఖాన చెప్తాను ఎవరో ఒకరు సూదిగా చెప్పక పోతే - యిలాంటి మనుషులు - ఎదుటి వారిని పూర్తిగా తినేస్తారు అయినా తప్పి పడరు! అంచేత అంత్య నిష్కారం కంటే అది నిష్కారం మేలని గ్రహించండి ముందే తేల్చేసుకుంటే తరవాత బాధ తప్పుతుంది తోబుట్టిన వారినిలా చూడగల మనిషికి బాధ్యకీ చేయాలన్న ఇంగితం వుండాలి

ఎం ఎస్ ఎన్ - అన్నవరం

* దుర్మార్గుడైన స్నేహితుడు గొప్ప వాడా? సన్మార్గుడైన శత్రువు గొప్పవాడా?

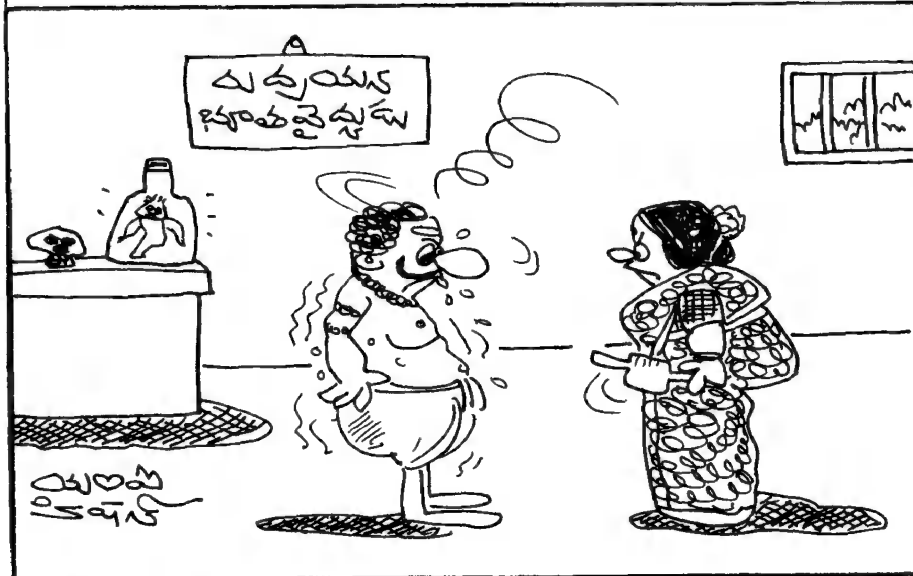
• సన్మార్గుడైన శత్రువే నయం - ముంచడు అటో యిటో సూదిగా తేల్చి పోరేస్తాడు దుర్మార్గు డైన స్నేహితుడంటారా? స్నేహంగా వుంటూ కాళ్ళ కింద గోతులు తవ్వవచ్చు

* పూర్వపు చదువులు విజ్ఞానం కోసం గాని యిప్పటివి పొట్టు పోషణ కోసమే నండాను మీరే మంటారు?

• ఎప్పుడూ చదువు వుత్తి చేపట్టడానికి- తొలి మెట్టుగానే వుంది అప్పుడు దానికి కాస్త విలువ వుండేది ఇప్పుడు లేదు అంతే తేడా ఇక ఉదర పోషణ కోసం - యానాటి చదువు ఎందుకూ పనికి రావడం లేదని - నిరుద్యోగుల సంఖ్య నిరూపించడం లేదా?!

* వి రచయిత యేనా తన నవలల్లో చూపిస్తే అదర్బాన్ని తాను కూడా పాటించడం సాధ్యమవు తుందంటారా?

• రచయిత పెట్టుకున్న అదర్బాలని పట్టి వుంటుంది అవి అచరించడం అచరించలేక పోవడం అన్నది ఈనాటి క్రొత్తం, దోపిడి, దుండగాలు ఋత ప్రేత అరాధనలు యివన్నీ వి రచయితేనా అచరించాలని రాస్తారని నేను అనుకోను ఇవన్నీ చదివే మి లాంటి వారి కోసం అదర్బాలు పెట్టుకున్న వాళ్ళు - నేల విడిచి సాము చేయరు చేయలేరు □

ఆ సున్నీ తమైన అనుభవం మిమ్మల్నొక్క నిట్టూర్పులో ఆఘమేఘాల మీదుంచుతుంది

పొగమంచుకన్నా పల్లన, ఎగిరే ఈకకన్నా తేలిక, అదే మీరు కోరే నిశ్చింత
నిస్తుందిక. డ్యూరెక్స్ ఫెదర్ లైట్ అంతఃరసాప్తీయ కాండోము లిప్పులు
ఇండియాలో లభిస్తున్నాయి.

ప్రపంచానికి తెలిసిన అతి తేలికైన, సున్నీతమైన పంరక్షతను తెలిసికొనడానికి
మిమ్మల్ని ఆహ్వానిస్తున్నాము.

సుందరసుందరీశ్వరచక్రపరుమలాళ్ళనిష్ఠమి

"యదా యదానా ధర్మస్య గ్లాని ర్భవతి జాతా అభ్యుత్థాన మధర్మస్య తదాత్మానం పుజ్యమామి మతాచార క్షిణవత్స యందు అధర్మం ప్రబలింపపుడు నేను నన్ను పుజియించుకొను చున్నాను జ్ఞాన యోగమందు చక్రధారి ప్రతీధితానిక విదర్శనంగా మందర ఉద్యానవన తీర ప్రాంతంలో నెలకొనియున్న శ్రీ చక్ర పెరుమాళ్ళు స్వామి అలయం అంద్రావనిలో గల అరుదైన అలయాలలో నొకటి మనం నిత్యం కొలిచే హరిచందన గోత్రండుడు శంఖా చక్రధర రాజస్య జేతాబ్బుడు ప్రయో సంగమ శ్రీధరుడు నారాయణుడు ప్రతిరూపమే శ్రీ చక్రపరుమాళ్ళు స్వామి నిజ స్వరూపం

నాటి నుండి నేటి వరకూ జాతిపోస చారిత్రక సంఘటనలలో తన ప్రత్యేకతను నిలుపుకుంది కళింగసేను అరుదైన సూర్యదేవాలయాలు కూర్మనాథ దేవాలయం ఈ కళింగసేనులోనే కాంచగలం వాటికి దీర్ఘిన ధాటి లోనిదే శ్రీ చక్ర పెరుమాళ్ళు స్వామి అలయం ఉద్యాన వనములతో చీడి కొబ్బరి మున్నగు పచ్చని తోటల సుందర ప్రకృతి శోభతో ప్రకాశించే ప్రకారత సముద్ర

శ్రీ చక్రపరుమాళ్ళు స్వామి భూదేవి శ్రీదేవి మూల విగ్రహాలు

తీరంలో నెలకొనియున్నదేవాలయం స్వామి ఆవిర్భవ, అలయ నిర్మాణ గాథ సమాం దుష్కృతితో మూఢాప్రవర్తంతే

సరాధమా: మాయయా పవృత జ్ఞానా అమరం భావ మాశ్రితా

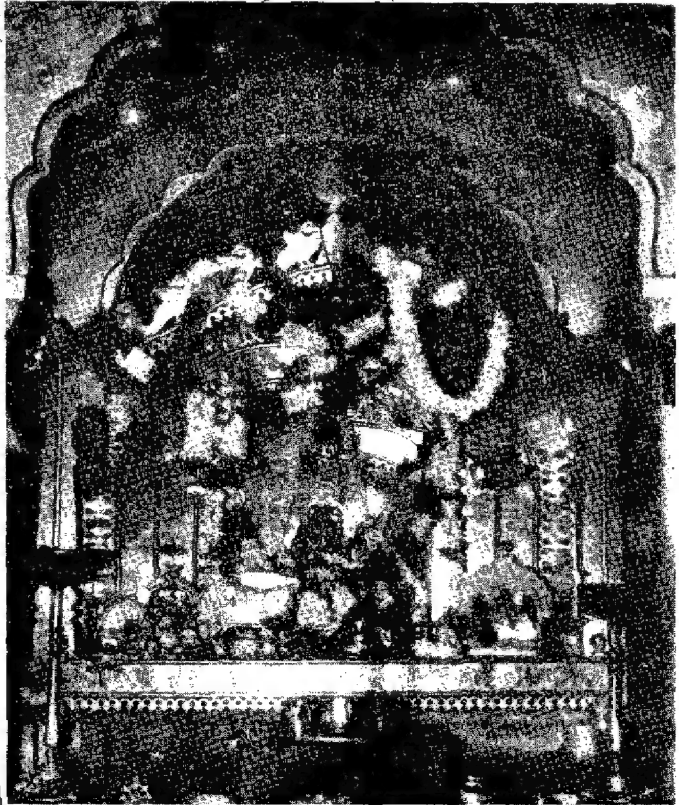
నాదగు మాయచే జ్ఞానహినుల్ని మూఢులైన మానవాధములు అమర భావాలతో పాటు భృత్యములు చేయుదురు

శ్రీ శకం 18వ శతాబ్దంలో కొందరు డచ్ న్యాయస్థులు ఎక్కిడినుండో దొంగతనంగా పంచలోపాలుతో చెయ్యబడిన స్వామివారి మూల విరాట్ శ్రీదేవి భూదేవి విగ్రహాలను తమ వాణిజ్య నౌకలో తీసుకుని పోతుండగా అకస్మాత్తుగా ఈ తీర ప్రాంతంలో నౌక కడలిక ఎలిచిపోయిందట నాటి రాత్రి నావికుని కలలో స్వామి సాక్షాత్కరించి తనకు నచ్చిన ఆ ప్రాంతంలో తనను పదిలిచేయమని అదేశింపగా స్వామి అభీష్టం ఆ అమర హృదయులు నెరవేర్చి నౌక కడలడంతో అనందంగా విడలిపోయి రుట

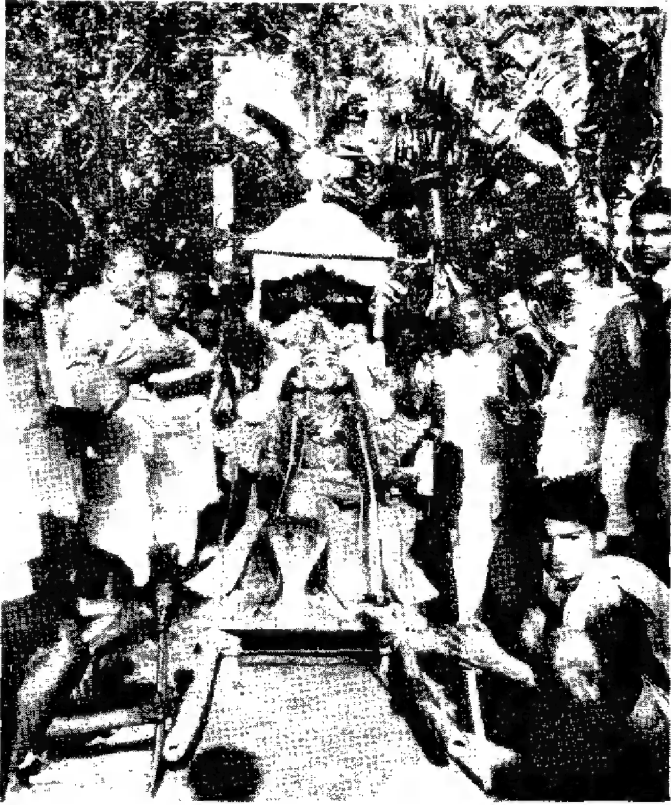
తేహిం సతత యుక్తానాం భజతాం ప్రీతి పూర్వకమ్

రదామి బుద్ధి యోగం తం యేన మామవయంతి తే

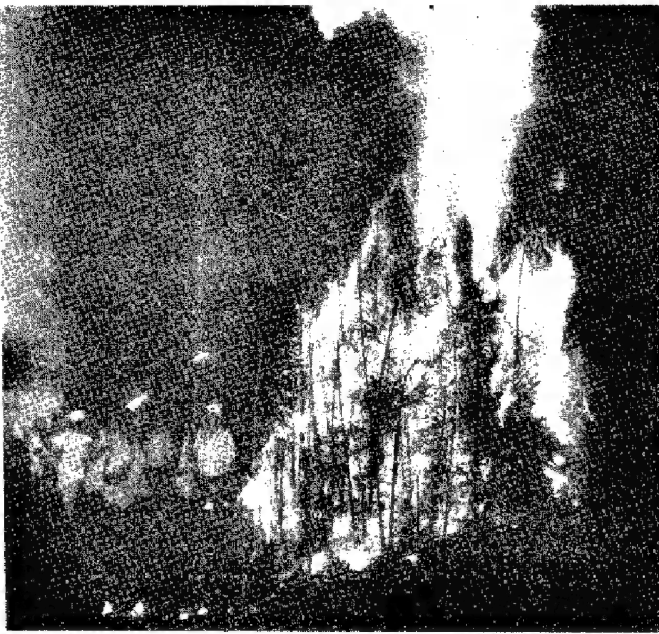
అలంకార శోభితులైన విగ్రహ మూర్తులు

స్వామివారి గరుడ వాహనం

కామదహనోత్సవం

దోలారోహణం, తిరువీడిసేవ

నన్ను సైమతో శివెంచుట యందు నిరంతరం శక్తులై యుందు వారికి నన్ను చేరుట కువయోగవదు బుద్ధిని ఒనగుదును

స్వామి ప్రవచనములకు అనుగుణంగా బిడ్డ పుట్టుగ గ్రామం లోని ఒక కళింగ వైష్ణవ భక్తుడు దేవేరులతో కూడిన చక్రధారి వంచలోహ విగ్రహములను కనుగొని చువిత్ర స్థలంలో ప్రతిష్ఠించి పూజాది కార్యక్రమములు మొదటిల్పి చరితార్కుడయ్యను కాలక్రమేనా 1945-50 ప్రాంతంలో క్రియుతులు పొందల క్రిష్ణమ్మ నాయుడు అలయ నిర్మాణాది కార్యక్రమములు నిర్వహించి ధర్మకర్తయై పునీతుడయ్యును ప్రస్తుతం వారి వంశస్థులు శ్రీ రామస్వామి నాయుడు ధర్మకర్తగా ఎండోమెంట్టు వారి పర్యవేక్షణలో అలయాన్ని విభిన్న రీతులలో అభివృద్ధి చేస్తున్నారు

ఆదాయ వ్యయాలు

మారుమూల గ్రామంలో గల ఈ దేవాలయానికి భక్తులొసగే దానాలే మణిమాణిక్యాలు సుమారు 40 ఎకరాలు భూకామంధైన ఈ భూనాథునికి ఉత్సవ రోజులలో భక్తులొసగే భూరి ఎరకాలు అలయ అభివృద్ధికి తగిన రీతులలో తోడ్పడుతున్నాయి దేవాలయ ప్రాంగణంలో నాట్యరీతం నిర్వహించబడింది కళ్యాణ మండపం నిర్మాణం ప్రణాళికలలో వుంది

ఉత్సవ రోజులు

ఫిల్లులు కుడ్డ పాడ్యమి మొదలు పిళ్లమి తరువరి పాడ్యమి వరకూ జరిగే ఉత్సవం ఈ దేవాలయం ఏకేష ఆకర్షణ నాడు నిత్య పూజలు తిరువీధి ఉత్సవం వసంతోత్సవం దోలారోహణం కామదహనోత్సవం భక్తులకు పెండు చేస్తాయి

యన్యపక్షే సమారంభాః కామ సంకల్ప వర్షిణాః జ్ఞానాగ్ని దగ్ధ కర్మాణం తమాహూః పండితం బుధాః

లోకంలో ప్రతివాడూ కామ సంకల్పిత కోర్కెలతో కీర్తి పొందుదు గుట కన్నా జ్ఞానాగ్నిచే విషయ వాంఛలను వర్షించి కామ రహితుడై ప్రకాశించవలెనని నాటి గీతాచార్యుని భాష్యమే కామదహనోత్సవం

సాక్షాత్ చక్రధారో కామదహనం గావించు

గర్భగుడి

తున్నప్పుడు అల్పాలం మనమెంత? అన్న అభ్యాస లోక పరిశీలనతో అర్కులేర్పరిచిన కామదహన మహోత్సవం మనకందరకూ అచరణదాయకం గంధం చెల్లెలు కొబ్బరి మట్టలతో చితి నేర్పరచి మూల విరాట్ విగ్రహాల ప్రదక్షిణాంతరం జరిపే దహనోత్సవమే కామదహనం

ఇంకా వైశాఖ మాసంలో జరిగే కళ్యాణోత్సవం ఉగాదినాటి సంవాంగ క్రమణం చందనోత్సవం శ్రీకృష్ణష్టమి నాటి విశేషార్చనలు ఈ అలయ ప్రత్యేకతలు

రవాణా సౌకర్యాలు

శ్రీకాకుళం జిల్లా పోంపేట మండలం నుండి బెడ్డిపల్లి గ్రామానికి బస్సు సౌకర్యం వున్నాయి శ్రీ చక్ర పెరుమాళ్ళ స్వామి వారిని ప్రత్యేక గౌరవించి గ్రామంలో వెలసిన స్త్రీ శక్తి స్వరూపిణి చింతామణి అమ్మవారిని ప్రతి నిత్యం భక్తులు సందర్శిస్తారు

ఉత్సవ రోజులలో ప్రత్యేక రవాణా సౌకర్యాలు యేర్పాటు గావించబడతాయి

ఉపక్రమి

సుందర ప్రకృతి వేదిలో ఇమిడిన ఇటువంటి అరుదైన అలయాభివృద్ధికి చి ది ది వారి నుండి ఎండోమెంట్టు వారి నుండి పూర్తి సహకారాలను అశిస్తున్న ధర్మకర్తృత్వ మండలి వారి అభీష్టం గమనించదగ్గది

విషయ సేకరణకు సహకరించిన ధర్మకర్త శ్రీ రామస్వామి నాయుడు ఎండోమెంట్టు ఇన్స్పెక్టర్ శ్రీ సతీ రాజులకు కృతజ్ఞతలు

వ్యాసం పోట్లోలు

నిదమరి అదిలక్ష్మి ప్రసాద్

పెళ్ళికాని ఇల్లాలు లో వరలక్ష్మి

పెళ్ళికాని ఇల్లాలు

బ్రిటిష్ బిడ్డ అహింస కో నచ్చు ఇదొక విశేషమైన కథ అని వివిధ మనస్తత్వాల గల విచిత్రమైన పాత్రలతో పోస్ట్ క్లౌగర్ రవాలు సమవాళ్ళలో మేళింపి రూపొందింఛాం చేజయిక్కు అనే చలారీ హోను పరిచయం చేస్తున్నాం అన్నాడు కేదారి సూరిబాబు ఈయన కథ స్క్రీన్ ప్లై దర్శకత్వంలో ముంగర లక్ష్మి నరసమ్మ నిర్మించే హనుమాన్ ఆర్ట్స్ పిక్చర్స్ వారి పై చిత్రంలో వరలక్ష్మి రాజ్ కపూర్ మాదా వ్రా వెంకటేశ్వరరావు పి ఆర్ వరలక్ష్మి జయవిజయ కైలజ శ్రీలక్ష్మి నళినీకాంత్ పి హెన్రీ వెంకట్రాజ్ పాత్రధారులు రాజ్ కేడి స్వరకల్పనలో పి నారాయణ రెడ్డి గీతాలు రాశారు పి లక్ష్మీత్ ఛాయ బాబూ రమేష్ హాహాలు రవి శృత్యాలు గున్నం మంగయ్య నాయుడు- తోవరావు నిర్మాణతతో తొరెడ్డి సుహాశ్రరరావు సమర్పించే ఈ చిత్రానికి పి వి

మోహన్ రావు ప్రొడక్షన్ కంట్రోలర్ బిల్లీ జగన్నాథన్ రావు జయమంగళకొండలరావు సహ నిర్మాతలు

హీరో కృష్ణ దర్శకత్వంలో

శంఖారావం

హీరో కృష్ణ చక్కని నటుడేకాక ఉత్తమ దర్శకుడుగా కూడా నిరూపించు కున్నారు "పంపాననం చిత్రం ద్వారా ఒక పథకం ప్రకారం చిత్రీకరణ జరుపుతారు గనుక ఎక్కిడా కన్వేషన్ ఉండదు తిన్నన్ ఉండదు అర్జిన్సులు ఎంకో కాన్సెన్సేట్డ్ చేసి నటించడానికి వీలవుతుంది ఏక్చర్లో ఎంకో క్వాలిటీ ఉంటుంది ఒక ఛారి ఏట్రాన్సి 25 రోజుల్లో పూర్తి చేయగలిగారంటే మాటలు కాదు అదీలో శంఖారావం చిత్రంలో పాల్గొని వచ్చిన నటీనటులు చాలా మంది ఈ విషయం గురించే చెప్పారు కృష్ణ కూర్పు దర్శకత్వ బాధ్యతలు వహిస్తూ సమర్పించే పద్ధతీ పరిష్కార వారి పై చిత్రానికి అదీలో ఇంతవరకు ఎవరూ

సినీమా

చిత్రీకరణ జరపని మరీ కవచి అనే గ్రామంలో అరవై ఎకరాల పొలం మధ్య ఉన్న ఒక ఇంటిని ఈ చిత్రనాయిక భానుప్రియ గృహంగా మలచి మూడింగ్ జరిపారు పి బి ఐ అఫీసర్ విజయ్ గా కృష్ణ ఆయన కుమారుడుగా ఆయన ద్వితీయ పుత్రుడు మహేష్ తో నాటు ఒక వ్యవస్థ వైతలో స్నేహితు రాలిగా మహేష్ సోదరి బేబీ ప్రియ ఇన్స్పెక్టర్ గా రజని ఇతర పాత్రలను రంగవార్ చరణరాజ్ గిరిబాబు - త్యాగరాజు మిక్కిలినేని మాదా అన్నపూర్ణ మహిజ నిర్మించారు పరుచూరి సోదరులు కథ మాటలు సమకూర్చారు బప్పిలహరి స్వరకల్పనలో వేటూరి గీతాలు రాశారు పుష్పాల గోపికృష్ణ ఛాయ బి చలం కెల్లింగ్ కీమ స్వత్యాలు హాహార్ హాహాలు ఒ ఎన్ ఆర్ ఆంజనేయులు

"శంఖారావం"లో భా

చిత్రపటం

—జి.వి.జి.

సంయుక్త దర్శకత్వం జ్యోతిరవార్ ప్రొడక్షన్స్
యు సూర్యవారాయణబాబు నిర్మాత

**రామవేంద్రరావు, చిరంజీవి
కాంచినేషన్ లో డేవీ ఫిలిమ్
ప్రొడక్షన్స్ రివ చిత్రం**

జూన్ 7 నుంచి 20 వరకు మొదటి పెడ్యూర్
జరిగింది జూలై 1-10 ఆగస్ట్ 1-10 సెప్టెంబర్
21-30 పెడ్యూర్లతో మూడింగ్ పూర్తవుతుంది
అన్నారు డేవీ ఫిలిమ్ ప్రొడక్షన్స్ అధినేత కె
డేవీవరప్రసాద్ ఈయన నిర్మిస్తున్న చిత్రంలో
మంచి దొంగగా చెరికిచి అతన్ని ప్రేమించి
సజ్జనుడుగా చక్కదిద్దే పోలీస్ ఇన్స్పెక్టర్ గా

సుప్రియ, కృష్ణ

ఆంధ్రసచిత్ర వార పత్రికని ఆసక్తితో చదువుతున్న నటి శ్రీదేవి.

విజయకాంత్ మరో విశిష్టమైన భూమికలో
మహావివి ఇంకా - మోహన్ బాబు జగ్గయ్య
రావుగోపాలరావు నత్తవారాయణ రంగనాథ
చలవతిరావు రాళ్ళపల్లి వేలు స్రా చిట్టిబాబు
కుభ నిర్మల. అప్పపూర్ణ కుయిలీ వద్దనున్నారని
ఎం ఎ ఎస్ పారనాథరావు కథ మోటలు
సమకూర్చారు చక్రవర్తి వ్యవకల్పనలో వేటూరి
జొన్నపెత్తుల గీతాలు రాశారు కె ఎస్ ప్రకాష్
భాయ భాస్కరరాజు కెల్లం రఘు సృత్యలు
విజయన్ సాహసాలు జి అనందకుమార్
సంయుక్త దర్శకత్వం సునీల్ వర్మ సహకార
దర్శకత్వం సత్తం ప్రొడక్షన్ కె బాబ్బీ నిర్వహణతో కె
రామవేంద్రరావు దర్శకుడు

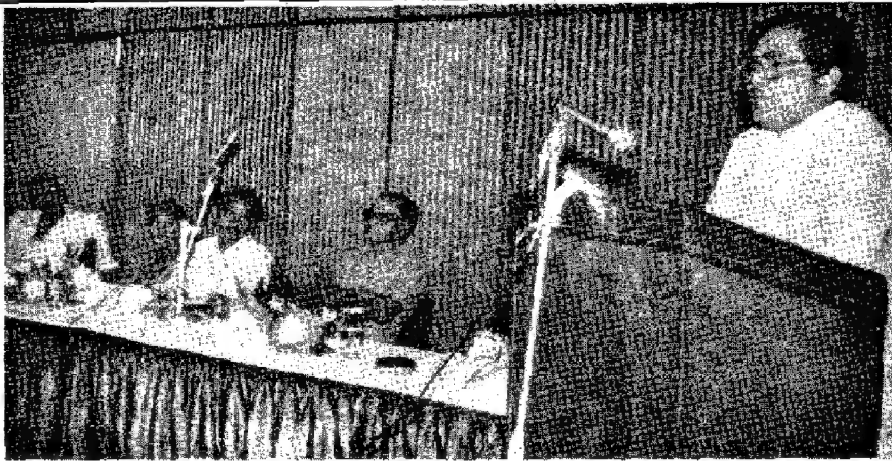
మహాలక్ష్మి ఫిలిమ్ కంబైన్స్

"తో బుట్టువులు

దేవివైవా బుద్ధి బలంతో సాధించవచ్చని ఒకరు

బాహు బలంతో సాధించవచ్చని ఒకరు ధన
బలంతో సాధించ వచ్చని ఒకరు అశిష్టా
చిత్రంలోని ముగ్గురు యువకులు తప్పు క్రోవలో
సయనించే ఈ సమాజంలో ఈ మూడు బలాల్లా
ఏకమై తోబుట్టువులుగా వ్యవహరిస్తే మాననతా
విలువలతో సంఘం సురక్షితంగా ఉంటుందన్నదే ఈ
చిత్ర నారాశం మాడింగ్ ముగించాం అన్నారు ఎ
మోహన్ గాంధీ ఈయన స్క్రిప్ట్స్, దర్శకత్వంలో
అర్ మహాలక్ష్మిరావు నిర్మించిన మహాలక్ష్మి ఫిలిమ్
కంబైన్స్ వారి తోబుట్టువులు చిత్రంలో అర్జున్
రాధిక రఘువరన్ కరణ్య రాళ్ళపల్లి వేలు
దిశ్నికాంత్ ఒక విశిష్టమైన వాత్రలో మురళీ
మోహన్ నటించారు అశిల్ పరుచూరి పోదరులు
చక్రవర్తి ప్రసాద్ బాబు భాస్కరరాజు కామిక్స్
సురేష్ కుమార్ రాధాకృష్ణ బతుల నాగేశ్వరరావు
మురళీకృష్ణ గోతంరాజు ప్రభుత సాంకేతిక వర్గంతో
సంగునురు శ్రీనివాసరావు అధ్యక్షం వహించారు

రాధామిత్రమండలి 'చైతన్య రథం' విజయోత్సవ సందర్భంగా విజయవాడలో జరిగిన ఆదినందన సభలో చిత్ర దర్శకులు శ్రీ ధవళ సత్యం ఉపన్యసిస్తూన్న దృశ్యం చిత్ర నిర్మాత శ్రీమతి వంగవీటి రత్నకుమారి, సమర్థకులు శ్రీ వంగవీటి మోహన రంగారావు (శాసనసభ్యులు) సభకి అధ్యక్షత వహించిన శ్రీ తుర్కపాటి కుటుంబరావు గార్లను చిత్రంలో చూడవచ్చు

“సావియెట్ రష్యా వెళ్తున్న నర్తనశాల”

25 సంవత్సరాలక్రితం రాజ్యం విచ్ఛిన్నమైన నిర్మించిన నర్తనశాల జూలై 5 వ ప్రారంభం అయి సావియెట్ రష్యా వలన చిత్రోత్సవాలకు ప్రభుత్వంచే ఎన్నికైనది శ్రీమతి లక్ష్మీరాజ్యం - శ్రీధర రావు నిర్మించిన యీ చిత్రానికి దర్శకత్వం కమలాకర కామేశ్వరరావు లోగడ నేషనల్ అవార్డులు, ఇంటర్నేషనల్ అవార్డులు ఎన్నో అందుకొని - రజతోత్సవాలు జరుపుకొన్న యీ చిత్రం రష్యా ఉత్సవాలకు వెళ్తున్న సందర్భంగా నిర్మాతశ్రీధరరావు రష్యా వెళ్తున్నట్లు తెలుస్తోంది

*****

వివాహం

ప్రముఖ నటి శ్రీమతి లక్ష్మీరాజ్యం - నిర్మాత శ్రీధరరావు దంపతులు తమ మేనల్లుడు, శ్రుతిలయలు నిర్మాత కరుణాకర్ సోదరుడు అయిన చిరంజీవి

సినిమా

మల్లికార్జునరావుకు సాహగ్యవతి బారతి శ్రీ క సుబ్రహ్మణ్యం కుమార్తెని యిచ్చి యిటీవల మద్రాసులో వైభవంగా వివాహం చేశారు

ఈ వివాహ ముఠా త్వరగా జిన్నె మోహన్, శ్రీ ఎల్ వి రామయ్య, మంత్రి శ్రీ శేషవైరాధి, సచేరా శ్రీ ఎ వి కె రెడ్డి, అంజలి అదినారాయణరావు, జగ్గయ్య దంపతులు, శ్రీ సత్యనారాయణ, శ్రీమతి క విశ్వనాథ్, శ్రీ సరస్వ, శ్రీ విడిద, దర్శకుడు ఎస్సీ, సినిమా రంగానికి చెందిన వలుపురు ప్రముఖులు, వంపికుడారులు విచ్చేసి వదువరులను ఆశీర్వాదించారు చిరంజీవి వణ్ణులు శ్రీనివాస్ గిబారు వినిపించారు

“ఝాన్సీరాణి” జూలైలో

“రమయిత సత్యానంద్ కు తెరకెక్కిగా మంచి పేరు తెస్తుంది చిత్రం జూలై రెండవ వారంలో రిలీజ్, అన్నాదు శ్రీ రాజలక్ష్మి అర్ధ పిచ్చి అధినేత మిచ్చే

జగ్గపల మద్రాసులో ‘కళాసాగర్’ 15 వ వార్షికోత్సవ సందర్భంగా ప్రసిద్ధ నటి, పార్లమెంటు సభ్యురాలు శ్రీమతి వైజయంతిమాల ఉత్తమ వైభవ్య గాయనిగా (స్వాతిముత్యం) ‘కళాసాగర్’ ఫిలిం అవార్డును శ్రీమతి ఎన్ జానకి అందజేస్తున్న దృశ్యం

‘రామారావు ఈయన నిర్మించిన పై చిత్రంలో మహాకావ్యదయానికి పాటుపడే రూపీరాణిగా బాసుప్రయ, ఇతర పాత్రలలో రాజేంద్రప్రసాద్, దగ్గుబాటి రాజా, పూర్ణిమ, కోట శ్రీనివాసరావు, కాంతారావు, వేలు, వీరభద్రరావు, ఎ జి శర్మ, ఎమారి, అరుణ, రాజ్యలక్ష్మి, శ్రీలక్ష్మి వదించారు. మల్లాది వెంకట కృష్ణమూర్తి నవల మిస్టర్ ఏ అదారంగా సత్యానంద్ సంభాషణలు సమగూర్చి ప్రతిభావంతంగా దర్శకత్వం నెలవిన, ఈ సంచలనాత్మక చిత్రానికి చక్రవర్తి సంగీతం, డి. డి ప్రసాద్ ఛాయ, శాయికుమార్ శిల్పం, సాహితీ సాహసాలు, సలీం- శివశంకర్ సృష్టాలు, ఎన్ వెంకటేశ్వరరావు- ఉదయ- బాబ్బి ట్రాడక్షన్స్, పై కాశీ విశ్వనాథ సహకార దర్శకత్వం, డి వెంకటరత్నం కూర్పు నిర్వహించారు.

చిత్రసీమ సంక్షోభంలో వడింది - అది తేరుకునే లోపు ఖాళీగా వుండటం మెందుకని పెళ్లి చేసుకోవాలను కుంటున్నాను వంతులుగారూ!

కోటారెడ్డి దర్శకత్వంలో హరిన్ చక్రవర్తి

‘హైదరాబాద్ లో జూన్ నుంచి మూటంగ్’ అన్నారు ఎం ఎన్ కోటారెడ్డి ఈయన స్ట్రీట్ స్టోరీ దర్శకత్వంలో ఖాదిర్, ఆర్ సరసింహారావు నిర్మించే లిబర్టీ పిచ్చిర్ని వారి చిత్రంలో హరిన్ చక్రవర్తి, సాగరిక, సితార్, మాతన్ ప్రసాద్, వేలు, జినర్, లక్ష్మి ప్రభుత నటవర్గం జలీల్ కథకు కాశీ విశ్వనాథ సంభాషణలకర్, వాసూరావు సంగీతం, శాంతి బాబు ట్రాడక్షన్, క రామగోపాలరెడ్డి కూర్పుతో ఏ అనిల్ కుమార్ సమర్పించే ఈ చిత్రానికి ఉప్పుల నారాయణరెడ్డి సహనిర్మాత

జూలైలో "ఖైదీ నాగమ్మ"

"ఒక సర్పం ప్రముఖ పాత్ర వహించే మా చిత్రం ఇంత కాలానికి సెన్సార్ వారి పిడికిలిలోంచి ఎ సర్టిఫికేట్ బయట పడింది," అన్నారు పి చంద్రశేఖర రెడ్డి. ఈయన స్క్రీన్ ప్లే, దర్శకత్వంలో విజయ రాఘవేంద్ర మూవీస్ అధినేత సహదేవ వెంకటేశ్వరరావు నిర్మించిన పై చిత్రంలో మాధవి, శరత్ బాబు (ద్విపాత్రలు), వేలు, సాక్షి రంగారావు, సిలోన్ మనోహర్, రాజశేఖర రెడ్డి, ప్రతాప్ రాజ్, జయశ్రీ, అనూరాధ, లక్ష్మి, జయవిజయ పాల్గొన్నారు. శ్రీమతి రాధికాకావ్ కథకు పునల సంభాషణల కర్త రాజ్- కోట సంగీతం, ఎన్. ఎస్. రాజు ఛాయ, తీరాకృష్ణ శిల్పం, మోహన్ ప్రొడక్షన్, వేమూరి రవి కూర్పు నిర్వహించారు

కళాప్రపూర్ణ దాసరి రూపకల్పన

"ప్రజా ప్రతినిధి"లో కృష్ణ

"అనుదినం ప్రజల ముందుండి వారికి సేవ చేయవలసిన వారా, లేక ప్రజల చేత ఎన్నుకోబడ్డాక ఎన్నికల ముందు చేసిన ప్రమాణాలను విస్మరించి సంహసనాన్ని అధిష్టించడంతో తమ బాధ్యత తీరిందనుకునే స్వార్థపరురా? అసలు ప్రజా ప్రతినిధులంటే ఎవరు- అనే అంశం చుట్టూ అల్లబడిన రాజకీయ కథ. జూన్ 20 నుంచి 30 వరకు మొదటి షెడ్యూల్ జరిగింది. రెండవ షెడ్యూల్ జూలై 1 నుంచి 10 వరకు విజయవాడలో. అఖిరి షెడ్యూల్ హైదరాబాద్ లో జూలై 20 నుంచి 31 వరకు. ఈ షెడ్యూల్ లో పతాక సన్నివేశాలు నవ్య పంథాలో చిత్రీకరింప బడతాయి," అన్నారు డాక్టర్ దాసరి నారాయణరావు. ఈయన కథ, స్క్రీన్ ప్లే, మాటలు, పాటలు సమకూర్చి స్వీయ దర్శకత్వంలో సమర్పించే చిత్ర సాభాగ్య చిత్ర వారి "ప్రజా ప్రతినిధి" చిత్రంలో నిజాయితీ గల హాటీస్ అధికారిగా కృష్ణ, జయసుధ, భానుప్రియ, ప్రభాకర రెడ్డి, గుమ్మడి, కోట శ్రీనివాసరావు, రమాప్రభ, త్యాగరాజు, నాగేష్ బాబు, వేలు, గోకిన రామారావు, గృహ శాఖామిత్యులుగా మోహన్ బాబు నటిస్తున్నారు. చక్రవర్తి, శరత్ బాబు, హరి, కృష్ణంరాజు, సరీమ్, సూరపనేని రాధాకృష్ణ, ఉప్పలపాటి సత్యనారాయణ, గోపి, దొండపాటి శ్రీనివాస్ ప్రభుత్వ సాంకేతిక వర్గంతో కొదాలిబోసుబాబు నిర్మాత.

వి. మధుసూదనరావు చిత్రం

"ఆత్మకథ"

"మహావీర కథకుడు జూలై 25 నుంచి అగస్ట్ 10, సెప్టెంబర్ 1 నుంచి 15 వరకు షెడ్యూల్స్ ప్లాన్ చేశాం," అన్నారు వి. మధుసూదనరావు ఈయన స్వీయ దర్శకత్వంలో నిర్మించే శ్లేత ఫిలిమ్స్ వారి "ఆత్మకథ" చిత్రంలో మోహన్, కుష్మిబా, జయసుధ, శరత్ బాబు, శుభలేఖ సుధాకర్ తో పాటు మధు ఫిలిమ్ ఇన్ స్టిట్యూట్ లోని కళాకారులు పాల్గొంటారు. ఆత్రేయ సంభాషణల కర్త. చక్రవర్తి సంగీత దర్శకుడు.

బాలరంజని

పిల్లల సృజన మాస పత్రిక

వెలువడింది జూలై '87 సంచిక

ముఖచిత్రం : లిటిల్ బాలరంజనీలు

ఈ సంచికలో ...

కథలు

గర్వభంగం
యుక్తి
కవి మూర్ఖులు
గెలుపు నాదే
తగిన సన్మానం
విద్య
అపాయంలో ఉపాయం
బుద్ధిశాలి
రుచులు మారే నీరు
ఆరడుగుల ఆలస్యం

కవీష్

బొమ్మల
కథ

పెద్ద కథ

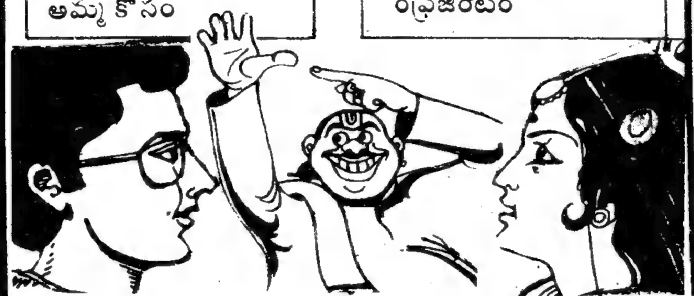
అవు యుక్తి నక్క తెలివి

సీరియల్ కథలు

నత్త పాపాయి
(ప్రారంభం)
రాజ్యకాంక్ష
భీష్మ
అమ్మ కోసం

వ్యాసాలు

గజరాజు
అద్భుతమైన కట్టడం
తేనె పట్టు
రిఫ్రెజరేటర్

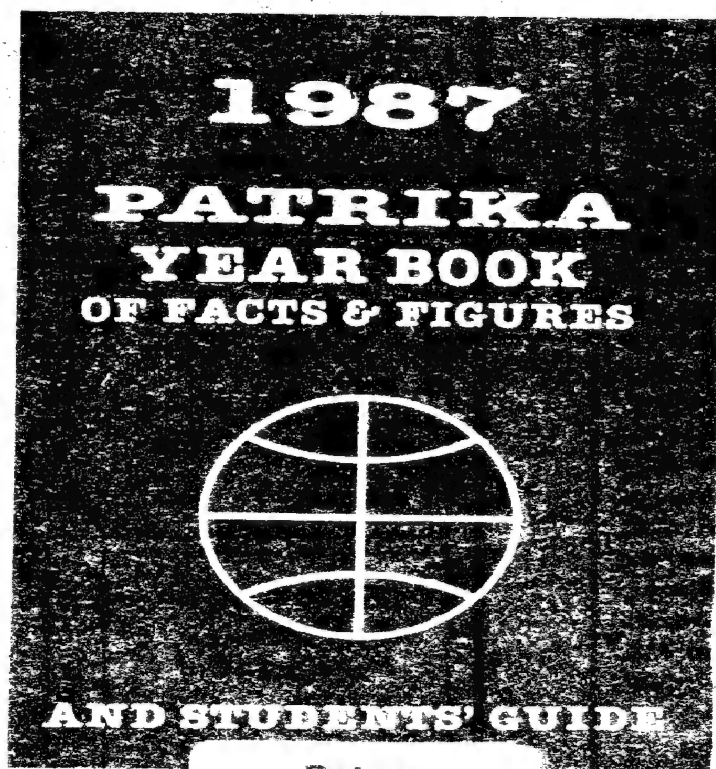

విడి ప్రతి వెల : రెండ్రూపాయలే

Now on Sale!

PATRIKA YEAR BOOK-1987 OF FACTS & FIGURES

Price
Rs.25/- only

Get your copy today!

ANDHRA PATRIKA

ESTD-1908

**The Year Book from the
Publishers of the popular daily Andhra Patrika**

For Copies Please Contact : **ANDHRA PATRIKA VIJAYAWADA-3** — HYDERABAD-29 or **Andhra Patrika Agent in your Town** Also available at :- **Vishalandhra Book House, VIJAYAWADA** and at their Branches. :- **M/s. Navodaya Publishers, Karl Marx Road, Vijayawada-2** **M/s. A. R. Agencies, Main Road, Vijayawada-1** **M/s. Suman Book Centre, Kandulavari Veedhi, Vijayawada-1** **M/s. Sri Venkateswara Book Dept, Kandulavari Veedhi, Vijayawada-1** **M/s. Central Book Shop, Main Road, Vijayawada-1** **M/s. Sri Devi Book Complex, Main Road, Vijayawada-1** **GUNTUR** :- **M/s. Navodaya Publishers, 5th Line, Arundel Pet, Guntur-2** **VISHAKHAPATNAM** :- **Book Centre, D. No. 26-15-24, Main Road, Vishakhapatnam.**

సినిమా

వి. ఎస్. ఆర్స్ మూవీస్

"నెరకొట్టి - అనే విజయవంతమైన మలయాళ చిత్రం అదారం, అన్నార్లు కె రంగారావు తయిన స్క్రీన్ ప్లే, దర్శకత్వంలో సంగతెట్టి దశరథ్ సమర్పించే వి. ఎస్. ఆర్స్ మూవీస్ చిత్రంలో డాక్టర్ రాజశేఖర్, జీవిత, మేనక, చిత్ర, మలయాళ నటుడు రమేష్ గోవింద్ అదిగా గలవారు పాల్గొంటున్నారు అత్రేయ మాటలు రాకారు రాజ్ కోవి స్వరకల్పనలో అత్రేయ, గుడుచరత్ గీతాలు రాకారు ఎం వి రఘు భాయ్, మార్కెటుమార్ శిల్పం, శివ సుబ్రహ్మణ్యం నృత్యాలు, కె బాపురెడ్డి సహకార దర్శకత్వం బాబూరావు కూర్పుతో జి. భిక్షవతి సహ నిర్మాత వి శ్రీనివాసరావు నిర్మాత

విడుదలకు సిద్ధమవుతోన్న

"విజేత ఏక్రమ్"

'వెంకటమ్, ఛారా ముచ్చటైన జంటగా కనిపిస్తారు వెంకటే పరిణతి పొందిన హీరో అని అందరి ప్రశంసలు అందుకుంటారు, అన్నార్లు రవీంద్ర తయిన దర్శకత్వంలో డాక్టర్ ఎం తెరువతి రెడ్డి సమర్పించే వంయుక్తా మూవీస్ వారి పై చిత్రంలో రావు గోపాలరావు, రంగనాథ్, సుదాకర్, నూతన్ ప్రసాద్, వీరభద్రరావు, రాజ్ పల్లి, చంకాయల, పూర్ణిమ, పై విజయ, సుమిత్ర తెర ముందు, సత్యానంద్, చక్రవర్తి, వేటూరి వెన్నెలగంటి, మహేధర్, రామచంద్రసింగ్, విక్రమ్ ధర్మా, మాధవరావు, రంగవరప్రసాద్, రఘురాం, కోటగిరి వెంకటేశ్వరరావు తెర వెనుక కృషి చేశారు కె నరనారెడ్డి నిర్మాత

"అల్లరి పాండవులు"లో సుమిత్ర

ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రిక

పాఠకులకు
శత చిత్ర నటి
సుమలత
సమాధానాలు!
పై వారమే ప్రారంభం!

తెలుగు సినిమా ప్రేక్షకుల అదరాభిమానాలని విశేషంగా చూరగొన్న శత చిత్ర నటి సుమలత ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రిక పాఠకుల ప్రశ్నలకు సమాధానాలు ఇస్తారని తెలియచేయడానికి సంతోషిస్తున్నాము త్వరలో ప్రారంభం కాబోయే ఈ శీర్షికకి పాఠకులు అర్హవంతమైన ప్రశ్నలని మాత్రమే పంప గోరుతున్నాము వారం వారం ప్రచురింపబడే ఈ శీర్షికలో ప్రతివారం సుమలత ఎన్నిక చేసిన ఉత్తమ ప్రశ్నని పంపిన వారికి అటో గ్రాఫ్ తో ఉన్న ఆమె అందమైన ఫోటో బహుమతిగా లభిస్తుంది ప్రశ్నలు పంపేవారు తమ ప్రశ్నని ఈ కింది కూపన్ లో స్పష్టంగా సీరాతో లేదా బాల్ పాయింట్ పెన్ తో రాసి తమపేరు, పూర్తి చిరునామాతో - సహా " సుమలత సమాధానాలు " శీర్షిక పేర సంపాదకుడు, ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రిక, గాంధీనగరం, విజయవాడ -520003 అన్న చిరునామాకి పంపాలి ఒక కూపన్ లో ఒక ప్రశ్నని మాత్రమే రాయాలి. విడిగా రాసి పంపినవి పరిశీలించ బడవు.

పాఠకులు ఈ అవకాశాన్ని ఉజ్జాహంతో వినియోగించుకోగలరని ఆశిస్తున్నాము

కూపన్

ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రిక
సుమలత సమాధానాలు

ప్రశ్న ..... జ. తెంప

పంపినవారి పేరు .....

పూర్తి చిరునామా .....

అభిమాని వారలపై అభిప్రాయం

దాసరి 'బ్రహ్మమూడి' చిత్రం ద్వారా పరిచయమైన రజనీ నా అభిమాన నటి చక్కని పలువరుసతో కలువం ఎరుగని, అమాయకత గోచరించే విరుగుపులతో చూసరులను ఇచ్చి మంత్రముగ్ధులను కాచిస్తుంది అందాల నటి రజనీ ఈ మధ్యన నిడుదలైన 'మజ్ను', 'కలెక్టరుగారబాయి',

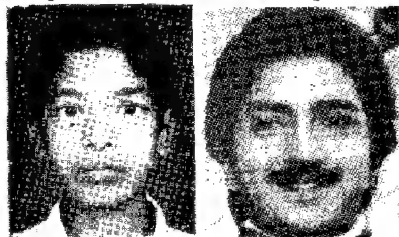

'తాయారమ్మ - తాండవక్కమ్మ', 'చిన్నారి దేవత' మొదలైన చిత్రాల్లో మంచి నటులను ప్రదర్శించి, అగ్రశ్రేణి నటీమణుల్లో ఎ-1 స్థాయికి చేరుకోబోతున్నది అలాగే రాబోయే రాము, మరణ మందిరం (అనువాదం), గుండమ్మగారి కృష్ణులు, అగ్నిపుత్రుడు వంటి నూతన చిత్రాల్లో విభిన్నమైన పలు పాత్రలలో, ఆయా పాత్రలకు ప్రాణం పోసి ప్రాణప్రతిష్ఠ గావించగలదని, అటు క్లాస్, మాస్ ను అలరించే విధంగా అన్ని రకాల పాత్రలను అవధులెరిగి పోషిస్తే చూడాలని, అభిమానిగా ఆశిస్తున్నాను

- కొల్లి శివరామిరెడ్డి, నందివెలుగు

***

సినిమా పరిశ్రమలో వెలుగొందే తారలలో కల్యాణ చక్రవర్తి ఒకరు తెలుగు పరిశ్రమలో కళాత్మక నటులలో వీరు ఒకరని చెప్పవచ్చు అతి తక్కువ కాలంలోనే తన నటనా వైభవంతో సిని ప్రేక్షకుల హృదయాలలో ముద్రవేసుకున్నారు. తెలుగు చిత్ర పరిశ్రమలో విరుజ్జీవితవలె దూసుకుపోతు అందరి మన్ననలను పొందుతూ, ఎంతో పేరు ప్రఖ్యాతులు తెచ్చుకొని, సమర్థతతో సహజత్వాన్ని చూపగల ప్రైవేట్ కలిగిన యువకళాకర్త చక్రవర్తిలలో

కల్యాణ చక్రవర్తి ఒకరని చెప్పవచ్చు. తన నటనలోని భావప్రకటన సామర్థ్యము ప్రదర్శించుట యందు సిద్ధహస్తుడైన కల్యాణ చక్రవర్తి సూపర్ స్టార్ కావాలని నా కోరిక. కేవలం మాస్ చిత్రాలనే గాక మంచి కళాబలం గల చిత్రాలలో, సినిమేమెంటిగల చిత్రాలలో నటించాలని

అభిమానిగా నా కోరిక అత్తగారు స్వగతం' నుంచి రాయర్ భారతీదేవి వైది హి చిత్రాలు ఆయన నటనకు తార్కాణాలు ఏ నటుడు పోషించలేని విచిత్రమైన పాత్రలను పోషించి ఉత్తమ నటుడిగా ప్రజానీకం మనస్సులో ముద్ర వేసుకోవాలని, జాతీయ అవార్డులు రావాలని అభిమానిగా నా కోరిక

యం. రాంబాబు, తిరుపతి

***

సినిమా రంగుల జగత్తులో 'పునాదిరాత్తు'తో తన నటనా దీపికాన్ని ప్రారంభించి అనేక జయపజయాలను చెరువవ్వతో స్వీకరిస్తూ, అత్యున్నత ఖిరాల సభిరహించబోతున్న నేటి వెండితెర మేటి హీరో అనిపించుకుంటున్న 'సుప్రీం' విరండివి నా అభిమాన హీరో అని చెప్పడానికి గర్విస్తున్నాను కుభలేఖ, విజేత, చిత్రాలలో 'పందరెళ్ళలో' హీరోగా, క్లిప్లో యాక్టర్ హీరోగా, 'చంటబాయి' లో 'కామెడి కింగ్'గా, ఇకనవుతు 'అరాధన' చిత్రంలో 'సభూత్' సభవిష్ణుగా నటించిన విరండివి అంటే పాలుకారే పనిపాపలనుండి, ముదిపగుల పరకు

అభిమానిస్తారనడంలో సందేహంలేదు. సవరసాలను అవలీలగా పోషించే విరండివి 'కళాతపస్వి' విశ్వనాథ్ దర్శకత్వంలో రూపొందుతున్న 'స్వయంభూషి' చిత్రం అతనిలోని నటనావైభవము మరింత వెలికితీసి కిరీ ఖిరాలకి మరో మిట్టు ఎక్కించగలదని నా ఆకాంక్ష. విరండివి గారికి వేనిచ్చే చిరు నలనా ఏమిటంటే : నేటి రాజకీయాలకు దూరంగా ఉంటూ, కె. బాలచందర్, విశ్వనాథ్, భారతీరాజా వంటిదర్శకుల దర్శకత్వంలో కనీసం సంవత్సరానికి ఒక చిత్రమయినా చెయ్యమని, రాక్షసు పాత్రను పోషిస్తే చూడాలని అభిమానిగా నా కోరిక.

- కె. లలితారాణి, కోశిబుగ్గ

***

నేలల్లి సంపత్తురాయి సిని జగత్తు నేటి నేటికి కూడా ఎవరెగ్గిన హీరోగా నిలిచిన 'నటనానాట' అక్కినేని నాగేశ్వరరావు నా అభిమాన నటుడు.

అక్కినేని నటనా చాతుర్యం, భైరాగ్ దిలిపి అమోఘంగా పుంటుంది. నాటి బాటసారి, దేవదాసు, రాక్షర్ చక్రవర్తి, మంచి మనసులు, జల్దిరికం,

అత్తిబలం, మరో ప్రపంచం, అర్కాంగి, భార్యభర్తలు మొదలుకొని నేటి ప్రేమాభిషేకం బహుదూరపు బాటసారి, అదిదంపతులు, అనుబంధం, మేఘసందేశం వరకు అతని నటనా చాతుర్యం అత్యుత్తమంగా నిలిచింది సాంఘిక సినిమాలలోనే కాక పారామిత చిత్రాలలో కూడా

నటించి మెప్పించగలరని మాయాబజార్, బాణక్క చంద్రగుప్త వంటి సినిమాలు నిరూపించాయి

'స్టేషన్' అనే పదానికి జన్మనిచ్చిన ఘనత అక్కినేనికే దక్కుతుంది అక్కినేని నటనకు ప్రాధాన్యత నిచ్చే సినిమాలలోను, 'కళాతపస్వి' విశ్వనాథ్ గారి దర్శకత్వంలో మరలా నటించాలని నా కోరిక

-షేక్ ఇస్మాయిల్ షరీఫ్, అక్కియ్యపాలెం, విశాఖపట్నం

***

తొనపి కాలంలో అనితరసాధ్యమైన ప్రతిభ ప్రదర్శించి అశేష ఆంధ్రుల అభిమానమును చూరగొన్న అగ్రశ్రేణి నటి అభినేత్రి విజయశాంతి నా అభిమాన నాయిక. నాటి 'కిలాడి కృష్ణుడు' నుండి నేటి 'పడమటి సంధ్యారాగం' వరకు ఎన్నో ఉత్తమ పాత్రలకు ప్రాణ ప్రతిష్ఠ చేసిన గొప్ప 'కళాజ్యోతి'

విజయశాంతి, తెలుగు సిని చరిత్రలో మైలురాయిగా నిలిచిన 'ప్రతిఘటన' చిత్రానికిగాను రాష్ట్ర ప్రభుత్వ అవార్డు విజేత విజయశాంతి, 'నేటి భారతం',

'ప్రతిఘటన' మరియు 'అరుణ కిరణం' మున్నగు చిత్రాలు అను నటనా ప్రావీణ్యానికి ప్రతిబింబాలు.

రెండుసార్లు 'సూపర్ స్టార్'గా ఎన్నికై ఇప్పుడు 'గోల్డ్ స్టార్' అయిన విజయశాంతి మున్నగు మంచి చిత్రాలలో నటించి జాతీయ, అంతర్జాతీయ స్థాయిలో అవార్డులు పొందాల్సినదేనా అభిలాష చక్రధర్, న్యూనల్లకుంట, హైదరాబాద్

“నా కాడుకు పైసదువు సదవాలన్నప్పుడు, నేనాడ్మి
సదివించగలిగినందుకు నాకెంతో సంతోసంగుంది...
ఇదంతా అద్భుతమైన కాత్త ఎవసాయం,
జై కిసాన్ ఎరువుల పనితనం వల్లే!”

ఆధునిక వ్యవసాయ పద్ధతులకు

జై కిసాన్ తోడైతే—బంగారు పంట
మీ భూమి నుంచి అత్యధికంగా దిగుబడి పొందాల్సి
అంటే ఆధునిక వ్యవసాయ పద్ధతులు
అనుసరించడం అతి ముఖ్యం. భూమి పట్ల
అవసరమైన శ్రద్ధంతో చూడండి. బదులుగా
పుష్కలమైన పరిణామిస్తుంది మీకు.
ఉదాహరణకు : ఎల్లప్పుడూ అధిక దిగుబడినిచ్చే
విత్తనాలే వాడండి. నీటి పారుదలకు ఉత్తమ నీటి
యోజనానుష్ఠాన పద్ధతులు జత చేయండి. నవ్వరక్షణ
చేటార్చండి, కలుపు మొక్కల్ని అరికట్టండి.
జత బంగారు పంటకోసం ఎల్లప్పుడూ ఏ ఎరువులు
వాడారో తెలివైన రైతుకు తెలుసు. అవి
జై కిసాన్—నాణ్యతకూ, పనితనానికి నమ్మకమైన
వేరు.

జై కిసాన్ సామ్రాట్ 18:46:0

పంట ఎదిగే తొలి దశల్లో సరైన మేరకు
సత్రజనినీ, అత్యధిక పాలులో పాస్ఫేట్ పోషకాన్ని
అందిస్తుంది.

జై కిసాన్ సంపూర్ణ 19:19:19

మన దేశంలో జటువంటి తరహా ఎరువు ఇదొక్కటి.
పంటలకు అత్యధికంగా ఎస్పీకె (నత్రజని,
తాన్వరం, పొటాష్) పోషక పదార్థాలు
అందిస్తుంది... పరిశ్రమ మొక్కలు ఆరోగ్యంగా
ఎదిగి, పుష్కలంగా దిగుబడి ఇస్తాయి.

జై కిసాన్ యూరియా 46.4%

స్వచ్ఛమైన తెల్లని మూక్ష్య గుళికల రూపంలో వుండే
ఈ ఎరువులో సత్రజని పోషక పదార్థాలు చుట్టాయి.
బైయూరేట్ పాలు అతి తక్కువగా ఉంటుంది.
వైపాటుగా చేయటానికి, అకుల మీద చల్లటానికి
అదర్శవంతమైనది.

- సంతులితమైన ఎరువులు అత్యధిక దిగుబడికి హామీ.
- జావారి వారి ఉచిత భూసార పరీక్ష సేవకోసం
ఆడగండి.

జై కిసాన్

ఎరువులు

తెలివైన రైతులకు సుఖసంపదల మార్గం.

జావారి అగ్రో కెమికల్స్ లిమిటెడ్

జై కిసాన్ భవన్, జావారి నగర్, గోవా 408 726.

ప్రాంతీయ విక్రయ వార్యాలయాలు : సికింద్రాబాద్,
విజయవాడ, బెంగళూరు, ముల్లి, నాగపూర్, వజే,
ఇందోర్, ఆగ్రా, డోంగరాబాద్, జావారి నగర్.

క్విగమయి

భయమి పాటి అక్కడ రాకాకా

"అమ్మా! ఈ నాయనమ్మను ఎల్లకాలం మనమే ఎందుకు పోషించాలి?" తల్లి లత నడిగాడు కొడుకు శ్రీధరం.

నూనాగు మీసాల నూత్న యవ్వనంలో అప్పుడే అడుగిడుతున్న కొడుకు అలా అడిగేసరికి దిగ్భ్రాంతులాలయింది లత.

"ఎందుకేమిటి? అవిధ మీ నాన్నగారిని కన్నతల్లి కాబట్టి."

"కావచ్చు కాని ఆ నాన్నయిప్పుడు లేరు కదమ్మా! మనకేమిటి అవసరం? కాకపోయినా అవిధకు నాన్నగారు ఒక్కరే కాదు కదమ్మా కొడుకు. నాకు యింకా ఐదుగురు పెదతండ్రులున్నారు. నాకు కాస్త జ్ఞానం తెలిసిన దగ్గర నుండి ఈవిధ వాళ్ళ దగ్గరకు వెళ్ళడం గాని, లేదా వాళ్ళు ఈవిధను కనీసం ఒక్కసారియినా తీసుకు వెళ్ళడం గాని ఎప్పుడూ జరగలేదే!"

నీ రెక్కల కప్పంతో నన్నా చెల్లాయి నీ పోషించి చదివిస్తున్నావు తరువాత మనం చెల్లాయి పెళ్ళి కూడా చెయ్యాలి. అది ఫరవా లేదనుకో! ఎందుకంటే ఈ ఏటా నా చదువు పూర్తవుతుంది. నే చదివిన చదువుకు ఉద్యోగం తప్పకుండా వస్తుంది. చెల్లాయి పెళ్ళి నేనే చెయ్యగలను."

కొడుకు అత్యవిశ్వాసంతో చెపుతున్న మాటలకు ఆ మాత్రు హృదయం గర్వంతో ఉప్పొంగింది. కనిపించని దేవుడికి కృతజ్ఞతలు చెప్పుకుంటేందా అన్నట్టు కళ్ళు మూసుకుని ముఖం ఆకాశం వైపుకు తిప్పింది లత.

అక్కడే ఓ మూలగా కూచుని ఉన్న నాయనమ్మ భద్రకాళి ఆయోమయంగా మనవడి వంకా, కోడలి వంకా మార్చి మార్చి చూస్తోంది. అవిధ ముఖంలో కొంచెంగా భయం తాలూకు ఛాయలు గోచరిస్తున్నాయి.

మానంగా కళ్ళు మూసుకుని ఉన్న తల్లి నుద్దేశించి, "ఏం అమ్మా! ఏమి మాట్లాడ వేమిటి?" అని అడిగాడు శ్రీధరం

శ్రీధరం హెచ్చరింపుతో ఈ లోకంలో పడింది లత. చటుక్కున కళ్ళు తెరిచి కొడుకు ముఖం వైపు చూచింది.

"నా ప్రశ్నకు నీ జవాబేమిటి?" అన్నట్టున్నాయి అతడి ముఖ భావాలు.

"నాన్నా! ఆ ప్రశ్నలన్నీ నీ కెందుకురాయిప్పుడు? నీ పెద్ద పరీక్షలు కూడా దగ్గర పడుతున్నాయా, పోయి చదువుకోకుండా!" బుజ్జగింపుగాను లాలించుగాను అంది లత. ఆమె కనుకొలకులలో నీటి బిందువులు.

అవి అనంద బాప్పలో దుఃఖాశ్రువులలో అర్థం కాలేదు శ్రీధరానికి.

"అమ్మా నిన్నెప్పుడు ఈ ప్రశ్న వేసినా ఇలాగే అకును అందకుండా పోకును పొందకుండా జవాబు చెబుతున్నావు. ఇవాళ అసలు సంగతి చెబితే గాని నిన్ను విడిచేది లేదు." మారాం చేస్తున్న చంటి పిల్లాడిలా అన్నాడు శ్రీధరం.

"ఏమిటి నీ మంకు పట్టు. అవిధ నీకు నాయనమ్మ. నాకు అత్తగారు. అంతే!" కాస్త కరుకుదనం ధ్వనించింది లత కంఠంలో.

మనుమడి ప్రశ్నలు వింటూ తన ముందు గతి ఏమవుతుందో అని భీతి చెందుతోంది భద్రకాళి. కాని కోడలి జవాబుతో ఆమె గుండెకుదుట పడింది.

"ఎందుకమ్మా ఆ మమకారం. ప్రాణానికి ప్రాణంలా చూచుకునే వాళ్ళ మీద మమకారం చూపించినా అర్థం ఉంది. లోకమూ హర్షిస్తుంది. ఇవాళ నువ్వు కప్పపడితే గాని మమ్మల్ని పోషించలేని స్థితికి కారణభూతులాలయిన నాయనమ్మ మీద ఎందుకమ్మా యింత అభిమానం. ఈవిధ కారణం గానే కదమ్మా మా నాన్నగారు మాకు లేకుండా పోయింది? ఎందుకమ్మా నన్ను మళ్ళపెట్ట జూస్తావు."

కొడుకు మాటలకు నిశ్చేష్టులాలయింది లత.

"శ్రీధర! ఏమిటి నువ్వు మాట్లాడుతున్నది?"

"నాన్నగారితో పాటు పని చేసి యిప్పుడు రిటయిరయిన ఓ పెద్దాయన నాకు నిన్న తటస్థ పడ్డారమ్మా. ఆయనా మనం పక్క పక్క వాటాలలోనే కొన్నాళ్ళ పాటు కాపురం కూడా చేశామట. ఆయన మన కథంతా వివరంగా చెప్పారమ్మా."

"ఎవరు? సూర్యనారాయణగారా? ఏమని చెప్పారు రా?" లత కంఠంలో ఆత్మత. తాను ఏ విషయం అయితే కొడుక్కు తెలియకుండా పెంచాలని ప్రయత్నించిందో ఆ రహస్యం కొడుక్కు తెలిసిపోయిందన్న ఆవేదన.

"ఏం చెప్పారాకన్నా!"

"అంతా పూసగుచ్చినట్టు చెప్పారమ్మా! ఏను!"

* * * * *
ఎర్రంచు తెల్ల షీర్ తెల్ల జాకెట్టు కట్టుకుని గదిలో అడుగు పెట్టింది లత. ఆమె నుదుట సింధూర తిలకం. తలలోని బొండు మల్లెల సువాసనలు గది నలుమూలలా వ్యాపిస్తున్నాయి. చేతిలోని మంచి నీళ్ళు చెంబు బేబుల్ మీద పెట్టింది. భర్త అప్పటికే మంచం మీద పడుకుని ఉన్నాడు. లత మంచం వైపుగా నడిచింది.

కిరీటి ఆమె రాకతో మంచం మీద లేచి కూచుంటూ, "ఏమిటో యీ యివాళ విశేషం? అవర రతీదేవిలా మెరిసి పోతున్నావు. ఏమిటి కథ?" అంటూ మంచం దగ్గరగా వచ్చిన లతను భుజాలు పట్టుకుని తన పక్కన కూచుండబెట్టుకున్నాడు.

లత తమలపాకు చిలకలు భర్త నోటి కందిస్తూ, "మన శ్రీధరానికి తమ్ముడో చెల్లాయో పుట్ట బోతున్నారండీ!" అంది సిగ్గుగా తల వంచుకుంటూ.

ఆమె బుగ్గలు అరుణ రంజితాలయాయి. అధరాలు దరహాస చంద్రికలను వెదజల్లు తున్నాయి.

కిరీటి లతను దగ్గరగా తీసుకుని ఆమె బుగ్గ మీద సున్నితంగా చుంబించి, "ఎంత తియ్యని కబురు చెప్పావు లతా!" అన్నాడు పారవశ్యంతో కన్నులు అరమోడ్చులు కాగా.

లత కిరీటి బాహు పంజరం నుండి విడిపించు కుంటూ, "ఏమండీ!" అంది.

"దేవిగారి కొరిక వెంటనే విన్నవించాలి. క్షణంలో కొండ మీది కొరిక తెచ్చుస్తా తేపదానికి నిర్ధంగా ఉన్నాడీ దాసుడు." నవ్వుతూ అన్నాడు కిరీటి.

"కోతులూ అక్కరలేదు కొండముచ్చలూ అక్కరలేదు కాని చిన్న కొరికండీ" అంది లత.

"అజ్ఞాపించవోయ్!"

"ఇంతటితో మనం సంతానానికి పుల్లెన్నావ్ పడితే బాగుంటుంది కదండీ!"

"నీ ఆలోచన అమోఘం లతా! అమోఘం. అపరిమితమయిన సంతానానికి జన్మనిస్తే అన్నీ అవన్నలే! అదే పరిమిత సంతానం అయితే... ఓహో! తల్లిదండ్రులకు వారి బిడ్డలకూ కూడా దీవితం నందన వనమే కదూ!" అని, "లతా! నువ్వు చెప్పినట్లే చేద్దాం. నేను వచ్చే నెలలో సెలవు పెట్టి వానక్ష్మి చేయించుకుంటాను. సరేనా?" అన్నాడు కిరీటి ఉత్సాహంగా.

అనందంతో తలమునకలయింది లత. కిరీడిని బాహు వల్లెలలో బంధించి అతడి ముఖం ముద్దులతో నింపి వెయ్యసాగింది.

భద్రాలున గది తలుపు తెరుచుకుంది.

ఆ చప్పుడుకు బిత్తరపోయిన లత భర్త బాహు బంధం నుండి దూరమయింది. తెరచుకున్న తలుపులకు మధ్య భద్రకాళి!

అలాటి రసవత్తర ఘట్టంలో అత్తగారు అలా గదిలోకి చొరబడడంతో బిత్తరచచ్చిపోయింది లత.

తల్లి ప్రవర్తనకు మనసుకు కప్పం తో చిన కిరీటి, "ఏమిటమ్మా..." అని ఇంకా ఏమో అడగబోతున్నాడు.

అతడి నోటి నుండి ఇంకా మాట కూడి వడలేదు.

"ఒరేయ్ ఒరేయ్! నీ అఘాయిత్యం కూలా! పిల్లలు పుట్టుకుండా అవరేషను చేయించుకుంటావటగా! మీ నాన్నగారు కూడా నీలాగే ఆలోచించి ఉంటే నువ్వసలు పుట్టేవాడివేనటరా! హవ్వ! హవ్వ!" అంది భద్రకాళి.

తల్లిదండ్రులకు కిరీటి అరవ కొడుకు. తొమ్మిదో సంతానం.

"అమ్మా! ఆ నాటికి ఈ నాటికీ కాలంలో ఎంత మార్పు వచ్చింది. అలాగే సమాజంలో కూడా. ఆ నాడు మీరు ఎక్కువ మంది సంతతిని కన్నారు. దాని వల్లా ఒరిగిందేమిటి? మా అన్నదమ్ములందరికీ సామాన్యమైన చదువులు చెప్పించడమే కష్టమైంది. అక్కల నిమిత్తం అయినంటి వరుల్ని తేవడమే గగనమైంది."

"ఒరి నీ నోరు పడ! ఎంత మాటన్నావురా! అక్కడికి మీ నాన్నగారు మీకేదో తక్కువ చేసినట్టు మాట్లాడడానికి సిగ్గు లేదురా!" అంది భద్రకాళి.

"అమ్మా! నువ్వు నన్ను అపార్థం చేసుకుంటున్నావు. అవి ఆ రోజులు కావడం చేతనే మావి సామాన్యమైన చదువులైనా గౌరవంగా బ్రతికే ఉద్యోగాలు వచ్చాయి. హాయిగా బ్రతుకుతున్నాం.

కాని యిప్పుడు కాలం మారిందమ్మా! ఇప్పుడు పెద్ద పెద్ద చదువులు చదివినవారికే సరియైన ఉద్యోగాలు దొరకటంలేదు. ఇక సామాన్యమైన చదువులే అయితే చెప్పేదేం ఉంది. మన ఆర్థిక స్థితిగతుల్ని బట్టి పరిమిత సంతానం అయితేనే పిల్లల భవిష్యత్తుకు ఇబ్బంది లేని చదువులు చెప్పించగలుగుతాం. పైగా, అమ్మా! ఆ నాడు అడపిల్లలకు చదువుతో నిమిత్తం ఉండేది గాదు. మరి నేడో? కనీసం గ్రామ్యయేట్ అయినా కాని పిల్లను ఏ వరుడూ చూడడానికి కూడా యిష్టపడడం లేదు. అందుచేత నన్నర్థం చేసుకోవమ్మా!" అర్థింపుగా అన్నాడు కిరీటి.

"అయినా నిన్నని లాభం ఏమిటిలే! ఏదో చదువుకున్న పిల్ల కావాలని ఉబలాట వద్దావు కదా అని నీ యిష్ట ప్రకారమే చేశాం...."

పెళ్ళినాటికి లత పదో తరగతి పాసయింది. పెళ్ళియ్యాక ఇంటరు కూడా ప్రయివేట్ గా కట్టి పాసయింది. కాని అత్తగారి వారు అధికం కావడంతో చదువు అంతటితో ముగించవలసి వచ్చింది.

"... అదేదో ఇంటరు కూడా వెలగ బెట్టిందిగా! ఆ తిప్పుల భామక్కనే అనాలి. ఒరేయ్ వాజమ్మా! అలా పెళ్ళాం మాట కల్లా తాన తందానా అనకూడదురా."

"అమ్మా! అలా దాని మీద విరుచుకు పడతా వెందుకు?"

"అబ్బో సంబడం! లోకంలో వీడి కొక్కడికే ఉందండీ పెళ్ళాం! ఏడు మర్రి పువ్వులితుగా

Rao—

చూస్తున్నావు కదూ! అంచేత మరి అడిస్తుందిలే!" అని, "ఒరేయ్! ఇదిగో చెబుతున్నాను. అవరేషనూ గీవరేషనూ అన్నావంటే యిక నువ్వు నన్ను ప్రాణంతో చూడవ్. ఏమనుకుంటున్నావో!"

"అమ్మా! అఘాయిత్యం మాట లాడకు. నేనెందుకు చెబుతున్నానో విను."

"ఒరేయ్! అవరేషను చేయించుకుంటా నంటున్నావు. బాగానే ఉంది. ఒక వేళ కళ్ళ కాలి రేపు అది కనలేక చచ్చిందనుకో. ఇక నీకు పిల్ల నెవరిస్తారా?"

లత మనస్సు ఉండేలు దెబ్బ తిన్న పిట్టలా గిరిగిరిలాడింది అత్త మాటలకు.

"శుభం పలకరా పెళ్ళికొడకా అంటే... అన్న సామెతలా ఏమిటా మాటలు?" తల్లిని ఉద్దేశించి కటువుగా అన్నాడు కిరీటి.

"అంటే! నా మాటకు యిక తిరుగులేదు. అంతగా యిక పిల్లలు వద్దనుకుంటావా రేపు కాన్పు సమయంలో దానికి చేయించు అవరేషను. అంతే కాని నువ్వు చేయించుకుందుకు ఎంత మాత్రం వీలులేదు. నా మాట కాదన్నావో నువ్వు చూసేది నీ తల్లి శవాన్ని మాత్రమే!" అని బయటకు వెళ్ళిపోయింది భద్రకాళి.

లతా, కిరీటి - ఇద్దరూ చేష్టలుడిగిపోయిన వాళ్ళలా కూర్చుండిపోయారు.

ముందుగా లత తేరుకుంది. "విన్నారుగా అత్తగారి మాటలు" అంది.

"హూ! విన్నాను. ఎళ్ళు ముదిరేకొలది మూర్ఖత్వం పెరిగిపోతోంది. ఈవిడ గారి మాటలను పట్టుకు కూచంటే ఇక బతుకు తెల్లారినట్టే."

"అంటే, ఏమయినా మీరు అవరేషను చేయించుకుందుకే నిశ్చయించుకున్నారా?"

"ముమ్మాటికీ."

"అవిడ అసలే పట్టుదల 'మనిషి. ఆ విషయం ఏకూ తెలుసు. అన్నంత వసీ చేసినా చెయ్యగలరు."

త్యాగమయి

"అయితే ఏమిటంటావ్? అవరేషన్ చేయించు కోవడం మానేసి అడ్డు అప్పు లేకుండా పిల్లలను కంటూ పోదామా? ఒక్క బిడ్డకూ కడుపు నిండా తిండి, ఒంటి నిండా బట్టా లేని అభాగ్యులుగా చేసి వాళ్ళను చూస్తూ అలో లక్షణా అని ఏడుస్తూ కూచుందామా?" ముఖం ఎర్రగా చేసుకుని కోపంగా అడిగాడు కిరీటి.

లత చిరునవ్వు నవ్వి, "ఎందుకంటే అంత కోపం. అత్తగారు మిమ్మల్ని అవరేషను చేయించుకో వద్దన్నారే గాని నాకేం అంత విధించలేదు కదా? రేపు పురుడయ్యాక అవరేషను నాకు చేయిద్దురు గాని. ఏం?" అంది లత.

"లతా! మగవాళ్ళ అవరేషను చాలా సులువు. పైగా ఏ యిబ్బందులూ ఉండవు. అదే ఆడవాళ్ళకయితే... కొన్నాళ్ళ పాటు ఏ పనీ చేయకుండా ఉండాలి. బాగా విశ్రాంతి ఉండాలి. మా అమ్మ ఒంటల్లో ఓపిక ఉన్నా యిప్పటికే ఇంటిదు చాకిరి నీ నెత్తినే రుద్దుతోందా? రేపు మధ్యన చంటి బిడ్డ అడ్డు ఒకటి ఉంటుందాయ్. అటు యింటి పనీ, ఇటు బిడ్డ అలనాపాలనా మధ్య నీకు విశ్రాంతికి అవకాశం అసలే ఉండదు. ఆరోగ్యం పాడయిందంటే తిరిగి దారిలో పడడం కష్టం." అన్నాడు కిరీటి.

"ఫరవాలేదు రిండి. పెద్దావిడ. అవిడకు మాత్రం తెలియదా? పరిస్థితి ఎరిగి పనిలో అవిడే సాయం చేస్తారు."

లత మాటలకు, బలవంతాన అంగీకరించాడు కిరీటి.

లతకు నవమాసాలూ నిండాయి. అందాల జాబిల్లిని పరిహసించేటంత అందంతో అడవిల్ల పుట్టింది. కలిగిన సంతతి యిద్దరే అయినా ఒకరు. మగ మరొకరు ఆడ కావడంతో లతా కిరీటుల అనందానికి అవధులు లేకపోయాయి. ఆ

అనందంలో అవరేషను తాలూకు బాధా, కష్టము కూడా మరచిపోయింది లత.

అక్కడనుండి మొదలయ్యాయి అసలు కష్టాలు. కిరీటి ఇంటి దగ్గర ఉన్నంత సేపూ లత చేత కనీసం కాఫీ కూడా కావ నిచ్చేది కాదు భద్రకాళి. కిరీటి అలా అఫీసుకు వెళ్ళడం తరువాయి మొదలు పెట్టేది సాధింపులు.

ఓపికలేక లత లేవలేకపోతే పిల్లి మీద ఎలక మీద పెట్టి మంగళాష్టకాలు మొదలు పెట్టేది భద్రకాళి.

భర్తకు చెప్పుకుందుకు బిడియం అడ్డు వచ్చేది లతకు. ఓపిక లేకపోయినా మాటలు వడడం యివ్వం లేక అడ్డమైన చాకిరికి నడ్డి వంచేది.

దానితో లత ఆరోగ్యం దెబ్బతింది. కిరీటికి లత అంటే ఆరవ ప్రాణం. డాక్టరును పిసుకు వచ్చాడు.

డాక్టరు ప్రిన్సిపల్స్ ను రాస్తూ, "చూడండి కిరీటిగారూ! మీ మిసెస్ కు విశ్రాంతి ముఖ్యం. విశ్రాంతి అనేది ఉంటే యిప్పుడు నేను రాసిన మందులే అక్కరలేదు. అదే విశ్రాంతి కరువైన నాడు ఎన్ని మందులు తిన్నా ఫలితం మాత్రం శూన్యం". అన్నాడు.

అసలు విశ్రాంతి మాటే మరచి శరీరం అలిసి పోయేలా చాకిరితో మునిగి పోతున్నావని లత మీద విసుక్కున్నాడు కిరీటి ఒరోజు.

లత యింకా జవాబు చెప్పనే లేదు. మధ్యలో భద్రకాళి కలగ జేసుకుని, "చూడు తల్లీ! నీ మొగుడు నేను నీ చేత ఏదో అడ్డమైన చాకిరి చేయించేస్తూ న్నానని ఎగిరిగిరి వదు తున్నాడు. నువ్వేమో సంగనాచిలా ఏమి మాట్లాడవు". అని సాగదీసింది.

లత అప్పుడూ ఏమి మాట్లాడలేదు.

భద్రకాళి తిరిగి అందుకుని, "అవున్నే నువ్వెందుకు మాట్లాడతావు. నాలిముచ్చలా నీ మొగుడి చేత నాలుగు మాటలూ నన్నే అనిపిస్తావు" - చేతులు తిప్పుకుంటూ అంది.

"అమ్మా! ఎందుకనవసరంగా నోరు పారేసు కుంటావు? అది యిప్పుడేమైనా అందా? దానిని విశ్రాంతి పీసుకోమని మందలించ వలసింది పోయి సూటి పోటి మాటలెందుకో? అంత వరకూ భద్రకాళి జాణ తనానికి మూగ నాకిలా నిలబడి ఉన్న కిరీటి అన్నాడు.

దానితో భద్రకాళికోపం తారస్థాయి నందుకుంది. "అనరా నాయనా అను. అందుకేరా పెళ్ళాం బెల్లంముక్క. అని పెద్ద ముండా కొడుకులన్నది!" అంది.

లత గుడ్డ నీరు కుక్కుకోవడం మినహా మరేమీ చేయలేక పోయింది.

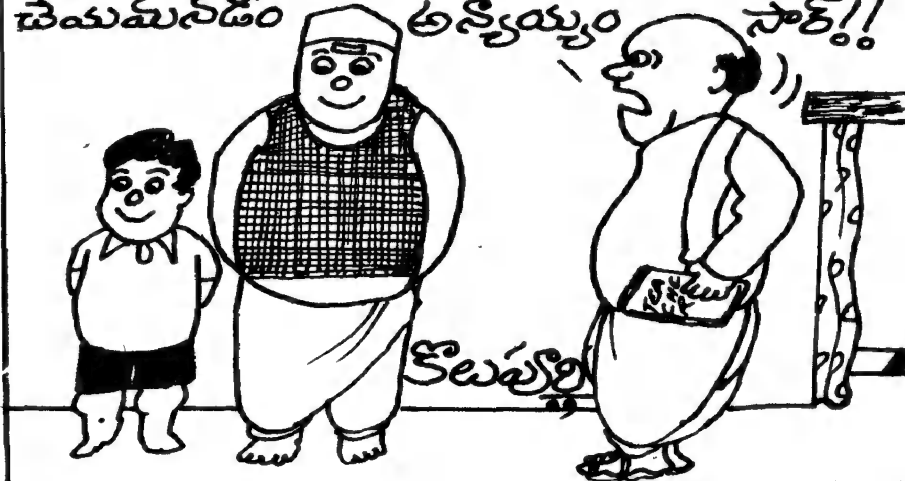
తల్లిని అంతకన్నా మరేమీ అనలేక కిరీటి విసుక్కుంటూ బయటకు వెళ్ళాడు.

ఒకనాడు -

అఫీసు తాళాలు కూడా పీసుకు వెళ్ళడం మరచి పోయిన కిరీటి వెళ్ళిన గంటలోనే తిరిగి యింటికి వచ్చాడు.

గుమ్మంలో అడుగు పెట్టే సరికి చంటి బిడ్డ చంద్రకళ గుక్క వట్టి ఎదురొంది. కిరీటి లోపలకు

మీ అబ్బాయి పరీక్ష తప్పాడని అందుకు సైతిక బిడ్డత వజ్రేస్తూ - నన్ను ఉడ్డేగానికి కొడేసమీ చేయమనడం అన్యాయం సార్!!

వచ్చేసరికి చిన్నారి శేఖరం చెల్లిని తొలుకు పెట్టడానికి తన చిన్ని బుర్రకు తోచిన ప్రతీ ప్రయత్నమూ చేస్తున్నాడు.

హాల్లో ఓ మూలగా కూచుని ఉంది భద్రకాళి. చంటిబిడ్డ. అందునా తన మనుమరాలు అంతగా గుళ్ళ వట్టి ఏడుస్తున్నా ఆమెకు చీమకుట్టినంత బాధకూడా వున్నట్టు కనిపించడం లేదు.

కిరీటికి తల్లి మీద భార్య మీద కూడా కోపం ఉన్నవారంటలా తోసుకొచ్చింది.

"లతా!!!" ఇల్లిగిరి హామేలా కేకపెట్టాడు కిరీటి.

కిరీటి మూడవ మారు పిలువ బోతుండగా ఇంటి వెనుక భాగం నుండి, "వస్తున్నానండీ!" అన్న లత కంఠం వినిపించింది. ఆ స్వరం చాలా నీరసంగా ఉంది.

మెల్లగా తడబడుతున్న అడుగులతో లోవలకు వచ్చింది లత. ఆమె ముంగురులు చెదిరి ఉన్నాయి. బొట్టు చెమటకు నాని నుదుటి నుండి ముక్కు మీదుగా క్రిందకు కారు తోంది. అంటుగిన్నెలు తమతోందన్నందుకు గుర్తుగా రెండు అరి చేతులూ మనివట్టి ఉన్నాయి. కట్టిన కోక మీద కూడా అక్కడ అక్కడ మని మరకలు.

ఆమెను చూచి, "లతా! ఏమిటి నువ్వు చేస్తున్న పని?" కోపంగా అడిగాడు కిరీటి.

లత మాట్లాడలేదు. నేల చూపులు చూస్తోంది.

"లతా! నువ్వు ఏకాంతి తీసుకుంటేనే గాని తినే మందుల వల్ల ప్రయోజనం ఉండదని డాక్టరుగారు చెప్పలేదా?" అర్థంగా అడిగాడు కిరీటి.

లత కంటిచెంబు నీరు ధారలుగా కారింది.

"చిత్రాంగి! అత్త అరడి పెడుతోందని లోకం అంతా చాటడానికి. సాగదీసుకుంటూ అంది భద్రకాళి.

తల్లి మాటలకు చిత్రెత్తు కొచ్చింది కిరీటికి.

"అమ్మా! అలా మాట్లాడక పోతే నువ్వు అర్థం వెళ్ళి లత చేత కొంతకాలం పాటు ఎవని చేయడానికి వీలులేదని చెప్పి ఉంటే?" అన్నాడు కిరీటి.

"నే చెబితే ఎంటికదా నాయనా! అత్త ముండను అరడి పెట్టాలని కాకపోతేమా!"

"మాట మాట్లాడితే యిది తంతు నీతో. నువ్వు పని చేయడానికి వీల్లేదని గదమాయిస్తే లత పని చేయడానికి సాహసిస్తుందా? పోనీ, చంటి ముండ గుళ్ళ వట్టి ఏడుస్తోంది కదా! అది నీ మనుమరాలే కదా! ఆగుంట భేదవ తంటాలు పడుతున్నాడు గాని నువ్వు ఓ సారి దానిని సముదాయించలేవు? నువ్వు మాత్రం తల్లిని కావా?" అని తల్లిని గదమా యించాడు కిరీటి.

దానితో భద్రకాళి రుద్రకాళి అయింది. చెట్టింత కొడుకును పట్టుకుని పెళ్ళాం కొంగు పట్టుకు తిరిగే వాజమ్య వంది. ఇంకా ఏమేమో అనరాని మాట లంది.

అవిడ మాటలతో కిరీటి మనస్సు వికల మయింది. లతనే మరిరెండు కేకలేసి తాళాలు తీసుకుని స్కూటరెక్కాడు. ఇంటి దగ్గర జరిగిన రగడతో అన్య మనస్సుగా స్కూటరు నడుపు తున్నాడు.

అఫీసుకు వెళ్ళే సందులోకి స్కూటరు తిప్పాడు.

అప్పటికే పెనుభూతంలా వేగంగా వస్తోందో లారీ. చివరిక్షణంలో అవద గ్రహించిన కిరీటి బ్రేకు వేద్దామని చేసిన ప్రయత్నం ఫలించలేదు.

స్కూటరు లారీ ముందు చక్రాల క్రిందకు దూరి పోయింది.

అఫీసు నుండి కిరీటి సహ ఉద్యోగులు పంపిన వార్త అందుకుని ఆదరాబాదరా హాస్పిటలుకు చేరుకుంది లత.

ఆమెకు దక్కినది చివరి చూపు మాత్రమే!

కిరీటి ఆమెకు ఏదో చెప్పాలని ప్రయత్నించాడు. కాని నోట మాటరాలేదు. అతడి కళ్ళ వెంట కన్నీటి ధారలు మాత్రమే రాలి పడ్డాయి.

కర్మకాండలకు కిరీటి అన్నలూ, అక్కలూ అందరూ వచ్చారు. అన్నీ సక్రమంగా పూర్తయి ఎవరి దారిన వారు వెళ్ళిపోతున్నారు.

దిక్కుదిబాసులేని లతకు భద్రకాళి బరువును

తన చెప్పు చేతల్లోనే ఉండాలని కోరుకుంటుంది. పెళ్ళియ్యాక అతడి జీవితంలో మార్పు వస్తుందని, దానికి అనుగుణంగా తానూ నడుచుకో వలసి ఉంటుందని గ్రహించడు."

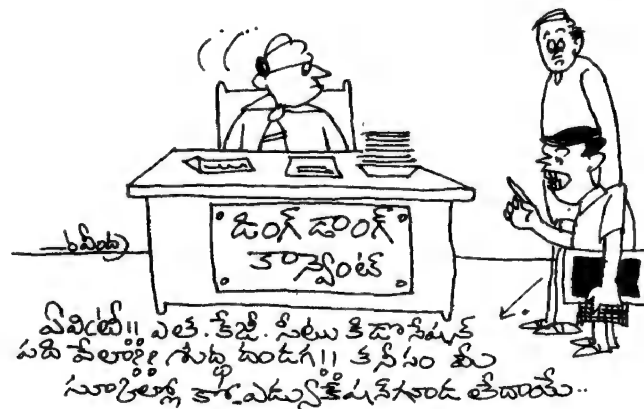
"పెదతండ్రులు ఎవరూ మోయనిద్య పడని ఈ భారం మనమే ఎందుకు మోయాలమ్మా?"

"ఆ భారం మీ నాన్నగారు మోశారు. అది నేను అందుకోవలసి వచ్చింది. ఇక అవిడ చివరిక్షణం వరకూ నువ్వు మోయాలి". స్థిరంగా చెప్పింది లత.

మనుమడు మాటాడిన తీరు విన్న భద్రకాళి అప్పటికే ఓ చేతి సంచిత తన పీరలు రెండూ కుక్కుకుని ప్రయాణం అవడానికి సిద్ధమయి అక్కడకు వచ్చింది.

లత అది చూచి, "అదేమిటత్తయ్యా!" అని అడిగింది.

"అమ్మా లతా! బ్రతి కుండి యిన్నాళ్ళూ నిన్ను బాధలు పెట్టి నీ బ్రతుకు బంధభ పాలు చేశాను.

వదల్చాలనే బెదార్యం మాత్రం ఎవరి లోనూ చోటు చేసుకోలేదు.

తన భర్త బ్రతికి ఉన్నప్పుడు తనను కాల్చుకు తింది అత్తగారు. కాని తనాడు ఏ కొడుకూ ఆమె తాను ఎత్తడం లేదు. జాలిగాలత వైపు చూస్తూంది పోయింది భద్రకాళి. లత మనసు అర్థమైంది.

పూర్వం అత్త అభీష్టానికి వ్యతిరేకంగా అయినా తాను చదివిన ఇంటర్మీడియట్ సర్టిఫికెట్టు దారీ తెస్తూ కనిపించని ఆ సమయంలో లత పాలిటి వెలుగు రేఖ అయింది.

భర్త పని చేసిన అఫీసులో ఆమెకు ఉద్యోగం దొరికింది.

* * * * *
"అనాడు గుండె రాయి చేసుకుని ఉద్యోగంలో చేరబట్టి కదా నన్నీ స్థితికి తగలిగావు. జీవితం అంతా బాధామయం చేసిన నాయనమ్మ మీద నీకెందుకమ్మా జాలి". అడిగాడు శేఖరం.

"నాయనా! ప్రతీ తల్లి తన కొడుకు జీవితాంతమూ

అయినా నువ్వు నన్నెప్పుడూ పల్లెత్తు మాట అనలేదు. నీ కొడుకూ ప్రాజ్ఞాధరయ్యాడు. నువ్వు యిక నుండి వాడి మాట ప్రకారం నడుచు కోవడం న్యాయం. నన్ను పోనీయి" అంది

శేఖర్ పకపకా నవ్వి, "భలే నాయనమ్మా! భలే! అరవయి ఏళ్ళకు అక్కంటట్టు అటకెక్కాడన్నట్టు. ఇప్పుడోచ్చిందా నీకు పక్కాత్తాపం? ఎక్కడికి వెడదామని నీ ప్రయాణం?

కన్ను అనదు. కాలు ఆడదు.
నిన్నుమా అమ్మ ఏమి పొమ్మన లేదుకదా!
నాయనమ్మా! తారు నిన్ను పొమ్మనే దాకా ఓ మూల కూర్చుని కృష్ణా రామా అని జపం చెయ్యి.
కనీసం ఈ వయసులో నయినా నువ్వు చేసిన పనులకు పక్కాత్తాపం వదు". అన్నాడు శేఖర్ ఎగతాళిగా.

"తప్పు నాయనా! ఎన్ని అనుకున్నా అవిడ నీకు నాయనమ్మ". అంది లత కొడుకుతో మందలించుగా.

సెరియస్

గర్వము

ఆధునిక

వెంకట సీతారామమూర్తి

(గత సంచిక తరువాయి)

ప్రమాణక పెళ్ళిలేక కళ్ళకు కమ్ముకున్న సినీమా నవలల ప్రభావం కరిగిపోయి ఆనలు తన జీవిత మేమిటో తన పరిస్థితి ఏమిటో తెలిసాచ్చింది పచ్చకు-

ఆ క్షణంలో ఆమెకు మళ్ళీ సినీమా నవలల ముగింపులే కళ్ళ ముందు మెదిలాయి-

చావే సమస్యకు పరిష్కారమన్న తెలివి తక్కువ ఆలోచనని అమలు జరపాలనుకుంది

సత్యం చూడకుంటే ఆమె ఈపాటికి శపంగా మారేదే

ఏదాదినైనా క్రితం అప్పుడాల వ్యాపారం చేసే బుచ్చమ్మ కూతురు శ్యామల చావు కూడ యిటువంటిదేనా అని అనుమాన మొచ్చింది సత్యానికి

చీకటి పడేవేళ నీళ్ళకెళ్ళి కాలు జారి నేల నూతిలో పడిపోయిందన్నారంతా- కానీ యిప్పు డాలో చిన్న అదీ అత్తపాత్యమో ననిపిస్తోంది ఏ పంచాయితీ లేకుండానే కేవలం ప్రమాదంగా బాపించి ఆ విషయాన్ని తేలిగ్గా కొట్టి పారేశారా పూరువాళ్ళు-

అదే నిజమైతే?

నిన్న శ్యామల ఈ రోజు పద్య

మరి రేపు ?

ఈ అన్యాయానికి ఆగడానికి అంతులేదా?

సత్యం బాగా ఆలోచించి ఒక నిర్ణయాని కొచ్చాడు అనసూయమ్మని

జరిగిన కద -6 సంగమయ్య కుటుంబానికి ఊళ్ళో పేదలందరి కుటుంబాలకూ అప్పుడిగా ఉంటాడు దేవుడు కరణం మోసాన్ని అధికారులకు తెలియజేసి పట్టించినందుకు హత్య చేయబడతాడు తరం మారి దేవుడి కొడుకు దేవుడి లాగానే ప్రజల తలలో నాలుకవుతాడు రైతుల పంచదార కార్కుల విషయంలో పీల్చేమేన్ చేసిన అన్యాయాన్ని మేనేజర్తో చెప్పి పీల్చేమేన్ను ఉద్యోగం నుంచి స్వేచ్ఛించి చేయిస్తాడు ఉద్యోగం కోసం పంతులు బతిమిలాడుతాడు సత్యం కరిగి పోతాడు బుచ్చిశెట్టిగారి బాపమరిది చేసిన అన్యాయం వల్ల అత్తపాత్య చేసుకోబోతున్న పద్యను రక్షిస్తాడు

ఎరిరించి విషయాన్ని వివరించాడు ఆమె లబ్ధిదోమని కూతుర్ని ఎట్టువల్ల ఎడవడం తప్పితే మారుకూట మాట్లాడలేదు ఆమె కాస్త స్థిమితపడ్డాక తన అనుమానాన్ని తన నిర్ణయాన్నీ అనసూయమ్మకి అక్కడ చేరిన వారికి వివరించేడు సత్యం

ఈ అత్తపాత్యలకి అంతు మనం కనుక్కోవాలి మన పూరి ఆడబడుచుల్ని మనం రక్షించుకోవాలి అని, ప్రస్తుత సమస్యను తనట్లా పరిష్కరించాలనుకుంటున్నాడో చెప్పేడు-

అంతా సరేనంటే సరేనన్నారు-

అనసూయమ్మ మాత్రం తన బ్రతుకు బయ్యాన్ని వ్యక్తం చేసింది

వాళ్ళు డబ్బున్న మారాజులు- పైగా వాళ్ళదో కులం, మాదో కులం అనుకున్నది జరక్కపోగా వున్న ఊన్ పాడి కూడ కరువై పోతుంది మా బతుకు బజార్న పడుతుంది అని వాపోయింది-

ఆ పరిస్థితే ఎదురైతే నీ బతుక్కొచ్చిన బయమేం లేదు మేమంతా వున్నాం మీ యిద్దరికీ తిండి పెట్టలేక పోం యీ పూళ్ళో యింకా మంచితనం బతికే వుంది ఈ రోజు జరిగిందానికి చేతగాని దద్దమ్మల్లా పూరుకుంటే రేపు యిటువంటి చావులకు పాదూ పడ్డా వుండదు అన్నాడు సత్యం

అందరి మాటలూ వింటూ మౌనంగా పూరుకుంది పద్య యీ సమస్య మీదేకాని నాది కానట్లు

మొత్తానికి ఎలాగైతేనేం సత్యం చెప్పిందానికే అంగీకరించింది అనసూయమ్మ-

ఆ రాత్రే ముఖ్యమైన నలుగుర్ని తీసుకుని బుచ్చిశెట్టి తలుపు తట్టేడు సత్యం తలుపు తీసిన బుచ్చిశెట్టి ముందు ఆశ్చర్యపోయాడు తర్వాత కంగారు పడ్డాడు- విషయం తెల్పుకుని బయపడ్డాడు- కానీ అవేమీ బయటకు కన్పించకుండా జాగ్రత్తపడి ధైర్యంగా నిలబడ్డాడు ప్రతాప అటువంటి మనిషి కాదన్నాడు- అసలు అతనిమధ్య యిక్కడ వుండటమే లేదన్నాడు మీ అనుమానాలకి సాక్ష్యాధారా లేమి టన్నాడు తమ డబ్బు చూసి సంగనాచి పద్య యీ విధంగా ప్రతాపిని వలలో వేసుకోవాలని చూస్తోందన్నాడు- ఇంకా ఏవేవో అన్నాడు- కానీ ప్రతాపే దీనికి కారణమంటే ఒప్పుకో నన్నాడు బుచ్చిశెట్టి బార్య కూడ తమ్ముడి మంచితనాన్ని వర్ణించింది- అనసూయమ్మ రాంటి విషసర్పాల్ని యిన్నాళ్ళూ పాలు పోసి పెంచానని బాదపడింది జరిగిందానితో మాకోం

సంబంధం లేదంది.

వాళ్ళు చెప్పిందంతా చెప్పనిచ్చి సత్యం ఒక్కటే అన్నారు-

దీనిక్కారకుడు ప్రతాపే అని మేమంతా నమ్మేం. కొన్నిటికి సాక్ష్యాలు వెంటనే చూపించ లేం- ఈ సమస్యకు పరిష్కారం వారం రోజుల్లోగా తేలని పక్షంలో తను పూరంతటికీ యీ విషయం చాచింపు వేయిస్తాననీ పద్మకు న్యాయం చేకూరేవరకూ నిద్రపోననీ తేల్చి చెప్పి వెనుదిరిగి వచ్చేసేడు సత్యం.

అంతే!

ఆ మూడోనాడే అనసూయమ్మా, పద్మా ఆ పూరినుంచి మకాం ఎత్తేశారు.

దబ్బు చూపించి బుచ్చిశెట్టి వాళ్ళను పదిలించు కున్నాడు అన్నారంతా-

దబ్బు చాల సమస్యల్ని పరిష్కరిస్తుంది. తను అనుకున్నది జరక్కొదాయినా పోనీ మరో పూళ్ళో గుట్టుగా బ్రతుకుతారు అని సంతృప్తి పడ్డాడు సత్యం.

*****

పంచాయితీ ప్రెసిడెంటు ఆకాల మరణంవల్లా ఎన్నికల గొడవ ఆరంభమైంది- ఈ మారు ఎవరంటే ఎవరన్న సందేహం ఏర్పడింది-

ఎన్నికల తేదీ నిర్ణయమైంది-

నామినేషన్లు దాఖలు చేయడానికి యింకా ఐదు రోజు లుండనగా ఆ రాత్రి బోగేము ఓ వార్తను మోసుకొచ్చి రైతు లందరి మధ్యా సత్యం పున్న సమయంలో అతని చెవిన వేసేడు

అది.... బుచ్చిశెట్టి తన బావమరిది ప్రతాపేచేత నామినేషన్ వేయించాడు- ఆ సంగతిని సత్యం తనలోనే గుట్టుగా దాచుకోలేదు- అక్కడ పున్న రైతులందరికోసూ ఆ సంగతి చెప్పేడు- అందరికీ అది అశ్రద్ధకరమైన విషయమే అయింది- నిజానికా పూళ్ళో రాజకీయాల గురించి తెల్పింది చాల తక్కువ మందికే- అయితే ఎన్నిక లో స్పష్టమైంది- ఓట్లేస్తున్నారు- గ్రామ పెద్ద లనుకున్నవాళ్ళు ఎవరికి వెయ్యమంటే వాళ్ళకి వెయ్యదమే- వాళ్ళ మేలు చేస్తారంటే నమ్మదమే- అంతేగాని స్వయంగా ఆలోచించి ఓటేసేవారు తక్కువ.

కానీ యీ మారు యీ విషయం అశ్రద్ధాన్ని కలుగజేసే సందుకు కారణం అంతకు కొద్ది రోజుల శ్రీతమే ప్రతాపే చెడ్డ పక్కాగా పేరు బడటం- అనసూయమ్మ కూతురు పద్మ విషయంలో అతని వాత్ర చాల మరది రైతులకు తెలిసిందే- అయితే అడకూతురి గుట్టు బజార్లందుకు పెట్టదమని ఎవరి మట్టుకు వారే మనసులో పుంచుకున్నారా విషయాన్ని- ఆ ప్రతాపే యిప్పుడు నామినేషన్ వేశాడని తెల్చి అందరికీ అతనిపై అయివ్వత లాంటి భావం కలిగింది.

ఆ మర్నాడు ఆ వార్త ధృవపడి: మరెవ్వరూ నామినేషన్లు దాఖలు చేయకుండా బుచ్చిశెట్టి జాగ్రత్త పడ్డట్టు కూడ తెలియడంతో సత్యం తోక కొక్కిన ప్రాతే అయ్యేడు.

ఆ రాత్రి తన యింటి ముంగిట్లో నలుగురి రైతుల సమక్షంలో తన అభిప్రాయాన్ని బయటపెట్టేడు.

"ఈరి పెద్దంటే వయసుచేత, బుద్ధిచేత గొప్పవాడు కావాలి. నలుగురికీ ఉపకారం చేసి గౌరవింప బడాలి- ప్రతాపికి ఏవిధంగా చూసినా ఆ అర్హత లేదు- అతను గుణించేత నీమడు- స్త్రీలవట్ట వరమ శత్రువు. అంచేత అతనిపైన

చివరి గురువులు

పోటీగా మరొకరిని నిలబెట్టాలి. మనకి రాజకీయా లొద్దు- మన బతుకులు బాగుపడితే మన కదేచాలు- కానీ మనూళ్ళో మూడొంతుల జనం రైతాంగమే- అంచేత ఏ కొద్దిమందికో కావల్సిన వ్యక్తిగా మనకి పెద్దగా వుండాలింది- మనకి ఎన్నుకునే హక్కుంది గాబట్టి మన జనాభాయే అధికం కాబట్టి మనూరి పెద్దగా ఎవరుంటే బావుంటుందో మనమే నిర్ణయించి నిలబెడదాం- ఈ తడవ బుచ్చిశెట్టికి బుద్ధి చెబుదాం"- సత్యం యీ మాటలు చెప్పేసరికి అంతా అలోచించడం మొదలు పెట్టారు- ఆ తర్వాత అవునంటే అవునన్నారు. అలాగే చెయ్యాలని నిశ్చయించుకున్నారు- అయితే ఎవర్ని ఎన్నుకోవాలి అన్న సమస్య ఎదురైంది-

కొందరు సత్యాన్నే నిలబడ మన్నారు. కానీ సత్య మందుకు ఒప్పుకోలేదు-

"మనం శ్రమించే వాళ్ళం- అవేమే గాని అలోచన లేనోళ్ళం- పెద్దగా వుండాలైన వారికి కొద్దో గొప్పో చదువు, సంస్కారం, అలోచనా కావాలి. నేనందుకు తగను" అన్నారు-

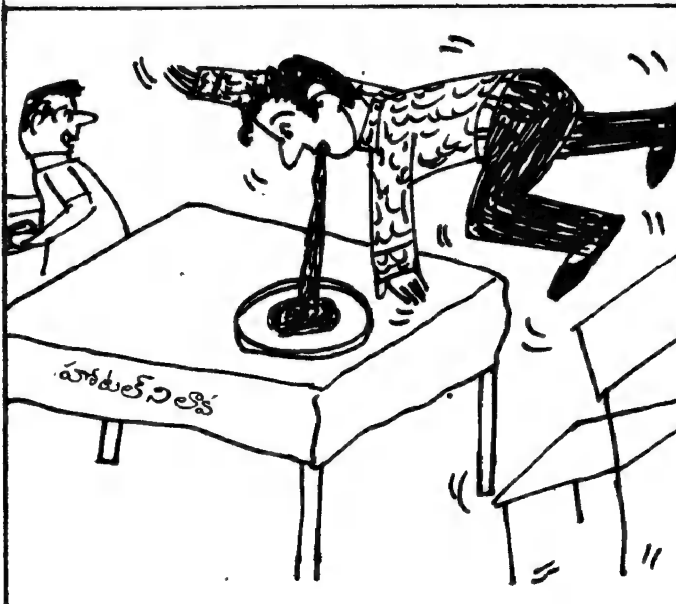
ఆ తర్వాత అతనే మాధవయ్య గారి పేరు సూచించేడు-

అందరికీ మాధవయ్య పేరు ఆమోదమే అయింది- మంచివాడు, ఉపకారస్థుడు, కానింత చదువు, అలోచన వున్నవాడూ- అందరికీ కావల్సిన వాడు- అందర్ని గౌరవించ గలిగిన వాడు- అజాత శత్రువు. బాగుందంటే బాగుందన్నారంతా- అయితే మాధవయ్య అందు కొప్పుకుంటాడా అనే సందేహ మొచ్చింది- అయినే నిలబడితే బుచ్చిశెట్టికీ, కరణానికి మరికొంత మంది పూరి పెద్దలకి చెడ్డయి పోతాడు- అలా ఒకరి చేత చెడ్డనిపించుకునే మనిషి కాదు మాధవయ్య- అందుకనే అతని పనికి ఒప్పుకోడు అనిపించింది.

అయితే అతనుగాక వేరు మరెవ్వరూ లేరు. అందుకే ఆయనను ఒప్పించే మార్గం గురించి బాగా అలోచించేడు సత్యం. చివరికి అతనికో మార్గం దొరకనే దొరికింది.

మాధవయ్య గారి పెద్ద కూతురు శేమి స్కూలరీషియ్యల మీద పట్టుం కాలేదీలో చదివి వచ్చింది- అలోచనా, అధునిక భావాలూ కల అమ్మాయి- పేదోళ్ళ కష్ట నష్టాలూ, రాజకీయవేత్తల ఎత్తులూ, కుయుక్తులూ ఆమెకు బాగానే తెల్లయ్యాయి- అంచేత ముందామెకి సమస్యను వివరించి ఆమెచేత ఒప్పుస్తే, ఆమె తన తండ్రిని సులభంగా ఒప్పించ గలదు- అట్టిన రైతుల్నితా కల్పి ఎలాగూ అయిస్తూ బతిమాలతారు.

ఆ అలోచన బావుందన్నారంతా-

అంతే! ఆ మర్నాడుదయమే ఒకరిద్దర్ని తీసుకుని వెళ్ళి శేమిని కలిసేడు సత్యం- పరిస్థితిని వివరించాడు- తమ నిర్ణయాన్ని విప్పి చెప్పేడు- అంతా విని ఆశ్చర్య పోయిందామె- వారిలో కలిగిన మార్పు ఆమెను నమ్మలేనిదిగా చేసింది-

"మీరంతా ఒక్కమాటపై వుంటే మా నాన్న నొప్పించే భారం నాది. అయితే యింతవరకూ ఆయన గౌరవంగానే బతుకుతూ వచ్చాడు- ఆ గౌరవానికి భంగం కలగకుండా చూసుకునే బాధ్యత మీది. నలుగురితోనూ చెప్పి గెలిపించుకునే బాధ్యతా మీదే" అందామె చెప్పింది.

అంతా ఒప్పుకున్నారు-

ఆ రోజే తండ్రితో ప్రస్తావించింది శేమి. "మనకి రాజకీయా లెందుకమ్మా- అదొక సుడిగుండం- అందులో పడితే బయట పడడం కష్టం. పైగా ఆ పదవులూ అవీ నాకు నచ్చనివి" అంటూ తప్పించుకో జూ సేరు మాధవయ్యగారు.

"ఆ పదవుల మీద నాకూ మోజుల్లేవు నాన్నా- కానీ ఊరు బాగుకోసమే నా యీ ప్రయత్నం. ఊరి ప్రజలంతా కలిసి వచ్చి తమ అభిప్రాయాన్ని చెప్పారు- వారి కోరికను మన్నించాల్సిన అవసరమూ ఏర్పడింది- ఎంత అమాాయక ప్రజల్లైనా మంచేదో చెడేదో వాళ్ళు గుర్తించ గలుగు తున్నారు- అంతలా వారు మిమ్మల్ని యిష్టపడుతుంటే కాదనడం సబబు కాదు- ఓ దుమ్మడికీ, కామాంధుడికీ వీతం వేయడం మంచిదీ కాదు- మరేం అలోచించకు నాన్నా- మీ రెప్పుడూ ప్రజల మనిషే- ఈనాడు వాళ్ళు మిమ్మల్ని గుర్తించి గౌరవించాలను కుంటున్నారు. అంతే" అంది శేమి-

మాధవయ్య గారేం మాట్లాడలేక పోయారు- అలోచిస్తే కూతురి మాటల్లోనూ నిజమందని పించింది- నిండు మనసుతో కాకపోయినా ఒప్పుకోక తప్పలే దాయనకు-

మాధవయ్య నామినేషన్ వోకాడనే వార్త తెల్పి కోపంతో మండి పడ్డాడు బుచ్చిశెట్టి- ఇది అతనికి పుట్టిన బుద్ధి కాదని తెల్పుకొని ఎలాగైనా అతన్ని తన దగ్గరకు రప్పించుకుని నచ్చ జెప్పి విరమింప చేయాలను కున్నాడు- కానీ అదీ వీలు కాలేదు-

"చూస్తానుగా- ఎలా గెలుస్తాడు- ఆయనగారికి మద్దతిచ్చే ఆ అలగా జనం సంగతి చూస్తాను"- అనుకున్నాడు బుచ్చిశెట్టి-

ఆ అలగా జనమనుకున్న రైతులు అప్పుకోసం తన దగ్గరకు రాక మానరు- అప్పుడు వారి భరతం పట్టాలి. అదీ అతని ఉద్దేశం-

ఎన్నికల ప్రచారాలు మొదలయ్యాయి. ప్రతాప్ తరపున ప్రచారం చెయ్యడానికి చాల మంది పైపూరి యువకులను నియమించేడు బుచ్చిశెట్టి-

మాధవయ్యగారి తరపున కొద్ది మంది నాయంతో సత్యమే ప్రచారం చేయడం ప్రారంభించేడు- రైతాంగమంతా ఒక్కటయ్యారు. వారికి మరి మరీ చెప్పే అవసరం లేదు- మిగిలిన కొద్ది జనాభాకీ స్వయంగా వెళ్ళి చెప్పడం మొదలు పెట్టేడు- కొందరు చదువుకున్న వాళ్ళ దగ్గరికి శేమిను కూడ ప్రచారానికి తీసుకు వెళ్ళేడు- మాధవయ్య గారి మంచితనాన్ని పరోపకార బుద్ధిని పర్మిస్తూ ఆయన కాలి గొడికి కూడ ప్రతాప్ సరిపో డన్నాడు-

నిజానికా ఎలక్షన్లు కొత్త చరిత్రనే సృష్టించాయా పూరికి. రాజకీయాల జోలికి పోని అమాయకులంతా కలిసి కట్టుకొనిపో చోరు-

పోలింగు ముమ్మరంగా సాగింది- ముందు రోజు రాత్రి కల్పా కుండలతోనూ, సారా సీసాలతోనూ బంధుత్వాన్ని కలుపుకుని విజయాన్ని సాధిద్దా మనుకున్న బుచ్చిశెట్టి ప్రయత్నం వృధాయే అయిపోయింది.

విజయం మాధవయ్యనే పరించిందని తెల్పి అతనిలోని కోపానికి అవధి లేక పోయింది. అతని విజయం వెనుకనున్న సత్యంపైకి బుచ్చిశెట్టి దృష్టి మళ్ళింది-

తన బావమరది పరాజయ మొకటి తన పరాజయ మొకటి కాదు- అంచేత పూరు పూరంతా తనను అవమానించినట్లే భావించాడు బుచ్చిశెట్టి.

తన నవమానించిన వారిపై వగ తీర్పుకోవాలను కున్నాడు-

డబ్బుకోసం తన గుమ్మం తొక్కి తన కాళ్ళు పట్టుకునే వాళ్ళు తన నవమానించి ఎదురు తిరిగిన వాళ్ళు!

"అదీ చూద్దాం" అనుకుని వాళ్ళు నూరేడతను.

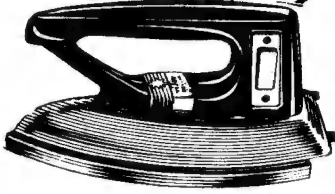
(ఇంకాఉంది)

విజయ్ మిక్సి

55 నిమిషాలు నిర్విరామంగా
పనిచేయగలదు.

ఉచితం!

“ప్రతి విజయ్
మిక్సితో ఒక
విజయ్
స్విచ్ ఐరన్
ఉచితం.”

ఈ అవకాశం
కొద్ది రోజులు మాత్రమే

Vijay® - a friend of your family

మొదటి విశ్వసాధారణ గ్రంథపరిశీలన

"ఒకడు! రంధి. ఈయన మనమంతా బేగెల్లాల్లా, బడికి!... మాష్టరుగారు 'సెప్పారు' అన్నాడు చెరువు గట్టు దగ్గర కూర్చుని పండుల్ని కాస్తున్న రంధిగారితో రామిగాడు.

"ఏం?" అని అడిగాడు రంధిగాడు.

"మనకి సొంతం మొచ్చిందట!... అందుకని అటలు అడిగారట మాష్టరుగారు. పండేలు పెట్టి బగుమతులు కూడా ఇతారట!..."

"నిన్ననేమిరా బడికి రావేదు?... మరో కుర్లోడు అడిగాడు రంధిగారీ.

"మా అయ్యకి ఊష్ట మొచ్చినాదిరా. అందుకని నేను పండుల్ని కాయాల్సిచ్చింది."

"అయితే ఈయారా వేటి?..."

"వతాను. మా అయ్య కాసేపట్లో వతాను. అప్పుడెలిపాస్తాను." అన్నాడు.

"సరే! బేగెరా! మేమంతా బడికాడే ఉంటాం!..." అంటూ తనతో వచ్చిన కుర్లోళ్ళతో వెళ్ళిపోయారు రామిగాడు. వాళ్ళు వెళ్ళిపోయిన తరువాత మూపురాలతో చెరువు ఒడ్డున బురదలో పొడుస్తూ తిరుగుతున్న పండుల్ని లెక్క పెట్టుకున్నాడు రంధిగాడు. అటూ ఇటూ వెళ్ళిపోకుండా లెక్కకు సరిగ్గా ఉన్నాయనుకుని, తండ్రి రాగానే విషయం చెప్పి లగేత్తుక వెళ్ళాడు బడి వైపుకి!..

బడందే భారీ బిల్డింగులో లేదది. కనీసం కమ్మలపాకలో కూడా లేదు. ప్రక్కతి సహజంగా పుట్టి. కొమ్మలు బార చాచుకుని, మెడకు "బడి" అన్న చిన్ని బొర్లు తగిలించుకుని ఉన్న, మరి చెట్టు క్రింద ఉంది.

ఆ చెట్టు క్రింద ఒకటి నుండి మూడో క్లాసు వరకూ జరుగుతుంటే, ప్రక్కనే ఉన్న వేప చెట్టు క్రింద నాలుగో క్లాసు, సీమ చింత చెట్టు క్రింద ఐదో క్లాసు నడిపెస్తున్నారు.

(గమనిక :- ఈ మధ్యే మంత్రిగారు నాటి వెళ్ళిన మొక్కలను ఊరి జనం పెంచుతున్నారని గమక అవి త్వరలో చెట్టుగా మారితే వాటి క్రింద మరికొన్ని క్లాసులు పెట్టవచ్చు!...)

అది ఆ బడి పరిస్థితి.

* * *

పెల్లలకు పరుగు పందెం పెట్టారు శంకరం మాష్టరు.

వరుసగా పరిగెడుతున్న వాళ్ళలో రంధిగారి

పరుగు చూసి ఆశ్చర్యంతో నోరు తెరిచారాయన.

పెల్లలందరినీ ఆరు బేపీలుగా విడదీసి పెట్టిన పరుగు పందెంలో ఆరుగురు ఫస్టుగా వస్తే, ఆ ఆరుగురికీ పందెం పెడితే రంధిగాడు ఫస్టువాడిగా వచ్చాడు.

వాడి భుజం తట్టి మెచ్చుకున్నారు శంకరం మాష్టరు.

వేప చెట్టు క్రింద నిలుచుని చూస్తున్న సొంబాబు వడివడిగా అడుగు లేస్తూ వచ్చి, తారుషంగా తల ఎగుర వేసి, "ఏమిటి మాష్టరు. నన్నెందుకు వీళ్ళతో పందెం వెయ్యించలేదు?...?" అని నిలదీసి అడిగాడు

ఉలిక్కిపడి వాడి వైపు చూసిన శంకరం మాష్టరు, "అమ్మమ్మ! ఆ మాటనకు బాబూ! నిన్ను కూడా వీళ్ళతో పరుగు పెట్టిస్తే... ఆ విషయం మీ మావయ్య గారికి తెలిస్తే నన్ను ఈ ఊరు నుండే పరుగు పెట్టిస్తారు..."

"ఎందుకూ?...?" అర్థంకాక అడిగాడు.

"ఎందుకంటావేమిటి బాబూ!... నీవు పరిగెడితే నీ కాళ్ళు నొప్పి పుడతాయి. ఆ విషయం మీ మావయ్య గారికి చెప్తావు. అప్పుడు నా పని సరి!... చూడు బాబూ! నీకు కావలసింది బహుమతగా? నీకా బహుమతి వచ్చే ఏర్పాటు నేను చేస్తానుగా! నువ్వొక ఇంటి కెళ్ళిపో బాబూ!..." అంటూ సొంబాబు చిన్ని గెడ్డం పుచ్చుకుని బ్రతిమలాడారు మాష్టరుగారు.

అయిన చేతిని దూరంగా నెట్టిస్తూ, "అలా ఇచ్చిన బహుమతి నా కొడు! నేను పరుగులో వాళ్ళతో గెలవగలిగితేనే తీసుకుంటాను" అన్నాడు.

"ఇంతటి 'నిజాయితీ నీలో ఉండకూడదు నాయనా!" అని అనబోయి, ఆ మాటను బలవంతంగా గొంతులో దిగమెంగుకున్నారు మాష్టరుగారు.

"ఏమిటి మాష్టరు?... మాట్లాడరు!" మరలా అడిగాడు, సొంబాబు!

మాష్టరుగారి మౌనమే సమాధానమయింది ఈ సారి కూడా!

"సరే!..." అంటూ అక్కడి నుండి వెళ్ళిపోయారు సొంబాబు! శంకరం మాష్టరుగారి గుండె దడదడా కొట్టుకొనగింది, ఏముపద్రవం వస్తుందోనని!...

అనుకున్నట్లే పది నిమిషాల్లో వెంట దిట్టు కొచ్చాడు సొంబాబు, వాళ్ళ మావయ్య

బంగారాజుని. ఆయన వస్తూనే, "ఏమిటి మాష్టరు? మా వాడు చెప్పాడని..." అని అడిగాడు.

అంతా వివరించి చెప్పారు శంకరం మాష్టరు.

"ఏమిరా! మాష్టరుగారు చెప్పింది బాగానే ఉందిగా! నీ కంతగా కావల్సి బహుమతి ఇప్పిస్తానంటున్నారు కదా?...?" అన్నారు మేనల్లుడితో.

"నా కొడు!..." తల ఎసురుగా వినరాదు సొంబాబు!

"సరే!... మాష్టరు! వీడు మొండి వెదవ. మన మాట వినడు గాని, ఓ సారి వాళ్ళతో పరిగెత్తించు!..."

అది విని సొంబాబు ముఖం వెలిగిపోతే, మాష్టరు గారి ముఖం వివర్ణమయింది. ఆయన మరికాస్తా ఇరుకులో పడ్డారు.

"అయ్యో! ఇప్పుడు పైనల్లాగా మిగిలింది రంధిగాడు. వాడితోనే మనవాడ్ని పందెం వెయ్యించాలి!..."

"వెయ్యించు!..." వేయిస్తేనేం అన్నట్టు అడిగారు బంగారాజు.

మాష్టరుగారు ఇబ్బందిగా ముఖం పెట్టి, "వెయ్యిచ్చనుకొండి! కాని వాడిది లేదే పరుగు. మన సొంబాబు ఓడిపోయే ప్రమాదముంది!..."

ఆ మాటలు విని బంగారాజు, ఒంటి కాలు మీద లేచాడు.

"అదంతా నా కనవసరం. నువ్వేం చేస్తావో నీ ఇష్టం. మా వాడే గెలవాల్సి..." అంటూ కోపంగా అక్కడి నుండి వెళ్ళిపోయారు ప్రెసిడెంటు!

తల వట్టుకుని కాలు విరిగిన కుర్లీలో కూర్చుండి పోయారు, మాష్టరు గారు. ఓ రెండు నిమిషాలు ఆలోచించి పందెం మరుసటి రోజుకి వాయిదా వేసి, సొంబాబుని బ్రతిమలాడి పంపించేసారు.

* * *

మరుసటి రోజు ప్రెసిడెంటుగారు, ఊరి జనం చూస్తుండగా పందెం ప్రారంభమయింది.

రంధిగాడు, సొంబాబు ప్రక్క ప్రక్కనే నించున్నారు, పరుగు పెట్టడానికి సిద్ధంగా!...

రంధిగారీ చూడగానే కాస్తా అనుమానమొచ్చింది ప్రెసిడెంటు గారికి వెంటనే మాష్టరు గారిని పిలిచి అడిగారు.

"వాడ?... వాడు దానరయ్య కొడుకండి!..." అన్నాడు.

అంతే!... ప్రెసిడెంటుగారు పాక్ తిన్నట్టుయ్యారు. గతంలో వాడి వెనుక నున్న కథ ఆయన కళ్ళ ముందు కదలాడింది.

* * *

"కారదా! పిలుస్తున్నది నిన్నే!..." ఈ సారి గర్జించాడు బంగారాజు.

అయినా కారద వినిపించుకోలేదు. కూర్చున్న కుర్లీలోంచి లేచి బయటకు వెళ్ళిపోబోయింది.

గట్టుకున్న అమె చెయ్యి వట్టుకుని ఆపాడు బంగారాజు.

పట్టుకున్న చేతిని ఎసురుగా విడిచింది,

గిరుక్కున అటు తిరిగి కోపంగా చూసింది అతని వైపు
కారద.

"పిలుస్తుంటే వినపించుకోకుండా
వెళ్ళిపోతున్నావే?..."

"నీ పిలుపు విన అగాళ్ళిన అవుసరం నాకేలేదు"
నిర్లక్ష్యంగా చెప్పింది అమె!

"ఉంది..."

"లేదు!..."

"నేను నీకు కాబోయే భర్తను..." మనాలు
మెలేస్తూ అన్నాడు.

ఆ మాటలకు మరింత కోపంగా చూసింది కారద,
అతని వైపు.

"ఎవరన్నారు?... సూటిగా అడిగింది.

"చునపెద్దలు..."

"పెద్దల మాటలతో పెళ్ళిళ్ళు జరిగిపోవు!..."

"నీ వెండుకిలా మాట్లాడుతున్నావో నాకు
తెలుసు!..."

"నీకు తెలిసిందేమిటో నాకూ తెలుసు!..."

"ఏమిటి నీకు తెలిసింది?..."

"నేను దాసరితో తిరుగుతున్నానని నీ కెవరో
చెప్పారు. చెప్పినా అది అబద్ధం మాత్రం కాదు. నేను
అతన్ని ప్రేమిస్తున్నాను. అందుకే అతని వెంట
తిరుగుతున్నాను..."

"కులభ్రష్టురాలి వవుతావు..."

"దాని వల్ల ప్రాణం పోదు. ప్రేమ సశించదు..."

"ప్రేమ కోసం ప్రాణం పోగొట్టుకోవల్సి వస్తే!..."

"అలా ఎన్నటికీ జరుగదు. ఒకవేళ జరిగినా నేను
భయపడను. నాకు కావలసింది ఆ దాసరి ప్రేమే!..."

"అది మాత్రం నీకు దక్కదు... నీకు పెళ్ళంటూ
జరిగితే నాతో నో!..."

"అది నీ భ్రమ మాత్రమే!... బావవైనంత మాత్రాన
పెళ్ళి చేసుకోవాలని ఎక్కడా లేదు."

"ఉంది. చచ్చినట్టు నువ్వు నన్నే పెళ్ళి
చేసుకుందావు. ఆ స్థితికి నిన్ను నేన
తీసుకొన్నాను."

"అయితే పందిం కట్టగలవా?... ఫాలెంట్ చేస్తూ
కుడి చేతిని విసురుగా గాలిలోకి ఎత్తి అడిగింది
కారద.

"పందెమా?... ఎలా?... అర్థం కానట్టు అడిగాడు
బంగారాజు."

"నీవే గెలిస్తే.... అంటే దాసరి నుండి నన్ను విడదీసి నీవు పెళ్ళి చేసుకోగలిగితే, నా పగతో నన్ను నీవు స్వీకరించకపోయినా నీకు ఊడిగం చేస్తూ నీ కాళ్ళ దగ్గరే బానిసలా బ్రతుకుతాను. అదే నేను గాని గెలిస్తే, నీవు జీవితాంతం నా ఎదురు తల ఎత్తుకుని తిరక్కాడదు."

"అ మాటలు వింటూంటే బంగారాజు ఒంటికి నిప్పు పెట్టినట్టు మండిపోసాగాడు. విడికిలి బిగించి ఎదురుగా ఉన్న రాతి స్తంభాన్ని ఒక్క గుడ్డు గుద్దాడు."

"ఏం, ఓడి పోతానేమోనన్న భయమేస్తుందా?..." కారద, హేళనగా అతని వైపు చూస్తూ అంది.

"అ భయం నీకుందా?... సరే నీ పందెంకి నేను ఒప్పుకుంటున్నాను." అంటూ విసురుగా అక్కడి నుండి వెళ్ళిపోయాడు బంగారాజు.

తరువాత, బంగారాజు ఎంత ప్రయత్నించినా కారదను అవలెకపోయాడు.

ఒ రోజు రాత్రి సమయంలో కారద, దాసరిని లేపుకుపోయింది. వాళ్ళ గురించి ఎంక్వేరీ చేసి చూసాడు బంగారాజు. ఎక్కడో పెళ్ళి చేసుకుని, ప్రక్కనే ఉన్న చేటి వరులో కాపురం పెట్టారని తెలిసింది.

తను ఓడిపోయినందుకు మండిపోయాడు బంగారాజు. ఎలాగైనా అమెపై కక్ష కట్టి దెబ్బ తియ్యాలనుకున్నాడు. కాని అనుకోని సంఘటనలు, మార్పులూ జరగడంతో ఏమీ చెయ్యలేకపోయాడు.

బంగారాజు తల్లిదండ్రులు యాక్సిడెంటులో చనిపోయారు. తరువాత తండ్రి వారసుడిగా ఊరి ప్రెసిడెంటయ్యాడు. చెల్లిలి బలవంతం మీద దూరపు బంధువుల అఘాయని పెళ్ళి చేసుకున్నాడు. ఇన్ని మార్పులతో తన కక్ష సాధింపు చర్యని, కారద మీద అమలుపరచ లేకపోయాడు. అలా అని పూర్తిగా మళ్ళిపోనూ లేదు. తన పాపాణ పూదయపు పొరలలో ఓ మూల దాచే ఉంచాడు.

రెండేళ్ళు గడిచి పోయాయి.

కారద, దాసరియ్య ఓ బిడ్డతో తిరిగి ఈ ఊర్ వారు. వాళ్ళతో పాటు ప్రెసిడెంటు ఎలక్షన్లు

పందెం

పచ్చాయి. అందుకని వాళ్ళు వచ్చినట్టు తెలిసినా బంగారాజు కిమ్మనకుండా ఊరుకున్నాడు. దానికి కారణం లేకపోలేదు. ఏం చేసినా ఫలితం దక్కితే ఫరవాలేదు. ఒకవేళ బిడిసి కొడితే గుట్టు బయట పడుతుంది. అట్టుడుగు వర్గాల నుండి వచ్చే అరవై శాతం ఓట్లు పోయే ప్రమాదం ఉంది. అందుకని కొన్నాళ్ళు మౌనం వహించడమే మంచిదని ఉరుకున్నాడు.

ఈలో ఎళ్ళైతేనా కారద ఎదురైతే, ముఖం చాటు చేసుకుని వెళ్ళిపోవడం మొదలు పెట్టాడు. బంగారాజు, దానికి కారద నవ్వుకునేది.

ఎలక్షన్లయ్యి, బంగారాజు మరలా ప్రెసిడెంటయ్యాడు. అప్పటి వరకూ మౌనం వహించిన బంగారాజు తన కక్ష సాధింపు చర్య మొదలు పెట్టాడు.

పోలమ్మ జాతరలో బిడ్డర్ని చంక నేసుకుని తిరుగుతున్న కారదను, బంగారాజు మనుమలు అమె తిరుగుతున్న పరియాలో పెద్ద గొడవ పెట్టి... గందరగోళంగా తయారైన ఆ గుంపు మధ్యలో ఇరుక్కుపోయిన కారదను నిర్వాక్షిణ్యంగా కత్తిపోటుకి గురి చేసారు. వెన్నులోంచి దూసుకుపోయిన పదునైన కత్తి కారదను క్రింద పడి, గిలగిలా తన్నుకుని చనిపోయేలా చేసింది!...

అంత దూరంలో చంక నుండి జారి పడిపోయిన అమె కొడుకు రంధిగాడు బంగారుకుంటూ వచ్చి కారద గుండెపైకి ఎగ్గబాకి విడవసాగాడు.

మరుసటి రోజు పంచాయతీ జరిపే సమయంలో కారద శవాన్ని చూసిన బంగారాజుకు రాక్షసానందం కలిగింది. కాని అమె ముఖంలో విజయ గర్వం ప్రస్ఫుటంగా కనిపిస్తుందనీ... 'నా ప్రాణాన్ని తీయగలిగావు గాని నా ప్రేమను మాత్రం భగవంతుడేలేకపోయావు నీవు! అని!

* * * *

"అయ్యో! పందెం మొదలు పెట్టించ మందారా?... అన్న మాష్టారి గారిమాటలతో

ఉలిక్కిపడ్డాడు బంగారాజు. మరొకసారి రంధిగాడి వైపు చూసాడు. వాడు తన వైపేచూస్తున్నాడు. కారదే వాడి రూపులో నిలుచుని, ఒకసారి పందెంలో ఓడాపు. ఇంకా సిగ్గు రాలేదా నీకు. మరలా ఓడాలని ఉందా?... అంటున్నట్టునిపించింది.

బంగారాజు కుట్టిలోంచి దిగ్గుస లేచి నిలుచున్నాడు. మాష్టారు గారిని దగ్గరగా పిలిచి, "మాష్టారూ! ఏది ఏమైనా మా సొంబాడే గెలవాలి! ఆ రంధిగాడు ఎట్టి పరిస్థితిలోనూ గెలవదానికి వీలులేదు" అన్నాడు మెల్లగా!....

"అల్లాగేనండి!... నేనా ఏర్పాటు చేసానులెండి." అన్నాడు, అంతే మెల్లగా!.... అని లైను దగ్గరికి వెళ్ళి మాష్టారుగారు విజిల్ కొట్టారు.

రంధిగాడు, సొంబాబు పరుగు లంకించుకున్నారు. చూస్తున్న పిల్లలు కేకలు పెట్టసాగారు. పెద్దలు ఉత్సుకతతో చూస్తున్నారు.

పరిగిడుతున్న ఇద్దరిలో సొంబాబు ముందుకు వెళ్ళాడు. తరువాత రంధిగాడు, వాడ్ని దాటేసాడు.

రంధిగాడు!....

సొంబాబు!.....

రంధిగాడు.

రంధిగాడు

రంధిగాడు.

రంధిగాడిది ఒకటే పరుగు! లేడి పరుగు.

. శంకరం మాష్టారు గారికి గుండె దడదడ కొట్టుకోసాగింది. 'ఒకవేళ రాత్రి ఇచ్చిన మాట గాన మర్చిపోలేదు కదా వీడు?' అన్న అనుమానం కలిగిందాయనకు.

ముందు రోజు పందెం వాయిదా వేసినపుడు రాత్రి పది గంటల సమయంలో మెల్లగా రంధిగాడి ఇంటికి కెళ్ళారు మాష్టారుగారు. వెళ్ళి వాడి చేతులు పట్టుకుని, "ఒరేయ్ రంధి. ఇవి చేతులు కావురా!... నన్ను మరో ఈరు ట్రాన్సుఫర్ పోయేలా చెయ్యకురా!... రేపు పందెంలో నువ్వు ఓడిపోరా!..." అంటూ రంధిగాడి చేతులు పట్టుకున్నారు మాష్టారుగారు.

"ఏమిటి మాష్టారు?... నన్ను బాగా పరిగెడతావురా

త్రిశ్శీతపులేనట. బీస్తి మీ ముఖాన కాట్టి రమ్మని త్రియ్యగారు సెప్పారండీ!

అయ్యోగారి సంతకం ఎవరో ఖాళీలో మోస్తున్నట్టు భను మూసంగా వుందిట అందుకే!.....

భగవత్సేవలో, భగవదర్చన ప్రధాన మైనదిగా భక్తులు భావిస్తారు. అద్వైతర నామ పూజకంటే సహస్రనామ పూజ ముఖ్యమనీ, అంతకంటే లక్షార్చనకు విలువ ఎక్కువ అనీ వారి భావన. పుష్పాలలో కొన్ని అందంగా ఉంటాయి. కాని వాటికి సువాసన ఉండదు. కొన్ని అందంగా కానరాక పోయినా మంచి పరిమళం కలిగి ఉంటాయి. కొన్ని అందంగానూ, సువాసన కలవిగానూ కూడా ఉంటాయి. అందువల్ల ఈ మూడోరకం పుష్పాలను సంపాదించి, వాటినే భగవ దర్చనకు ఉపయోగించ దానికి ప్రయత్నించడం జరుగుతుంది. ఎక్కువ ఖర్చు చేస్తే గాని అవి లభించవు. విలువగల పూలతో పూజస్తే భగవంతునికి అనుగ్రహం కలుగుతుందనే అభిప్రాయంతో ఇలా అర్చన జరుగుతుంది. భక్తి ప్రధానం కాని పూవులు దేవునికి ముఖ్యం కావు. రాజుగారు పూజించిన సువర్ణ పుష్పాల కంటే భక్తితో కుమ్మరి చేసి తెచ్చిన మట్టి పూవులే భగవంతుడు ప్రీతితో స్వీకరించిన గాథ అందరూ ఎరిగినదే!

ఇతర పుష్పాలకంటే ఎక్కువ విలువైనది హృదయ కుసుమమే! అచంచల భక్తితో హృదయంలో భగవంతుణ్ణి ధ్యానించడమే ఉత్తమ మైన భగవదర్చన. ఆ అర్చనకు ఏ సహస్ర నామార్చనా, ఏ లక్షార్చనా సాదిరావు. అట్టి భక్తుణ్ణి భగవంతుడు, అన్ని వేళలా గమనిస్తూ, అపదలు

భక్త్యుషు

భగవదర్చన

వచ్చినప్పుడు అడ్డుపడి రక్షిస్తాడు. భక్తునికి అట్టి విశ్వాసం కూడా ఉంటుంది.

ఒకప్పుడు ఎడతెగని వర్షాలవల్ల ఒక గ్రామానికి దగ్గరగా ఉన్న ఒక యేటికి వరద వచ్చింది. ఆ యేటికి అంత వరద రావడం గ్రామస్థులలో ఎవ్వరూ కనీసం ఎరుగరు. వాన వెలియగానే నదీ ప్రవాహాన్ని వేడుకగా చూడడానికి కొందరు అక్కడికి వెళ్లారు. వారిలో పరమ భక్తాగ్రణి ఒకడు ఉన్నాడు. అందరూ నది ఒడ్డున నిలిచి, ప్రవాహాన్ని ఆశ్చర్యంతో చూస్తున్నారు. ఆ భక్తుడు కొంత ముందుకు వచ్చి నీటి వడి ఎంత ఉందో అని నీటిలో కాలు పెట్టాడు. వెంటనే ప్రవాహం అతన్ని లోపలికి లాగుకొని పోతున్నది. అతనికి ఈత తెలియదు. ప్రవాహం నుంచి తప్పించు కొని ఒడ్డు చేరడానికి అతను ఎంతో

యత్నిస్తున్నాడు. కాని లాభం లేకపోయింది. ఒడ్డున ఉన్నవారు "ఇతడిని నీటిలో ఎవరు దిగమన్నారు? ఈదడం చేతకానివాడలా చెయ్యి వచ్చునా?" అని విమర్శిస్తున్నారే కాని, ఒక్కరూ అతనికి సహాయం చెయ్యడానికి సిద్ధపడలేదు. ఆ భక్తుడికి దైవ ధ్యానం తప్ప గత్యంతరం లేకపోయింది. ఇంతలో ఎక్కడి నుంచో ఒక జాలరి వచ్చి ప్రవాహంలో దిగి, ఆ భక్తుని చెయ్యి పట్టుకుని లాగుతూ, అతి కష్టం మీద ఒడ్డు చేరి అతని ప్రాణాలను రక్షించాడు. సమయానికి భగవంతుడు తన భక్తుణ్ణి రక్షించ దానికి ఆ జాలరిని పంపాడని మనం గ్రహించాలి. ఆడంబరంగా ప్రచారం కోసం చేసే భగవదర్చన కంటే నిరాడంబరంగా హృదయ కుసుమంతో పూజించడమే ఉత్తమం. అదే భక్తునికి శ్రీరామ రక్ష.

—బులుసు వేంకటరమణయ్య

అన్న మీరే ఓడి పొమ్మంటున్నారు?" అని అడిగాడు 'వాడు, మాష్టరుగారు చెప్తున్నదేమిటో అర్థంకాక!

"నా పరిస్థితి అటువంటిదిరా!..." అంటూ అంతా వివరించి ఒప్పించారు మాష్టరుగారు.

మరి ఇప్పుడు సాంబాబుని పదిలేసి రంధిగాడు అలా పారిపోతుంటే అనుమానం కలిగింది, మాష్టరుగారికి!

అంతే!...

ఒక్క క్షణంలో మార్పు జరిగిపోయింది.

మెరుపులా పరుగు తీసిన రంధిగాడు దబ్బున క్రింద పడిపోయాడు. మరి లేవలేనట్లు నటించసాగాడు. అది చూసిన మాష్టరు గారి గుండెలో ఒక్క సారిగా దడ తగ్గిపోయింది.

బంగారాజు మిసాలు మెలేస్తూ లేచి నిలుచున్నాడు.

అంతే!...

మరో హడాక్ సంఘటన!...

ఎవరూ ఉపాించని సంఘటన... చివరికి రంధిగాడు కూడా అలా జరుగుతుందనుకో లేదు.

రంధిగాడి కన్నా ఓ రెండు గజాలకు ఇవతలే సాంబాబు పడిపోయాడు. మాష్టరుగారు పరుగున వాడి దగ్గరికి వెళ్లారు. వాడిక పరుగెత్త లేనన్నాడు. అది విని బంగారాజు తల బాదుకున్నాడు.

కారద నవ్వుతుంది.

బంగారాజు చేతి కర్రను నేలకేసి కొట్టి చరచరా వెళ్ళిపోయాడు, ఈ ఓటమిని భరించలేనట్లు...!

రంధిగాడు మెల్లగా సాంబాబు దగ్గరికి వచ్చాడు. సాంబాబు వాడి భుజం మీద చెయ్యి వేసి, "ఒరేయ్! నువ్వే గెలిచావురా!... నీతో పరిగెత్తడం ఎవడి తరం కాదు. నీవు పడిపోవడం చూస్తేనే నాకు

అర్థమయిపోయింది. నువ్వూ నిజంగా పడిపోలేదని, నిన్ను కాచాలని ఎవరో పడిపోమన్నారని. అందుకే న్యాయంగా నీకు రావలసిన బహుమతిని నేను తీసుకోవడం మంచిది కాదని, నీలాగే పడిపోయినట్లు నటించాను... ఇంకెప్పుడూ నీ పరుగును వెనుకపడనివ్వకు! పరిగెడుతూనే ఉండు.

నీ పరుగును అడ్డే వాళ్ళను నెట్టుకుని పరిగెత్తు!... పందెంలో గెలుపునీ చేతికి దక్కించుకోడానికే చూడు!..."

విజ్ఞాని లా మాట్లాడుతున్న సాంబాబు మాటలు మౌనంగా రంధిగాడు వింటుంటే, మాష్టరుగారు నోరు తెరిచి ఆశ్చర్యంగా వినసాగారు.

కారద ఆనందాశ్రువులు రాలుస్తుంది. □

నీరియత్

ప్రత్యక్ష పవనాలు

జి. భవానీ కృష్ణమూర్తి

(గత సంచిక తరువాయి)

కాస్ట్యూమలయ్యాక కాసేపు అలవాటు ప్రకారంగా లైబ్రరీలో కూర్చుని రిఫరెన్సు పని ఘుగించుకుని బయట వడింది ప్రత్యూష. ఒక ఫ్రెండుతో కలిసి కబుర్లు చెప్తూ కాస్త దూరం నడిచాక ఆ ఫ్రెండు బస్ స్టాండ్ కి వెళ్ళిపోతే తను మెల్లగా నడుస్తూ అటో కోసం చూస్తోంది.

"మున్నీ!", అన్న పిలుపు పని చివ్వున తల తిప్పి చూసింది. కాస్త పక్కగా నిలబడి ఉన్న మనోజ్ కి చూసి బెదురు తగ్గడంతో చిన్నగా నవ్వుతూ, "మిరా? ఇంట్లో తప్ప బయట ఎవరూ అలా పిలవరు, నన్ను అల్లరి పెట్టడానికి ఎవరైనా అలా పిలుస్తున్నారేమో నని భలే భయపడ్డాను" అంది మనోజ్ దగ్గరికి వచ్చి పరకూ ఆగి.

"సారీ! మీ అసలు పేరుకంటే అలా పిలవడమే తేలిక అందుకని....."

"ఫరవాలేదు లిండి. ఏమిటిలా వచ్చారు?" అడిగింది అడుగులో ఆడుగు వేసి నడుస్తూ.

"నేను వచ్చిన పని నిన్ననే పూర్తయిపోయింది. అసలు నిన్ననే వెళ్ళిపోవాల్సిన వాడిని కానీ, అంటి, ప్రహ్లాద్ బలవంతం చెయ్యడంతో ఆగిపోయాను. అఫ్ కోర్ట్! ఎన్నాళ్ళు ఉన్నా మరోరెండు రోజులు ఉండి వెళ్ళమనడం మన సాంప్రదాయం కదా! అందుకని వాళ్ళు అలా అని ఉంటారు. అందుకే ప్రయాణాన్ని ఇవాల్టికి వాయిదా వేసుకున్నాను. సాయంకాలం బండికి అమ్మ, నాన్న, నేను వైజాగ్ వెళ్ళి పోతున్నాము. వెళ్ళేలోగా మీతో రెండు మాటలు మాట్లాడదా మనినించింది, ఇదిగో ఇక్కడ మళ్ళాపెట్టి గంట నుంచీ ఎదురు చూస్తున్నాను. ఇంటి దగ్గర అయితే అందరూ ఉంటారు. మీ మాట ఎలా ఉన్నా అందరి ముందు నేనే ఇబ్బందిగా ఫీలవుతాను. అందుకే- మీకభ్యంతరం లేకపోతే ఎచ్చినా వెళ్ళి కాసేపు కూర్చుందాము?"

పెదవి కొడుకుతూ అతని మాటలు విన్న ప్రత్యూష, "అభ్యంతరం అంటే..... పెద్ద అభ్యంతరం ఏమీ లేదనుకోండి. కానీ....." సంకోచంతో ఆగిపోయింది.

జరిగిన కథ -16 : తీర్థయాత్రలకు వెళ్ళిన మారుతీరావు గంగలో అల్పత్యాగం చేసుకుంటాడు. అయిన భార్య దుర్గమ్మ, కూతుళ్ళు అస్తి కోసం ద్వారాణంగా ప్రవర్తిస్తారు. క్రమక్రమంగా దుర్గమ్మలో మార్పు వస్తుంది. అమె ఒక కూతురిని కని మరణిస్తుంది. అడవిద్వీప మాటలను తోసివేసి మాలతి ఆ వాపను తన కూతురితో సమానంగా పెంచుకోవడం మొదలవుతుంది. ప్రకాశరావు చనిపోతాడు. లారీ ప్రమాదంలో వేణుగోపాల్ మరణిస్తాడు. పిల్లలను పెంచి పెద్ద జేయడమే పరమావధిగా మాలతి వ్యాపారాలు నిర్వహిస్తుంది. మనోజ్ తిరిగి వచ్చి తల్లిదండ్రుల ముందు నాటకం అడి వాళ్ళను పెళ్ళికి ఒప్పిస్తాడు. వాళ్ళ తప్పులను గుర్తించ జేస్తాడు.

"అహ..... అనవసరంగా మిమ్మల్నిమి ఇబ్బంది పెట్టను."

"అబ్బే! నా ఉద్దేశ్యం అదికాదు. ఇంటిదగ్గర అమ్మ ఎదురు చూస్తూ ఉంటుందని...." ననిగింది.

అతను మాట్లాడబోయే దేమిటో తనకి చూచాయగా తెలుసు. రానని తిరస్కరించ దానికి మనసాపుడం లేదు. అలా అని అతని వెంట వెళ్ళడానికి ధైర్యం చాలడంలేదు.

సందిగ్ధావస్థలో కొట్టు మిట్టాడు తూండగానే అతను ఖాళీ అటోని అపి ఎక్కి కూర్చుని "ప్లీజ్ కమ్" అన్నాడు అమె వైపు చూస్తూ.

యాంత్రికంగా వెళ్ళి అటో ఎక్కింది ప్రత్యూష.

"ప్రంధ్వుతో ఎన్నోసార్లు ఎన్నో చోట్లకి వెళ్ళాను, ఇప్పుడిలా సంకోచిస్తున్నా నేమిటి? ఒక్కసారికే నాకిలా అనిపిస్తోంది. చిన్ని ధీరజ్ తో అలా నిర్భయంగా ఎలా తిరిగేదో?" అనుకుని, "ఎలాగైనా అది నాకంటే చీరవ కలది" అనుకుంది.

"ఎక్కడికి వెడదాం?" మనోజ్ రెడ్డించే సరికి అటో చనల నుంచి బయట పడి, "మిఇష్టం" అంది.

మరికాసేపట్లో అటో బాంక్ బండ్ మీద ఆగింది.

కాస్త దూరం ఫుట్ పాత్ మీద నడిచి ఒక సిమెంటు బెంచీ మీద కూర్చున్నా రిద్దరూ.

మనోజ్ వెళ్ళి రెండు ఐస్ క్రీములు కొనుక్కొచ్చాడు.

సాయంకాలపు నీరెండ పడి హుసేన్ సాగర్ నీళ్ళు బంగారు రంగులో మిలమిలా మెరుస్తున్నాయి.

చల్లని గాలి గిలిగింతలు పెడుతూ, కవ్వోస్తోంది ఆ యువక హృదయాల్ని.

గాలికి చెదిరి ముఖమీద పడుతున్న ముంగురుల్ని వెనక్కి తోసుకోవాలని విఫల ప్రయత్నం చేస్తూ, "నన్ను తీసుకొచ్చి మీరు మౌనం భోంచేస్తున్నారు" అంది.

"లేదు, ఐస్ క్రీమ్ తింటున్నాను" అన్నాడు నవ్వుతూ. ప్రత్యూష కూడా గడ్డిగా నవ్వేసింది.

వలువరన తళుక్కుమంది.

ఆ నవ్వు చూసి ముగ్ధుడై తన్మయత్వంతో తడేకంగా చూస్తుంది పోయాడు మనోజ్.

నవ్వాపేసి, తడబడుతూ తల దించేసుకుంది.

రెండు క్షణాలు మౌనంగా గడిచి పోయాయి.

"మున్నీ..... అయ్యామే సారీ.... మీ వాళ్ళందరూ అలా పిలుస్తుంటే ఏంటూండడం వల్ల నాకు తెలియకుండానే నేను కూడా అలాగే పిలిచేస్తున్నాను." అన్నాడు నొచ్చుకుంటూ.

"ఫరవాలేదు లిండి".

"థాంక్స్! నిన్న నేను అంటితో చెప్పిన మాటలు మీరు వినే ఉంటారు. అంటి అందుకు సుముఖంగా లేరని ప్రహ్లాద్ నాకు ముందే చెప్పాడు. మన మధ్య కోవలం స్నేహమే కాక, కొత్తగా బయటపడిన బంధుత్వాన్ని పురస్కరించుకుని అయినా అంటి అంగీకరిస్తారన్న ధైర్యంతో, నమ్మకంతో అడిగాను. అమ్మ అప్పుడేదో అలా చేసినా ఇప్పుడు పూర్తిగా మారిపోయింది.. తను పొందిన అనుభవాల దృష్ట్యా అంటి భయపడడం కూడా సమంజసమే ననుకోండి." ఇప్పుడు..... మీ విషయంలో అటువంటి పరిస్థితులు ఎదురు కావని మాత్రం నేను హామీ ఇవ్వగలను. ఆ విషయం గురించి మీరు ఏమాలో చించారో తెలుసుకుందా మన మిమ్మల్ని ఇప్పుడిలా తీసుకోద్దామని."

"మీకు తెలియనిదేముంది? అమ్మ ఇష్టాన్ని పెట్టాలికి వ్యతిరేకంగా ఎటువంటి నిర్ణయాలు తీసుకోవడం మొదటి నుంచీ మాకు అలవాటులేదు. ఇంతవయస్సు వచ్చినా అన్నయ్య కూడా ఎప్పుడూ ఏ విషయంలోనూ అమ్మ నిర్ణయాన్ని వ్యతిరేకించలేదు. అమ్మ నిర్ణయం ప్రకారమే ఇంత వరకూ అన్నీ జరుగుతూ వస్తున్నాయి. అలా అని వీ విషయం లోను మా మనసులు కష్టపెట్టుకునే పరిస్థితి ఎప్పుడూ రాలేదు. అమ్మ అలోచనల మీద, నిర్ణయాల మీద మాకు అంత నమ్మకం ఉంది. ఆ విషయం మీరు ఎప్పుడో గ్రహించే ఉంటారు. ఇక నా అభిప్రాయమంటారా? మీరు ఇదివరకే చెప్పాను. అమ్మ మనసు కష్టపెట్టుకోని విధంగా అమె నిర్ణయాలకి తల వంచి అమ్మని పూర్తిగా సంతోషపెట్టాలన్నదే నా అభిప్రాయం. అమ్మ నిర్ణయం ఎప్పుడూ నేను సుఖంగా, సంతోషంగా ఉండేలాగే ఉంటుందనే నమ్మకం కూడా నాకుంది" అంటి మనోజ్ మాటలు విన్న ప్రత్యూష.

"మొత్తానికి క్లర విరగకుండా, పాము చావకుండా చెప్పారు. అబ్బా! మిమ్మల్ని ఇంకా ఒత్తిడి చేసి ఇబ్బంది పెట్టను. అంటికి మనస్ఫూర్తిగా ఇష్టం అయితేనే తప్ప, ఒత్తిడి చేసి బలవంతంగా ఒప్పుంచడం నాకూ ఇష్టంలేదు. శేవలం నా అదృష్టాన్ని పరీక్షించు కుందామని అర్థి పెట్టుకున్నాను అంతే."

అమ్మమ్మ, తాతయ్య, మావయ్య బ్రతికి ఉండి ఉంటే మన బంధుత్వాలు సురుగున పడేవికాదు. ఈ పెళ్ళి గురించి ఇంత తర్జన భర్జనలు, ఈ గొడవలు ఏమీ ఉండేవి కాదు. మనపెళ్ళి ఎప్పుడో జరిగి పోయి ఉండేది. అంటి అభిప్రాయం కనుక్కుని ప్రహ్లాద్ ఉత్తరం రాస్తానన్నాడు. నేను మళ్ళీ ఈ ఊరు రావడం అన్నది ఆ ఉత్తరం మీద ఆధారపడి ఉంటుంది. నేను అనుకున్నది జరక్కపోతే అసలు రాననికాదు ఏదో వసుంధే తప్ప తరచుగా రావడం పడదు కదా! మన బంధుత్వం విషయం తెలిసి, మన కుటుంబాల మధ్య రాక పోకలు పునరుద్ధరించాలని ఇంత నాటకం అదాను. అమ్మని అందరి ముందు అలా మాట్లాడవలసి వచ్చింది."

"నిజమే. మీరలా మాట్లాడాల్సింది కాదు. అఫ్ కోర్స్! అనిడ చేసింది పొరపాటి అనుకోండి. కానీ అందరిముందు కన్న కొడుకే అలా ఇన్నర్స్ చేస్తే బాధగా ఉంటుంది కదా!"

"కరణ్, ప్రస్తుతం ఇక్కడ మీ కుటుంబ సభ్యులు మాత్రమే ఉన్నారు. మా అమ్మమ్మ, అమ్మ, పిన్నిలు కలిసి అంటిని ఇంటికి వచ్చిన బంధువులు. స్నేహితులందరి ముందు కూడా అవమాన కరంగా మాట్లాడారని తెలిసింది. అప్పుడు అంటి ఎంతగా బాధ పడి ఉంటారో అమ్మకి అర్థం అవడం కోసమే ఇలాచేశానుతప్ప, మా అమ్మ మీద నాకు ద్వేషమా చెప్పండి?"

"నిజమే ననుకోండి. కానీ, దొంగలు పడ్డ ఆరు నెలలకి కుక్కలు మొరిగినట్టు అప్పుడెప్పుడో మనం పుట్టకముందు జరిగిన దానికి ఇప్పుడిలా చెయ్యడం వల్ల ప్రయోజనం ఏముంది చెప్పుకోతగినంతగా. అయిపోయిన పెళ్ళికి బాజాలు వాయిచినట్లుంది తప్ప."

"అంతే నంటారా?" తను చేసిన పనికి అభినందించక పోగా అలా అనే సరికి నిరాశ చెందాడు మనోజ్.

నిజంగా చెప్పాలంటే బంధుత్వాన్ని ఏదో విధంగా బయట పెట్టేస్తే తమ పెళ్ళి జరగడానికి వివిధమైన అటంకం ఉండదని భావించి అన్ని తెప్పలు పడ్డారు. తీరా చేసి కథ అడ్డం తెరిగింది. "ఫూర్ మనోజ్! ఐ పిటీయూ" తన మీద తనే జాలిపడ్డారు.

సంధ్య చీకట్లు ముసురుకుంటున్నాయి.

బంగారు రంగు నీళ్ళు కెంపురంగులోకి మారి చివరికి వెన్నెల వానలో తడిసి

వెండి లేకు తాపడం చేసి నట్టు తళతళలాడు తున్నాయి.

చిన్నబోయినట్టున్న అతని ముఖాన్ని చూసి తన మాటలు అతన్ని నిరాశ పరిచాయని గ్రహించింది ప్రత్యూష.

"ఒక విధంగా చూస్తే మిమ్మల్ని అభినందించక తప్పదు. మీకు బంధుప్రితి ఎక్కువని, అన్యాయాన్ని సహించలేరని, మంచి కోసం పాటు పడే ప్రయత్నంలో స్వపరభేదాలు పాటించరని నాకని పించింది, నిన్నటి సంఘటన తరువాత."

ఆ మాటలు టానిక్యులా పనిచేసి అతని ముఖంలో పూర్వపు కాంతులు చోటు చేసుకున్నాయి.

ప్రత్యూష తృప్తిగా నిట్టూర్చింది.

"ఇంక విడదామా?" అంది వాచీ చూసుకుంటూ.

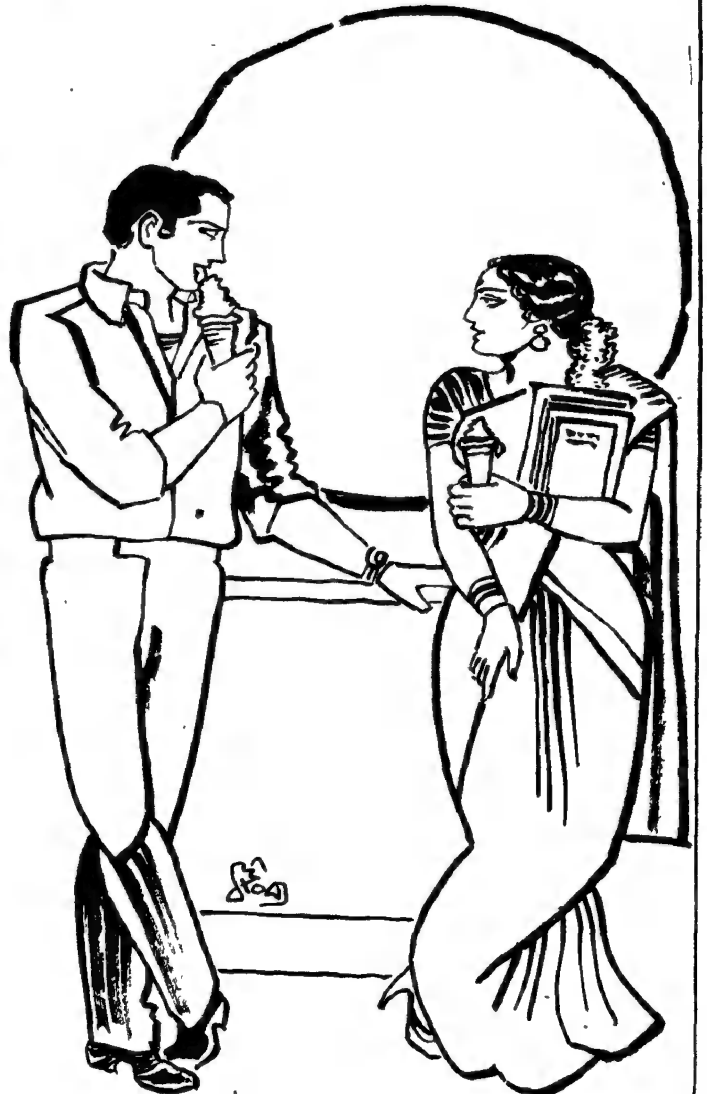
"అప్పుడేనా?" దిగులుగా ఉంది అతనికి.

"ఇప్పటికే అభిస్యం అయింది. ఇంకా లేటయితే అమ్మ కంగారు పడుతుంది. అదీకాక, ఇంకాసోపట్టి మీరు ప్రయాణం కావాలి కాబోలు."

"అ! అవును కదూ! మీతో కబుర్లు చెప్తోంటే నేనా మాటి మరచి పోయాను" కంగారుగా లేచాడు మనోజ్.

"మీరనుకున్న సమాధానం నానుంచి పొందలేక పోయారేమో? మిమ్మల్ని నిరాశపరిచినందుకు అయ్యామే సారీ" అంది.

"నో నో! అదేం లేదు. అన్నీ తెలిసి అలా ఎందుకు అనుకుంటాను? ఎందుకో కాసేపు ప్రశాంతంగా మీతో గడవాలని పించింది. నా కోరిక మన్నించి మీ అమూల్య

ప్రత్యూష పవనాలు

మైన కాలాన్ని నా కోసం వెచ్చించి నందుకు కృతజ్ఞతలు."

"భలేదా! అయినా ఏమిటి ఇద్దరి కిద్దరం పరాయి వాళ్ళలాగ ఇలా మాట్లాడుకుంటున్నాము" అంది.

"అవును కదూ! మనం శివుడు బావా మరదళ్ళం కాబట్టి మన్నింపులు, సంజాయిషీలు, క్షమార్పణలు, కృతజ్ఞతలు చెప్పుకోదం వగైరా ఫార్మాలిటీస్ అన్నిటికీ స్వస్తి చెప్పాలి." అన్నాడు ఆమె పక్కనే నడుస్తూ. ముసి ముసిగా నవ్వింది ప్రత్యూష.

* * * * *

"అమ్మా! నిద్రపోయావా?" కొడుకు గొంతు విని కళ్ళు తెరిచి చూసింది మాలతీదేవి.

"లేదు నాన్నా. ఏం? ఇంకా నిద్రపోలేదు?"

లోపలికొచ్చి లైటు వేసి తల్లి పక్కన కూర్చున్నాడు.

"పళ్ళు ఎం చేస్తోంది? పిల్లలిద్దరూ పడుకున్నారా?"

"పడుకున్నారు. నత్తుల ఏదో చదువు కుంటోంది. నాకప్పుడే నిద్రరావడం లేదు. నీతో కాసేపు మాట్లాడదామని ఇలా వచ్చాను."

"దేని గురించి బాబూ?"

"అదేసమయం చెల్లాయిల పెళ్ళిళ్ళ విషయం. నిన్ను కనుక్కుని రెండు మూడు రోజుల్లో ఏ విషయం ఉత్తరం రాస్తానని మనూకి చెప్పాను. అప్పుడే వాళ్ళు వెళ్ళి వారం రోజులు అయిపోయింది. ఏ సంగతి ఇంకా రాయకపోతే బాగుండదు. ఏం ఆలోచించావమ్మా?"

"ఎటూ తెల్సుకో లేక పోతున్నాను బాబూ. నువ్వు ఏమనుకుంటున్నావు?" ఎదురు అడిగింది.

"నాకుయితే అభ్యంతరం ఏమీ కనిపించడం లేదమ్మా! మనోజ్ చాలా యోగ్యుడు. బుద్ధిమంతుడు. చెల్లి ఎంతో సుఖపడుతుందనే నమ్మకం నాకుంది."

"మరి..... ఆ సావిత్రి..... పూర్తిగా మరిపోయిందనడానికి లేదు. నేను పడిన బాధలు తరువాయి నీ చెల్లి పడాల్సి వస్తుందేమో ననే బెంగ నన్ను ఏ నిర్ణయం తీసుకోనివ్వడం లేదు."

"అమ్మా! కోరలు వీలేన పాము బుసకొట్టడం తప్ప అంతకు మించి ఏం చేయగలుగుతుంది చెప్పు? అదీ కాక మనం మున్నీని వదిలిపెట్టి ఉండలేమని వాదికి తెలుసు. ఈ ఊరికి మకాం మార్చేమన్నా వాడు అభ్యంతరం చెప్పేడు. చదువుంది. ఆ ఉద్యోగం వదిలి వచ్చేసినంత మాత్రాన ఈ ఊళ్ళ ఉద్యోగం దొరక్క పోతుందా?"

"నీకంత నమ్మకం ఉంటే అలాగే కానీ బాబూ. ఎవరిని పెళ్ళి చేసుకున్నా అది

సుఖంగా, సంతోషంగా ఉండడమే నాకు కావాల్సింది. ఓ మాట దాన్ని కూడా అడిగి చూడు."

"అలాగే నమ్మా. అది ఇంకా పడుకోలేదు. పిలుస్తాను. నువ్వే అడుగు" అంటూ లేచి వెళ్ళి చదువు కుంటున్న ప్రత్యూషని పిలుచుకొచ్చాడు ప్రహ్లాద్.

"ఏమిటమ్మా". తల్లి పక్కన కూర్చుని తల్లి భుజాన్ని గట్టిగా పట్టుకుని, ఆ చేతుల మీద తలారానించుకుంది.

"తల్లీ! మనోజ్ గురించి నీ అభిప్రాయం ఏమిటమ్మా" ప్రేమగా చెంపలు నిమిరుతూ అడిగింది మాలతీదేవి.

"అమ్మా! నువ్వు, అన్నయ్య అలోచించి ఎలా మంచిదని తోస్తే అలా జరిపించండి. అన్నయ్య స్నేహితుడుగా తప్ప అతనిపట్ల ప్రత్యేకమైన అభిప్రాయమూ లేదు. అలాగని వ్యతిరేక భావమూ లేదు. మీరిద్దరూ కలిసి బాగా ఆలోచించుకుని అతన్ని చేసుకోమన్నా సంతోషంగా చేసుకుంటాను. లేదా, మరొకరి నెవరినైనా తీసుకోచ్చి అతన్ని చేసుకోమన్నా చేసుకుంటాను."

"నాకు తెలుసమ్మా ఆ విషయం. కానీ, అన్నింటికీ ఈ అమ్మ మీద ఆధారపడడానికి నువ్వొకా చిన్న పిల్లవి కాదమ్మా."

"నేనెంత ఎదిగినా నీ కూతురే నమ్మా. నా మంచి చెడ్డలు నా కన్నా నీకే బాగా తెలుసు."

"పిచ్చితల్లీ" చెక్కిలి మీద ముద్దు పెట్టుకుని "బాబూ! అయితే అలా రాశీయరా. నువ్వన్నట్లు ఈ ఊరికి మకాం మార్చేయమని స్పష్టంగా ఇప్పుడే చెప్పు. నా తల్లిని చూడకుండా నేను ఒక్కరోజు కూడా ఉండలేను" అంది ప్రహ్లాద్.

"ఏమ్మా! మనూకి అలా ఉత్తరం రాశీయమంటావా? ప్రత్యూషని అడిగాడు.

"ఛో! అమ్మ చెప్పిందిగా. మళ్ళీ నన్నెందుకడుగుతావో?" సిగ్గుతో తల్లి గుండెల్లో ముఖం దాచుకుంది ప్రత్యూష.

"లేవే వాదికి ఉత్తరం రాసి పడేస్తానమ్మా. ధీరజ్ విషయంలో నీ అభిప్రాయం ఏమిటమ్మా. చిన్నీని అతనికి ఇచ్చి చేస్తే ఎలా ఉంటుంది?" అడిగాడు.

"బాబూ! మంచి సంబంధాల కోసం చూస్తున్నా నన్నావు ఇంతకంటే ఏం దొరకలేదా?" అయిష్టంగా అంది మాలతీదేవి.

"అందులో అన్నయ్య తప్పేందేమో లేదమ్మా. ఆ సంబంధం సెటిల్ చెయ్యమని నేనే అన్నయ్యకి చెప్పాను" అంది ప్రత్యూష.

"ఏమ్మా! అది నీకు తోడబుట్టిన చెల్లెలు కాదని తెలిసిన తరువాత దానికి అంతకంటే మంచి సంబంధం అక్కరలేదనుకున్నావా?" నిమ్మారంగా అంది.

"అమ్మా!" ఇద్దరూ ఒకేసారి బాధగా అరిచారు.

"కమించమ్మా. నువ్వు..... నన్నిలా అవార్డం చేసుకుంటావనుకోలేదు. నువ్వు బాధపడతావని ఇంత వరకూ నీకు చెప్పలేదు. చిన్న ఈ మధ్య ధీరజ్ తో సనిమాలకి ఏకారణ్ణి తెరుగుతోంది. ఫ్రెండు ఇంటికి అని చెప్పి నువ్వు నమ్మి అది ఎప్పుడు అడిగితే అప్పుడు బయటికి పంపించే దానివి. చిన్న చిన్న విషయాలకి కూడా అది ఇంటో అంత గొడవ చెయ్యడం, పోట్లాడడం, ఎక్కువగా అలా బయట తెరగడం చూసి దానిలో ఏదో మార్పు వచ్చినట్లు అనిపించి దానికి తెలియకుండా కాలేజీకి వెళ్ళి దాని ఫ్రెండుని అడిగితే అది ఒక్కొక్కసారి కాలేజీ కూడా ఎగ్గొట్టి బాయ్ ఫ్రెండుతో తెరుగుతోందని చెప్పారు. నీకు గుర్తుందే ఉంటుంది. ఆ రోజు అది ఫ్రెండు ఇంటికితెలుస్తూన్నానంటే అది వద్దంటున్నా, ఏడుస్తున్నా మొండిగా -దాని వెనుక వెళ్ళాను అది ఎక్కడి కెదుతుందో తెలుసుకోవాలని. ట్రాఫిక్ సిగ్నల్స్ అనుకూలించక పోవడం వల్ల నేనెక్కిన ఆటో కాస్త వెనక పడింది. ఇందిరాపార్కు ముందు అటో దిగి లోపలికెళ్ళడం దూరం నుంచే చూశాను. నేను వెళ్ళేసరికి అక్కడ అది, ధీరజ్ తో కబుర్లు చెప్తూ, అది పబ్లిక్ ప్లేస్ అనే ధ్యాన కూడా మరచి పోయి వగలబడి నవ్వుతోంది." అంటూ వారి మధ్య జరిగిన సంభాషణ కూడా అక్షరం పొల్లు పోకుండా చెప్పింది ప్రత్యూష.

"అమ్మా! ఆ విషయం తెలిస్తే నీ గుండె బద్దలి పోతుందని ఆ రాత్రి నువ్వు అడిగితే ఏమీ లేదని అబద్ధం అడాను. ఆ తరువాత వదనికి నెప్పలోస్తుంటే

ప్రత్యూష పవనాలు

సువ్య వదినతో అన్నప్రికి వెళ్ళినప్పుడు దాన్ని నిలదీసి అదిగతే తను అతన్ని ప్రేమిస్తున్నానని చెప్పింది." అంటూ అప్పుడు తమిద్దరి మధ్యా, జరిగిన సంభాషణని కూడా చ. తప్పుకుండా చెప్పింది ప్రత్యూష.

"అమ్మా! చిన్ని అతన్ని తప్ప మరొకరినీ పెళ్ళి చేసుకోనంటోంది. పెళ్ళి జరిగేవరకయినా అతనితో అలా ఎప్పులవిడిగా తిరగ వద్దని దానిని బ్రతిమాలి ఒప్పించాను. అమ్మా! ఆ ధీరజ్ మంచివాడు కనుకనే చిన్ని అదృష్టం బాగుంది. ఈపచ్చి మొద్దు అందరినీ తొందరగా నమ్మిస్తుంది. అతనేమో వేరే మంచి ఉద్యోగం వచ్చాక గానీ పెళ్ళి చేసుకోనంటున్నాడు. అంత వరకూ తమ ప్రేమ విషయం రహస్యంగా ఉంచమంటే ఇది గంగిరెద్దులా తలుపుపెందట. అందుకే పరీక్షింపి విషమించకుండానే అతనికేదో వేరే మంచి ఉద్యోగం ఇప్పించి వెంటనే ముహూర్తం పెట్టించి, త్వరగా పెళ్ళి చేసేయమని నేనే అన్నయ్యకి చెప్పాను. అంతకేకా.... సువ్యనుకున్నట్లు చిన్నీ పట్ల చిన్ని చూపు లేదమ్మా నాకు. నీకు తెలిస్తే సువ్య బాధపడతావని, అరాటపడతావని, తట్టుకోలేక మానసికంగా కుమిలి పోతావని ఈ విషయాలన్నీ నీకు చెప్పలేదమ్మా. చిన్ని విషయం నాకు తెలిసి వారం రోజులేగా అయింది. కానీ, నేను ఆ విషయం అన్నయ్యకి చెప్పి నెలరోజులైందమ్మా. నిజం అమ్మా" అంది వెక్కి వెక్కి ఎదుస్తూ.

కూతుర్ని అక్కన చేర్చుకుని, "పాపిష్టి దాన్ని, నీ మనసు తెలుసుకో లేకుండా ఏమేమో అన్నానమ్మా. ఏడవకు తల్లీ...." అనవసరంగా కూతురి మనసు నొప్పించినందుకు బాధ పడుతూ అంది.

"అవునమ్మా. తెలిస్తే సువ్య తట్టుకోలేవని ఈ విషయాలన్నీ నీకు చెప్పవద్దని నేనూ మున్నీని హెచ్చరించాను. ధీరజ్ కు వేరే ఉద్యోగం కోసం ప్రయత్నిస్తున్నాను. అన్నీ మన చేతుల్లో లేవుగా. కాస్త ఆలస్యం అవుతోంది. అమ్మా! చిన్ని అంతగా ఇవ్వపడుతున్న ధీరజ్ తోనే దాని పెళ్ళి జరిపిస్తే మంచిదని ఏమి నీ దగ్గర ఈ ప్రస్తావన తెచ్చాను. సువ్య అనవసరంగా మున్నీని అపార్థం చేసుకున్నావు గానీ, ఇందులో మున్నీ తప్పుమి లేదు."

"అవును కన్నా! నా బంగారు తల్లిని అనవసరంగా నిందించాను. తల్లీ! ఈ అమ్మని మన్నించమ్మా".

"అలా అనకమ్మా. అమ్మా! చిన్నీ అంటే నాకు ప్రాణం. దాని జీవితం పాదప కూడదనే, దాని మనసుకి కష్టం కలుగ కూడదనే నేను అరాటపడ్డాను. చిన్నప్పటి నుంచీ మాతో సమానంగా.... ఇంకా చెప్పాలంటే మా యిద్దరి కంటే ముద్దుగా అది ఈ ఇంట్లో పెరిగింది. అది ఎప్పటికీ మాచెల్లిలే. మరో ఆలోచనకి నీమనసులో చీటు ఇవ్వకమ్మా. మా కంఠంలో ప్రాణం ఉన్నంతవరకూ దాని గురించి ఆలోచించాక అప్పుడు మా గురించి ఆలోచించు కుంటాము నేను,

అన్నయ్య కూడా." తల్లి చేతిలో చెయ్యి వేసి ప్రమాణం చేసింది ప్రత్యూష.

"అవునమ్మా.. సువ్య అనవసరంగా ఏవేవో ఉపాంతుకుని మనసు పాడు చేసుకుంటున్నావు. అదే వద్దని మేము చెప్పేది. అమ్మా! అత్తయ్యలు ముగ్గురికీ ఉన్న అస్త్రంలో తనకి తోచినదేదో పంచి ఇచ్చేవాడు తాతయ్య. మిగిలినదేదో మనకే ఇచ్చాడు. గుంటూరులో ఉన్న మిల్లు, ఇల్లు కూడా బామ్మ తదనంతరం కొడుకు పిల్లలపైన మాకు చెందేటట్లు రాసేవాడు అప్పుడే. చిన్నీనీ కూతురిగా సువ్య, చెల్లిలిగా మేము భావిస్తాము కానీ, చట్టం ససేమిరా ఒప్పుకోదు. పుట్టింటి వారిచ్చిన అస్త్ర అని చెప్పుకోదానికి చిన్నీకి ఏమీ ఉండదు. మనం ఇచ్చేదేదో మున్నీతో సమానంగా దానికి ఇస్తాం. అది వేరే విషయం అనుకో. అందుచేత, సువ్య సరేనంటే మున్నీ, నేనూ కూడా ఇష్టపూర్వకంగా ఆ మిల్లు, ఇల్లు కూడా చిన్నీకి చెందేటట్లు రాసిచ్చేస్తాము. ఇన్నాళ్ళ నుంచీ మిల్లు మీద వచ్చే ఆదాయం, ఇంటిమీద వచ్చే అద్దె కొంత ఏదో మనం వాడినా మిగిలినది బ్యాంకులో అలాగే ఉంది. వారానికి, పది రోజులకి తిరగడం శ్రమతప్ప ఆ మిల్లు వల్ల పెద్దగా ఆదాయం ఏమీ రావడం లేదు. రావడం లేదు అంటే మనం దగ్గర లేక పోవడం వల్ల ఆ మేనేజర్లు కొంత, వర్కర్లు కొంత స్వహా చేసేస్తూండడంతో మన దగ్గరికి వచ్చే సరికి బేలన్ను నీరస పడిపోతోంది. ఇల్లా పాతబడి పోయింది. అవి రెండు అమ్మేస్తే మంచిదని నా అభిప్రాయం. ఈమాట ఎప్పటి నుంచో నీతో చెప్పాలని.... కానీ, తాతయ్య పట్ల నీకున్న అభిమానం, గౌరవం ఎటువంటివో నాకు తెలిసి ఉండడం చేత ఈ సాహసం చెయ్యలేక పోయాను. మనం అక్కడికి వెళ్ళి ఉండేదేలేదు. అటువంటప్పుడు ఎందుకవి అక్కడ? అమ్మేస్తే ఆ వచ్చిన డబ్బుని చిన్నికి ఇచ్చేయ్యవచ్చు. అమ్మా! ఇదంతా కేవలం నా అభిప్రాయం మాత్రమే. దీనిని అమలు పరచాలో, అక్కర లేదో నీ నిర్ణయం మీద ఆధారపడి ఉంటుంది "అగి ఉపరి పీల్చుకున్నాడు ప్రవృద్."

"ఒరే నాన్నా! మీరు నన్ను మించి పోయారా. ఆ విషయం నాకసలు తోచనే లేదు. మరిద్దూ నా బిడ్డలైనందుకు నా కిప్పుడు ఎంత గర్వంగా, సంతోషంగా ఉందో తెలుసా? మీ నాన్నే కనుక బ్రతికి ఉంటే మిమ్మల్ని చూసి ఎంత పొంగిపోయే వారో తెలుసా? అయినకీ ఆ అదృష్టం లేదు. "బొటబొటా కన్నీగు కార్చింది మాలతీదేవి.

"అమ్మా! నీ కళ్ళలో.... మాటల్లో నాన్న మాకు కనిపిస్తున్నారమ్మా. ప్రతిక్షణం మమ్మల్ని గమనిస్తూ పైనుంచి చీపిస్తూనే ఉంటారమ్మా. సువ్వెలా బాధ పడకూడదు. అన్నీ నేను చూసుకుంటాను. సువ్య నిశ్చింతగా ఉండమ్మా" తల్లిని ఓదార్చి, "మున్నీ! సువ్వెక్కడో అమ్మ దగ్గరే పడుకోమ్మా. లేక పోతే అమ్మ రాత్రి తెల్లవారూ ఏడుస్తూ కూర్చుంటుంది." చెల్లిల్ని హెచ్చరించి, భారంగా బయటికి నడిచాడు ప్రవృద్.

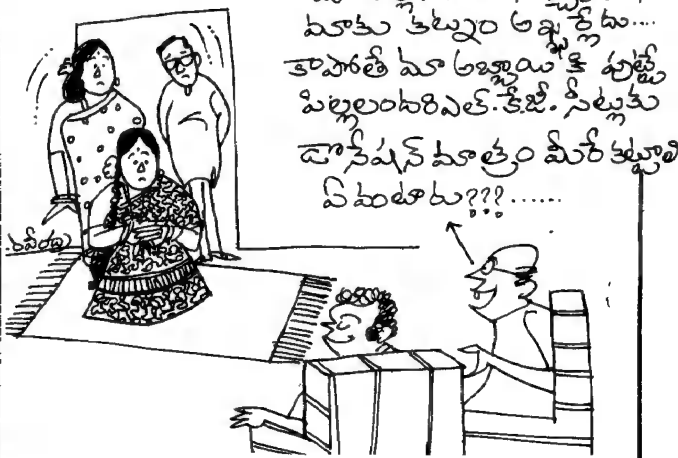
తల్లి పక్కలో పడుకుని ఏవేవో కబుర్లు చెప్తూ అలాగే నిద్రలోకి జారుకుంది ప్రత్యూష.

(ఇంకా ఉంది)

మొకటి సంబంధమే... ఎక్కువ కట్టుంకంపై ఇంకా అమోఘమే.

మీ పిల్లలూకు సచ్చిందే... మాకు కట్టుంకం అక్కర్లేదు... తాహాతీ మా అల్లాయికి పుట్టే పిల్లలందరినీ... కిజీ. నీట్లకు వాసేషన్ మాత్రం మీరే కట్టాలి ఏమంటున్నారో??...

అందం కోసం ఒక కొత్త శీర్షిక

"ఆంధ్రపత్రిక" వారి మహిళల పత్రిక

కలువబాల

"యోగబాల"

అందం ఆరోగ్యం రెండూ మీ యింటో మీరు ఖర్చు లేకుండా పొందాలంటే.... ఈ శీర్షిక కోసం "కలువబాల" వెంటనే కొని- చూడండి- మిగతా శీర్షికలు కూడా మీరు యిష్టపడతారు.

పైచిత్రంలో ఎవరో పోల్చారా? ఔను! ఆమె ప్రఖ్యాత కూచిపూడి శోభారాణి శోభనాయుడే కాని ఈ భంగిమ నాట్య భంగిమ కాదు! అదీ "త్రికోణాసనం."

మీరే అందం కోసం- లేక ఆరోగ్యం కోసం ఏయే అసక్తులు ఎలా వేయాలి? దెప్పే సచిత్ర వ్యాసావళి "కలువబాల"లో అగస్టు 1-15 సంధిక నుండి ప్రారంభిస్తున్నాం! మీ కావాలే ముందుగా

ఆంధ్రపత్రిక ఏజెంట్స్ కాని, మీ పుస్తక విశ్రేణికి కాని చెప్పి తెప్పించుకోండి. మహిళల సమగ్ర సచిత్ర పత్రిక "కలువబాల"-

ఆంధ్రసచిత్రవారపత్రిక

రచయితలకు గమనికలు

ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రికకు తథలూ, యితర రచనలు పంపవలయుచున్నవారు సంపాదకుడు, ఆంధ్రసచిత్ర వారపత్రిక, గాంధీనగరం, విజయవాడ-520 003, అన్న చిరువామాకి వ్రాయాలి.

- ★ కవరుమీద శీర్షికపేరు పేర్కొనడం మంచిది. రచయితలు తమ పూర్తి పేరూ, చిరునామా రచన చివరకూడా స్పష్టంగా వ్రాయాలి - హామీవ్రతం జతచెయ్యాలి.
- ★ గేయాలు తిప్పి వంపబడవు. వీటి పరిశీలనకు కూడా సుమారు ఏడు నుంచి ఎనిమిది వారాల గడువు అవసరం.
- ★ కథలుగాని, యితర రచనలుగాని తిప్పి వంపబడాలని కోరుకునే వారు - వారి స్వంత చిరునామాగల తగినన్ని తపాలాబిళ్ల లంటించిన కవరు పెట్టడం అవసరం.
- ★ రచనల గురించి పంపిన వెంటనేగాక ఎనిమిది వారాల తరువాత మాత్రమే వాటిపై నిర్ణయంకోసం ఎదురుచూడడం మంచిది. రచనల గురించి ఉత్తర ప్రత్యుత్తరానికి తావులేదు. కాని- తప్పనిసరి పరిస్థితులలో వాటిపై వ్రాయవలసినపై రచయితలు - రచన పేరు - అది పంపినతేదీ, వాటి గురించి పరిశీలించడం కష్టం.
- ★ మా కార్యాలయానికి రచనలు తెచ్చి ఇచ్చేవారు కూడా పై నిబంధనలన్నీ పాటించాలి. వారికి కూడా స్వంత చిరునామాగల తగినన్ని తపాలాబిళ్లలంటించిన కవరు జత చెయ్యాలి అన్న నిబంధన వర్తిస్తుంది.
- ★ కార్టూన్లు పంపేవారుకూడా ఎనిమిది వారాలలోగా మా మీద ఉత్తరాలడాడి చెయ్యకూడదు ... ప్రతి కార్టూన్ వెనుక పూర్తి పేరు, చిరునామా వ్రాయాలి.
- ★ ప్రత్యేక సందర్భాలుగా వేసిన కార్టూన్ల కవర్లపై ఆ నిషయం వ్రాస్తే వాటి పరిశీలన త్వరితంగా జరుగుతుంది.
- ★ రచనల ఎంపిక తరువాత వాటి ప్రచురణ వీలువెంటే జరుగుతుంది.
- ★ రచయితలకు, కార్టూనిస్టులకు [ఒక్క ఉత్తరాలు, ప్రశ్నావళి, డాక్టర్ సలహాల శీర్షికలో 'పడ్డ' వారికి తప్ప తతిమ్మా అందరికీ] అవి పడ్డ "ప్రతు"లను - కాలక్రమంలో వాటి పోతోషికాలను పంపుతాము. కావీలు టపాలో పోయే ప్రమాదం వుంటుందే తప్ప పంపకపోవడం జరుగదు.

అదుతూ పాదుతూ పిరగ వలసిన లేత వయస్సులో ఎందరో పని పిల్లలు బాధ్యతలు భుజాన వేసుకొని ఆ భారంతో కృంగి పోతున్నారు. ప్రభుత్వం బాల కార్మికుల చట్టాలను చేసి పద్నాలుగు సంవత్సరాల లోపున ఉన్న బాల బాలికలు కార్మికులుగా పని చేయకూడదు అనే నిబంధన పెట్టి నప్పటికీ మనకు కనిపించే వారిలో సగానికి పైగా బాల కార్మికులే నిశ్శబ్దంగా బ్రతుకుతున్న తమ కుటుంబాలకు ఓ తోడుగా యాచకవృత్తి మొదలు ప్రమాదకరమైన అనేక సంస్థల దాకా ఈ పని పిల్లలు నేడు పని చేస్తున్నారు. ప్రతి వత్తి మొదలు పట్టణం వరకు ఇట్లాంటి అనాథ బాలలు అనేకం. ప్రస్తుత కాకినాడ పట్టణంలో నా ఎదురుగా కనిపించిన ఓ ముక్కుపచ్చ లారినే "శీను" ఓపితం తీసుకొంటే....

అదిగో ఆ పనివాడి పేరు "శీనుగాడు." అనలు పేరు ఏమిటో గాని అక్కడి వాళ్ళందరూ అలానే పిలుస్తారు. ఓటుపాక్కు పొందడానికి ఇంకా వదేళ్ళు గడవాలి. కాని సంపాదన మొదలుపెట్టి ఏడాది అయ్యింది. సినిమాకోర్లో ఉన్న ఓ లేకమిషన్ పాపులో నిజంగా యంత్ర భూతాల కోరలకు మెరుగు పట్టడమే నాడి సని.

తండ్రి ఎవరో తెలీదన్నాడు. తల్లి మాత్రం ఇళ్ళల్లో పాచి పని చేస్తుంది. శీనుగాడి యజమాని, తోటి పెద్దవాళ్ళ మొడ్డికాయలు, తరచు లెంప కాయలతో కలసి నెలకు నలభై రూపాయలు ఊతంగా లభిస్తుందట. చిరిగి వీలికల్లి పోయిన లాగు, చొక్కా

మొదలకుల సీర్షిక

చిన్నారి బాలల దీన నాథులు

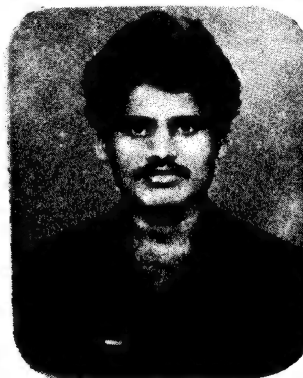
ఓ శీనుగాడి కథ!

వేసుకొని ఉదయం ఎనిమిది గంటల కల్లా డ్యూటీకి వచ్చేస్తాడట. మధ్యాహ్నం వన్నెండు గంటల దాకా వంచిన నడుం ఎత్తుకుండా తనకంటే ఎంతో ఎక్కుగా ఉన్న మిషనలను తుడవటం, చిన్న, చిన్న మిషన్ స్పేర్ పార్ట్స్ కడగడం, పాపులో వాళ్ళకి డీలు, సిగరెట్లు వగైరాలు తవడమే వాడి పని.

భోజనానికి స్వమారు కిలోమీటరు దూరం నడిచి వెళ్ళాలి. నిప్పులు చెరిగే ఎండలో కనీసం కాళ్ళకు తెగిపోయిన చెప్పులు కూడా లేకుండా పైలు దూరం నడిచి అమ్మ అందరిండ్లలోనూ మిగిలిపోయిన కూడును తేస్తే తినేసి రావాలి. ఉదయం రావడానికి అలస్యం అయితే యజమాని ఉరుకోడు గాని ఇంటికి వెళ్ళటప్పుడు మాత్రం ధైమంటూ ఉండడు. ఒక్కొక్కసారి రాత్రి పది పదకొండు అయిపోతుంది.

అంతదూరం నడిచి వెళ్ళడానికి భయం కదా! అందుకనే అమ్మ వచ్చి దగ్గరుండి తీసుకెళ్తుందని చెప్పాడు.

యజమానికి, ఇతరులకు కోపం వస్తే

బూతులు తిడుతుంటారట.

"అమ్మనడిగితే నాన్న ఎక్కడో ఉన్నాడంటుంది ఏమిటో" అంటూ బుర్ర గోక్కున్నాడు శీనుగాడు.

రోజుకి పావలా బేబాగా కొనుక్కోమని ఇస్తారట. "ఆ డబ్బులు కొనుక్కోను. పండక్కి మా అమ్మ కొత్త బట్టలు కొంటానంది. అమ్మ దగ్గరే దాచు కొంటున్నాను" అని చెబుతున్నప్పుడు శీనుగాడి కళ్ళల్లో మేం కూడా పండుగ వేసుకొంటాం తెల్సిందా? అనే అర్థం గర్భంగా మెరిసింది. "ఒకసారి ఇత్తడిది ఏదో పోయింది. నేనే తీసాననుకొని మా యజమాని గట్టిగా బిల్లుతో కొట్టాడు. నాకు జ్వరం వచ్చేసింది. నేను తీయలేదంటే నమ్మలేదు...." అబ్బా.... అమ్మ లేని వెధవలు ఇలాంటి దొంగ పనులే చేస్తారు... పనిలోకి రావద్దు బో....!" అన్నాడు మా యజమాని. మా అమ్మ వచ్చి బ్రతిమాలు కొంటే మళ్ళీ రమ్మన్నాడు అంటూ ఆ సన్నివేశం నాడు జరిగిన దెబ్బల యొక్క మచ్చలను

చొక్కా సందులలో నుండి చూపించాడు. అనాథ బాలలంటే అందరికీ లోకువే.... అనే భావం ఆ మచ్చలు చూస్తుంటే అర్థం అవుతోంది.

"చదువుకో వచ్చు కదా" అని అడిగిన ప్రశ్నకు "చదువు కొన్నాను మూడో తరగతి.... ఇంకా చదువుకొన్నా దండగే.... డబ్బులు రావంది అమ్మ...." అందుకే ఉద్యోగం చేస్తున్నాను." అమ్మ చెప్పిన అబద్ధం నమ్మాడో లేకపోతే తప్పనిసరి అనుకున్నాడో కాని లక్షలాది బాల కార్మికుల జాబితాలో ఒకడిగా చేరి పోయాడు. ఒకవేళ చదువు కోవాలని ఆశ ఉన్నా చదివించే దిక్కులేని శీనుగాడు....

ఎముకల గూడులా ఉన్న "శీనుగాడు" నాకాతూ ఇవ ధనస్సును ఎత్తిన శ్రీరామచంద్రుడిలా పెద్ద పెద్ద పార్కుల్ని సైతం గెడకరల్లా ఉన్న చేతుల్తో ఇక్కడ నుండి అక్కడకు, అక్కడ నుండి ఇక్కడకు మోస్తున్నాడు. ఈ కర్మ భూమిలో ఇటువంటి అనాథ "శీనులు" ఎందరో ఉన్నారు. "అనాథ బాలల రక్షణ" అంటూ వేదికలెక్కి ఉపన్యాసాలు దండే పెద్దలు ఏమి చేస్తున్నారు? కనీస వేతనాలు, అనాథ బాలల రక్షణ, కార్మిక చట్టాలు ఈ అనాథ బాలల ఏపయంలో ఇటువంటి "శీనుగాళ్ళని" రక్షించకుండా కాగితాల కట్టల్లో నిద్ర పోతున్నాయో! నిత్యం ప్రాణ గండంతో బ్రతుకుతున్న ఇటువంటి ముక్కుపచ్చ లారినే అనాథ బాలల శృంగారాలు చేదించడానికి నలభై ఏళ్ళ స్వాతంత్ర్య పుణ్యం చాలదే....

- కె. వి. మధుసూదనరావు, కాకినాడ.

కనికరించే దెవరు?

రేపటి పాదులు మాటిమోకాని రేపటి భవిష్యం కోసం వివిధ రంగాలలో నేడు చాలా వరకు పని పాటలు చేసుకుంటూ బాల కార్మికులు మనకు దర్శనమిస్తున్నారు.

ఏ ఒక్క బాలుని ఊపిత చరిత్ర చూసినా, పరిశీలించినా, పరిశోధించినా దీనాతి దీనమైన గాఢలేదర్శన మిస్తున్నాయి. దీనికంతటికీ కారణ మేమిటి అని ప్రశ్నించుకుంటే అర్థిక

నల్లగావుండడం నీ తప్పు
కాన్సేక్ట్!! నేను అన్న
పుటిమంటి అన్నగను
అట్లానే ఏస్తే మ్మన్నను!!

పరమైన కారణాలు, అర్థిక పరమైన
ఇబ్బందులు, వీటికి మించి నిరక్ష
రాస్యత, శవేమూలం
ఉదాహరణకు ఒక అతిసామాన్య
మైన కుటుంబంలో నలుగురు
అంతకు మించి పిల్లలు పున్నారను
కుండాం. వారందరికీ తిండి, బట్ట
సమకూర్చు వల్లిన బాధ్యత ఆ ఇంటి
యజమానిదే అర్థిక పరమైన కార
ణాలవల్ల వారికి సరైన తిండి, బట్ట
సమకూర్చలేక చిరుత వ్రాయంలోనే-
చిరునవ్వులు చిందించే వయసులోనే

వారు వివిధ రంగాలలో పనిపాటలకు
గుర్రతున్నారు ఆ లేత వయసులోనే
వయసుకు మించి పనులు చేస్తున్న
ఆ పనికి మొగ్గులను కనికరించే
దెవరు?
ఇలాంటి జీవితం ఒక ఇంట్లో ఓ పాప
చెత్త చెదారం దగ్గర నుంచి బట్టలు
పుతకడం వరకు దాదాపు అన్ని పనులు
చేసింది ఆ యింటి వాళ్ళు ఏ పనికి ఆ
పాపకు సహాయ పడేవారు కాదు
తోడ్పడే వారు కాదు ఆ పాప చేసే
పనులు చూసే సరికి నాకు కళ్ళు
చెమర్చాయి ఇంత చిన్న వయస్సు

లోనే ఇన్ని పనులు చేస్తున్నారే భారం
అనిపించడం లేదా అన్నాను ఓ
రోజు కడుపు మీద చెయ్యి వేసుకుని
"కూటి కోసం ఏ వస్త్రా చెయ్యాలి మరి"
అంది. అంత చిరుత ప్రాయంలోనే ఆ
పాప మాట్లాడే వేదాంత ధోరణికి
అగ్రగ్య బోయాను. ఇలాంటి
సంఘటనలు నేడు ఎన్నో జరుగు
తున్నాయి. ఆ పనులకు ఆ పిల్లలు
కట్టుబడి పోయారు
ఇలాంటి బాలలే కాక ఇంక కొంత
మంది బాలురు పైకిలు పొవులలోను,
హాటల్లలోను, బోగ్గు గనులలోను
వివిధ రంగాలలో తమ శ్రమను భార
పోస్తున్నారు ఇది చాలా కోవనీయ
మైన విషయం

బాలల విషయంలో ప్రభుత్వం
చట్టం తెచ్చినా వారిని అడరించి,
వారిపై పోషణ చేసింది తక్కువ
వ్యక్తిగత శ్రద్ధ వారిపై తీసుకోవాలి
కేవలం ప్రభుత్వమే కాకుండా వివిధ
స్వచ్ఛంద సంస్థలు ముందుకు వచ్చి
బాలుల సంక్షేమానికి పాటు పడాలి
అనాడే చిన్నారి బాలల శివిరాలలో
వెలుగు రేకలు విరజిమ్ముతాయి
-కనుమ ఎల్లారెడ్డి, కర్నూలు

అమ్మకోసం

అదో బ్లడ్ బ్యాంక్ సమయం
ఉదయం పడకొండు ఓ ఎనిమిదేళ్ళ
కుమారు అల్లిడకు వచ్చాడు- తను
రక్తం అమ్మకొసంటూ! అల్లిడున్న
వారు అగ్రగ్యంగా చూశారు ఆ కుమ్రాడి
కేసి ఓ వ్యక్తి అడగనే అడిగాడు
చిన్న పిల్లల రక్తాన్ని తీసికోరు
ఇంతకీ నీరక్తం అమ్మల్లిన పరిస్థితి
ఏమొచ్చింది? ఆ అబ్బాయి మొహంలో
ఏచార రోగాలు ప్రత్యక్షమైనాయి

భాటో మాస్టర్ రమణ.

దిగులుగా, బాధగా చుట్టూ చూసి,
చిన్నగా చెప్పాడు' నాకు అమ్మ తప్ప
ఎవరూ లేరండీ అమ్మకు వారం
రోజుల్నుంచీ ఒకటే జ్వరం దాక్షరు గారి
దగ్గరికెళ్తే- ఫీజుసేనే వచ్చి
చూస్తానన్నాడు మేం చాల
పేదోళ్ళం సార్ ఎవరో పెద్దాయన
అనుకుంటూండగా చిన్నాను, రక్తం
కూడా అమ్మకోవచ్చని తెల్పింది!
అందుకే వచ్చాను సార్
చిరిగిన దుస్తులు ధరించి, దీనంగా
చెప్పొన్న ఆ కుమ్రాడ్ని అంతా జాలిగా
చూశారు. కొందరి హృదయాల్లోకి ఆ
బాలుడి మాటలు సూటిగా దూసుకు
పోయాయి. తన తల్లి అగ్రగ్యం కోసం
ఆ చిన్నారి తన రక్తాన్ని అమ్మకోడాని
క్రూరా నిర్ణయమయ్యాడు! ఆ కుమ్రాడి
త్యాగనిరతికి అందరి కళ్ళు చెమర్చాయి.
వంటనే అందరూ కలిసి ఓ పాతిక
రూపాయలు చందా వసూలు చేసి, ఆ
కుమ్రాడికిచ్చి పంపించారు - ఆ బాలుడి

తల్లి త్వరగా కోలుకోవాలని ఆశిస్తూ!
నేడు ప్రపంచ వ్యాప్తంగా కొన్ని లక్షల
మంది బాలబాలికలు అనాథలుగా,
అన్నార్తులుగా, దీనంగా తమ
శివితాలను కడు దయనీయంగా
గడుపుతున్నారు.
క్యూరీల్లో కొండరాళ్ళను, బండలను
పగలకోడ్చి, తట్టిలో మోసే
చిన్నాబులున్నారు! పెద్ద చాకిరి క్రింద
పెత్తందార్ల కర్మశి, కర్మోటక ఉక్కు
పాదాల ఆడుగున బానిసలుగా
నలుగుతున్న చిరంజీవు లున్నారు!
ఏకలాంగులుగా రోడ్డు ప్రక్కన -
ఎండానానల్లో తమ శివితాలను
వెళ్తుబుచ్చే చిన్నారి అబాగ్యులున్నారు!
తల్లిదండ్రులున్నా వారి ప్రేమా
దరణలకు నోచుకోని చిన్నాబు
లున్నారు! పరిస్థితుల ప్రాబల్యంతో
జేబుదొంగలుగా మారిన బాలబాలికలూ
ఉన్నారు! బిళ్లాలనే వృత్తిగా శీవించే
చిన్నాబులున్నారు!

అయితే అనాథాశ్రయాలూ
పున్నాయి, చిన్నారుల సంక్షేమ నిధులను
అరగించే ప్రబుద్ధులూ మన మధ్యే
ఉన్నారు మరి!
దేవతల ప్రతిరూపాలు, నిష్కల్మష,
కవల రహిత, నిస్వార్థ శివులు. దేవత
భావి సమాజ పౌరులు - ఈ చిన్నారి
చిరంజీవుల భవిష్యత్తు గురించి
మేధావులంతా ఆలోచించి, ఓ దృఢ
నిర్ణయం తీసికోవాల్సిన అవసరం
ఎంతైనా ఉంది
గోలి గురుప్రసాదరావు,
రామవరం

అంధ్ర సచిత్ర వారపత్రిక

చిన్నారి బాలల దీన గాథలు

రచన పంపన వారి పేరు.
ఫోన్ చిరునామా.

55555.

ఎలిమెంటరీ స్కూలులోని ఓక్లాసురూమది. మాష్టరు గారు ఇంకారలేదు. లీడరు క్లాసును ఓ కొలిక్కి తేవాలని ప్రయత్నిస్తున్నాడు. బుద్ధిగా తలించుకుని క్లాసు పుస్తకం పుచ్చుకున్న ఓ అబ్బాయి దగ్గరనావచ్చాడు.

"ఒరేయ్! మురళిగారు ఈరోజు స్కూలు కొచ్చాడు. మీ దగ్గర చెల్లెర దబ్బలు జాగ్రత్త అని అందరికీ చెప్పాను. నువ్వోబుద్ధావతారంవే. మళ్ళీ హెచ్చరిస్తున్నాను. రోజూ ఏదో కొనుక్కోసావు. నీ దర్జా అంతా స్కూలులోనే చూపాలా!"

ఇంతలో మాష్టరు క్లాసురూములోకి వచ్చారు. కబుర్లు చెప్పుకుంటున్నవారు సహితం గవ్వచే అయ్యారు. ఇంతలో ఒక్కబ్బాయి బిళ్ళిముఖం వేసుకుని బితుకూ బితుకూ మని వచ్చాడు. భయం భయంగా అడుగులో అడుగేసుకుంటూ వచ్చాడు.

"ఏలా! నీకెన్ని సార్లు చెప్పారీ. ఏమైనా అంటే నీ తండ్రి తాగుదుగురించి చెప్తావు. మీపిన్ని పెట్టి బాధలు ఎకరువు పెడతావు" అని మాష్టరు ముందు తెట్టారు. మళ్ళీ అయినే చనువుగా ముందు బెంచీలో కూర్చోబెట్టారు. ఆ అబ్బాయి మాష్టరు అడిగినవాటికి టకటక సమాధానాలు చెప్పాడు.

స్కూలు వదిలొక మురళి ఆ అబ్బాయి దగ్గర చేరాడు.

"ఏరా! రాజా, ఇంట్లో అన్ని గొడవలంటావు! నీకు శుభ్రమైన బట్టలులేవు. కడుపునిండా తిండి ఉండదు. నాకైతే మా అమ్మ లేదాలేదూ అంటోంటే బలేకచ్చగా ఉంటుంది."

రాజు మాటాడలేదు. మురళి స్పేహం ఎవరూ చెయ్యరు. రాజుకి కూడా భయమే! ఎందుకంటే తన దగ్గరెటూ దబ్బలుండవు. తీయడం అలవాటు చేస్తాడని అసలు భయం. ఇంతలో ఓ అమ్మాయి వచ్చింది.

"రాజా! రా, నాతో మా ఇంటికి." అని పిలిచింది. ఇందాక బుద్ధిగా తలించుకుని చదివే అబ్బాయి అక్కడికి వచ్చాడు.

ఆ అమ్మాయి సంబరంగా ఎదురెళ్ళింది.

"అరే! మోహన్ నువ్వొకా ఉన్నావా? స్కూలువదిలొక నీకింక ఎవరితో పలకడం అలవాటు లేదుగా?" అంటూ ఇంకా ఏదో చెప్పబోతే గనిరాదు.

"నీలా స్కూలు నుండి దారి పొదుగునా ఏవో తలతిక్కిననులు చేస్తావా? నీకు దిక్కు ఎక్కువ."

మురళి ఆ అమ్మాయి వైపు జాలిగా చూశాడు.

"పాపా! వాడికి తలపొగరు జాస్తి." అన్నాడు నిర్లక్ష్యంగా మోహన్ కేసీ చూస్తూ. ఆ అబ్బాయి వట్టిండుకోలేదు. ఆ అమ్మాయిని చూసి "వస్తావా! ఇంకా ఏమైనా చక్కబెట్టాలా!" అన్నాడు.

"రాజు చూడు పాపం! ఈ రోజు మా ఇంటికి....." అంటూంటే

"నాకు కథ చెప్తానన్నావు. నేను అదినమ్మి. నీకోసం అమ్మ చేసిన మిఠాయి తెచ్చాను. నన్ను పిలవ్వో?" అన్నాడు.

"పాపం వాహినీని ఏం అనకు మోహన్!" అని రాజు వాహినీ పక్షం మాట్లాడాడు.

"ఈ అబ్బాయెవరు?" అంది మురళిని చూపుతూ!

"నేను మంచాద్రి కానంటారు. ఎవరూ నాతో మాటాడరు" అన్నాడు మురళి.

"నువ్వు రా! మోహన్ పద!" అంది.

వాహినీ ఇంట్లో చిన్నతేట ఉంది. కొబ్బరి చెట్టున్నాయి. వాటి నీడలో అప్పటికే అమె అట నేస్తాలు కూర్చున్నారు. వాళ్ళమ్మగారు వీధిగుమ్మంలో ఈమె కోసం ఎదురు చూస్తున్నారు. వాహినీ పరుగున తల్లికి ఎదురెళ్ళింది. అవిడ వాహినీ చేతుల్లోని పుస్తకాలు అందుకుని ముద్దు పెట్టుకుంది.

"అమ్మా! నేను వీళ్ళకి మామిన్ చెప్పిన స్టోరీ చెప్పాలి. మరే చూడు మోహన్ నాకోసం మిఠాయి తెచ్చాడు...." అంటూంటే తల్లినివ్వొంది. మోహన్ వారి బంధువుల అబ్బాయి.

"సరే! నీ సంగతి నాకు తెలియదా? వాళ్ళకి నువ్వు పెట్టు. ముందు ముఖం కడుక్కునేది ఉందా?" అని చేయిపుచ్చుకు వాహినీకి ముఖంకడిగి, పొడరెడ్డి, బొట్టు పెట్టింది.

అందరినీ చెట్టుక్రింద చావవేసి సమావేశ పరిచి వాహినీ దర్జాగా అడిగింది. అప్పటి వరకూ కబుర్లలో ఉన్నవాళ్ళు గవ్వచే అయ్యారు.

"క్రిందటి వారం నేనెక్కడ ఆహాను?" మోహన్ కి ఆ బెట్టుసరి చూస్తే వెళ్ళు మండింది.

"అసలు నువ్వు చెప్పిందేంటి! ఆ సిందరెల్లా కథ మురిపించి, నీ స్వంత కవిత్యం జోడించి చంపుతున్నావు." మోహన్ కనురుకున్నాడు.

"ఎన్! మనం పిల్లలం పెద్ద పెద్ద కథలు మనకెందుకు. పాపం మురళికి ఈ రోజే కొత్త. మళ్ళీ బిగినింగు నుండి స్వార్థ చేస్తాను." అంది.

"తెలుగులో అఫ్సోరించు. నువ్వు కాన్యోంటులో చదివినంత మాత్రాన తెలుగు రానట్టుంటావేం!" మోహన్ వాహినీల సంగతి అందరికీ తెలుసు. వాళ్ళ పొట్టాట సరదాగా చూస్తారు.

"నువ్వెందు కొచ్చావు? మిఠాయి తెచ్చి దాచేసుకున్నావు. కుళ్ళుబోతువి." వాహినీ కయ్యానికి కాలుదువ్వొంది. మురళికి ముచ్చటగా ఉంది. చక్కగా వాళ్ళమ్మగారు ముద్దు చేస్తారు. దర్జాగా ఉందో పాప. అందరితో ఒకలా మాట్లాడుతుంది. క్లాసులో ఒక్కమాటకూడా మాటాడని మోహన్

కెందుకు వాహినీని చూస్తే కోపం? వాడికి గర్వం. హూ! పొగరు.

"ముందు తినిగానీ చెప్పవు. అది ఇంత దొంక తిరుగుడుగా చెప్పాలా! ఈ సారి నీ కేదీ తెచ్చినా కాచిడేసుకుని తేవాలి." అని రాజు వాహినీకిచ్చాడు. వాహినీ వాళ్ళమ్మ గారు కూడా తినుబండారాలు తెచ్చారు. అందరికీ ఇచ్చి వర్ణించి వర్ణించి కథ కొంత చెప్పి ఆపేసింది. పిల్లలంతా చక్కగా తిన్నారు. వాహినీ తమ స్కూలులో మిస్ గారు ఎలా చెప్తారో యాక్షన్తో చెప్తుంది. అసలు కథకంటే అవే బాగుంటాయి అందరికీ! వెళ్ళూ వెళ్ళూ మళ్ళీ వారం కలుద్దామని అందరికీ బాటా చెప్తుంది. మురళి నెమ్మదిగా వాహినీ దగ్గర చేరాడు.

"నేను ఇక్కడెవరినీ దొంగతనం చెయ్యను. నన్ను ప్రతీవారం రానిస్తావా వాహినీ!" అన్నాడు.

"అరే! నువ్వు దొంగతనం చేస్తావా? తప్పుకదూ! రాజు చూడు ఎంత మంచివాడో! అలాగుండాలి" అంది వాహినీ.

"అవును! మా అమ్మా నేను అల్లరి చేస్తానంటుంది. అన్నీ కాలాలని గొడవ చేస్తానుట. నేనేది అడిగినా తెడుంది." అని మురళి వాహినీకి తనగురించి చెప్పాడు.

"పెద్దవాళ్ళని మనం ఏం అనకూడదు. ఘోన్నే! ఈరోజు నువ్వే నా ఫ్రెండ్లందరిలోకి మంచాడవిట. ఏదుంటే అదే సర్దుకోవాలి. మోహన్ చూడు ఏమి అడగడు. రాజు చూడు వాళ్ళ పిన్ని కొట్టినా ఎదురు చెప్పడు." అని వాహినీ అరిందారా మురళికి నీకులు చెప్పింది. మురళి అంటే అమె కెంతో జాలి. అభిమానం ఏర్పడ్డాయి.

"నువ్వెప్పుడూ నాతో స్పేహంగా ఉంటే అలాగే వాహినీ!" అన్నాడు మురళి.

* * * * *

కాలగతిలో సంవత్సరాలు గడిచాయి. అదే ఇల్లు. అవే కొబ్బరిచెట్టు. పిల్లలు చక్కగా అలాగే ముచ్చటగా కబుర్లు చెప్పుకుంటున్నారు. అయితే వారు వాహినీ, రాజు, మురళికారు. వేరే పిల్లలు. ఈసారి లీడర్ గా ఓ బాబు కబుర్లు చెప్తున్నాడు అందరూ వింటున్నారు.

గేటు తీసుకుని ఓ యువకుడు వచ్చాడు. చకచకా ఇంట్లోకి వెళ్తుంటే, కబుర్లు చెప్పే అబ్బాయి గబగబా వచ్చాడు.

"ఎవరు కావాలి. వాహినీ అతయ్య లేవల్లేదు. మాటాడలేదు. ఇంట్లో అమ్మా నాన్నా, నాయనమ్మ లేరు."

అయువకుడు ఆ అబ్బాయి ముఖ భంగిమ, పెదవుల కదలిక చూస్తూ, చిరునవ్వు నవ్వాడు.

"మీ అతయ్య బలే బ్రయనింగిచ్చిందిరే! వెళ్ళి మోహన్ వచ్చాడని చెప్పు."

తుగ్రుమని వెళ్ళి అబ్బాయి తూనీగలా ఇట్టే ఎగురుకుంటూ వచ్చాడు.

"అతయ్య రమ్మంది. మరో అతయ్యను ఎక్కువ మాట్లాడించకండి. డాక్టరు చెప్పారు"

అన్నాడు.

"మీ అత్తయ్య ముందు నా ప్రాండు తర్వాతనే యీ సువ్వు వుట్టింది." అని అతడు లోపలికి వెళ్ళాడు.

గదిలో మంచాని కంటుకుని, పాచిపోయి ఉందో యువతి.

"వాహినీ!" మోహన్ చనువుగా వాచిని పక్కనే కూర్చున్నాడు.

ఆ అమ్మాయి వెలిసిన బట్టలాంటి పేలవమైన నవ్వు నవ్వింది.

ఆ యువకుడు మాటాడలేదు. వాచిని అరచేతిని తన చేతిలోకి తీసుకున్నాడు. రక్త విహీనంగా ఉన్న

ఆ చేయి స్పృహజ్ఞానం తెలియనట్లే ఉంది.

కొంచెం పేపు నిశ్శబ్దమే రాజ్యం చేసింది.

"పేవరు చూశాను" అన్నాడు గొంతు పెగిల్చుకుని.

ఆ అమ్మాయి హృదయవిదారకంగా అరచేతుల్లో ముఖం పెట్టుకుని రోదించింది. అయితే ఏడవడానికి ఆ గుండె కన్నీళ్ళు కార్చి కార్చి, ఇంకిపోయిందేమో! విచారంతో నిండిన మనసు మూగబోయిందేమో! అన్నట్లు నిశ్శబ్దంగా ఉండా రోదన.

"మురళీ! మురళీ!" అంది పొదారిపోతున్న గొంతు పెగుల్చుకుని.

"అవును. నాకు తెలుసు. సువ్వు మురళి మంచాదిగా మారిపోతాడని. అవురూపమైన పరంలాంటి నీ జీవితకాలమంతా ఎదురు చూడగలవు. మాటలని చేతలలో ఒక్కనాడూ చూపడానికి ప్రయత్నించలేదు." మోహన్ కళ్ళముందు మురళి పరిచయమైన దగ్గర్నుండి వాచిని ఎలా మారిపోయిందో జదిగిన సంఘటనలు కదిలాయి. అఖరికి రాజా అతీముత్యంలాంటి రాజా

మరణించాడు, మురళి స్నేహం అయిన వరకూ వాచినికీ రాజా ఎంతో అష్టం. ఈ మోహన్ తో గిర్దికజ్జాలు ఎంతో ఇష్టం. రోజూ స్కూలుకి

వచ్చేప్పుడు వాహనికి తాయిలం లేకుండా రాలేదు. అమ్మ చేయక పోతే పిప్పరమెంట్లో, బిల్లలో కొనేవారు. అటువంటిది తనని కూడా పట్టించు కొనేది కాదు. అయినా తనప్పుడూ వాహినీ అమె సహవాహినీ వదలలేదు. ఎప్పుడూ మురళి గొడవే! అమె అడనేస్తాను కూడా మురళి స్నేహం వదలమనేవారు

"వాహినీ! ఆ మురళి నా చిల్లర కాజేళాడు. పైగా ఉత్త పోకిరి. నీ దగ్గర కుదురుగా ఉంటాడు. మోహన్ కంటే, రాజకంటే నీతో తనే స్నేహంగా ఉండాలని నీతో మాయమాటలు చెప్పాడు. అతడిని రానివ్వకు." అని వాహినీ నచ్చజెప్పేవారు. వాహిని పెనలేదు. మురళి మారాలి. అదే అమె కోరిక.

ఇంక రాజు, పాపం ఇంకో సంవత్సరం అయితే స్కాలరుపిప్పుతో చదివే ఇంజనీరింగు అయిపోవల్సింది. అటువంటి సమయంలో ప్రేమ వ్యవహారంలో దెబ్బతిన్నాడు. ఏమైందో ఎవరికీ చెప్పలేదు. అత్యవత్య చేసుకున్నాడు. వాహినిని ఒడార్చగలనా అనుకున్నాడు మోహన్! అమె విచారించి, విచారించి ఒనిట్టూర్పుపడిలింది

"వాహి! రాజు ఉత్త పిరికివాడు. ఎందుకు ప్రాణం తీసుకోవాలి అంది. తను మంచి ఉద్యోగం అయిందని సంబంధంగా చెప్పే!"

"నీకేం మోహన్! తెలివి ఉంది. జీవితంలో ఒడుపు తెలుసు" అంది. తను పోల్చగలిగాడు. అమె పసితనంలో మురళిని నమ్మింది. ఆ మనసు విరగని పాలరా ఈ నాటికీ అలాగే ఉంది. పేపరులో నీలిచిత్రాలలో లావాదేవీలున్న వ్యక్తులలో మురళి నిర్ధారణఅయ్యాడు. అతడికి కారాగారవాసం. ముందు తను ఆలోచించింది వాహినీ గురించే! ఇంతలో వాహినిలో నెమ్మదిగా చలనం వచ్చింది. మంచం మీద నుండి లేచింది. మోహన్ కి అతిథిమర్యాదలు చేసింది.

"వాహినీ! నువ్వేమైపోయావోనని దిగులు పడ్డాను. పిచ్చిపిల్లా! పసి తనం ఎంత స్వచ్ఛమైనదో, దాన్ని వెన్నంటి వచ్చే యవ్వనం అతి భయంకరమైనది. వాళ్ళు నీ మాటలు, నీ కబుర్లు వినే స్థితి దాటి

తెర

పోయారు. అందుకే రాజు అంతస్సులు, అన్నీ మరచి ప్రేమలో పడ్డాడు. మురళి వల్ల నువ్వు బాల్యంలో మా అందరి చేత మాటలు పడ్డావు. యవ్వనం వచ్చిన దగ్గర్నుండి అతనిని మరమని నువ్వు పెట్టే పోరు నీకు నిందలే మిగిల్చింది. అతడి తల్లి, అఖరికి నిన్ను నేలమీద నడిస్తే కందిపోతావని చూసే నీ తల్లి కూడా అనుమానించింది. అయితే మురళి మారి పోతాడా మోహన్! నీలాగ మంచబ్బాయిలా ఉంటాడా! అనే నీమాటల్లో నిజాయితీ నాకు కూడా కనిపించలేదంటే నమ్ముతావా? నాకివ్వమైన బొమ్మని మురళి రాక్కుని విరిచేసేడేమో నన్నంత బాధగా ఉండేది. వాహినీ, మురళి తప్పులు ఒకటయితే కదా రెక్క బెట్టడానికి. చిన్న తనంలో చిల్లర, పెద్దయ్యాక తండ్రి జేబులో నోట్టు తీశాడు. ఎక్కడ చిన్న ఉద్యోగం దొరికితే అక్కడే మోసం దొంగతనం. మొదలు పెట్టేవాడు అడవిల్లలను పాడు చేసి, వాళ్ళే తన వెంట పడ్డారని తప్పు వాళ్ళ మీదికి నెట్టేవాడు. అందరితో ఏమనేవాడో తెలుసా! "వాహినీ మొండిది. పెంకిది. నన్ను మోహన్లా ఉండమంటుంది. ఆ మోహన్ గాడికి వాహినిని దక్కనివ్వను. అందుకే వాహినిని ఇంకానమ్మిస్తాను. పిచ్చిది ఆధ్రమలోనే ఉంటుంది. వాడే వాడి దోపచూసుకుంటాడు." అనేవారు.

వాహినీ అలా మోహన్ వైపు చూసింది. ఏమనుకున్నా మురళి ఇంక మంచిదారికి రాదు. అతి జగుప్పాకరమైన వ్యవహారం నడిపాడు. ఇన్నాళ్ళూ అతడెలా తిరిగినా, "వాహినీ నేను మారదామంటే పరిస్థితులు అనుకూలంగా లేవు. కొంచెం డబ్బు సంపాదించాక ఇంకేం తప్పు చెయ్యను." అంటే ఆ మినుకు మినుకు మనేది. తప్పు అతడిదిగా తోచేది కాదు ఇప్పుడు అతికఠిన శిక్ష వేళారు. ఎప్పుడూ ఎంతగానో నచ్చజెప్పేది.

"మురళీ! నువ్వుమంచాడివి. ఈబలహీనతలను విడిచిపెట్టా" అనేది. చదువున్నా, ఉద్యోగమున్నా, తనకోగుర్తింపున్నా మురళిని మంచిగా మార్చడమే

వాహినీకి గమ్యంగా ఉండేది

"మురళి నన్ను ప్రత్యేకంగా చూస్తాడు నేనంటే ఎంతో అభిమానం" అని మురిసిపోయేది. స్నేహితులు, స్నేహితురాండ్రు వాహిని సలహాలు వినేవారు. అమె గుర్తించి వాహియేవారు. దేనికి మనసు వికసించలేదు. ఆ మురళి బాగుపడడం ఇది తన ఆశయం తీరిందని తృప్తిపడడం ఈ జన్మలో జరగదు. పోనీ అతగాడిని ప్రేమించిందా? అంటే అదీలేదంటుంది. అతడు మంచివాడుగా మారి, తనకంటే అందమైన, చదువుకున్న అమ్మాయితో సుఖంగా ఉంటే తనకదే చాలుట." "ఏమిదో వెర్రిమాటే కం". అనుకునేవారు.

తండ్రి పోయాడు. పదిన గారు వచ్చినా, అమెకు వాహిని తత్వం తెలుసు అమె స్వేచ్ఛా నిష్ఠతంత్రాలకు ఎట్టి అడ్డంకులు లేవు.

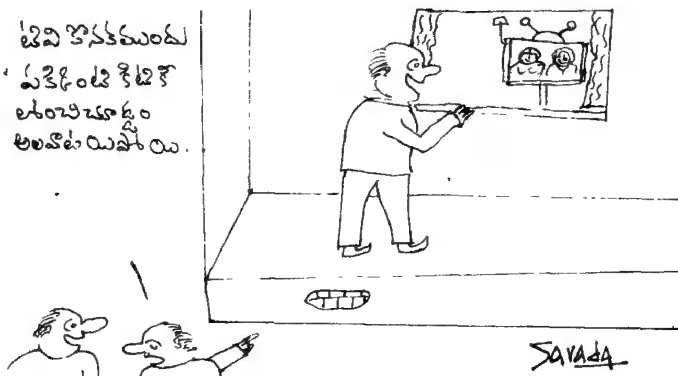
మేనల్లుడు మనోజ్ పుట్టాక వాహిని ఈ ప్రపంచం మరచింది. మనోజ్ కు సంరక్షణ చేయడం అతడికి అన్నీవేర్పడం ఇవే అమె కాలక్షేపం. మనోజ్ కూడా అయిదో ఏడు వచ్చిన దగ్గర్నుండి. వాహినీకి డిటోగా తయారయ్యాడు పిల్లలను పోగుచేయటం, కబుర్లు కథలు, నవ్వులతో ఇల్లు మార్చుకోవాల్సిందే! ఉద్యోగ రీత్యా దూరంగా వెళ్లిన మోహన్ వాహిని నుండి జవాబురాక పోయినా ఉత్తరాలు వ్రాయటం, అమె కబుర్లు మరచలేదు. పేపరు చూసిన మోహన్ వాహిని గురించి దిగులుతో వచ్చాడు. మురళికి పదిశిక్ష కంటే, అతడ్ని నమ్మినందుకు వాహిని తనను తనే శిక్షించు కొంటుందని తెలుసు.

"వాహినీ! నువ్వు చూడు నీకేం కావాలో నీకే తెలియదు నలుగురితో కబుర్లు, అందరూ మంచిగా ఉండాలని అనుకోటం ఇదే జీవితం కాదు. నువ్వు చూసిన జీవితం ఎంత! అమాటకొస్తే నేనూ గొప్పవాడ్ని కాను చిన్నతనం నుండి నువ్వు నాతో స్నేహం చెయ్యాలని శాసించే వాడిని. నువ్వు నా తత్వం మంచిదికాదని తెట్టేదానివి. నాకు ఇన్నీ నేర్చి, ఇప్పుడిలా మూగబోతే ఎలా వాహినీ! మురళిని మర్చిపో! అతడికి నీముఖంలో నవ్వుచూడాలనే సహృదయతలేదు అదృష్టంలేదు. నిన్ను నమ్మించి, నీ ఆశలు నట్టిట ముంచాడు. తల్లికి పనికిరాని, అమాయకపు సంతానం మీదే ద్రాంతి ఉంటుంది. ప్రతీ స్త్రీకి అంతర్గతంగా మాతృభావనే అధికంగా ఉంటుంది. ఇకనైనా మురళి పట్టనీకున్న స్వచ్ఛమైన అభిమానాన్ని లోకులచే రంగులు పూయించి కలుషితం చేయకు" అలా అమెతో కబుర్లు చెప్పునే ఉన్నాడు. చివరికి వాహినీ అడిగింది.

"ఇన్ని కబుర్లు ఎప్పుడు నేర్చావు." భగ్నని మందహాసం అముఖంలో చోటు చేసుకుంది.

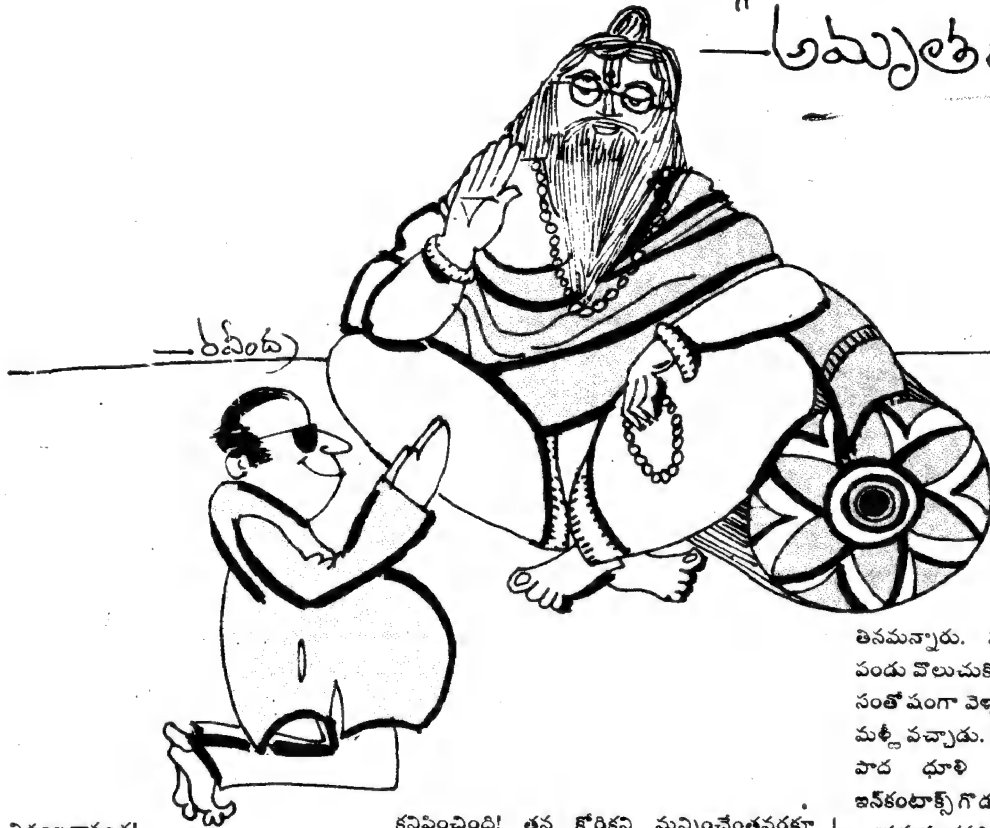
నేర్చితే, నేర్చితే ప్రపంచంలో మిగిలేదంతామంచే! అవినీతి ఇలా విలయతాండవం చేయదు. నాలో దాగిన మమకారమే నేర్చితే, నువ్వెప్పుటికీ నాదానివి కావాలనే తాపత్రయమే చెప్పింది" అన్నీ మరచి అతడిదే సిద్ధి అమె అనంద బాష్పాలు రాల్చింది. మురళి మిగిల్చిన నివాదానికి అవిధంగా తెరవడింది. □

టెవి కెనకముండు
పక్కెండి కిటికీ
లోంచి చూడటం
అలవాటు చేసుకుంది.

చిదంబరానంద

"అమృతపాంక్తి"

స్వామి చిదంబరానంద!

అ ముఖంలో ఏమి వర్షిస్తు!

అ కళ్ళలో ఏమి తేజిస్తు!

దబ్బుపండులాంటి శరీర చ్చాయ!

సరైన వొడ్డు పొడుగు వుండడం ఒకటైతే అయితే - చక్కని ముఖ కవళికలూ గంభీరమైన కంఠస్వరం కలిగివుండడం మరోకెత్తని చెప్పాలి! అందుకే వారి ప్రతి మాటా, ప్రతి కదలికా, భక్త జనుల్ని అనందసాగరంలో ముంచెత్తుతూంటాయి.

ఆ కళ్ళజోడూ, పొడుగాటి గెడ్డం స్వామికి ఎంతగానో నవ్వాయి!

అనర్థభంగా సాగిపోయే వారి వేదాంతోపన్యాసాలని విని తీరాలి!

మొట్టమొదటిసారిగా వారి ఉపన్యాసం విన్నప్పుడు పరమహంస ముగ్ధుడయిపోయాడు! వారి ఉపన్యాసాలన్నీ విన్నాక తను వారికి శిష్యుడుగా సుశ్రావ చెయ్యడం వినా - తన జీవితానికి మరో ధ్యేయం లేదనుకున్నాడు. అఖిరి రోజు - స్వామివారి కాళ్ళ మీద పడిపోయి తనను శిష్యుడిగా స్వీకరిస్తే తప్పిస్తే కాళ్ళని విడిచిపెట్టేది లేదని అన్నాడు. స్వామి ముఖం అతి ప్రకాశతంగా వుంటుంది. అయినా వారి కళ్ళలో చిన్న పిసరు కంగారు

కనిపించింది! తన కోరికని మన్నించేంతవరకూ పరమహంస స్వామివారి కాళ్ళని వొడిచిపెట్టలేదు!

తను తీసుకున్న నిర్ణయం సరైనదేననిపిస్తోంది. తన భక్తి తత్పరతతోనూ సేవలతోనూ స్వామిని రంజింపచేశాడు. కొద్దికాలంలోనే అనుంగు శిష్యుడయిపోయాడు.

స్వామి వేదాంతం మద ఉపన్యాసాలు ఇస్తారని చెప్పి ఇహన్ని గురించి పట్టించుకోరనటానికి వీల్లేదు! ఏ ఊరు వెళ్ళినా తనకి, తన శిష్య పరంపరకి, సదుపాయాలన్నీ సక్రమంగా అమరుతున్నాయో లేదో చూసుకొంటారు. ఒకమారు స్వామి ఉపన్యాసం ముగించుకొని గెస్టు హావుస్ కి తిరిగి చేరుకున్నారు. ఒక మామిడిపళ్ళ వర్తకుడు వచ్చాడు. ముఖంలో స్వామివారి పట్ల భక్తి భావం ప్రస్ఫుటంగా కనిపిస్తోంది. కానీ ఆ చూపుల్లో ఏదో అందోళన! మాట సరేసరి! చాలా కంగారుగా వుంది! ఇన్ కంటాక్ట్ గొడవల్లో ఇరుక్కొన్నట్టు, బయటపడే మార్గం సెలవియ్య మన్నాడు.

స్వామి అతనికి ధైర్యం చెప్పి - స్మితపడేటట్టు చేశారు. గాలిలో చేయి తిప్పారు. చేతిలోకి అరచిపండు ప్రత్యక్షమయింది! ప్రసాదాన్ని

తినమన్నారు. వర్తకుడు అప్పటికప్పుడే అరచి పండు వొలుచుకొని తిన్నాడు. వెళ్తేన్నప్పుడు ఎంతో సంతోషంగా వెళ్లాడు! మరో రెండు రోజుల తర్వాత మళ్ళీ వచ్చాడు. స్వామివారి కాళ్ళ మీద పడ్డాడు. వారి పాద ధూళి తన నెత్తిన జల్లుకున్నాడు. ఇన్ కంటాక్ట్ గొడవల్లోంచి బయటపడ్డాడు!

"సర్వసంగపరిత్యాగులు! మీకోమస్తమటుకు అంగీకరిస్తారు?!" అన్నాడతను.

స్వామి ఉపనిషత్తులోంచి శ్లోకం ఒకటి కొట్ చేశారు. దాని సారం ఏమెటంటే - భక్తజనుల్ని సంతుష్టిపరచటం కోసం - వారిచ్చే కానుకల్ని అంగీకరించటం తనవంటి సర్వసంగపరిత్యాగులకి ముఖ్యమైన విధి - అని!

అంతే! ఆ సాయంత్రమే ఘుమఘుమలాడే రసాలూ, వంచదార కలిసెలూ, బంగినపల్లిలూ, పెద్దపెద్ద బుట్టల్లో వచ్చాయి!

మరోమారు కాఫీ హాటల్ బ్రాఫ్రయిటర్ వచ్చాడు. మనిషన్నాక సమస్యలు లేకుండా ఉంటాయా? ముఖం చేతులూ కదులుతూనే ఉన్నాయి! నెర్వస్ వీక్ నెస్టెట్. ఎన్ని వైద్యాలు చేయించినా నయం కాలేదుట. స్వామివారిని శరణుజొచ్చాడు.

స్వామి గాలిలో చెయ్యి తిప్పారు. విభూతి వచ్చింది. అతనికిచ్చారు. నుదుట్ని పెట్టుకో మన్నారు. చేతులకి రాసుకోమన్నారు. అంతే! చెయ్యి వణకడం అగిపోయింది! ముఖం కూడా స్పెడీగా వుంది! స్వామివారి విభూతికి ఎంతటి మహత్తు!!

అతను పరమానందభరితుడయిపోయాడు! స్వామివారికి తనమే ఇచ్చినా వొప్పుకోరు కదా -

అన్నాడు. స్వామి వెంటనే భగవద్గీతలోంచి ఒక శ్లోకాన్ని వినిపించారు. ఆ శ్లోకం ప్రకారంగా తను అతనిచ్చే కానుకలేమైనానరే - అంగీకరిస్తానన్నాడు. మాటవరసకి హాటల్ నుంచి రోజూ తనకి తన శిష్యులకి తినుబండారాలు పంపిస్తే తాము అంగీకరిస్తామన్నాడు. ఆ విధంగా చెయ్యడం శ్రీకృష్ణుడు కుచేలుడి దగ్గరనుంచి అటుకులు అంగీకరించడం లాంటిదన్నాడు. అంతే! ఆ మరునాటి నుంచి నోరూరించే తినుబండారాలు రావటం మొదలయ్యాయి.

స్వామి ఒకటి చెప్పారు. తను వేదాంతం మీద ఉపన్యాసాలివ్వచ్చు. తను సన్యాసీ కావచ్చు. కానీ భక్తుల్ని సంతుష్టిపరిచేటందుకు వారిచ్చే కానుకల్ని అంగీకరిస్తారు

రకరకాల మనుషులు రకరకాల సమస్యలతో స్వామివారి దగ్గరకి వచ్చేవారు. స్వామి - వారికి విభూతి ఇవ్వటం - అది నొసపట్టి పెట్టుకుని నోట్లో కొద్దిగా వేసుకుంటే - సమస్యలు ఇట్టే మంచులా కరిగిపోవటం! భక్తులు స్వామి వారికి రకరకాల కానుకల్ని సమర్పించటం ద్వారా తమ కృతజ్ఞతనీ, భక్తిని, తెలియజేసుకొనేవారు. గెస్ట్ హౌస్ అంతా పళ్లా, ఫలహారాలూ, బట్టలూ, బెల్లపు అచ్చులూ, ఇంకా ఖరీదయిన వస్తువులతోనూ నిండిపోయి వుండేది. స్వామి వాటిని తిరిగి భక్తులకే

చిదంబరానంద

ఇచ్చేస్తుండేవారు. ఆయనకేం కావాలని? ఏ పుణ్య పచ్చిన కానుకల్ని ఆ పుణ్యనే భక్త 'జనాలకి పంచి పెట్టేసేవారు.

పరమహంస 'కూడా ఒకమారు విపరీతమయిన కడపునెప్పి వస్తే - స్వామివారి విభూతి కొద్దిగా నోట్లో వేసుకొని మింగాడు. అంతే!! కడుపు నొప్పి మరుక్షణంలోనే నయమయింది!! మరోమారు జ్వరం తగిలినట్టనిపించి స్వామివారి విభూతి సేవించాడు. అంతే! మళ్ళీ జ్వరం తగిలితే ఒట్టు!! అందుకే స్వాములవారు కారణజన్మలని నమ్ముతారు.

స్వామి ఉపన్యాసం ఇస్తున్నంతసేపూ వోణికి నట్టనిపించింది!! ఆ తర్వాత తనూ, స్వామి గెస్ట్ హౌస్ కి వచ్చేకారు.

స్వామి వస్తూనే పళ్ళిమీద వాలిపోయేడు. చలితో విపరీతంగా వోణికిపోతున్నాడు!

తను స్వామి చేతిని పట్టుకొన్నాడు. వేడిగా కాలిపోతోంది.

స్వామికి జ్వరమా?!

వారికి మానవాతీత శక్తులుండవచ్చు. కానీ వారూ మానవమాత్రులే కదా -

'పరమహంసా - తల పగిలిపోతోందోయ్ -'

తనకి బలే బాధనిపించింది.

"పరమహంసా - వెళ్ళు కాలిపోతోందోయ్ -"

తనకి కళ్ళలో నీళ్ళు తిరిగాయి.

"ఏమిటి ఇంకా చూస్తూ కూర్చున్నావ్?!"

స్వామివారు హెచ్చరించారు.

"అర్చమయింది స్వామి" అని లోపలికి పరుగెత్తాడు.

తీనెమిద దేవుడి విగ్రహం వుంది. విగ్రహం వాదాల దగ్గర స్వామివారు స్పష్టించిన విభూతి పత్తంలో వుంది!

తను గబ గబా ఇంత విభూతి తీసుకొని స్వామి దగ్గరకి వెళ్ళాడు. స్వామి నుదుట విభూతి పెట్టాడు.

నోట్లో కొద్దిగా వెయ్యబోయాడు.

"ఏమిటి నువ్వు చేస్తున్నది?!"

"విభూతి స్వామి - తమరు స్పష్టించినదే -"

"అయితే?!"

"కొద్దిగా నోట్లో వేసుకోండి స్వామి -"

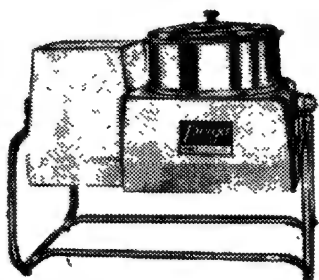
"వేసుకోండో?"

"జ్వరం నయమవుతుంది స్వామి -"

స్వామికి ఎందుకోగానీ చాలా కోపం వచ్చింది!!

"మూఢా!! ఆ విభూతి మనకోసం కాదురా - భక్తజనుల కోసం - వెంటనే వెళ్లి దాక్కర్చి తీసుకురా -" అన్నాడు.

ప్రియ టీల్లింగ్ గైండర్

- ★ గృహములలో వాడకానికి వీలుగా 1½ మరియు 2 లీటర్ల స్ట్రాజలలోంబించును.
- ★ వేగంగా, సున్నితంగా పనిచేస్తుంది.
- ★ రుబ్బిన పిండిని పూర్తిగా ఆగోగ్యకరమైన పద్ధతి ద్వారా తోడుతుంది.
- ★ నిర్వహణ వ్యయం స్వల్పం.
- ★ ఉచిత సర్వీసుతో పాటు రెండు యేండ్లు గ్యారంటీ.

ప్రయోజనాలు

- * త్వరగా రుబ్బుతుంది
- * గైరిందరును ప్రక్కకు వంపుకొని పిండిని వేరే పాత్రలోకి తోడుకోవచ్చును.
- * పొడి దినుసులు కూడా వేసుకొనవచ్చును.
- * రాయిని పైకెత్తవలసిన అవసరం వుండదు.
- * శుభ్రం చేయడం తేలిక
- * బరువు తక్కువ.

వివరాలకు శ్రావ్యండి

జ్యోతి మెషిన్ రీ కార్పొరేషన్

7.2-212/213. హైదరాబాద్ రోడ్, సికింద్రాబాద్-500 003

ఫోన్ : 821520

దూరదర్శనం

లత

కొత్తది సరస్వతి దాక్కుమంటుంది ఈ మధ్యనే వెళ్ళారు కాని చరణ్ సింగు నాలుగవ దినం జలాబీజే వెయ్యాలి ఆనందకరమైనవేమి వెయ్యారా అదొక సంప్రదాయం- ఈ రోజుతో చి వి. విహదయోగం అయిపోయింది

ఆ సందర్భంలో మాకల చిన సత్సనారాయణ గారి గానం వినిపిస్తున్నాడు మనకున్న కొద్ది మంది మంచి కర్మాటక సంగీతవేత్తలలో మాకల వారొకరు వారి సంగీతం ప్రజానందంగా ఉంటుంది- ఎంత కాలము వేచి యుందును? ఎంత భారము మోసికొందును? శ్రీష్ట్యాన్ని గారి అవేదనా గీతక అద్భుతంగా పాడారు మాకల వారు

స్వరరాగసుధ

కల్కాటి- మేళకర్త రాగం అంతర గాంధారం ప్రతి శృతి మధ్యమం- ఈ రాగం ఘంటసాల వారి ఫేవరేట్ రసానుభవాల సంపుటి ఈ రాగం మురళీగారు పాడిన త్యాగరాజ కీర్తన వినటం అరుదు- కిందటి వారం పాడిన కీర్తన భక్తి రంజనిలో పాతికేళ్ళ కింద పాడిన గుర్తు- ఈ వారపు కల్కాటి పాతదే, కీర్తన అపురూపం. ఈ తదవ ఆయన పచార్లు చేస్తుంటే బ్యాక్ గ్రౌండులో పాట వినిపించింది తన అత్తతో తనే ఏకమయినారు మురళీగారు రాగంతో రమించి కీర్తన పాడారు దొరకునా ఇటువంటి పేవ బాలసుబ్రహ్మణ్యం పాడినది పరధ్యానంగా వుంటే బాలమృరళీ గారు పాడినట్లే ఉంది- సలలిత రాగసుధా రససారం మురళీగారు 20 ఏళ్ళ కిందట పాడిన పాట దానికదే సాచి స్వరరాగ సుధా

*****

న్యాయంగా దుర్బోధనుడు అభిమానవంతుడు రాజరాజు ఒడినగారిని ఇంతగా అవమానించటం ఎందుకో నాకు నమ్మ బుద్ధిగాదు- అయినా దాన్ని పదిలేద్దాం దుర్బోధనుడు తైలాగులు మొదలు పెడితే చారిహావాలని విస్తున్నది ఈ తారామీక ఏకపాత్ర చాలా విసిగించింది అంధ్ర దేశాన్ని- ఆ పాండవులు యుధిమునక నిధి ముప్పుదురేని- ఇక చాల- దుర్బోధనుడు ద్వారక వెళ్ళాడు- ఇహ శృష్టుడిని చంపటానికి. ఈలోగా అర్జునుడు ప్రారంభించాడు. తిరుపతి కవుల పద్యాలు తప్ప వచనం ఏమి బాగా లేదు- ఆ పద్యాలను తమ పరిధిలో బాగా అన్నారు. పురివాటినీ, బందా గెటెలకాయి, యతవర్షి లాచి వాళ్ళని తేలేము గదా.

సరిపెట్టుకుందాం తిరుపతి కవుల పద్యాలు విన్నాం అది చాలు- నేను బందా వారి పద్యాలూ వేమూరి రామయ్య గార్ల పద్యాలే విని సంతోషించాను గంగ

సంగీత వృత్త రూపకం గొప్పగా రక్తి కల్పింది సరనారుల ప్రార్థన వల్ల భూమికి దిగిన ఇవ వియోగిని గంగ తనవరివాహక పైట వెంగు మాయటం భరించలేక వైష్ణురాల్ల పోతుంది సరనారులు మురికి తొలగిస్తారు గంగ ప్రసన్న మవుతుంది రావణ విరచిత ఇవస్తాత్రంతో ఇప్పుడీ పండితరాయల గంగాలహరితోనూ వేద మాకుల తోనూ గంగనీ సుతించారు ప్రముఖ సర్తకి మృణాలిని- సమర్పణ

ఆగదు ఉదయం

రచన దివ్య ప్రభాకర్ వల్లభరావు విచ్చి పెళ్ళానికి నాగరికత నేర్చుటమేకాక పెళ్ళాన్ని నాగరికత కలదని అనుమానిస్తాడు. లక్షలు సంపాదించి తండ్రిని కాచని మామని కుక్క అని తెలితాడు ఇది మనలోకం కాదు బావా- అని వెళ్ళిపోతారు వియ్యంకులు- రెండు సంవత్సరాల్లో లక్షలు సంపాదించాడని మరో స్నేహితుడు కాస్త అదర్శాలున్న వారు వాధపడతాడు. మొత్తం మీద నాదీక ఇప్పుడు రక్తి కడుతోంది

రథచక్ర

వార్తలలో ఇన్ సాట్ లింగ్ తెగింది వార్తలు మొత్తం పోయినయే ఈ రథచక్రలోనూ అలాగే ఉంది. కొడుకు చదువుకోసం పదవెక్కిన ఇర్లాల్ కి గత వీరితం గుర్తు వస్తుంది చెయ్యలేని భర్త

పెంతులు తొలగించి పారిపోతాడు బహుశా అప్పటికే గర్భవతి కాబోలు ఈ రథచక్ర కు మాదిరిగా ఉంది- ఎప్పుడో పందేళ్ళ కిందటి నవల లాగుంది ఈ నాటకం

అమృత

సుమిత్రానందన్ పంత్ కవితా మాలిక సంగీతం సరస్వతీ వారువతూలిక- సుమిత్రానందన్ కీ వర్ణనాల మధ్య పుట్టి పెరిగిన వాడు సహజ ప్రకృతిని వర్ణించే ఈ కవి భాయవాది- క్రాంత దర్శి- ప్రకృతికీ. మంచు పర్వతాల్ని మాతృభూమిని అభిమానించిన కవి- ఆయన జన్మభూమి అల్మోరా ప్రాంతమని గుర్తు- మరి ఆయన ప్రకృతిని ప్రేమించి దాని భాయని మాయ అంటాడు

వ్యాఖ్యాత్ర జయబచన్ అంటే జయబాధురి ఇందులో యుగళగీతం పాడే యువకవికి సుమిత్రానందన్ కీ ముడిలాది జాట్లు ఉంచటం మంచి బౌద్ధత్యం ఈ మహాకవి వార్తల్లో జ్ఞానవీర ఎవార్లు పొందారు నీలాంజనా నయనా- ఇది పర్వముతు వర్ణన- వీరితం నడుస్తోంది అన్న గీతానికి గొప్ప ఫోటో గ్రఫీ ఇచ్చారు

వెన్నెల వేట

రచన. యర్రం శెట్టి శాయి కన్యకార్యు చేయటం పలన ఎదిటరు ఉద్యోగం ఉడిన పోరే దీప్ చంద్ అనే పేరుతో ఒక గొప్ప ధనవంతుడి దగ్గర ఘోస్టు రైతులుగా కుదరుకుంటాడు దీప్ చంద్ గొప్ప రచయిత మన ఎదిటరుకాదు కన్యకూడా ఆయన దగ్గరే శక్తిబురిగా చేరి ఆయన బంగళా చేరి ఏవో కొన్ని ప్రశ్నలకు పాడు సమాధానా లిచ్చాడు అందులో 'ఎందుకూ పనికిరాని రచయితలని పాస్టలర్ చేయడమే పత్రికల ధ్యేయం' అన్నాడు- అది చి. వి కూడా చేయగలడు- ఇప్పుడు జరుగుతున్న కథ విశ్వాపట్నంలో జరిగిన కథలా గతంలో ఈ రచయితదే ఒక నవల పచ్చింది అత్యుత్తమ ఇతరులు వ్రాసినప్పుడు అత్యుత్తమకాదు అదే బయోగ్రాఫీకి తెలుగు అత్యుత్తమ. బయోగ్రాఫీకి తెలుగులో వీరిత చరిత్ర అని వ్రాసిన వారి పేరు వేస్తారు ఇందిరాగాంధీ - కుష్మంత్ సింగ్ లాగ అదే బయోగ్రాఫీకి నా అత్యుత్తమ అని గాంధీజీ వ్రాసినట్టు అంటారు రచయిత కొంచెం జాగ్రత్త వహించాలి

రథచక్రలో లలన్ సారంగ్

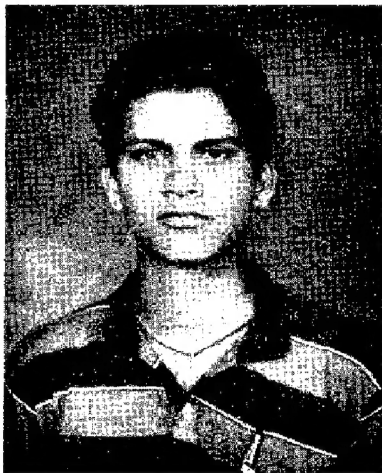

వర్తమాన క్రిడాకారుడు

శ్రీ జి. పి. ఫల్గున :-

సన్నగా, బలంగా, బాదుగా వుండే పల్లనను చూస్తే ఎవరైనా ఇతడు క్రిడాకారుడయి వుంటాడు నుమా - అనే భావం కలుగుతుంది అతని దృఢమైన నడక, చూపులు, హావబావాలు అలాటి భావం కలుగడానికి కారణం ఫల్గున మాటలకి మారు పాళ్ళు క్రిడాకారుడే క్రిడాకారుల కుటుంబంలో జన్మించాడు అగ్రజులందరూ క్రిడాకారులే. పరిసరాలూ ప్రాక్తాటం కలిగించాయి ఇక క్రిడాకారుడు కాక మరేమవుతాడు! ఫుట్ బాల్ అటగాడుగా రూపొందారు నేను సికిందరాబాద్ జిమ్ ఖానా మైదానంలో మా అన్నయ్య వసుసేన ఫుట్ బాల్ అటను చూసేవాడిని ఎంతో గర్వపడేవాడిని జిమ్ ఖానా మైదానంలో ఫుట్ బాల్ శిక్షకులుగా వున్న శ్రీ ఎస్. ఎ. సలాం నన్ను కూడ ఫుట్ బాల్ నేర్పుకోమని సలహా యిచ్చారు మా అన్నయ్య వసుసేన కూడ ప్రోత్సహించారు - అన్నారు

శ్రీ జి. పి. ఫల్గున

ఫల్గున ఈ విధంగా 1979 ఫుట్ బాల్ కోచింగ్ క్యాంపుతో పల్లన క్రిడా జీవితం ప్రారంభమయింది ఆ సంవత్సరమే మారడేపల్లి రోపర్స్ క్లబ్ నుంచి సి.డి.వి.జన టీగ్ లో ఆడే అవకాశం కలిగింది అప్పుడు జాతీయ క్రిడాకారులతో కలిసి అదారు వారి మెలకువలు తెలుసుకున్నారు 1980-81లో పబ్ జూనియర్ నేషనల్స్ మద్రాసులో జరిగాయి దానిలో పాల్గొన్నారు అప్పుడు శిక్షకులు శ్రీ యాజ్ఞాన మద్రాసులో అగ్రశ్రేణి ఫుట్ బాల్ క్రిడాకారులతో పరిచయమయింది అప్పటి నుంచి భారతదేశం పక్షాన ఏడేకాలతో ఆడాలనే వాంఛ కలిగింది తీవ్రంగా నిరంతరం కృషి ప్రారంభించారు 1982లో ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం క్రిడాకారులకు హాస్టల్ శాకర్ గం కలిగించి శిక్షణ ఇచ్చే పథకం ప్రకటించింది ఆ పథకంలో శిక్షణ పొందిన పల్లన పాట్నాలో జరిగిన స్కూల్ నేషనల్ ఫుట్ బాల్ టోర్నీలో పాల్గొన్నారు 1983లో మ్యాథిల్లో జరిగిన సుబ్రత ముఖర్జీ ఫుట్ బాల్ టోర్నీలోను గోవాలో జరిగిన జూనియర్

హైదరాబాద్ నోట్రీ

నేషనల్స్ లోను, కోయంబత్తూరులో జరిగిన టి.ఎఫ్.ఎ. టీర్న్ టోర్నీలోను, హైదరాబాద్ లో జరిగిన నిజాం గోల్డ్ కప్ టోర్నీలోను, పాల్గొన్నారు. హైదరాబాద్ x1 (జూనియర్) జట్టుకు నాయకత్వం వహించి నిజాం గోల్డ్ కప్ టోర్నీలో మహమ్మదన్ స్పార్టింగ్ క్లబ్ జట్టు వంటి పెద్ద జట్టును ఢీకొన్నారు 1984లో ఫల్గున జీవితంలో కొత్త మలుపు వచ్చింది ఆంధ్రప్రదేశ్ ఫుట్ బాల్ అసోసియేషన్ మద్రాసులో జరిగిన సంతోష్ ప్రాప్ టోర్నీలో కొత్త క్రిడాకారులకు అవకాశమిచ్చింది అప్పుడు పల్లన హైదరాబాద్ x1లో చేరి అదారు దురదృష్టవశాత్తు కేరళ జట్టు టోర్నీలో క్వార్టర్ ఫైనల్ లో గాయపడి అస్సెస్మెంట్ చేరవలసి వచ్చింది ఏడవ ఆయన హైదరాబాద్ x1 జట్టులో బెంగళూరులో జరిగిన స్టావర్డ్ కప్ టోర్నీలోను మద్రాసులో జరిగిన వెత్తల్ బ్రాఫ్ టోర్నీలోను, పాండిచ్చేరిలో జరిగిన ఎం.జి.ఆర్ బ్రాఫ్ టోర్నీలోను పాల్గొన్నారు పై రెండింటిలో మొదటి దానిలో హైదరాబాద్ జట్టు గెలిచింది రెండవదానిలో రన్నర్స్ గా వచ్చింది ఏడవ బొంబాయిలో జరిగిన రోపర్స్ కప్ టోర్నీలో హైదరాబాద్ x1 జట్టులో అదారు ఫల్గున సమర్థతను చూచి అఖిలభారత ఫుట్ బాల్ సమాఖ్య కలకత్తాలో జరిగిన జూనియర్ ఇండియా కోచింగ్ శిబిరంలో శిక్షణకు సిఫార్సు చేసింది శిక్షణ పొందిన తరువాత ఫల్గున తన లో వాలు గ్రహించి, తీవ్రంగా కృషి ప్రారంభించారు ఉత్తరప్రదేశ్ లో జరిగిన సంతోష్ ప్రాప్ టోర్నీలో పాల్గొన్నారు ఈయన జట్టుకు మూడవ స్థానం లభించింది 1988లో జరుగుతున్న ఒలింపిక్స్ లో పాల్గొనడానికి మద్రాసు, కేరళ శిబిరాలలో శిక్షణ

భారత ఆహారసంస్థ రీజనల్ మేనేజరు శ్రీ ఎం. హనుమంతరావుగారి కుమార్తె కుమారి జ్వాలాశిక్షణ, హైదరాబాద్ లో జీవీపిల లాస్యప్రియ ఆధ్వర్యంలో స్వత్రా ప్రదర్శన చేస్తున్న దృశ్యం

పొందారు 22 ఏప్రిల్ యూత్ ఫుట్ బాల్ ఛాంపియన్ షిప్ టోర్నీలో పాకిస్తాన్, శాటి అరేబియాలో పర్యటించారు. ఏప్రిల్ గేమ్స్ లోను, ఒలింపిక్ గేమ్స్ లోను బారతదేశం పక్షాన పాల్గొనడం నా వాంఛ నేను నా కుటుంబానికి, శిక్షకులకు, రాష్ట్రానికి, మాతృదేశానికి కీర్తి తెగలననే విశ్వాసం నాకు సంపూర్ణంగా వుంది - శ్రీశ్రీ భార్య ఫల్గున క్రమశిక్షణ, దృఢసంకల్పం ఉంటే ఎలాటడయినా సాధించవచ్చునని ఆయన విశ్వాసం ఫల్గునకు మంచి అలవాటున్నాయి ఈత వాల ఇష్టం సినిమాలు, రాజకీయాలు టైమ్స్ లోడు ఉదయం, సాయంత్రం రెండేని గంటలు ఫుట్ బాల్ ప్రాక్టీస్ చేస్తారు ఏడేకీ అటగాళ్ళు చాల దృఢంగా వుంటారని, క్రమశిక్షణను విశేషంగా పాటిస్తారని, నిరంతరం ప్రాక్టీస్ చేస్తారని ఆయన తెలిపారు ఫల్గున వయస్సు బంకా బరచై ఆయన దాటలేదు ఇంటిలో చదివారు ఎంతో భవిష్యత్తు వుంది ఇతరులపై ఆదారపడని ప్రభుత్వోద్యోగమూ వుంది ఆయన తన ఆశయాలు ఫలింపజేసుకొని దేశానికి కీర్తి తెస్తారనే నమ్మనాను

చిన్ననాటి జ్ఞాపకాలు ఆవిష్కరణ :-

స్వాతంత్ర్య సమర యోధులు, ప్రముఖ గాంధీ ఆనుయాయులు, నిర్మాణ కార్యకర్తలు శ్రీ క్రి.దాటి నారాయణరావు రచించిన చిన్ననాటి జ్ఞాపకాలు అనే ఆత్మ కథాత్మకమయిన గ్రంథం ఆవిష్కరణ జూన్ 13వ తేదీన శ్రీ కృష్ణ దేవరాయాంధ్ర భాషా నిలయంలో కేంద్ర మంత్రి శ్రీ జలగం వెంకటరావు ఆవిష్కరించారు ఈ ఆవిష్కరణోత్సవానికి అధ్యక్షత వహించిన ఆంధ్రప్రదేశ్ సంతాదకులు శ్రీ హత్తురి వేంకటేశ్వరరావు, భాషా నిలయం అధ్యక్షులు శ్రీ అవ్వ సత్యనారాయణరావు, రాక్షర్ రాశరధి కృష్ణమాచార్యులు, రాక్షర్ అక్కిరాజు రమావతిరావు, రాక్షర్ రాహురి తరదాక్ష శ్రీ కోదాటి నారాయణరావు బహుముఖ ప్రజ్ఞను, ప్రజా సేవను ప్రశంసించారు శ్రీ చివలూరి లక్ష్మీనారాయణ దారులు ప్రశంసా పద్యాలు చదివారు సన్మానపత్ర సమర్పణ, సన్మానం తర్వాత శ్రీ కోదాటి నారాయణ రావు కృతజ్ఞత తెలుపుతూ, ఈ గ్రంథంలో తమ 11వ సంవత్సరం వరకే జీవిత విశేషాలు, దేశ పరిస్థితి, పరిసర సంస్కృత్యాది ఎవరములు ఉన్నాయని, తర్వాత జీవితం కొన్ని భాగాలుగా వ్రాయదలచానని అన్నారు ప్రారంభంలో బాషా నిలయం కార్యదర్శి శ్రీ ఎం. ఎల్. నరసింహారావు స్వాగతం చెప్పగా, కృష్ణేంద్ర శ్రీ అక్కిరాజు వెంకట ఇనార్జనరావు చివరన దన్యవాదాలు చెప్పారు

ఉపస్రుతి :-

ఏమండీ, మృగశిరకారై కూడా వెళ్లిపోయింది, జంటనగరాలలో వర్షం పడలేదే? వాతావరణ క్లాస్ట్ జ్ఞానం ఏవేవో భవిష్యత్తులు చెప్పారే? - అనడిగాడు నవ్వుకరు నారు పొసినవాడు సీరు పోయడా? - అన్నారు మా మాటలు వింటున్న ఒక తత్వజ్ఞుడు - తిరుమల రామచంద్ర

వింబుల్డన్ - '87

బిల్లీ జాన్కింగ్

ప్రపంచ దిన్నీసు 'మక్కా'గా భావించబడిన బిల్లీ జాన్కింగ్ '87 జూన్ 20 నుండి లండన్లో ఆడుతున్నది ఎప్పటికీ విశ్వ ఆగ్రహించిన దిన్నీసు 'కారులు 'వింబుల్డన్ కిరీటం' కోసం పోటీ పడి

దు. ఓటన, యు ఎస్ ఓటన, ఆస్ట్రేలియన్ ఓడరేపన కెట్, క్విన్స్ క్లబ్ పోటీల కంటి క్విన్లో పోల్గొనుటకు ఎంతో ఆసక్తి కారు. ఒకసారి సెంటర్ కోర్టులో ఆడితే జన్ను నట్టు భావించే క్రీడాకారులు ఉన్నారు ఎ తెలికించే అవకాశము లభించితే చాలు అనే నానులు ఉన్నారు

పూర్వ పరాలు

ఆధునిక దిన్నీసునకు రూపము కలిగించినది ఇంగ్లాండు విక్టోరియా మహారాణి కాలములో దిన్నీసు అటకు ప్రోత్సాహము లభించినది అనాడు అట స్థలమునకు కొలతలు, అటకు నిబంధనములు సరికాలితవు మధ్యతరగతి ప్రజలు కాలక్షేపమునకు బంధి అట అడవారు భాళి వచ్చికబయళ్ళలో ఏదైనా అడ్డు పెట్టుకొని (యిప్పుడు 'నెట్') బంధిని బ్యాడ్ లాంబి దాని సహాయముతో అడవారు స్రాంచి అట 'లాతాంగ్ పామి' నేటి ఆధునిక దిన్నీసుకు ఆధారము. ఇంగ్లాండులో దిన్నీసు యందు కూడా ఎం. సి సి ఆసక్తి చూపి రూపము, నిబంధనములు రూపొందించినది అల్ ఇంగ్లాండు క్రికెట్ అండ్ లాన్ దిన్నీసు క్లబ్ ఏర్పరచి అట అభివృద్ధికి శ్రమ జరపబడినది. లండన్లో వింబుల్డన్ న్రాంతములో గల హార్ పిల్ రోడ్ 'క్లబ్లో దిన్నీసు ఆసక్తిగా అడవారు 1922న క్లబ్ స్థలము అనువుగా లేక చర్చ రోడ్ నకు మార్చబడినది అప్పుడు నుండి వింబుల్డన్ పోటీలు యిక్కడే జరుగుచున్నవి 16 గ్రాస్ కోర్టులు, 10 క్లబ్ కోర్టులు గలవు రెండు కోర్టులపై కప్పుకూడా కలదు సెంటర్ కోర్టులో 14,000

మంది, నెం ఒన్ కోర్టులో 7,500 మంది అట తెలకించు ఎర్పాట్లు గలవు. మొత్తం 30,000 మంది వింబుల్డన్ దిన్నీసు పోటీలు చూచుటకు అనువు గలదు

మొదటి సారిగా వింబుల్డన్ ఛాంపియన్ షిప్ 1877లో జరిగినది అప్పుడు క్లబ్ ఉపయోగార్థము నిధి ప్రోగు చేసి 'రోలర్' కొను విమితము పోటీ జరపబడినది అనాడు రోలర్ కొనలేని స్థితిలో ఉన్న క్లబ్ నేడు కోట్ల విలువ కలిగి ఉన్నది 1877 లో పురుషుల సింగిల్స్ పోటీ మాత్రము జరిగినది ఎ దబ్బు గోర్ మొట్ట మొదటి వింబుల్డన్ ఛాంపియన్ షిప్ విజేత అప్పుటి నుండి ప్రతి ఏట జరుగుతున్నది 1915-18 వరకు మొదటి ప్రపంచ యుద్ధము 1940-45 వరకు రెండవ ప్రపంచ యుద్ధము వలన జరగలేదు పురుషుల డబుల్స్ 1879 నుండి, మహిళల సింగిల్స్ 1884 నుండి, మహిళల డబుల్స్ 1913 నుండి, మిక్స్డ్ డబుల్స్ 1913 నుండి జరుగు చున్నది

వింబుల్డన్ పురుషుల సింగిల్స్లో ఎక్కువ సార్లు

చార్లెడ్ డాడ్ - 1887 నుంచి 1893 వరకు అయిదు సార్లు విజేత

విజయం పొందిన వారు దబ్బు రన్షా (1881 నుండి 1886, 1889) అర్ డోహర్తి (1887 నుండి

బో రిస్ బెకర్

1900) హెచ్. డోహర్తి (1902 నుండి 1906) ఫ్రెడ్ పేరీ (1934, 35, 36) రాడ్ లావర్ (1961, 62, 68, 69) బోర్గ్ (1976, 77, 78, 79, 80), మెకన్రో (1981, 82, 84) మహిళల సింగిల్స్లో ఎస్ లింగన్ (1919 నుండి 1923), ఎల్ బ్రో (1948, 49, 50) కింగ్ (1966, 67, 68, 72-73, 75) నేవెలిల్ వా (1978, 79, 1982, 83, 84, 85, 86)

ప్రపంచ దిన్నీసు రికార్డులు

అత్యధిక సార్లు విజేత : గ్రాండ్ స్లామ్ ఛాంపియన్ షిప్స్ అంటే ఆస్ట్రేలియన్, ఫ్రెంచ్, యు ఎస్ ఓటన వింబుల్డన్లలో మొత్తం 66 సార్లు గెలిచిన కిరీ మార్గరెట్ కోర్టుకు దక్కింది ఆమె 1969-75 మధ్య కాలములో 26 సింగిల్ టైటిల్స్, 21 డబుల్స్, 19 మిక్స్డ్ డబుల్స్ టైటిల్స్ యీ పోటీలలో విజయం పొందినది ఇన్ని సార్లు విజయం పొందిన స్త్రీ పురుషులు ఎవరూ లేరు.

అత్యధిక సింగిల్స్ టైటిల్స్ : క్రిస్ ఎవర్స్ లాయాడ్ 132 సింగిల్ టైటిల్స్ అంతర్జాతీయ పోటీలలో గెలిచినది.

అత్యధిక యు. ఎస్. ఛాంపియన్ షిప్స్ : కాత మొసే కాకు చెందిన 66 ఏళ్ళ రోశీ భాసీ 146 సార్లు (సింగిల్స్, డబుల్స్) గెలిచినది పురుషులలో గార్హనర్ ముల్లో 71 సార్లు గెల్చాడు

అతిచిన్న వయసులో గెలుపు :- ట్రిటన్కు చెందిన ఛార్లెట్ (రోబియా) డాడ్ 15వ ఏట మొదటి సారిగా వింబుల్డన్ షిప్ వయసులో గెలిచినది.

వింబుల్డన్ - '87

అతర్వాత 1888, 1891, 1892, 1893 లలో కూడా గెలిచినది.

అతి పెద్ద వయసులో గెలుపు : బ్రిటన్ వాసి అర్థ శతాబ్దం గోరే 1909 లో మూడవ సారి (1877, 1908, 1909) వింబుల్డన్ లో విజయం సాధించినప్పుడు అతని వయసు 41 ఏళ్ళు.

'సెట్' అతి తక్కువ కాలములో గెలుపు : రోకాస్ (యు. ఎస్.) బాటీ వెడ్జ్ (బ్రిటన్) పై 6-0 మొదటి సెట్ విజయం తొమ్మిది నిమిషములలో సాధించాడు. ఇది 1925 లో తన బేమ్ బాటీలో జరిగినది.

అతి ఎక్కువ కాలము జరిగిన పోటీ : 1984 సెప్టెంబరు 25 న ఎల్లి నెల్సన్, కీన్ హెచ్ నార్ మధ్య పోటీ 6 గంటల 31 నిమిషాలు జరిగినది.

ఎక్కువ మంది తెలకించిన టెన్సిస్ పోటీ : 1970 సెప్టెంబరు 20న హాక్స్ అస్ట్రేలియాలో బిల్లీ జాన్ కింగ్ బాటీ రిగ్గెను ఓడించినప్పుడు 30,472 మంది ప్రేక్షకులు అట తెలకించారు. 50 మిలియన్ ప్రజలు ప్రపంచమంతటా టి. వి. లో చూచారు. 1954 డిసెంబరు 27న సిడ్నీలో వైట్ సిడ్ స్టేడియంలో జరిగిన యు. ఎస్., అస్ట్రేలియా డేవిస్ కప్ మ్యాచ్ ను 25,578 మంది తెలకించారు.

1877 ప్రప్రథమ వింబుల్డన్ పోటీ తెలకించిన వారు 200 మంది కూడా లేరు. అప్పుడు టెన్సిస్ కోర్టు కొలతలు 26 గజాలు పొడవు, 9 గజాలు వెడల్పు. హాక్ కోటీ, జోన్స్, మార్షల్ అనే ముగ్గురు యీ పోటీ నిర్వాహకులు. టెన్సిస్ నేటి ఎక్కువ అయిదు అడుగులు పొడవుల వద్ద, 3 అడుగుల 3 అంగుళాలు వెడల్పు గలదు. 25 గిన్నీసు వెలువ గల కప్పును స్థానిక పత్రిక 'ది ఫీల్డ్' బహూకరించినది. 22 మంది ప్రారంభ పోటీలో పాల్గొన్నారు.

పైనల్యులో ప్రిన్సిపల్ గోరే, డబ్ల్యు. సి. మార్షల్ ను ఓడించాడు.

1985 వింబుల్డన్ ఛాంపియన్ షిప్ గెలిచిన వ్యక్తి జర్మనీకి చెందిన జోరీస్ బెకర్ వయస్సు 17 ఏళ్ళ 7 నెలలు. **ముకరమ్**

ఉత్తరాలు

(4 వ పేజీ తరువాయి)

కథలు

'పితృదేవో భవ' కథ పితరుల పట్ల దయాహీనంగా ప్రవర్తించే కొడుకులకు కనువిప్పు కల్పిస్తుంది. కొడుకు చేత ఇంట్లోంచి వెళ్లగొట్టబడి రామస్వామి పొందిన ఆవేదన కంట తడిపెట్టించింది. శృకానాన్ని వర్షిస్తూ రాసిన మాటలు మచ్చుతునకలు.

-గుబ్బల సత్యనారాయణమూర్తి, పెదపాడు

★ ★ ★

వీరపల్లె వీణావాణిగారి కథ "పితృదేవో భవ" హృదయాన్ని కదిలించి వేసింది. తండ్రికొడుకుల పవిత్రబంధం కూడా వ్యాపారాలా మారి రామస్వామిలాంటి తండ్రులు అనుభవిస్తున్న మానసిక వేదన కళ్లకు కట్టినట్లు విపరీంచారు. 'చేరువ' కథ కూడా బాగున్నది.

-జె. సుబ్రహ్మణ్య శాస్త్రి, జత్కరసకుప్తం

★ ★ ★

"అభినేత్ర" కథ చదువుతున్నంతసేపూ "మహానటి సావిత్రి" గారే కళ్లముందు వున్నట్లుంది. కథ చాలా జాలిగొల్పినట్లున్నది. రచయిత్ర గార్ని నా అభినందనలు. -పర్యవేషి వరలక్ష్మి, నూజెళ్ల

★ ★ ★

అంధ్ర సచిత్ర వారపత్రికను గత 8 సంవత్సరములుగా చదువుతున్నాను. మంచి కథలు, సీరియల్స్, శీర్షికలు వేస్తున్న మీకు అభినందనలు. 19-25, జూన్ '87 వారపత్రికలో మీరు ప్రచురించిన "అభినేత్ర" కథ మా కుటుంబ సభ్యులనెంతో ఆకట్టు

కున్నది. చదువుతున్నంత సేపు మహానటి సావిత్రి గారి జీవిత గాథ జ్ఞాపకానికొస్తుంది. ఇదేగాక "పితృదేవో భవ", 'చేరువ' కథలు కూడ బావున్నాయి.

-కె. పురుషోత్తం, పల్లమనేరు

★ ★ ★

కె. వి. ఎస్. వర్మగారి 'చేరువ' మంచి కథ. పెరుగుతున్న పారిశ్రామిక నాగరికత, దాని ప్రభావాన్ని అన్ని రంగాల్లోనూ చూపుతుంది. పల్లెల పెంపకం పట్ల ప్రేమ ఉన్నా మరో చోట ఉంచాల్సి వచ్చిన పరిస్థితి కథలో ముఖ్యమైన విషయం కాదు. పుద్గతరం తమ జీవితాన్ని ఎలా వెళ్లమార్చుకోవాలో, అందుకు ఏం చెయ్యాలి నిర్ణయించుకోవాల్సిన సమస్య ఇందులో ఉంది. ఇది చాలా క్లిష్టమయిన సమస్య. ఈ సమస్యను చాలా సున్నితంగా, కొన్నాళ్ళు గుర్తు ఉండేలా రచించారు రచయిత. రచయితకు అభినందనలు.

-వాసిరెడ్డి వేణుగోపాల్, జగ్గయ్యపేట

అవీ ఇవీ అన్నీ

సరస్వతీ పుత్ర అవార్డు

మిత్ర సాహితీ సమితి కడప "సరస్వతీ పుత్ర అవార్డు" 1987 నుండి ఏర్పాటు చేసింది. అవార్డు క్రింద ప్రశంసా పత్రంతో వెయ్యిన్నూటవదపాడు రూపాయలు పద్మశ్రీ పుట్టపర్తి నారాయణాచార్యులు మాత్రా చందస్సు కావ్యాలపై రామాయణం, మేఘ దూతము, శివతారం పరిశోధనాత్మక వ్యాసాలు రాసిన ఉత్తమమైన వ్యాసానికి ఈ అవార్డు లభిస్తోంది. అవార్డు 1988 జనవరిలో కడపలో ఏ సత్కార సభలో - పద్మశ్రీ పుట్టపర్తి చేత ఇస్తారు.

వ్యాసకర్తలు తమ రచనలను అక్టోబరు లో గా కార్యదర్శి, మిత్ర సాహితీ సమితి, బళ్లారి కడప 516001 చిరునామాకు పంపాలి.

Do it yourself at home with..

DELUXE

MINI PRINTING PRESS

A FRIEND IN A NEED.

A miracle in a GIFT PACK.

Prepare Rubber stamps and print colourfully.

Letter Heads, Cards etc

Price—Rs. 35/- only.

Postage Rs 15/- Extra

For V. P. Parcel write to -

YOUNG INDIA TRADING CORPN

161/1, Mahatma Gandhi Road, Calcutta-7

DIVYA

DIVYA

DIVYA

DIVYA

DIVYA

DIVYA

DIVYA

DIVYA

BALL PENS
PENS
NIBS
INKS
REFILLS
GIFT SETS

A
JAI
PRODUCT

ఇంకా పొదుగు ఎడగండి

2" - 8"

మౌన శాస్త్ర పద్ధతులలో వ్యాయామములతో ఎక్కువ పొదుగుకండి. ఆరోగ్యవంతులు అవండి ప్రేమ పురుషులకు ఎల్లరకూ అనుకూలమైనది. దీని వంటి కోర్సు, లేక పుస్తకం మరొకటి ఎంతమూలం లేదు. వివరములకు హిందీలోగాని తెలుగులోగాని ఉచితం.

NEW C.T. HOSPITAL

806, Dr. Mukerjee Nagar, Delhi-9.

Printed and Published for Nageswara Rao Estates Private Ltd., by S. Nageswara Rao, at the Andhra Patrika Press, Gandhinagar, Vijayawada - 520 003. Acting Editor : M. Madhava Rao, Chief Editor : S. Radhakrishna. Phones : Business : 61247, 61248, 75569 Editorial : 75667